

Raport Anual 2015

Reușim împreună.

VOM FI
ECOSISTEMUL FINANCIAR
PREFERAT DIN ROMÂNIA

SIGURANȚĂ,
CONSULTANȚĂ ȘI
SERVICII FINANCIARE
UȘOR DE FOLOSIT

Principalii indicatori financiari

Situații Financiare Consolidate și Separate conform IFRS

	2015* EUR '000	2014* EUR '000	Modificare procentuală
Contul de profit și pierdere			
Venit net din dobânzi	237.268	235.134	1%
Venit net din comisioane	141.735	153.000	-7%
Profit din tranzacționare	64.909	63.165	3%
Cheltuieli administrative	-272.109	-258.207	5%
Profit/(pierdere) înainte de impozitare	114.683	137.496	-17%
Profit/(pierdere) după impozitare, dar înainte de câștigul net din vânzarea activității întrerupte	95.936	115.307	-17%
Profitul net al exercițiului financiar	95.936	115.307	-17%
Acțiuni ordinare	12.000	12.000	0%
Câștiguri pe acțiune (în EUR/acțiune)	7.995	9.609	-17%
Bilanț			
Credite și avansuri acordate băncilor (incluzând și plasamente la bănci)	251.717	201.723	25%
Credite și avansuri acordate clienților	4.012.286	3.594.314	12%
Depozite de la bănci	138.597	118.922	17%
Credite de la bănci	359.040	329.505	9%
Depozite de la clienți	5.246.898	4.700.444	12%
Capitaluri proprii (inclusiv interese minoritare și profit)	709.602	743.041	-5%
Total bilanț	6.959.119	6.423.055	8%
Informații regulatorii			
Active ponderate cu riscul, inclusiv riscul de piață	4.140.896	3.908.481	6%
Total fonduri proprii	764.506	787.444	-3%
Total cerințe fonduri proprii	331.272	312.679	6%
Rata de acoperire a excedentului	130,78%	151,84%	-14%
Rata capitalului de bază (Tier 1), inclusiv riscul de piață	13,90%	15,07%	-8%
Rata fondurilor proprii	18,46%	20,15%	-8%
Indicatori de performanță			
Rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE) înainte de impozitare	15,79%	19,25%	-18%
Rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE) după impozitare	13,21%	16,15%	-18%
Rata cost/venit	60,32%	55,50%	9%
Rentabilitatea activelor (ROA) înainte de impozitare	1,71%	2,23%	-23%
Rata risc/câștig	27,40%	30,04%	-9%
Resurse			
Număr angajați	5.379	5.185	4%
Unități bancare	510	527	-3%

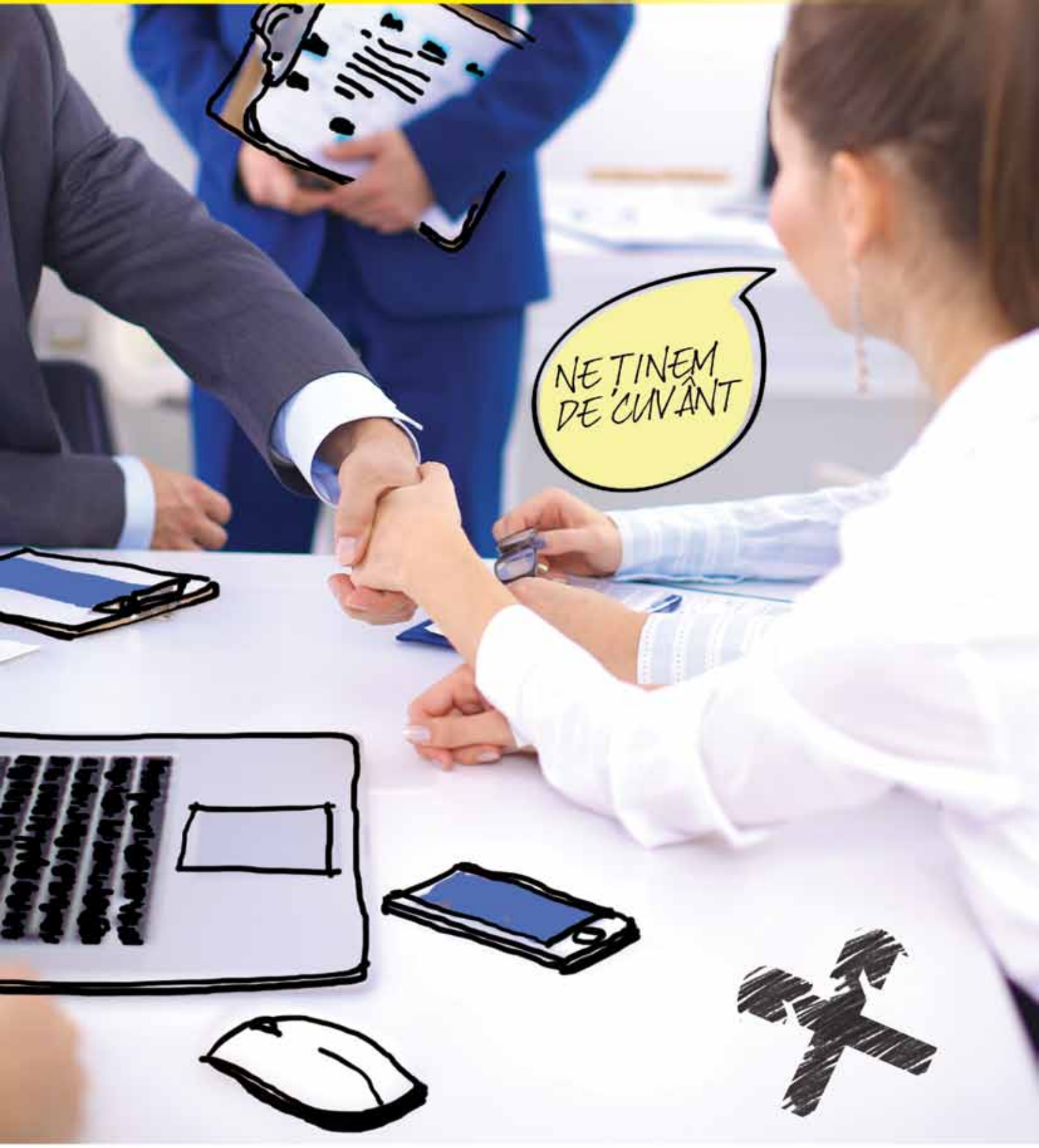
*Conversie informativă, neauditată

Cuprins

Principalii indicatori financiari	2
Cuvânt înainte și prezentarea Grupului	4
Cuvânt înainte	5
Conducerea Raiffeisen Bank	6
Raportul Consiliului de Supraveghere al Raiffeisen Bank S.A.	7
Scurtă prezentare a Raiffeisen Bank International	9
Repere 2015	10
Responsabilitate corporativă	14
Raportul Conducerii	20
Climatul economic	21
Evoluții la nivelul sistemului bancar	22
Rezultate financiare ale Grupului Raiffeisen în România	24
Resurse Umane	27
Managementul Riscului	30
Raportul Diviziilor	32
Corporate Banking	33
Retail Banking	35
Trezorerie și Piețe de Capital	38
Participații	43
Situații Financiare Consolidate și Separate	44
Declarația privind responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare	46
Raport de audit financiar	47
Situația consolidată și separată a rezultatului global	49
Situația consolidată și separată a poziției financiare	50
Situația consolidată și separată a modificărilor capitalurilor proprii	51
Situația consolidată și separată a fluxurilor de trezorerie	52
Analiza numerarului și a echivalentelor de numerar	53
Note la situațiile financiare consolidate și separate	54-139
Adrese și persoane de contact	140
Grupul Raiffeisen Bank International	141
Grupul Raiffeisen în România	145

Cuvânt înainte și prezentarea Grupului

Cuvânt înainte

În 2015, România a continuat să îmbunătățească indicatorii macroeconomici, iar sentimentul de încredere a populației în economie a revenit la nivelul anilor dinainte de criză.

În acest context, finanțarea economiei a accelerat, iar Raiffeisen Bank a acordat circa 2 miliarde de euro credite noi, din care aproximativ două treimi companiilor mici, medii și mari și o treime populației. Baza de clienți pe care îi deservim a crescut anul trecut cu circa 2% față de anul precedent, cu un ritm de creștere mai accelerat în unele segmente (de exemplu, numărul clienților din segmentul Premium a crescut cu 6%). La sfârșitul anului, Raiffeisen Bank deservește circa 2 milioane de clienți persoane fizice, aproape 100.000 de IMM-uri și circa 8.200 de companii medii și mari.

În ansamblu, creditele au crescut cu 10%, incluzând și o tranzacție de cumpărare a unui portofoliu de credite de la o companie din grup, dar creșterea organică a fost de 5% (cifre nete, inclusiv provizioanele). Resursele atrase de la clienți au crescut din nou, cu 13%, deopotrivă din segmentele de persoane fizice și de companii, ceea ce pe de o parte consolidează o structură de finanțare diversificată, iar pe de alta indică încrederea clienților în grupul Raiffeisen. În același sens, Raiffeisen Asset Management a avut încă un an cu o performanță deosebită, cu o creștere de două cifre a activelor administrate (+16%).

Am continuat să investim în tehnologie și în deservirea clienților pe canale electronice. Clienții noștri pot face acum mai multe operațiuni și cu mai multă ușurință prin Internet Banking sau Smart Mobile. Am înregistrat un mare succes și în privința interconectării cu bazele de date ale autorităților, după ce comunitatea bancară a semnat un acord cu Agenția Națională de Administrare Fiscală. Începând din 2015, clienții Raiffeisen Bank au putut obține un credit personal aproape imediat, fără să mai fie necesare adeverințe de venit, pentru că prin acest proiect banca poate consulta online datele oficiale ale autorității fiscale, pe baza acordului clientului.

Aceste două direcții – digitalizare și adaptarea legislației la avansul tehnologiei – vor continua să fie foarte importante în anii următori și ne vom implica activ în promovarea acestui tip de inițiative în societate.

În același timp, 2015 a fost un an în care deciziile economice din alte țări au avut impact și în societatea românească, așa cum a fost decizia Băncii Elveției de a nu mai plafona cursul francului în raport cu euro. Creșterea cursului a îngrijorat, pe de o parte, clienții cu credite în această monedă, pe de altă parte a determinat băncile să intensifice măsurile de restructurare a acestor portofolii pentru a ajuta clienții să poată rambursa. În cursul anului, dezbaterile publice privind creditarea pe termen lung a populației a polarizat societatea, iar legislativul a dezbătut o serie de inițiative care își propuneau să ușureze povara clienților.

În ceea ce ne privește, am continuat să căutăm soluții adecvate pentru situația clienților care au dificultăți de rambursare a creditelor, în așa fel încât aceștia să poată plăti ratele, dar să-și poată păstra locuința familiei. Trebuie însă spus că în 2015, comportamentul de plată al clienților s-a îmbunătățit în toate segmentele, în special în cele ale persoanelor fizice, datorită atât creșterii veniturilor populației, cât și măsurilor de restructurare a creditelor convenite împreună cu banca.

În același timp, într-un mediu cu dobânzi mici, am continuat să îmbunătățim oferta comercială pentru a încuraja economisirea pe termen mediu și lung.

În 2015 am continuat să ne implicăm în proiecte sociale și culturale, consecvenți misiunii noastre de a sprijini dezvoltarea de comunități prospere și sustenabile. Menționez aici doar programele noastre de educație financiară, prin care peste 6.000 de elevi de toate vârstele învață în fiecare an să administreze bugetul familiei și finanțarea pe baza de proiect.

În încheiere, doresc să le mulțumesc în mod special tuturor membrilor echipei Raiffeisen Bank România pentru muncă și devotament, pentru perseverența în găsirea de soluții mai bune pentru clienți, dar și clienților noștri pentru că au ales să colaboreze cu noi și ne ajută să fim mai buni în fiecare zi.

Steven van Groningen
Președinte & CEO

Conducerea Raiffeisen Bank

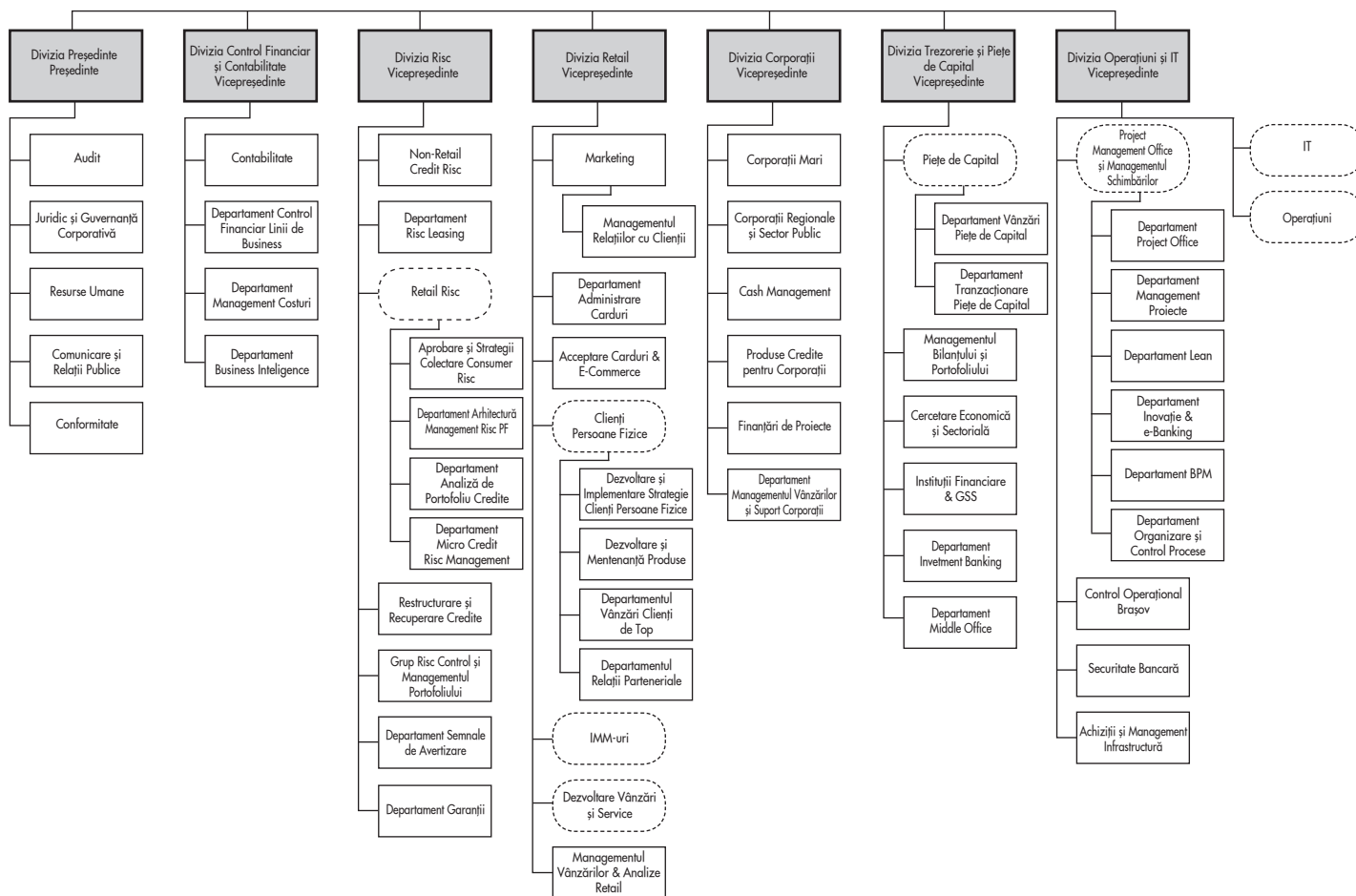
Componența Consiliului de Supraveghere
la 31 martie 2016:

- Karl Sevelda** – Președinte
- Martin Grüll** – Vicepreședinte
- Johann Strobl** – Membru
- Klemens Breuer** – Membru
- Peter Lennkh** – Membru
- Anca Ioan** – Member

Componența Directoratului la 31 martie 2016:

- Steven van Groningen** – Președinte și CEO
- Cristian Sporiș** – Vicepreședinte, Divizia Corporate Banking
- Vladimir Kalinov** – Vicepreședinte, Divizia Retail Banking
- James D. Stewart, Jr.** – Vicepreședinte, Divizia Trezorerie și Piețe de Capital
- Carl Rossey** – Vicepreședinte, Divizia Operațiuni și IT
- Bogdan Popa** – Vicepreședinte, Divizia Control Financiar și Contabilitate
- Mircea Busuioceanu** – Vicepreședinte, Divizia Risc

Structura Raiffeisen Bank la 31 martie 2016

Raportul Consiliului de Supraveghere al Raiffeisen Bank S.A.

Doamnelor și domnilor,

La începutul anului 2015, Raiffeisen Bank International a anunțat o revizuire a strategiei sale, lucru pe care piața l-a primit foarte pozitiv. La fel de bine primite au fost și decizia sa de a se concentra pe zonele unde poate genera venituri sustenabile, prin prisma poziției deținute, dar și acțiunile întreprinse pentru atingerea acestor obiective. Planul RBI, de a se consolida ca bancă universală care dezvoltă parteneriate puternice cu clienții, diminuând complexitatea și riscurile și întărind baza de capital, este în curs de implementare și apreciat de jucătorii pieței.

Mai mult ca niciodată, o bancă are nevoie astăzi de focus – iar focusul RBI este pe piețele din Europa Centrală și de Est, respectiv Austria. Din acest motiv, grupul a trebuit să își analizeze operațiunile care nu aveau legătură cu acest obiectiv, chiar dacă, în trecut, acestea au avut un foarte mare succes. Mai mult, prezența pe piețele din Europa Centrală și de Est a fost și ea revizuită. Toate acestea s-au produs pe fondul înăsprii cerințelor regulatorii de capital, care au fost luate în considerare în procesul de stabilire a fondurilor proprii de nivel 1 (CET 1) și a ratelor de capital.

În 2015, RBI și-a consolidat semnificativ baza de capital, înregistrând o rată a fondurilor proprii de nivel 1 (CET 1) de 11,5% la finalul anului și un profit consolidat de 379 milioane EUR. Principalul motiv care a determinat acest rezultat bun a fost scăderea provizioanelor pentru pierderile din deprecierea creditelor. În plus, cheltuielile administrative generale au scăzut cu 4% față de 2014, în linie cu inițiativa RBI de reducere a costurilor.

Așa cum demonstrează și rezultatele financiare pentru 2015, Raiffeisen Bank a confirmat încă o dată corectitudinea strategiei sale, care vizează în aceeași măsură dezvoltarea activității și un management al riscului prudent. Raiffeisen Bank rămâne în continuare în topul celor mai profitabile bănci de pe piața locală.

În cadrul Adunării Generale a Acționarilor din 28 aprilie 2015, acționarii Raiffeisen Bank au hotărât acordarea a câte unui nou mandat de membru în Consiliul de Supraveghere domnilor Karl Sevelda, Martin Grüll și Răzvan Munteanu. Începând cu data de 31 decembrie 2015, domnul Răzvan Munteanu a demisionat din funcția de membru al Consiliului de Supraveghere.

În data de 29 aprilie 2015, Consiliul de Supraveghere i-a reales pe Karl Sevelda în funcția de președinte al Consiliului de Supraveghere și pe Martin Grüll în funcția de vicepreședinte al Consiliului de Supraveghere.

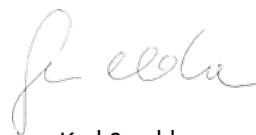
Consiliul de Supraveghere s-a reunit de 5 ori în 2015. Directoratul Raiffeisen Bank a oferit membrilor Consiliului de Supraveghere, cu regularitate și la timp, informații complete privind aspectele relevante de business. Astfel, Directoratul a ajutat Consiliul de Supraveghere să ducă la bun sfârșit responsabilitățile de supraveghere și control. De asemenea, Consiliul de Supraveghere a oferit Directoratului tot sprijinul necesar pentru îndeplinirea obiectivelor de creștere a valorii și rezultatelor băncii, conform așteptărilor acționarilor.

Comitetul de Supraveghere a fost informat periodic cu privire la activitatea desfășurată în cursul anului 2015 de către sub-comitetele sale și anume: Comitetul de Nominalizare, Comitetul de Remunerare, Comitetul de Risc al Consiliului de Supraveghere și Comitetul de Audit.

Consiliul de Supraveghere este de acord cu raportul Directoratului referitor la situațiile financiare auditate ale băncii, întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aferente exercițiului financiar al anului 2015.

As dori să profit de această ocazie pentru a mulțumi tuturor angajaților Raiffeisen Bank pentru munca și eforturile constante de a deservi clienții și de a aduce beneficii întregului Grup Raiffeisen.

În numele Consiliului de Supraveghere,

Karl Sevelda,
Președinte al Consiliului de Supraveghere

Scurtă prezentare a Raiffeisen Bank International

Raiffeisen Bank International A.G. (RBI) activează, în principal, în Europa Centrală și de Est (inclusiv Austria). De peste 25 de ani, RBI operează în regiunea Europei Centrale și de Est (ECE), unde deține astăzi o rețea formată din bănci subsidiare, companii de leasing și numeroși furnizori specializați de servicii financiare. Ca bancă universală, RBI se situează între primele cinci bănci în mai multe țări. Această poziție este sprijinită de brandul Raiffeisen, unul dintre cele mai recunoscute din regiune.

De-a lungul timpului, RBI s-a poziționat în ECE ca un grup bancar integrat de servicii corporate și retail, cu o ofertă complexă de produse. La finalul anului 2015, aproximativ 48.000 de angajați deserveau în jur de 14,9 milioane de clienți, prin intermediul a 2.700 unități bancare. În Austria, RBI este una dintre băncile comerciale și de investiții de top. Deservește în principal clienți austrieci, dar și clienți internaționali sau companii multinaționale care operează în Europa Centrală și de Est. În ansamblu, RBI are aproximativ 51.000 de angajați și active totale de aproape 114 miliarde de euro.

RZB a fost fondată în 1927 ca „Genossenschaftliche Zentralbank”. În 1987, RZB a înființat prima sa bancă subsidiară în Europa Centrală și de Est. De atunci, au fost fondate și alte subsidiare proprii. Din anul 2000 încoace, expansiunea Raiffeisen în țările ECE a fost realizată mai ales prin cumpărarea unor bănci existente. Acestea au funcționat apoi sub coordonarea unui holding care, din 2003, a operat sub numele de Raiffeisen International. În aprilie 2005, Raiffeisen International a fost listată la bursă cu scopul de a-și finanța eficient dezvoltarea ulterioară. RBI de astăzi a apărut în 2010, ca urmare a fuziunii Raiffeisen International cu principalele arii de afaceri ale RZB. La finalul anului 2015, RZB - care funcționează ca instituție centrală a Grupului Bancar Raiffeisen din Austria - deține aproximativ 60,7% din acțiunile RBI, restul fiind liber tranzacționabile la bursă.

Repere 2015

Repere 2015

Ianuarie

- Raiffeisen Bank anunță modificarea grilei de taxe și comisioane, care intră în vigoare din luna martie: abonamentul pentru serviciul Raiffeisen Smart Mobile va fi gratuit, costul plăților pe canale electronice va fi la cel mult 35% față de cel al operațiunilor la ghișeu, iar extrasul de cont electronic este disponibil gratuit.
- Banca își diversifică oferta de economisire pentru clienții de casă și lansează contul de economii Super Acces Plus, cu rate de dobândă mai mari pentru cei care își încasează salariul sau pensia în cont curent deschis la Raiffeisen Bank. Noile conturi pot fi deschise și prin Raiffeisen Online și Smart Mobile.

Februarie

- Raiffeisen Bank susține patru programe implementate gratuit în școli de Junior Achievement România, acoperind astfel complet nevoile de educație financiară din ciclul primar: Noi Înșine, Familia Mea, Comunitatea Noastră și, începând cu anul școlar 2015-2016, Orașul nostru, destinat elevilor de clasele III-IV.

Martie

- Raiffeisen Bank continuă diversificarea modalităților de plată a facturilor prin implementarea unei soluții inedite, simple și rapide, în parteneriat cu Orange România. Aceasta permite achitarea facturilor Orange cu un singur click, prin Raiffeisen Online, fără a mai fi necesară introducerea elementelor din factură.
- Raiffeisen Bank primește premiul „Best SMEs Financing Line” la Gala Business Review 2015, pentru Programul Jeremie.

Aprilie

- Raiffeisen Bank lansează un credit nou pentru persoane fizice, în lei – Flexicredit Acasă – cu destinație imobiliară, fără ipotecă, suma maximă fiind de 15.000 euro (echivalent în lei), pe o perioadă de maximum 10 ani. Creditul poate fi folosit pentru modernizarea, extinderea, renovarea sau refinanțarea unui credit cu destinație imobiliară.

Mai

- Ca răspuns la nevoile în schimbare ale clienților săi, Raiffeisen Bank inițiază transformarea digitală, făcând trecerea la Google Apps for Work și Google Android for Work, cu scopul de a spori colaborarea internă și a simplifica activitățile zilnice. Raiffeisen Bank este prima bancă din România care trece la Google.
- Raiffeisen Bank încurajează economisirea pe termen lung, adăugând o nouă caracteristică depozitelor la termen de 18, 24 și 36 de luni. În cazul lichidării anticipate a unui astfel de depozit, clientul este recompensat cu o dobândă proporțională cu perioada de la constituire până la lichidare.
- Sub marca „Împreună”, banca se implică în calitate de partener în cele mai importante evenimente artistice, culturale, sportive și educative ale anului 2015, printre care se numără Festivalul George Enescu, Festivalul de Teatru de la Sibiu, Maratonul Internațional București, Festivalul Internațional de Film Transilvania (TIFF), Festivalul de Teatru Independent Undercloud.
- Raiffeisen Bank se alătură rețelei United Nation Global Compact, cea mai mare inițiativă de sustenabilitate corporativă din lume, prin care susține și promovează principiile universale despre drepturile omului, muncă, mediu și anticorupție.

Raiffeisen Bank este, în premieră, partener principal al Festivalului Internațional George Enescu

Steven van Groningen este "Educator pentru o zi" pentru copiii din Budila, Brașov.

Iunie

- Raiffeisen Bank lansează campania „Credite la un act distanță”, simplificând semnificativ procesul de analiză și acordare a creditului de nevoi personale negarantat și a cardului de credit. În baza protocolului semnat între Asociația Română a Băncilor și ANAF, toate verificările legate de veniturile salariale ale unui solicitant de credit sunt realizate integral automat, fără a mai fi necesară prezentarea unei adeverințe de salariu.
- Raiffeisen Bank și Fondul European de Investiții semnează o suplimentare a plafonului dedicat acordării de credite clienților IMM, în cadrul inițiativei JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises), prin intermediul căreia banca va putea acorda credite în valoare de 50 de milioane de euro. Totalul creditelor destinate IMM-urilor (conform definiției europene) prin acest instrument financiar cumulează astfel 90 milioane de euro.
- Raiffeisen Bank este desemnată “Cea mai bună bancă din România” în cadrul Euromoney Awards for Excellence.

Iulie

- Raiffeisen Bank lansează a cincea ediție a Programului de Granturi Raiffeisen Comunități, program de finanțare a proiectelor locale de dimensiuni mici și medii în comunități. Cele mai bune 10 proiecte vor primi câte 10.000 de euro, valoarea totală a finanțărilor oferite fiind de 100.000 euro.
- Raiffeisen Bank lansează o nouă funcționalitate prin care clienții persoane juridice pot verifica bonitatea și capacitatea de plată a partenerilor comerciali direct în platforma Raiffeisen Online.

August

- Antreprenorii români cred că afacerile lor vor crește în 2015. Aceasta este principala concluzie la finalul seriei de evenimente “Arena Antreprenorilor” organizată de Raiffeisen Bank pentru oamenii de afaceri din Cluj, Iași, Timișoara, Brașov și Constanța și dedicată discuțiilor interactive pe teme precum modalități și oportunități de finanțare, reglementări fiscale, percepția asupra crizei economice, mediul antreprenorial etc.

Septembrie

- Are loc cea de-a 22-a ediție a Festivalului Internațional George Enescu, susținută în premieră de Raiffeisen Bank, ca partener principal. Cu sprijinul băncii, al Green Revolution și al Asociației Cultour, pe parcursul festivalului se desfășoară, cu bicicletă sau pe jos, Tururile Enescu.
- Încep acțiunile de voluntariat “Educator pentru o zi”, în cadrul programului „Fiecare copil în grădiniță” al Asociației OvidiuRo. 54 de voluntari Raiffeisen Bank și 30 de ziaristi, scriitori sau actori merg împreună în grădinițele din cele mai sărace comunități din Brașov și Covasna, cu scopul de a reduce fenomenul părăsirii timpurii a școlii care ia amploare în zonele sărace din România.

Turneu 2015 cu Teatrul Act

Start pentru a opta ediție a Raiffeisen Bank Bucharest International Marathon

Octombrie

- A opta ediție a Raiffeisen Bank Bucharest International Marathon adună la start peste 11.000 de alergători – sportivi de performanță sau amatori, pasionați de depășirea propriilor limite, marcând astfel un nou record de participare.
- Raiffeisen Bank expediază gratuit, direct la sediul clienților, biletele la ordin și cecurile, continuând inițiativele care urmăresc reducerea de costuri și interacțiunea simplificată cu banca, precum și eficientizarea etapelor parcurse de un client care folosește aceste instrumente pe suport de hârtie.
- Prima ediție a Festivalului Art Encounters are loc la Timișoara, cu sprijinul Raiffeisen Bank.

Noiembrie

- Clienții Raiffeisen Bank care folosesc site-ul www.vodafone.ro pentru achiziții de telefoane și accesorii, plata lunară a abonamentului sau reîncărcare cartele prepay pot plăti direct, prin intermediul Raiffeisen Online, serviciile sau produsele alese.
- Banca obține o nouă suplimentare a resurselor disponibile în cadrul inițiativei JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises), în valoare de 35 de milioane de euro.
- Începe a zecea ediție a Festivalului SoNoRo, The Dreamers, susținută, pentru al zecelea an consecutiv, de Raiffeisen Bank.
- Președintele Raiffeisen Bank, Steven van Gronigen, este numit Bancherul anului în cadrul Galei Financial Leaders Hall of Fame, organizată de Business Arena Magazine.

Decembrie

- Raiffeisen Bank extinde oferta de conversie cu discount pentru clienții care au dificultăți la plata creditelor în CHF și au un grad de îndatorare a familiei de peste 65%, plecând de la ideea de a oferi o reducere de minim 20% a datoriei principale pentru aceștia.
- Prestigioasa publicație The Banker, editată de Financial Times, desemnează Raiffeisen Bank drept "Banca anului" în România.

Responsabilitate corporativă

NE RESPECTĂM
UNII PE ALȚII

APRECIEM
DIVERSITATEA
DE IDEI

BUNAVOINTĂ,
GRIJĂ ȘI
CONSIDERAȚIE

Responsabilitate corporativă

Raiffeisen Bank contribuie la dezvoltarea sustenabilă a societății, fiind preocupată constant de îmbunătățirea educației financiare în rândul tinerilor, a artei și culturii românești, precum și de promovarea unui mediu mai curat și a unui stil de viață sănătos.

Suntem conștienți de rolul important pe care trebuie să-l avem într-o societate în care avem aproape două milioane de clienți. Acționăm cu responsabilitate în toate ariile și pe întreg teritoriul țării pentru a influența pozitiv comunitățile în care ne desfășurăm activitatea. Suntem responsabili pentru păstrarea în siguranță a economiilor clienților noștri și pentru plasamente responsabile în credite, atât către clienți persoane fizice, cât și către cele 100.000 de IMM-uri și 8.200 de companii medii și mari pe care le deservim.

Contribuim în acest fel la formarea de capital românesc, la dezvoltarea economiei naționale și la asigurarea unui număr mai mare de locuri de muncă.

Cu toate că raportarea non-financiară este opțională până la transpunerea în legislația națională a Directivei UE numărul 95/2014, Raiffeisen Bank publică încă din 2009 un raport anual de răspundere socială corporativă, Raportul CSR, destinat celor interesați să afle informații cu privire la modul de implicare în comunitate și nivelul de transparență a băncii, dincolo de datele financiare. Acesta este realizat conform modelelor de raportare London Benchmarking Group (LBG), care evaluează investițiile în programele comunitare și nivelurile de schimbare generate asupra beneficiarilor acestora, respectiv Global Reporting Initiative (GRI) pentru indicatorii privind guvernanța corporativă și comportamentul economic și social al companiei. Cele două modele de raportare sunt complementare, acoperind aspecte diferite.

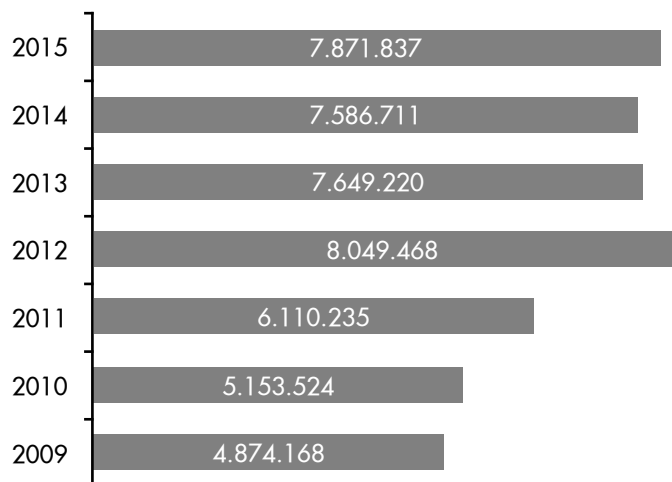
Principalele realizări în 2015:

- Contribuția Raiffeisen Bank în programe comunitare a fost de peste 7,8 milioane lei (după criteriile de raportare LBG), reprezentând 1.463 lei (aproximativ 325 de euro) pentru fiecare angajat al său și, respectiv, peste 100 de proiecte susținute.
- Programul de Granturi Raiffeisen Comunități, aflat la a cincea ediție, a atras 240 de proiecte comunitare și a premiat cele mai bune zece dintre acestea cu câte 10.000 de euro, valoarea totală a granturilor fiind de 100.000 de euro. Peste 60 de voluntari, angajați Raiffeisen Bank, au participat la jurizare, 50% din ponderea notării deținând-o susținătorii din comunitățile locale, prin voturile lor.
- Cei peste 400 de voluntari Raiffeisen Bank au dedicat acțiunilor de voluntariat 2.077 de ore în total.
- Raiffeisen Bank a fost, în premieră, partener al Festivalului Internațional George Enescu și al Art Encounters (Timișoara).
- Banca a continuat să susțină unele dintre cele mai prestigioase evenimente culturale și sportive ale României: Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu, TIFF, Sonoro, Gala Premiilor Uniter, Undercloud, producțiile și turneele Teatrului Act, Bucharest International Marathon, Sport Arena Streetball, Maratonul Via Maria Theresia.
- De asemenea, Raiffeisen Bank a contribuit și în 2015 la dezvoltarea proiectelor unora dintre cele mai puternice organizații non-guvernamentale din țară: Asociația Green Revolution, Asociația OvidiuRo, Asociația Tășuleasa, Fundația Principesa Margareta a României, United Way, Junior Achievement, Teach for Romania, Light Into Europe, Pro Vita, Fundația pentru Dezvoltarea Societății, Habitat for Humanity.

Impact în comunitate – date de referință 2015

Valoarea totală a contractelor de sponsorizare încheiate de Raiffeisen Bank în 2015 a fost de peste 9.000.000 RON, în creștere cu 3% față de anul precedent. Valoare investită în programe comunitare (care intră în aria de raportare LBG) a fost de 7.871.837 RON.

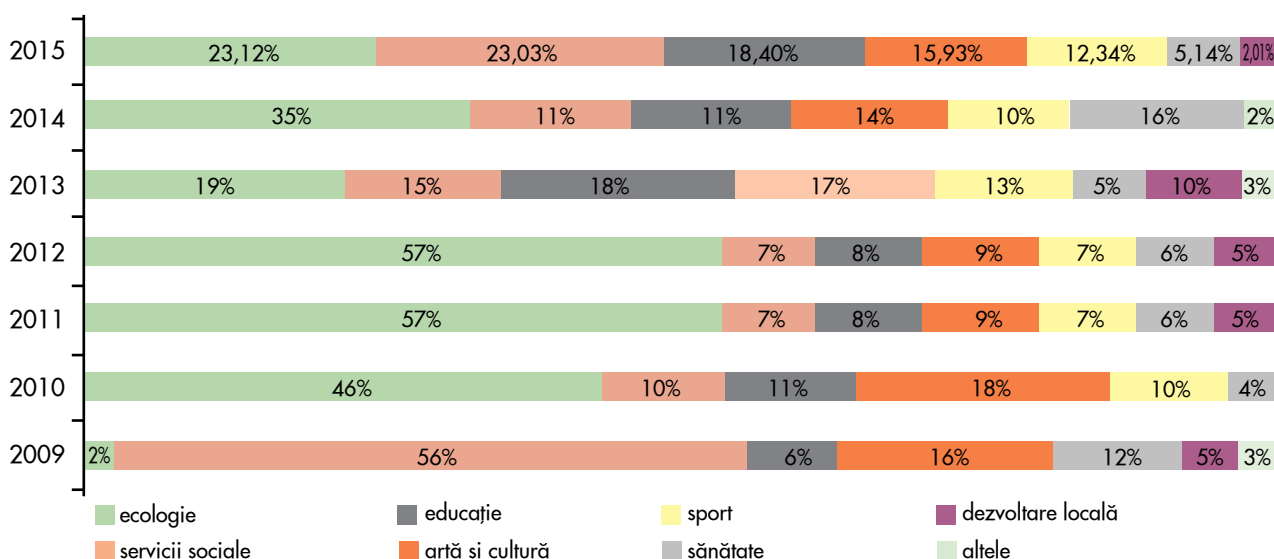
Valoare totală a contribuțiilor (RON):

Cauzele susținute de bancă în 2015 au rămas constante și reflectă cele 5 direcții strategice de implicare: artă și cultură, ecologie urbană, educație, servicii sociale, și sport.

Ecologia și serviciile sociale (ambele cu o pondere de 23%) sunt principalele cauze susținute de bancă, urmate de proiectele de educație (19%) și de cele pentru artă și cultură (16%), respectiv sport (peste 12%). De asemenea, Raiffeisen Bank continuă să-și onoreze parteneriatele existente și cu organizații ale căror activități nu se înscriu în direcțiile strategice, care au reprezentat 7% din cauzele sprijinite în 2015.

Cauze susținute de Raiffeisen Bank

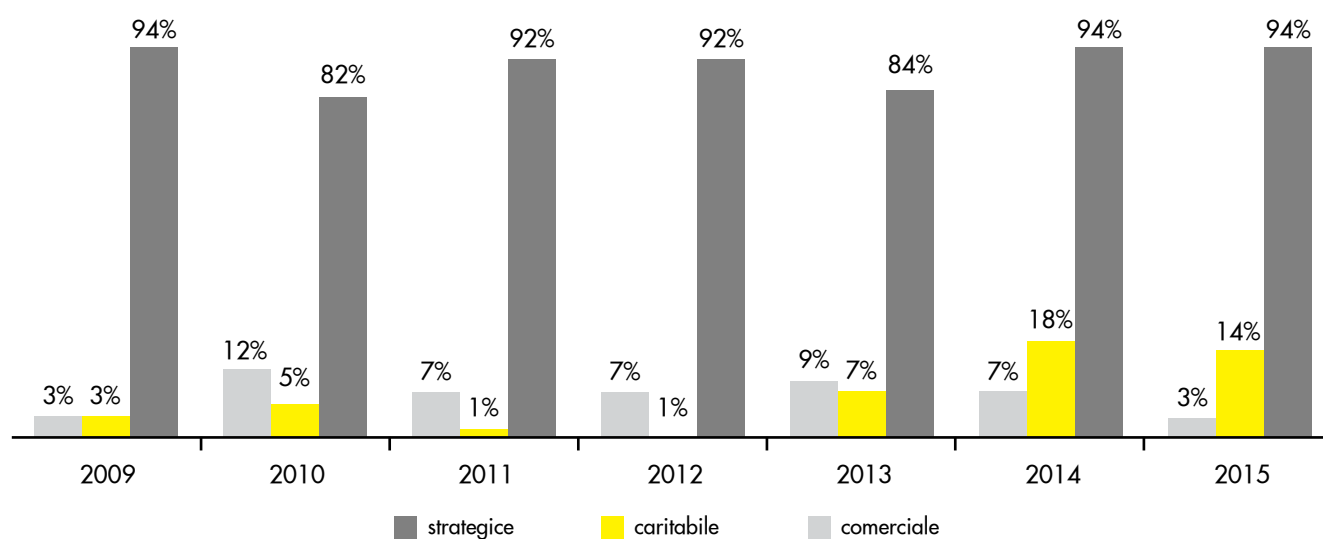

Societate

Raiffeisen Bank a susținut în mod constant societatea civilă din România, implicându-se permanent în dezvoltarea proiectelor care pot educa și îmbogăți comunitatea. Protecția și respectul față de mediu, școala, cultura, arta sau sportul ca stil de viață sănătos ne influențează pe fiecare dintre noi, de aceea angajamentul nostru este să susținem parteneri strategici în toate aceste domenii, dar și să atragem prin exemplul nostru și alți parteneri pentru susținerea cauzelor respective, precum clienții sau angajații băncii.

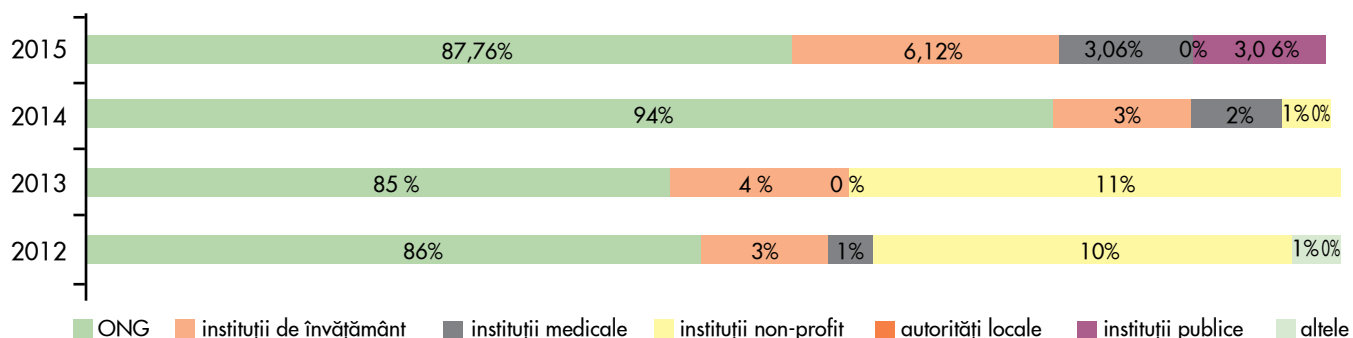
De ce se implică Raiffeisen Bank în comunitate (Motivație în %)

Partenerii comunitari

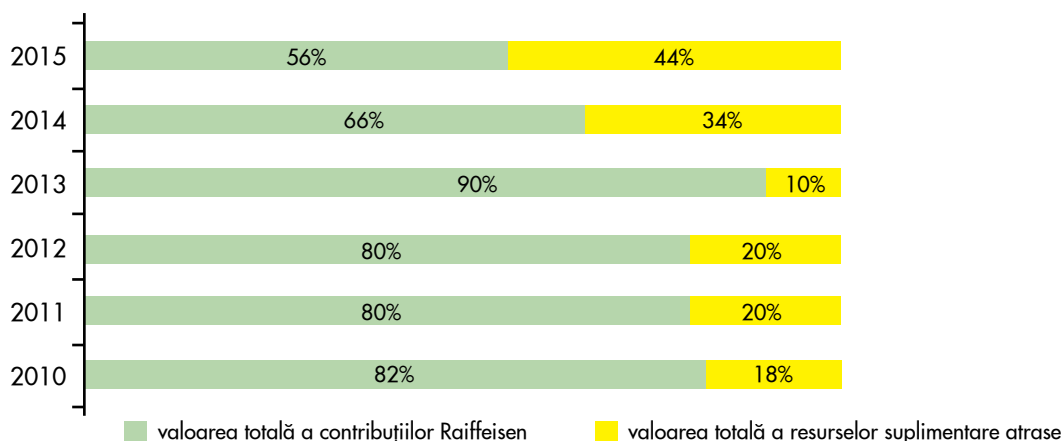
Din studii similare cu cele de piață, încercăm să cunoaștem publicurile cu care interacționăm și să descoperim care sunt prioritățile lor și ale comunității. În domeniul intervenției sociale, al investiției comunitare, încercăm să facilităm coeziunea dintre diferiți factori din societate, astfel încât, împreună, să găsim soluții pentru probleme concrete cu care aceasta se confruntă. Ne asumăm rolul de facilitatori; susținem arta și cultura, de exemplu, alegând proiecte de foarte bună calitate, fără a interveni în vreun fel în actul cultural, și depunem eforturi pentru a le crește audiența an de an.

Tipul partenerilor comunitari

De asemenea, încurajăm capacitatea partenerilor noștri de a atrage resurse suplimentare pentru proiectele pe care le implementează.

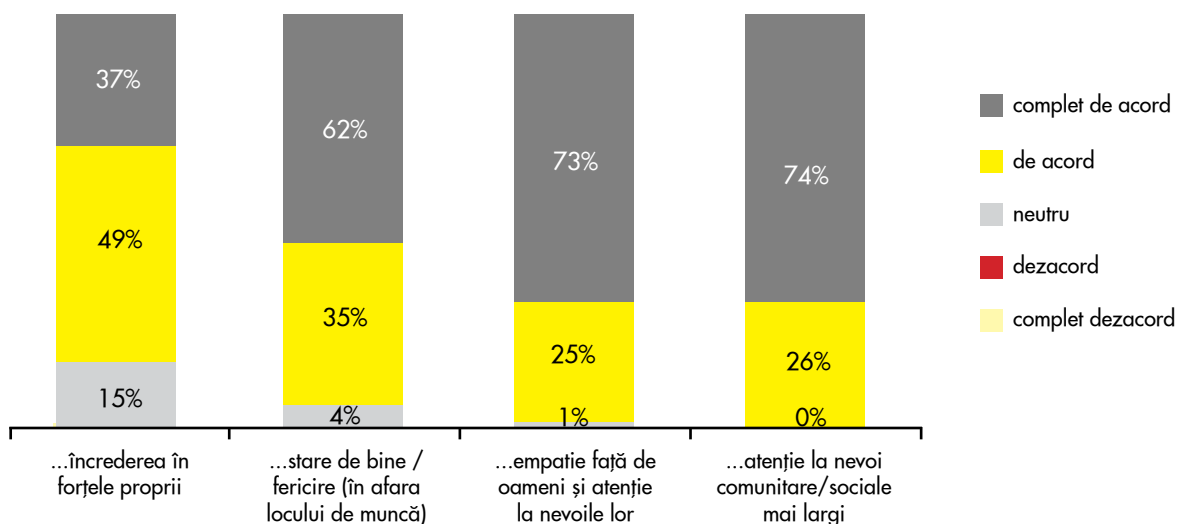
Raportul dintre resursele investite de Raiffeisen Bank și resurse suplimentare atrase

Voluntariat în echipa Raiffeisen Bank

În 2015, la fel ca în ultimii doi ani, 7,5% dintre angajații noștri s-au implicat în activități de voluntariat. Astfel, peste 400 de voluntari Raiffeisen Bank au luat parte la acțiuni care au presupus de la evaluări și selecții de proiecte în diferite programe de finanțare, la educație preșcolară, cursuri de educație financiară, până la construcția de locuințe pentru persoane defavorizate sau strângerea de fonduri.

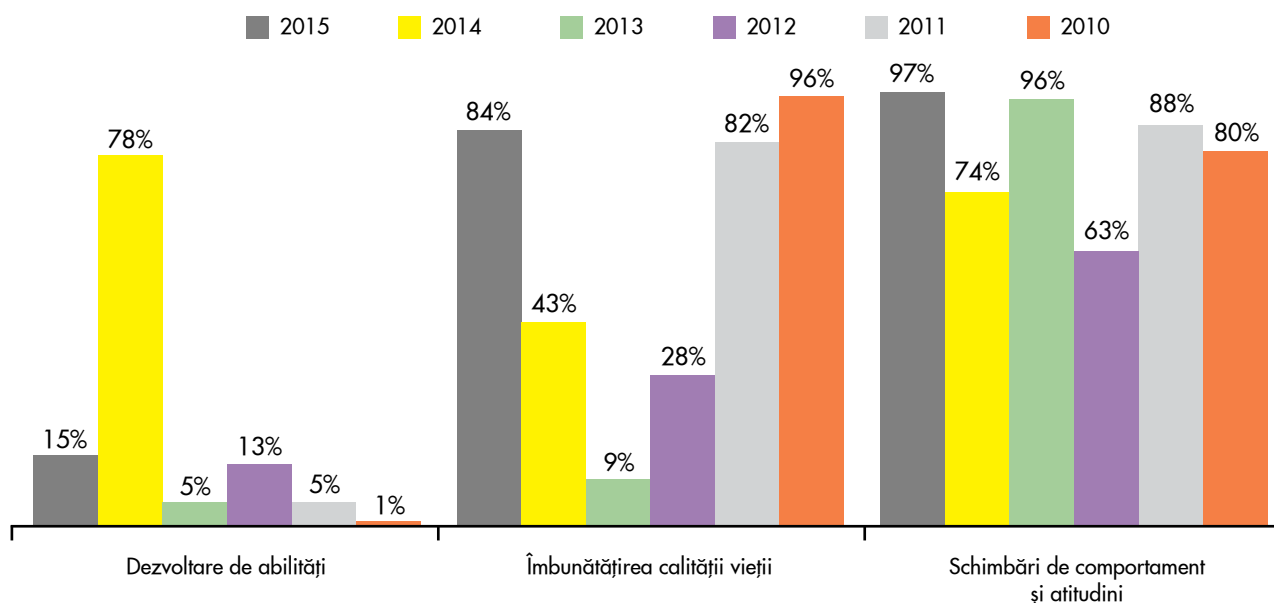
Activitățile de voluntariat au dezvoltat în rândul angajaților:

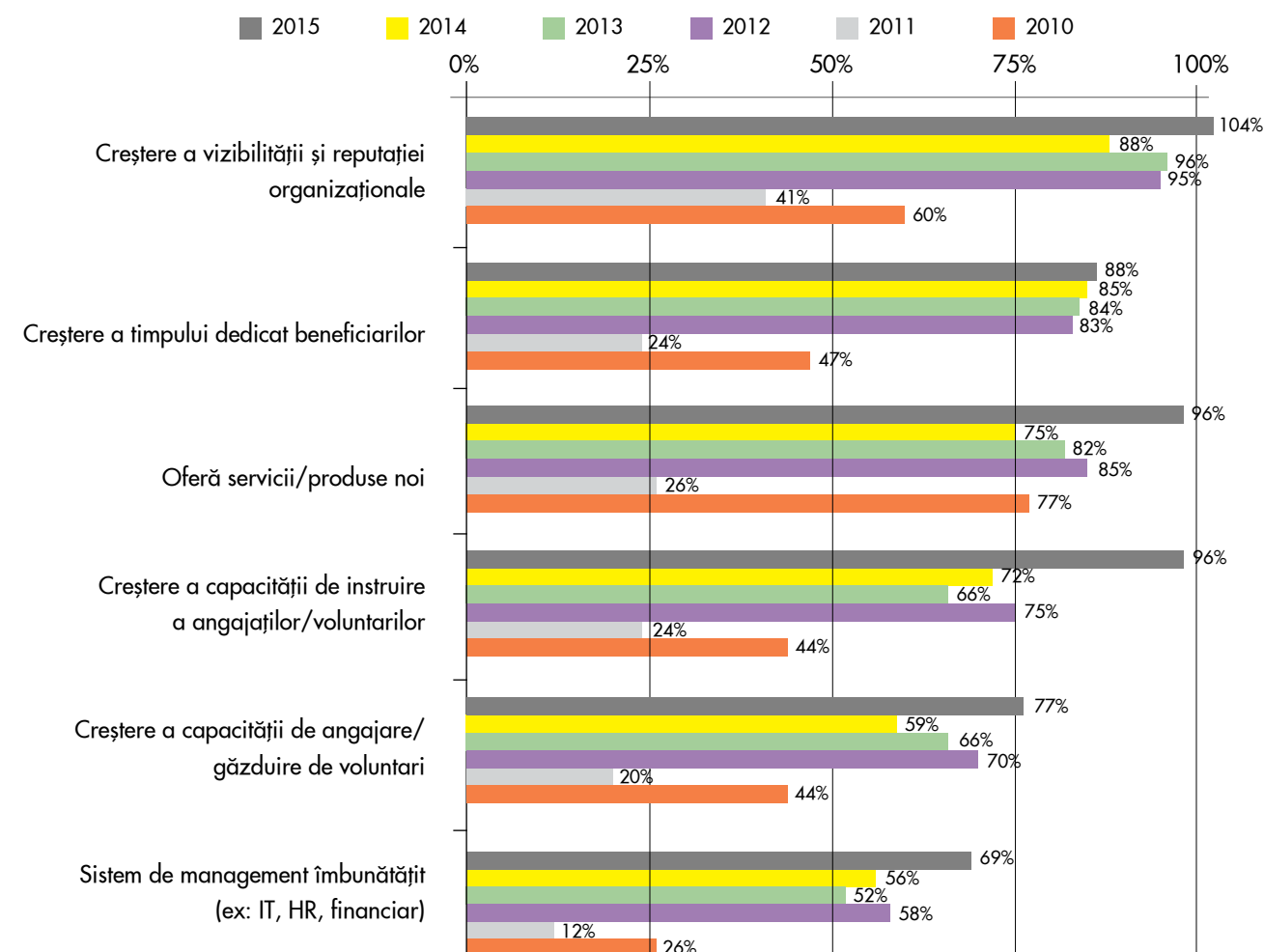
Beneficiarii proiectelor comunitare

În 2015, 239.247 de persoane au beneficiat direct de programele implementate cu sprijinul băncii. Principalele îmbunătățiri raportate la nivelul acestora sunt orientate spre schimbări de comportament și creșterea calității vieții.

Tipul schimbărilor generate în rândul beneficiarilor

Schimbări generate în cadrul organizațiilor partener

Raportul Conducerii

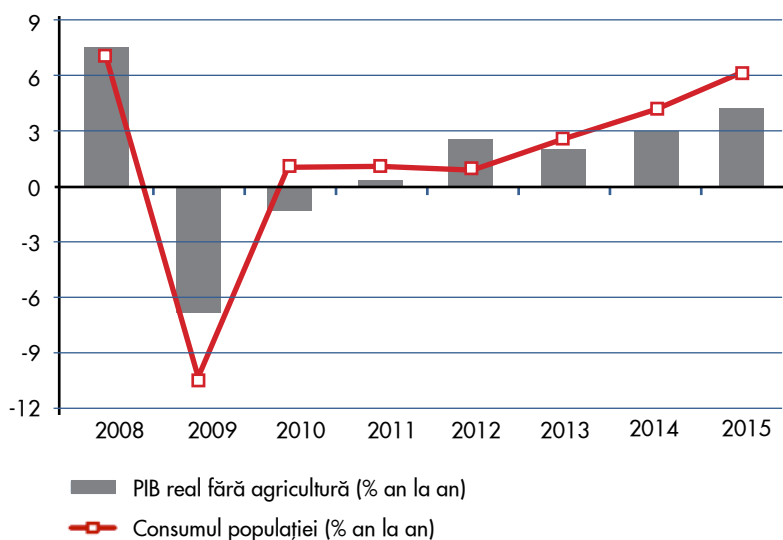
Raportul Conducerii

Climatul economic

Activitatea economică a rămas pe un trend ascendent susținut în 2015, dat fiind faptul că Produsul Intern Brut (PIB) a avansat cu 3,7% în termeni reali. Mai mult, PIB real, exclusiv agricultura – un indicator mai bun pentru evaluarea performanței economiei românești deoarece este mai puțin afectat de volatilitatea producției agricole – a performat mai bine în 2015, crescând cu 4,4%. Similar anului 2014, creșterea consumului privat (6,2%) a rămas principalul motor al avansului PIB în 2015, fiind impulsionată de majorarea rapidă a venitului real disponibil. De asemenea, formarea brută a capitalului fix a rămas pe un trend ascendent în 2015, crescând cu 7,5%. Pe de altă parte, exporturile nete (diferența dintre exporturi și importuri) au avut o contribuție negativă la avansul PIB real în 2015, întrucât importurile, susținute de accelerarea cererii interne, au înregistrat o dinamică mai rapidă decât exporturile. Toate sectoarele de activitate (servicii, industrie și construcții) au beneficiat de pe urma creșterii cererii interne. Astfel, un aspect pozitiv este faptul că tiparul creșterii economice s-a îmbunătățit în 2015 și din punct de vedere calitativ.

Balanța bugetului public a înregistrat în 2015 un deficit de 1,5% din PIB (standarde cash), sub ținta de 1,9% din PIB. Acest rezultat a survenit ca urmare a unei majorări mai rapide decât cea planificată a veniturilor publice provenite din taxe și contribuții, combinată cu un control bun al cheltuielilor publice. Totuși, măsurile de relaxare fiscală adoptate în timpul anului 2015 (tăieri de taxe introduse prin noul Cod Fiscal, dar și majorări salariale în sectorul bugetar intrate în vigoare în ultimul trimestru din 2015) sunt prevăzute a rezulta într-o creștere importantă a deficitului bugetului public către 3% din PIB în 2016 și în anii ulteriori.

Evoluția activității economice

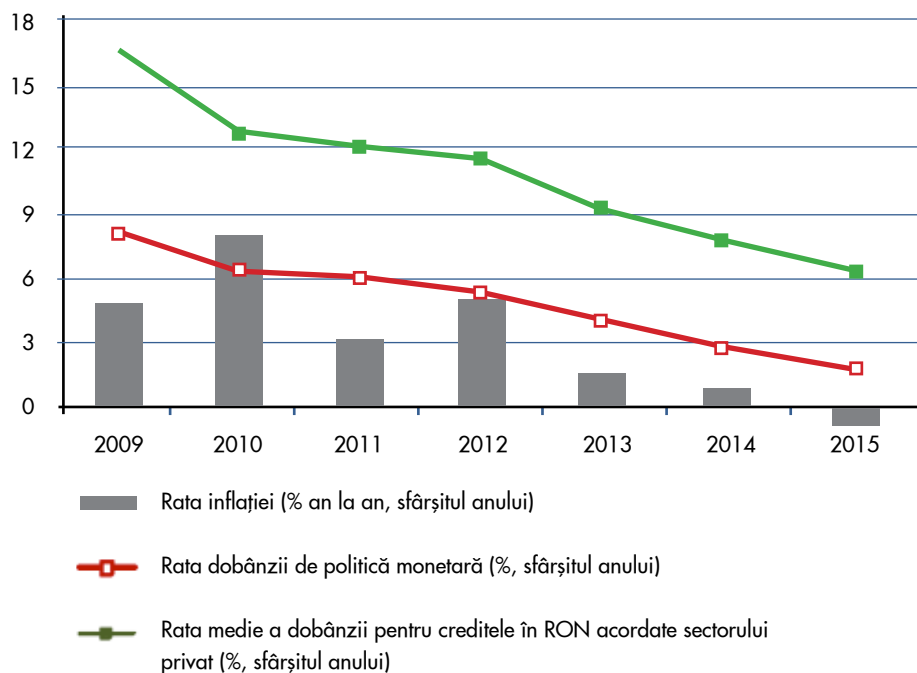
Sursa: Institutul Național de Statistică, Raiffeisen RESEARCH

Prețurile de consum s-au redus cu 0,9% în 2015. Rata anuală a inflației a intrat în teritoriu negativ în urma reducerii cotei de TVA pentru produse alimentare la 9% de la 24% începând cu iunie 2015. Totuși, în absența acestei măsuri, rata anuală a inflației s-ar fi situat la un nivel de aproximativ 2% la finalul anului 2015, sugerând faptul că presiunile inflaționiste nu erau chiar scăzute.

Banca Națională a României (BNR) a continuat relaxarea politicii monetare în 2015, prin reducerea ratei dobânzii de politică monetară cu un punct procentual în perioada ianuarie – mai, până la 1,75%. De asemenea, rata rezervelor minime obligatorii (RMO) pentru pasivele în lei ale băncilor a fost redusă la 8% de la 10% începând cu luna mai 2015, în timp ce rata RMO pentru pasivele în valută a fost menținută nemodificată la 14%. Întrucât sentimentul investitorilor străini față de

activele denumite în RON a rămas pozitiv în cea mai mare parte a anului 2015, BNR nu a sterilizat surplusul de lichiditate din piața monetară. Prin urmare, în 2015 ratele dobânzii de pe piața monetară (ROBOR) au fost tranzacționate la niveluri inferioare ratei dobânzii de politică monetară. Relaxarea politicii monetare s-a concretizat într-o scădere a ratelor ROBOR în 2015 comparativ cu 2014, ceea ce s-a tradus în niveluri mai scăzute ale ratelor dobânzii la depozitele și creditele atrase/acordate de către bănci. Totodată, randamentele titlurilor de stat denumite în RON au fost pe un trend descendent, beneficiind de pe urma reducerii ratei dobânzii de politică monetară, a menținerii surplusului de lichiditate în piața monetară, dar și a reducerii randamentelor pe piețele externe.

Dinamica ratei inflației și a ratelor dobânzii

Sursa: Banca Națională a României, Raiffeisen RESEARCH

România: Principalii indicatori economici

	2011	2012	2013	2014	2015
PIB nominal (mld. euro)	133,3	133,6	144,3	150,2	159,8
PIB real (% an la an)	1,1	0,6	3,5	3,0	3,7
Consum privat (% an la an)	1,0	0,8	2,6	4,1	6,2
Investiții fixe brute, private și publice (% an la an)	2,9	0,1	-5,4	2,5	7,5
Volumul producției industriale (% an la an)	7,5	2,4	7,9	6,1	2,8
Rata șomajului BIM (medie, %)	7,2	6,8	7,1	6,8	6,8
Salariul mediu brut lunar (în EUR)	467	463	489	524	568
Prețurile producției industriale (medie, % an la an)	7,1	5,4	2,1	-0,1	-2,2
Prețurile de consum (medie, % an la an)	5,8	3,3	4,0	1,1	-0,6
Prețurile de consum (sf. an, % an la an)	3,1	4,95	1,6	0,8	-0,9
Soldul bugetului public consolidat (% din PIB, definiție cash)	-4,2	-2,5	-2,5	-1,7	-1,5
Datoria publică (% din PIB)	34,2	37,4	38,0	39,8	38,5
Soldul contului curent (% din PIB)	-4,9	-4,8	-1,1	-0,5	-1,1
Datoria externă brută (% din PIB)	74,9	75,5	68,0	63,1	56,9
Investiții străine directe (% din PIB)	1,3	1,9	1,9	1,6	1,9
Rezervele valutare ale BNR (mld. euro, sfârșitul anului)	33,2	31,2	32,5	32,2	32,2
Rata dobânzii de politică monetară (sf. an, %)	6,00	5,25	4,00	2,75	1,75
ROBOR 1 lună, medie, %	5,3	5,2	4,1	2,1	1,0
RON/EUR, medie anuală	4,24	4,46	4,42	4,44	4,45
RON/EUR, sfârșitul anului	4,32	4,43	4,48	4,48	4,52

Sursa: Banca Națională a României, Institutul Național de Statistică, Raiffeisen RESEARCH.

Evoluții la nivelul sistemului bancar

Activitatea de creditare a arătat semne mai evidente de recuperare în anul 2015 în condițiile în care dinamica soldului creditelor acordate de către bănci sectorului privat (populație și companii) a revenit în teritoriul pozitiv (2,8% creștere an la an în decembrie 2015 după eliminarea influenței modificării cursului de schimb EUR/RON). Dinamica pozitivă a fost exclusiv susținută de către creditele denominate în lei (19,8% an la an în decembrie 2015) ce au înregistrat avansuri importante pe toate cele trei segmente (credite pentru consum și alte scopuri, credite pentru locuințe și credite acordate

companiilor). Pe de altă parte, soldul creditelor în valută a înregistrat o contracție amplă (-10,2% în decembrie 2015 în euro echivalent) susținută de scăderea atât a creditelor acordate populației, cât și a creditelor acordate companiilor. Similar anului 2014, și în 2015 creditarea în lei a continuat să performeze în detrimentul creditării în valută, în condițiile în care: în cadrul programului guvernamental "Prima casă" s-au acordat doar credite denominate în lei, diferențialul dintre ratele dobânzii pentru creditele în lei și cele pentru creditele în valută a continuat să se îngusteze, băncile și-au menținut preferința pentru creditarea în lei și standardele prudențiale utilizate în cazul creditării în valută au fost mai stricte comparativ cu cele utilizate în cazul creditării în lei. În acest context, aproximativ 74% din total creditelor originare în 2015 au fost denominate în lei.

În afară de scăderea substanțială a ponderii creditelor denominate în valută în total credite acordate de către bănci sectorului privat (la 49,9% în decembrie 2015 comparativ cu 56,8% în decembrie 2014), bilanțul agregat al sistemului bancar a evidențiat și alte îmbunătățiri ale structurii finanțării: scăderea raportului dintre creditele brute și depozite, precum și reducerea ponderii pasivelor externe în total active.

Ponderea creditelor neperformante în total credite s-a menținut pe un trend descrescător în 2015, ajungând la 13,6% în decembrie 2015 de la 20,7% în decembrie 2014. Indicatorul de solvabilitate la nivelul sistemului bancar s-a menținut la un nivel ridicat (17,5% în decembrie 2015). De asemenea, profitabilitatea sistemului bancar a revenit în teritoriu pozitiv în 2015.

Tabelul următor prezintă principalele evoluții înregistrate la nivelul bilanțului monetar agregat al instituțiilor de credit (bănci comerciale, bănci de economisire și creditare în domeniul locativ, cooperative de credit) și al fondurilor de piață monetară din România în anul 2015.

Bilanțul monetar agregat al instituțiilor de credit și al fondurilor de piață monetară

	2015 (mld. RON)	2015/2014 (modificare anuală în termeni reali, %)	2015 (% din total active)	2014 (% din total active)
Credite și plasamente la alte bănci și BNR	52,4	-0,5	12,6	13,1
- din care rezerve minime obligatorii	37,8	-4,2	9,1	9,8
Credite acordate rezidenților, la valoare brută:	227,5	3,9	54,5	54,5
- populație	108,0	6,7	25,9	25,2
- companii	109,6	1,4	26,3	26,9
- sector public	10,0	2,8	2,4	2,4
Titluri de debit emise de rezidenți (preponderent titluri de stat)	79,8	6,1	19,1	18,7
Alte active, din care:	57,4	4,7	13,8	13,7
- active externe	19,9	5,8	4,8	4,7
- active fixe	11,6	1,4	2,8	2,8
Total active brute	417,1	3,9	100,0	100,0
Depozite ale băncilor și ale altor instituții financiar-monetare rezidente	3,9	-38,2	0,9	1,6
Depozite ale rezidenților:	260,1	9,7	62,4	59,0
- populație	146,8	7,3	35,2	34,0
- companii	106,7	13,0	25,6	23,5
- sector public	6,6	12,5	1,6	1,5
Titluri de debit emise	2,2	-4,7	0,5	0,6
Pasive externe, exclusiv titluri de debit	63,7	-9,4	15,3	17,5
Capital și rezerve, inclusiv provizioane	72,8	0,9	17,5	18,0
Alte pasive	14,4	7,1	3,5	3,3
Total pasive	417,1	3,9	100,0	100,0

Notă: Creditele și activele sunt la valoarea brută (care include provizioane), aceasta fiind diferită de valoarea netă (valoarea brută fără provizioane) prezentată în situațiile financiar-contabile publicate de către instituțiile de credit. Pe partea de pasive, provizioanele sunt incluse în capital. Ca referință, activele nete ale instituțiilor de credit reprezentau numai 364,4 miliarde RON la sfârșitul anului 2014. Suma componentelor poate fi diferită de total, ca urmare a folosirii rotunjirilor la o zecimală.

Sursa: Prelucrări pe baza datelor publicate de către Banca Națională a României și Banca Centrală Europeană. Ritmurile anuale de creștere în termeni reali au fost calculate prin ajustarea ritmurilor de creștere nominală cu rata inflației din 2014 (0,83% an la an).

Rezultate financiare ale Grupului Raiffeisen în România

I. Elemente de referință 2015

- Am finanțat economia, prin credite nou aprobate în valoare de 2 miliarde euro (creștere de 10%), din care mai mult de o treime acordate către clienți persoane fizice.
- Creșterea susținută a resurselor atrase de la clienți, de 13%, asigurată deopotrivă de clienții persoane fizice și juridice, a dus la consolidarea structurii bazei de finanțare.
- Capitalizarea Grupului este una solidă, cu o rată de acoperire a capitalului de 18,5%, peste media sistemului de 17,5%.
- Reușim în mod constant să avem o rentabilitate ridicată a capitalului, pe fondul unor surse stabile și diversificate de venituri, alături de un angajament ferm față de programele de eficientizare a costurilor și de o abordare prudentă a riscurilor asumate.
- Baza de clienți a crescut cu 2% față de anul precedent, cu un ritm de creștere mai accelerat pentru portofoliul de clienți persoane fizice Premium (+6%).

II. Realizări

- Creștere organică de 5%¹⁾ pentru portofoliul de credite. Clienții sunt în centrul activității noastre și suntem hotărâți să continuăm să îi ajutăm să-și atingă obiectivele, finanțându-le proiectele și facilitând creșterea economică.
- Bază de costuri sub control: pe fondul creșterii investițiilor și a costurilor de reglementare, am reușit totuși să menținem constante cheltuielile operaționale recurente, prin promovarea unui flux continuu de inițiative de creștere a productivității.
- Comportament de plată îmbunătățit al clienților, confirmând tendința observată anul precedent și, de asemenea, încrederea clienților în evoluția economiei. Atât persoanele fizice, cât și companiile înregistrează cheltuieli nete cu provizioanele mai mici (-8%).
- Raiffeisen Asset Management a avut încă un an cu o performanță deosebită, crescând cu două cifre nivelul activelor administrate (+16%). RAM beneficiază de o combinație de competență, rentabilitate ridicată și suport continuu din partea întregului Grup.
- Indicatorul de eficacitate a angajaților s-a îmbunătățit semnificativ, acesta fiind un factor cheie de care depinde reușita Grupului în atingerea obiectivelor. Conștientizând faptul că oamenii fac diferența, vom continua să oferim angajaților oportunitatea de a activa și crește într-o organizație guvernată de valori.

III. Indicatori financiari

<i>Conversie informativă</i>					
<i>Contul de profit și pierdere</i>	<i>Nota</i>	<i>2015 RON '000</i>	<i>2014 RON '000</i>	<i>2015 EUR '000 Neauditat</i>	<i>2014 EUR '000 Neauditat</i>
Venituri nete din dobânzi	8	1.054.647	1.045.078	237.268	235.135
Venituri nete din speze și comisioane	9	630.006	680.023	141.735	153.000
Venit net din tranzacționare	10	293.352	314.517	65.996	70.764
Alte venituri operaționale		950.399	1.022.750	213.815	230.112
Venit operațional		2.005.046	2.067.828	451.082	465.247
Cheltuieli operaționale	12,13	1.209.516	1.147.626	272.109	258.208
Profit operațional		795.530	920.202	178.973	207.039
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	14	289.012	313.986	65.020	70.645
Câștiguri din participații în entități asociate	23	3.245	4.898	730	1.102
Profit înainte de impozitare		509.763	611.114	114.683	137.496
Profit net	40	426.431	512.493	95.936	115.307

¹⁾ Credite nete de provizioane

Puterea de generare a veniturilor este una solidă, provenind din surse foarte diversificate, iar aceasta ne-a permis încă o dată să producem o performanță financiară superioară și o rentabilitate de top în ciuda unui mediu dificil, dominat de niveluri reduse ale ratelor de piață, aflate încă pe o pantă descendentă.

Rezultatul net din dobânzi a crescut ușor față de anul precedent, ca urmare a scăderii cheltuielilor cu dobânzile, a soldurilor medii în creștere pentru portofoliul de credite, dar și datorită unei tranzacții cu o companie din Grupul RBI, concretizată în achiziția unui portofoliu de credite în valoare de 240 milioane euro. Activitatea de creditare s-a intensificat pe parcursul anului, iar acest aspect a reușit să compenseze parțial influența negativă a dobânzilor reduse din sistem. Marjele se află în continuare sub presiune, pe fondul unor cotații ROBOR la niveluri minime istorice, a supralichidității din sistem, a competiției, dar și a randamentelor mai mici ale activelor financiare.

Rezultatul net din comisioane s-a diminuat, în special din cauza cheltuielilor în creștere aferente tranzacțiilor cu numerar și a unei reduceri în intensitate a activității de investment banking. Pe de altă parte, veniturile din comisioane asociate plăților și asigurărilor au fost în creștere în 2015, cu 5%, pe fondul majorării volumelor tranzacționate și, respectiv, a intensificării activității de creditare.

În ciuda unui mediu competitiv și încă dificil pe piața financiară, am reușit să înregistrăm o creștere ușoară a venitului din tranzacționare față de 2014, în principal datorită activității specifice schimbului valutar. Această activitate constituie o parte fundamentală a modului în care venim în sprijinul clienților noștri, fie ei persoane fizice, investitori sau traderi. Venitul din marcarea la piață a instrumentelor de datorie la valoare justă a scăzut în 2015, ca urmare a unor randamente scăzute și aflate pe un trend ușor descendent.

Cheltuielile cu provizioanele au scăzut față de anul precedent, confirmându-se astfel îmbunătățirea comportamentului de plată al clienților. Această ameliorare este îndeosebi vizibilă pentru clienții persoane fizice, dar evoluții pozitive au fost observate și pentru clienții IMM și corporații, pe fondul unor condiții de piață stabile și al eforturilor de a îmbunătăți profilul de risc al portofoliului, printr-o calitate ridicată a creditelor nou acordate.

Inițiativele de reducere a costurilor au fost urmate cu disciplină, iar abordarea eficientă a fost promovată în tot ce facem. Am reușit să generăm economii prin reducerea sau eliminarea complexității și a ineficienței, capitalul eliberat fiind alocat pentru continuarea investițiilor în inițiativele noastre strategice (baza de costuri recurente a rămas la același nivel în 2015 față de 2014). Cheltuielile totale raportate arată o creștere de 5% în 2015 față de anul precedent, pe fondul unor evenimente nerecurente ce au avut loc în ambele perioade.

Profitul net a fost de 426 milioane RON, înregistrând o scădere de 17% față de anul anterior, afectat negativ în principal de evenimentele nerecurente menționate anterior, care au avut impact în cheltuielile operaționale.

Conversie informativă

Bilanț	Notă	2015	2014	2015	2014
		RON '000	RON '000	EUR '000 Neauditat	EUR '000 Neauditat
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	15	6.981.390	7.853.134	1.543.019	1.752.110
Credite și avansuri acordate băncilor	18	1.138.893	904.144	251.717	201.723
Credite și avansuri acordate clienților	19	18.153.586	16.110.075	4.012.286	3.594.314
Titluri de valoare	20	4.115.797	3.219.254	909.669	718.247
Imobilizări	22, 23	300.181	308.565	66.346	68.844
Total active		31.486.533	28.788.773	6.959.119	6.423.055
Depozite de la bănci	26, 28	2.251.557	2.009.894	497.637	448.427
Depozite de la clienți	27	23.739.592	21.067.858	5.246.898	4.700.444
Obligațiuni emise	29	739.694	740.287	163.486	165.165
Datorii subordonate	32	950.436	923.655	210.064	206.076
Capital propriu	33, 34	3.210.595	3.330.385	709.602	743.041
Total pasive		31.486.533	28.788.773	6.959.119	6.423.055

Bilanțul a continuat să se extindă, în principal pe fondul dezvoltării activității comerciale: depozitele de la clienți au înregistrat un ritm de creștere susținut și rămân motorul creșterii sustenabile a activității, în timp ce soldul creditelor acordate s-a majorat în principal pe fondul evoluției pozitive a consumului.

Față de aceeași perioadă a anului precedent, portofoliul de credite acordate clienților a consemnat o creștere cu 13%. Cu referire la această evoluție, trebuie menționată tranzacția încheiată cu o companie parte a Grupului RBI, care s-a materializat în preluarea de către bancă a unui portofoliu de credite în valoare de 240 milioane euro. Creșterea organică a portofoliului de credite a fost astfel de 5%, la care au contribuit toate segmentele de clienți.

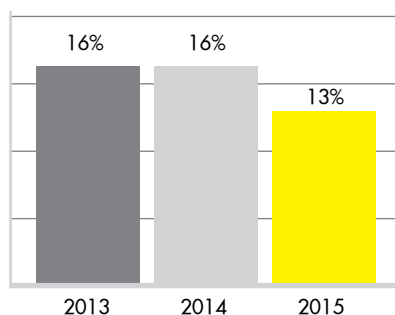
Creșterea puternică a soldului depozitelor atrase de la clienți ne îmbunătățește permanent capacitatea de a face față provocărilor și de a profita de oportunități. Deși ratele dobânzilor din piață se află la niveluri reduse, depozitele atrase de la

clienți s-au bucurat de o creștere susținută și în 2015, majorându-se cu 13% față de anul precedent (depășind astfel creșterea de 9,6% înregistrată la nivelul sistemului bancar). Atât clienții retail, cât și corporațiile au contribuit la creșterea soldului de depozite, cu 12% și, respectiv, 14%. În cazul depozitelor atrase de la clienții persoane fizice și IMM, creșterea a survenit ca urmare a unei înclinării spre economisire la nivelul pieței, încă superioară cererii pentru creditare, în timp ce ameliorarea percepției cu privire la evoluțiile macroeconomice și încrederea pe care am câștigat-o în timp din partea clienților constituie factori determinanți pentru tendința favorabilă la nivelul soldului depozitelor atrase.

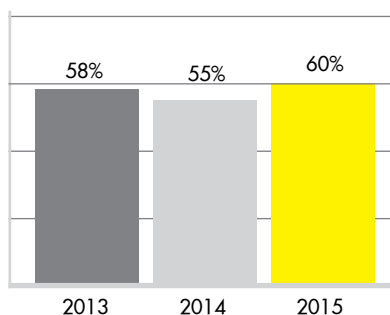
IV. Indicatori de performanță

Performanță de bază solidă. Controlul riguros al costurilor și volatilitatea scăzută a veniturilor ne-au îmbunătățit raportul cost/venituri recurente³⁾ până la 55%, în timp ce strategia de risc prudentă continuă să își arate rezultatele:

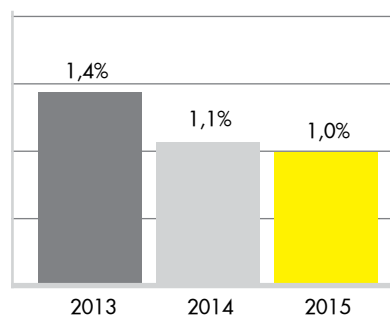
Rentabilitatea capitalului propriu ¹⁾

Raportul cost/venit ²⁾

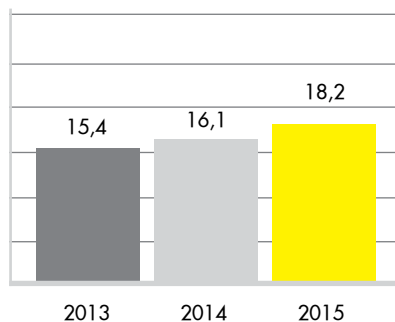

Costul riscului (%) ⁴⁾

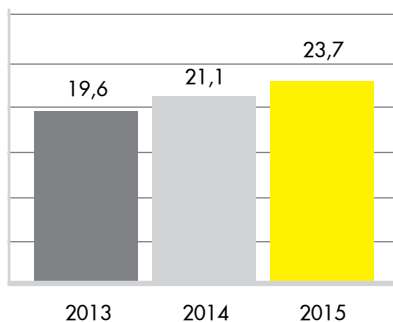

Succesul operațiunilor noastre începe cu satisfacerea nevoilor clienților. Un bilanț bine echilibrat și performanțele financiare solide ne asigură bazele care ne vor permite să creăm bunăstare economică, prin suportul pe care îl acordăm clienților în atingerea obiectivelor lor:

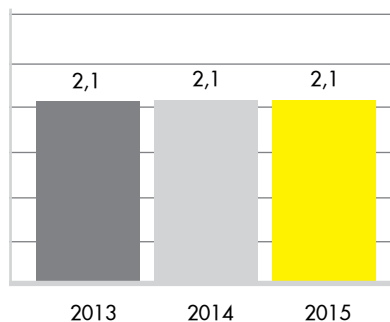
Credite (RON mld) ⁵⁾

Depozite (RON mld)

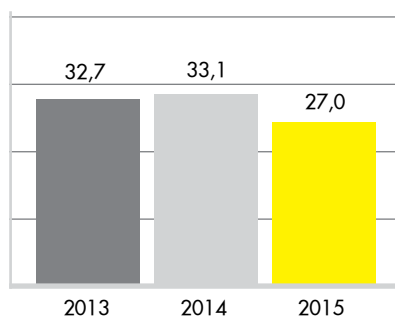

Clienți (mil.)

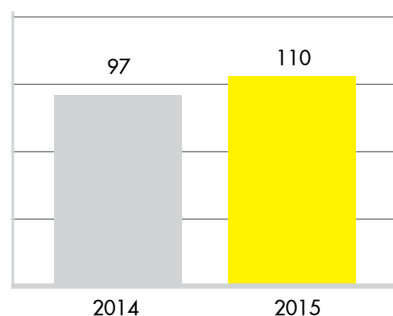

Grupul rămâne adeptul furnizării unor servicii și a unei experiențe bancare de top. Nu suntem încă acolo unde ne dorim în materie de satisfacție a clienților și ne propunem să aliniem mai îndeaproape organizația și clienții:

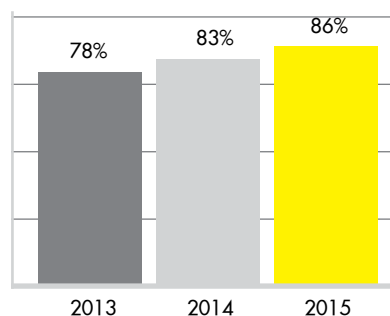
NPS PF ⁶⁾

Utilizatori de canale alternative (mii) ⁷⁾

Plăți electronice (% din total plăți)

¹⁾ Profit net raportat la total capital propriu mediu (inclusiv profitul anului curent)

²⁾ Cheltuieli operaționale raportate la total venituri operaționale

³⁾ Raportul cost/venituri recurente exclude acele elemente nerecurente din venituri sau cheltuieli

⁴⁾ Cheltuieli cu provizioanele, raportate la total active medii

⁵⁾ Credite nete de provizioane

⁶⁾ Medie anuală a indicatorului de satisfacție a clienților „Net promoter score (NPS)” pentru clienți persoane fizice

⁷⁾ Utilizatori activi (cel puțin o tranzacție în ultima lună)

Resurse Umane

La sfârșitul anului 2015, Raiffeisen Bank avea 5.349 angajați activi în echivalent normă întreagă (FTE), față de 5.158 în 2014. De asemenea, banca a renunțat anul trecut la angajarea în leasing, preluând personalul existent la finalul anului 2014 (251 FTE). Media de vârstă a angajaților era de 37 de ani.

Instruire

Instruirea și dezvoltarea angajaților reprezintă una dintre preocupările constante ale băncii. Prin programele de dezvoltare oferite angajaților, banca poate contribui direct la performanța lor individuală, la cea a echipei și, implicit, la cea a organizației în ansamblu.

Anul 2015 a însemnat continuarea sau demararea de programe de instruire derivate din strategia organizației și aliniate culturii organizaționale, care au urmărit dezvoltarea atât a competențelor funcționale ale angajaților, cât și a celor de leadership, precum și creșterea angajamentului.

Tipurile de programe livrate au acoperit angajații specializați din toate segmentele de business sau ariile de expertiză suport (persoane fizice, IMM-uri, corporații, trezorerie, operațiuni, IT etc.) și diverse modalități de învățare și dezvoltare: cursuri tehnice, inițiative transversale de dezvoltare a competențelor, certificări, participări la conferințe sau workshop-uri.

Raiffeisen Bank a continuat în egală măsură diversificarea metodelor și tehnologiilor suport: învățare experiențială, platforme interactive, concepte de blended learning și gamification.

În construirea și livrarea programelor de instruire, banca a urmărit nu doar includerea tuturor funcțiilor din organizație, ci și un nivel înalt de calitate și adaptare la obiectivele de dezvoltare. Programele au fost implementate atât cu specialiști interni în instruire, cât și cu furnizori externi.

În ceea ce privește rețeaua de unități, în 2015 a început implementarea noului format al programului Școala Raiffeisen, revizuit și optimizat pentru a pregăti noii angajați pentru activitatea din agenție. Ca în fiecare an, câteva sute de persoane au parcurs modulele acestui program, trecând prin sesiuni de inițiere în specificul organizației, cursuri de produse, operațiuni, creditare, relaționare cu clienții. Elementul principal de noutate față de formatul anterior a presupus includerea unor metode alternative de învățare, adaptate contextului actual de business și noilor tendințe și tehnologii.

În același timp, au continuat atelierile de lucru organizate la nivelul întregii bănci, cu scopul de a consolida echipele și a atinge un echilibru optim între viața profesională și cea personală. Aceste atelierile s-au desfășurat pe parcursul întregului an și au acoperit tematici diverse: sport, nutriție, sănătate, dezvoltare personală. Față de anul anterior, programele de echilibru între viața profesională și cea personală, cuprinse sub egida „RStyle”, s-au bucurat de participarea unui număr din ce în ce mai mare de angajați.

Remunerare și recunoaștere pentru angajați

În 2015 au fost continuate programele pentru asigurarea echității interne din punct de vedere remunerare.

În același timp, la nivelul întregii organizații a fost implementat un nou sistem de remunerare, axat pe recunoașterea meritelor și recompensarea angajaților care contribuie cel mai mult la obținerea performanțelor în cadrul băncii.

Inițiativele de dezvoltare a platformei Employee Self Service începute în anul precedent au continuat și ele, prin adăugarea unor noi module pentru informarea personalizată a angajaților Raiffeisen Bank cu privire la beneficiile oferite, istoricul veniturilor lunare și al calificativelor de evaluare a performanței.

Parteneriat Resurse Umane – Business

Hărțile de carieră

Proiectul de dezvoltare a hărților de carieră a început în ianuarie 2015, cu scopul de a contura posibilele trasee de carieră între funcții, în vederea dezvoltării angajaților cu potențial, a promovării și pentru asigurarea planurilor de succesiune.

Responsabilitatea activă din partea angajatului, împreună cu planurile de carieră structurate, sunt condițiile prealabile pentru o carieră în management sau profesională.

Metodologia folosită a presupus conturarea arhitecturii posturilor, dezvoltarea profilurilor de joburi, respectiv elaborarea hărților de carieră.

Sondaajul de opinie a angajaților

Raiffeisen Bank a continuat administrarea sondaajului de opinie a angajaților (inițiativă demarată în 2008), în colaborare cu Hay Group. Lansat în ianuarie 2015, acesta a avut o rată de răspuns de 85%. Scopul sondaajului este de a-i oferi băncii posibilitatea să:

- identifice factorii facilitatori și barierele întâlnite de angajați în activitatea zilnică și impactul asupra angajamentului și eficienței acestora;
- măsoare nivelul angajamentului și al responsabilizării angajaților;
- folosească informațiile primite de la angajați în vederea implementării schimbărilor pentru asigurarea îmbunătățirii continue a mediului de lucru și pentru creșterea implicării;
- îmbunătățească comunicarea internă.

Employee Value Proposition

Employee Value Proposition este o declarație privind maniera în care Raiffeisen Bank își susține promisiunile și valorile în relația cu angajații. Ea descrie combinația caracteristicilor, beneficiilor și procedurilor de lucru în interiorul organizației și reprezintă un acord între bancă și angajați care o definește ca angajator, dar și un diferențiator pe piața forței de muncă.

Proiectul EVP a fost demarat în 2014 și a continuat în 2015, fiind derulat cu ajutorul AON Hewitt, pentru a beneficia de experiența sa în cadrul Grupului RBI și a asigura obiectivitatea procesului. În 2015, proiectul a presupus: includerea competențelor derivate din valori în procesul de management al performanței, includerea, pentru manageri, a rolurilor de lideri în formularul de management al performanței, comunicarea schimbărilor din noul sistem de plată al Raiffeisen Bank România și continuarea promovării viziunii și valorilor băncii.

Lean în HR

Direcția HR a parcurs procesul de transformare LEAN la începutul anului 2015. Scopul său a fost de a direcționa eforturile de resurse umane către acele activități cu valoare adăugată, pentru a crește satisfacția internă în raport cu strategia de HR.

Etapa de diagnoză a identificat o foarte bună interacțiune a organizației cu echipa de resurse umane, cu scoruri mari la capitolele transparență și eficiență, dar și nevoia de automatizare, precum și un anumit nivel de "waste", potențiale zone de îmbunătățire în viitor.

Prima parte a transformării LEAN s-a finalizat cu o serie de inițiative de îmbunătățire, dintre care unele sunt deja implementate, iar altele sunt în curs de implementare, analiză sau validare cu diferite zone din bancă.

Recrutare

În anul 2015, banca a finalizat peste 700 de recrutări și selecții, prin identificarea candidaților potriviți, atât în interiorul organizației, cât și în exterior.

Programe de tineret

De asemenea, Raiffeisen Bank a continuat programele care își propun atragerea de talente și formarea de competențe.

Astfel, banca a derulat o nouă ediție a programului Raiffeisen Trainee IT, în cadrul căreia a extins numărul de stagiați selectați la 12. Aceștia, în calitate de angajați full-time, au beneficiat de cadrul potrivit și susținerea Ariei IT pentru a înțelege în detaliu activitatea departamentelor Dezvoltare Soluții, Testare, Management Date, Operațiuni Servicii IT și a lua contact cu tehnologii de top. La fel ca absolvenții edițiilor anterioare, și ei au avut șansa ca, în funcție de rezultatele obținute pe parcursul programului, să fie preluați în cadrul departamentelor participante. Ediția 2015 s-a dovedit a fi un succes și s-a încheiat cu preluarea tuturor stagiilor pe poziții vacante.

În cadrul acțiunilor de îmbunătățire a calității procesului de recrutare și stabilizare a dinamicii angajaților pe anumite segmente, Raiffeisen Bank a desfășurat o nouă ediție a programului SME School, care s-a extins, pe lângă regiunea retail București, și în alte zone ale țării, precum Oradea, Timișoara, Brașov, Sibiu și Cluj. În cadrul acestui program, banca a selectat 12 participanți din peste 1.000 de candidați înscriși. Aceștia beneficiază de formare și instruire pentru activitatea specifică segmentului IMM Micro și sunt integrați, pentru 9 luni, în activitatea grupurilor retail din regiunea respectivă, fiind evaluați constant și primind feedback în raport cu obiectivele de învățare stabilite. Programul este gândit ca un canal adiacent de recrutare pentru segmentul IMM Micro, la finalul celor 9 luni participanții având șansa să preia poziții de Responsabil clientelă IMM Micro, în funcție de rezultatele și evoluția din cadrul programului.

Raiffeisen Bank a continuat și stagiile de practică, derulate atât la nivelul Administrației Centrale, cât și al rețelei de unități. Ele se adresează studenților care vor să se familiarizeze cu spiritul și cultura unei organizații de elită, iar în cadrul celor 2-4 săptămâni de practică, tinerii sunt expuși fluxului de activități din cadrul unei entități bancare și acumulează o experiență practică, utilă pentru o viitoare angajare. În 2015, Raiffeisen Bank a oferit stagii de practică pentru 200 de studenți.

Salarizare, Administrare și Relația cu Sindicatul (SARS)

În 2015, prin intermediul departamentului SARS, Raiffeisen Bank a demarat și alte inițiative menite să crească angajamentul și satisfacția angajaților. Printre acestea se numără marcarea unor momente speciale din istoria organizației (1 iulie - Ziua Raiffeisen Bank) sau din viața colegilor (zile de naștere, vacanța copiilor, Crăciun) prin evenimente, mici cadouri sau activități și ateliere pentru copii.

Salariații care conduc mașinile Raiffeisen Bank au beneficiat anul trecut de cursuri de conducere preventivă, descoperind metode de evitare a riscurilor de accident rutier.

Banca a organizat, de asemenea, și cursuri de prim ajutor pentru o serie de salariați selectați a le oferi ajutor colegilor în caz de urgență. Această acțiune va continua și în 2016 pentru alți colegi.

Mulțumiri aduse angajaților

Directoratul mulțumește întregii echipe Raiffeisen Bank pentru activitatea, responsabilitatea și profesionalismul de care dă dovadă în fiecare zi, precum și Sindicatului, pentru susținere și cooperare.

Managementul Riscului

Organul de conducere este responsabil cu implementarea și monitorizarea cadrului de gestionare a riscurilor. În acest scop acesta a înființat: Comitetul de Gestionare a Activelor și Pasivelor (ALCO), Comitetul de Credit, Comitetul de Credite Problematică și Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative, care raportează Directoratului și sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitorizarea politicilor de gestionare a riscului băncii în arile specificate.

Politicile de gestionare a riscului ale Raiffeisen Bank sunt stabilite pentru a identifica și analiza riscurile la care este expusă banca, pentru a stabili limitele adecvate de risc și control și a monitoriza riscurile și respectarea limitelor de risc. Politicile și sistemul de gestionare a riscurilor sunt revizuite periodic, pentru a reflecta schimbările în condițiile pieței, produselor și serviciilor oferite.

Analiza riscului de creditare și funcțiile de evaluare pentru toate segmentele de activitate sunt complet centralizate și constituie în prezent un singur punct de referință pentru întreaga bancă. Activitatea legată de riscul de creditare este organizată pe linii de industrie și specializată pe segmente de clienți. Astfel, se poate reacționa prompt la orice schimbare majoră în cadrul micro sau macroeconomic al băncii sau al clienților.

Începând cu 2009, din cauza condițiilor economice, banca a menținut o frecvență ridicată de revizuire a portofoliului de clienți pentru a identifica din timp expunerile problematice și pentru a putea oferi clienților săi expertiză financiară și soluții adaptate nevoilor acestora. În vederea îmbunătățirii cadrului de administrare a riscului de credit, a fost implementat un sistem standardizat de avertizare timpurie pentru anumite categorii de clienți non-retail cu credite și pentru clienții retail cu credite. Sistemul monitorizează lunar portofoliul, identifică semnalele de avertizare și le explică. Pe baza acestor indicatori, portofoliul de clienți este împărțit în categorii distincte de risc și sunt propuse acțiuni/strategii pentru clienții identificați ca problematici.

În anul 2004, la nivelul Grupului Raiffeisen a fost inițiat proiectul de implementare a cerințelor impuse prin Acordul de Capital Basel II. Acest proces a avut ca rezultat pentru Raiffeisen Bank România primirea aprobării Băncii Naționale a României (BNR) pentru calcularea cerințelor de capital pentru riscul de credit conform abordării bazate pe modele interne de rating (IRB) începând cu 1 iulie 2009. banca utilizează abordarea bazată pe modele interne de rating pentru portofoliile „administrații centrale și bănci centrale”, „instituții”, „societăți” și „titluri de capital”.

În ceea ce privește portofoliul de retail, banca a început în 2009 dezvoltarea modelelor statistice de evaluare și previzionare a performanței clienților/expunerilor și de estimare a parametrilor de risc relevanți pentru calcularea activelor ponderate la risc (PD - probabilitatea de nerambursare, LGD - pierderea în caz de nerambursare, CCF - factor de conversie) pentru toate subportofoliile de retail (portofoliul de credite acordate persoanelor fizice și clienților Micro IMM). În același timp, s-a extins sistemul informatic centralizat pentru colectarea unui set largit de date privind portofoliul retail, ceea ce îmbunătățește capacitatea de analiză a băncii asupra acestui segment.

Acest proces a avut ca rezultat pentru Raiffeisen Bank primirea aprobării BNR pentru calcularea cerințelor de capital pentru riscul de credit pentru portofoliul de retail conform abordării bazate pe modele interne avansate de rating (AIRB) începând cu 1 decembrie 2013.

Începând cu 1 ianuarie 2010, Raiffeisen Bank calculează și raportează cerința de capital pentru riscul operațional utilizând abordarea standard pentru care a primit aprobarea Băncii Naționale a României în noiembrie 2009.

La baza acestei aprobări a stat cadrul de gestionare a riscului operațional creat de bancă prin definirea și folosirea unor instrumente avansate precum: baza de date de incidente operaționale de risc, indicatorii de risc operațional, scenariile de risc, matricea de evaluare a riscurilor - instrumente care sunt îmbunătățite în mod continuu.

În ceea ce privește riscul de piață, banca utilizează în prezent abordarea standard pentru calculul cerinței de capital. Managementul riscului de piață se realizează prin intermediul unui sistem de limite de risc de piață care se aplică expunerilor băncii la riscul de rată a dobânzii, la riscul valutar și la alte subtipuri de riscuri de piață. Monitorizarea atentă și frecvența acestor limite asigură menținerea unui profil de risc de piață prudent pentru Raiffeisen Bank.

Riscul de lichiditate este administrat și monitorizat de către bancă cu ajutorul raportului de gap de lichiditate (cu scopul de a identifica și măsura nepotrivirea dintre maturitățile activelor și datoriilor) și cu ajutorul unui scorecard pentru alertă timpurie care evaluează robustețea structurii bilanțului (raportul dintre credite și depozite, concentrarea finanțărilor, raportul dintre activele lichide și datoriile totale etc.). banca efectuează de asemenea exerciții de stres pentru a determina rezerva de lichiditate necesară.

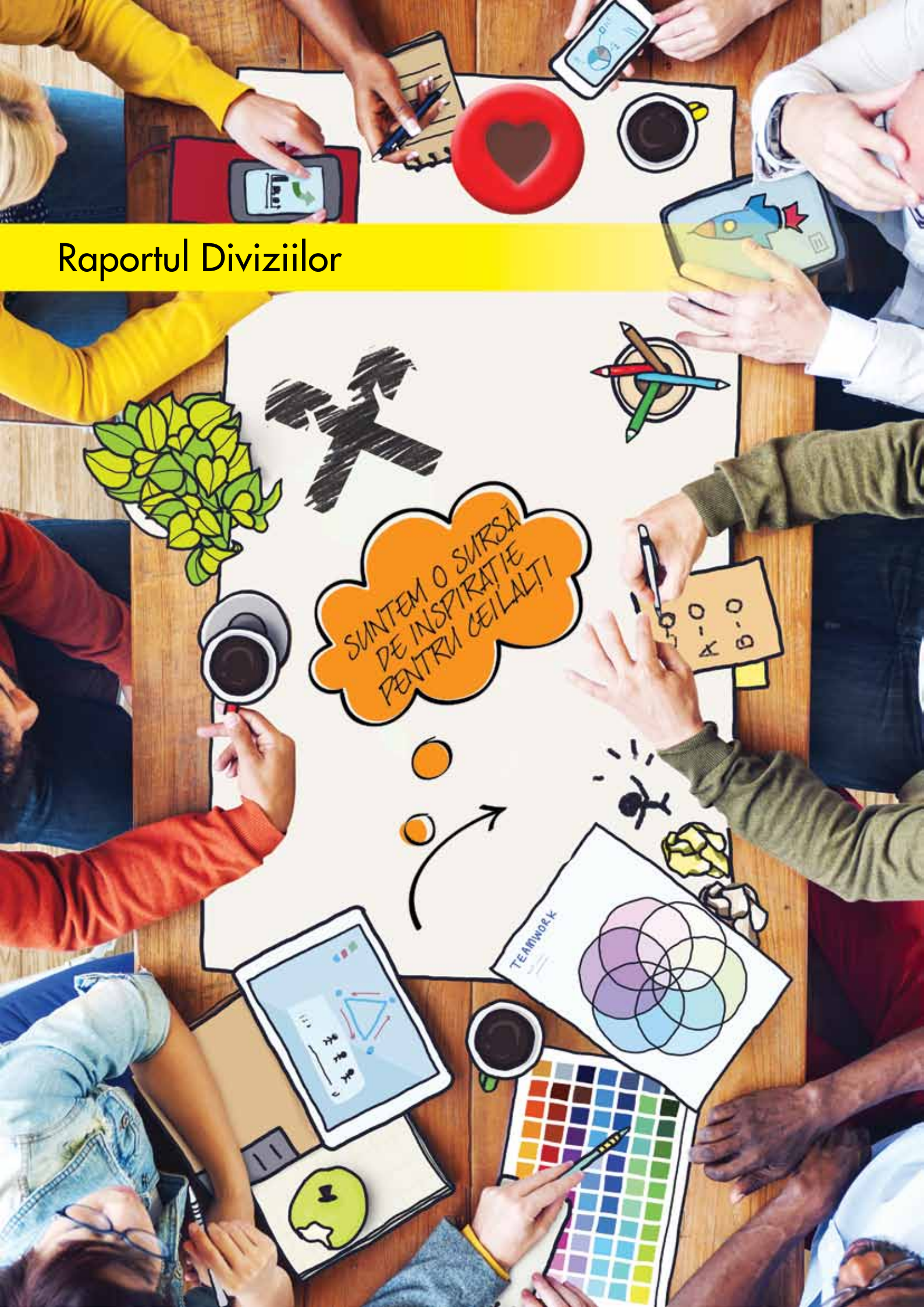
În cursul anului 2010, banca a implementat cerințele regulei de administrare a activității instituțiilor de credit, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și condițiile de externalizare a activităților acestora. În acest sens, banca dispune în prezent de un proces intern care are drept rezultat calcularea cerințelor de capital, folosind metodologii proprii și care asigură adecvarea capitalului și din perspectivă internă.

Începând cu ianuarie 2014, ca urmare a emiterii și intrării în vigoare a Directivei UE și a Regulamentului cu privire la implementarea Basel III, banca raportează către BNR Rata privind Efectul de Levier, Rata de Acoperire cu Active Lichide, Rata de Finanțare Netă Stabilă.

De asemenea, în 2014 banca a finalizat implementarea și raportarea standardelor Autorității Bancare Europene (EBA) cu privire la restructurare și la expunerile neperformante.

În continuare în 2016, ca pe tot parcursul anului 2015, banca își propune să perfecționeze instrumentele de colectare și analiză a tuturor informațiilor necesare pentru evaluarea și managementul integrat al riscurilor.

Raportul Diviziilor

Raportul Diviziilor

Divizia Corporate Banking

În 2015, principalul obiectiv al Diviziei Corporației a fost de a susține dezvoltarea ecosistemelor financiare, profitând de expertiza specifică adecvată contextului macroeconomic, expertiză construită de-a lungul anilor în activitatea de deservire la cel mai înalt nivel a intereselor clienților băncii.

Principalele direcții strategice urmărite în anul financiar 2015 au fost:

- Vânzarea structurată: asigurarea eficienței procesului de vânzare, pentru o mai bună direcționare și generare de venituri. Beneficiind de buna colaborare cu structurile interne de cercetare macroeconomică și analiză financiară, divizia a fost în măsură să ofere valoare adăugată unui grup preselectat de parteneri (de exemplu: testarea experienței bancare, majorarea volumelor existente, expuneri pre-aprobate).
- Reorganizarea segmentului Corporației Medii: care a vizat îmbunătățirea serviciilor bancare și a nivelului de consultanță. Noul model de afaceri folosește cele mai bune practici la nivel de grup și la nivel european, cu accent pe îmbunătățiri viitoare constante.
- Inovarea și adoptarea tehnicilor bancare moderne, atât de necesare în mediul financiar dinamic.
- Optimizarea costurilor: concentrarea pe monitorizarea costurilor, în special costurile riscului de credit, prin construirea portofoliului pe baze solide și sănătoase.
- Îmbunătățirea infrastructurii IT, pentru un răspuns mai rapid și mai fiabil la nevoile clienților. Noul instrument de Business Intelligence a adus puterea de descoperire a oportunităților de afaceri la îndemâna tuturor membrilor echipei, ajutând evoluția serviciilor de consultanță la un nivel complet diferit.
- Conformitatea cu cerințele de reglementare: locale, internaționale și de grup (de exemplu Basel III, FATCA, AQR etc.), în scopul de a asigura partenerii băncii în legătură cu soliditatea parteneriatului de afaceri.

Divizia Corporației este organizată pe un model de afaceri bazat pe parteneriatul eficient între expertiza pe industrie și soluțiile de afaceri personalizate, parteneriat transmis mai departe prin intermediul managerilor de relații din sediul central, dar și din centrele regionale comerciale. Calitatea rezultatelor modelului de afaceri este asigurată de responsabilitățile biroului Middle Office.

În acest an, divizia a fost implicată în parteneriate importante cu alte bănci pentru creșterea nivelului de servicii și reducerea nivelului de risc. Merită menționată tranzacția Rompetrol, în valoare de 90 de milioane de dolari, în care banca și-a respectat declarația de implicare în industriile strategice. Tranzacționarea obligațiunilor emise de Primăria Municipiului București a marcat un debut pentru Divizia Corporației în tranzacțiile cu instrumente financiare contabilizate la valoarea de tranzacționare, reflectând apetitul pentru adoptarea celor mai moderne instrumente de banking.

Parteneriatele cu investitori instituționali (de exemplu BEI, FEI, BERD) au continuat și au conferit un avantaj economic relației client – bancă.

Portofoliul finanțărilor de proiecte a înregistrat o creștere semnificativă în volume, precum și în rentabilitate, cu tranzacții semnificative în domeniile asistență medicală și logistică.

Soluțiile bancare de tranzacționare au continuat strategia în direcția procesării directe prin livrarea instrumentelor de debit prin curieri, direct la sediul clienților. Comunicarea cu clientul a fost de asemenea îmbunătățită, prin notificări automate ale tranzacțiilor eronate pentru utilizatorii de Direct Debit.

Cu scopul de a permite clienților accesul ușor la informații, Raiffeisen Bank a fost prima bancă din sistem care a oferit interogări ale platformei naționale de incidente de plăți, prin Internet Banking. Îmbunătățirile continue ale modelului de afaceri și în fluxurile de lucru au determinat o evoluție bună a situațiilor financiare ale diviziei și explică rezultatul general.

Divizia Corporații a crescut portofoliul de credite cu 1,5% și portofoliul de disponibilități cu 11,6% în comparație cu anul trecut profitând de investițiile din anii precedenți în calitatea serviciilor și proceselor.

În ceea ce privește contul de Profit și Pierdere, divizia a resimțit impactul dobânzilor apropiate de zero și totuși a decis să rămână partenerul preferat al clienților, în ciuda costurilor suportate (diminuarea veniturilor cu 7,8%). Accentul pe investiții și reorganizarea internă au determinat o creștere cu 11,6% a cheltuielilor operaționale.

Strategia de construire a unui portofoliu pe o bază solidă a dat rezultate, iar costurile de risc au scăzut cu 19,5% anul acesta față de anul precedent, atenuând o parte din scăderea veniturilor și creșterea cheltuielilor.

În concluzie, divizia și-a diminuat profitabilitatea cu 18,8% anul acesta față de anul precedent, la un nivel situat încă peste angajamentul asumat față de acționari la începutul anului.

Divizia Retail Banking

În 2015, Raiffeisen Bank și-a adaptat rețeaua de distribuție ținând cont de potențialul existent la nivel regional. Astfel, la finalul anului, rețeaua de unități a băncii număra 510 agenții, dintre care 109 în București și Ilfov.

Calitatea serviciilor

Raiffeisen Bank și-a propus, de asemenea, să crească gradul de confort al clienților în ceea ce privește interacțiunea cu banca, poziționându-se mai aproape de aceștia, prin prezența cu birouri mobile la sediile companiilor unde sunt angajați. În cadrul acestor birouri, ofițerii bancari oferă consultanță personalizată, iar clienții economisesc timp, prin eliminarea nevoii de a se deplasa în agenții pentru a afla informații noi despre produsele și serviciile bancare, deschiderea conturilor, ridicarea cardurilor, efectuarea de calcule pentru credite și semnarea documentației aferente.

Prin soluțiile oferite, Raiffeisen Bank a reușit să mențină satisfacția clienților, care au depus reclamații la un nivel similar cu cel înregistrat în anul 2014, în contextul în care numărul de reclamații colectate în 2015 a crescut cu 17% față de anul precedent. Feedback-ul primit de la clienți constituie o sursă continuă de îmbunătățire a calității serviciilor și produselor băncii.

De asemenea, sugestiile primite de la propriii angajați, prin intermediul platformei online „Vocea Ta” (18.419 sugestii înregistrate până la sfârșitul anului 2015), lansată în 2012, au contribuit semnificativ la simplificarea și adaptarea serviciilor oferite clienților, dar și a proceselor interne ale băncii.

Activitate Reclamații	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Număr reclamații	35.649	29.336	36.327	45.517	51.047	59.915
Rezoluții pozitive	60%	65%	71%	77%	75%	82%
Fidelizare clienți cu reclamații	N/A	97%	98%	96%	97%	98%
Satisfacție cu procesul de reclamații (sondaj) - scala 1-5 (1 = foarte nemulțumit, 5 = foarte mulțumit)	3	3,2	3,3	3,3	3,2	3,1

În 2015, banca a extins accesul gratuit la internet prin Wi-Fi în 274 de agenții la nivel național, întreaga rețea de unități oferind această facilitate clienților la finalul anului.

Persoane fizice

Raiffeisen Bank a continuat și în 2015 să aibă un focus sporit în zona de creditare (credite negarantate). Astfel, în linie cu strategia băncii, ofertele la nivel de segment de client și canal de achiziție au fost diversificate. Optimizarea distribuției a avut ca scop atât eficiența activității băncii, cât și experiența clientului. Fluxurile interne au fost revizuite constant, punându-se accent pe reducerea birocrăției, viteză și acuratețe în procesare.

Dezvoltarea zonei digitale este o preocupare continuă și în cazul produselor de creditare, fiind intens susținută prin intermediul campaniilor de comunicare derulate. Întreaga experiență a clientului (de la colectarea informațiilor primare până la acordarea creditului) a rămas un punct principal de interes pentru bancă.

Toate aceste eforturi au condus la o creștere cu peste 27% a volumelor de credite negarantate acordate în 2015 comparativ cu anul 2014. În același timp, soldul creditelor garantate s-a menținut la un nivel similar cu anul 2014, cu o creștere a ponderii soldurilor în lei.

În zona de economisire, în funcție de nevoile clienților, eforturile băncii s-au concentrat pe consilierea acestora privind economisirea pe termen lung sau achiziționarea unor produse mai flexibile și mai ușor de utilizat. De exemplu, clienții cu viramente salariale la Raiffeisen Bank au beneficiat de un proces de consiliere complet. Ca urmare, soldul conturilor de economii a crescut cu peste 25% în 2015 față de 2014, iar depozitele la termen s-au menținut la un nivel similar anului precedent.

În 2015, Raiffeisen Bank a continuat implementarea strategiei de digitalizare a serviciilor bancare, prin dezvoltarea infrastructurii Call Center, instalarea de bancomate multifuncționale, Smart Mobile și Raiffeisen Online.

Numărul clienților care efectuează tranzacții curente legate de administrarea unui venit lunar (salariu sau pensie) a crescut. Această creștere a determinat, la rândul ei, creșterea portofoliului de carduri de debit contactless (peste 200.000 de carduri) și a ratei de adopție a serviciilor electronice. Astfel, serviciul Smart Mobile a înregistrat progrese cu cel puțin 100% pe majoritatea indicatorilor: bază de clienți activi, număr de conectări în aplicație, număr de tranzacții financiare. Serviciul Raiffeisen Online și-a păstrat poziția de principal canal electronic de tranzacționare, cu o foarte bună reprezentare în cadrul clienților cu conturi de salarii.

Raiffeisen Bank a marcat în 2015 aniversarea a 5 ani de la lansarea serviciului Premium Banking, adresat clienților cu venituri lunare de peste 2.000 euro sau active în administrarea Grupului Raiffeisen cuprinse între 40.000 și 250.000 de euro. Cu această ocazie, pe tot parcursul anului, banca a derulat o campanie de imagine cu mesajul "De 5 ani, acesta este modul Premium de a face banking". Satisfacția segmentului Premium Banking a rămas preocuparea majoră a băncii, reflectată în îmbunătățirea permanentă a ofertei dedicate, în paralel cu o creștere organică, dar și calitativă a portofoliului de clienți și a volumelor de afaceri, care au înregistrat evoluții semnificative față de 2014. Cardul de credit Mastercard Gold și soluțiile de tranzacționare la distanță au fost promovate activ, pentru a le oferi clienților un plus de conveniență în viața de zi cu zi. De asemenea, din dorința de a le oferi un plus de randament în condițiile actuale de piață, diversificarea portofoliilor acestora prin consultanță financiară a rămas un punct esențial în oferta băncii.

Întreprinderi mici și mijlocii (IMM)

Ținând cont de caracteristicile pieței românești, segmentul întreprinderi mici și mijlocii al Raiffeisen Bank cuprinde entități cu capital privat și cifră de afaceri anuală la nivel de grup de clienți de până la 5 milioane de euro, inclusiv Profesii liberale și entități fără personalitate juridică, de tipul asociațiilor și fundațiilor. Strategia băncii pe acest segment de clientelă vizează dezvoltarea și consolidarea relațiilor de tip „bancă de casă”, bazându-se pe o comunicare clară, transparentă, pe înțelegerea nevoilor specifice și oferirea celor mai potrivite soluții financiare, prin intermediul unei game largi de canale alternative și prin consultanță oferită de personal dedicat (responsabili clienți IMM și directori unități).

Segmentarea Raiffeisen Bank a clienților IMM în companii cu cifră de afaceri anuală la nivel de grup de până la 1 milion de euro și, respectiv, între 1 și 5 milioane de euro, asigură o abordare personalizată pe baza dimensiunii, profilului activității și a nevoilor financiare ale acestora. Din perspectiva modelului de deservire, consultanții Raiffeisen Bank oferă consiliere financiară și asistență dedicată pentru identificarea celor mai potrivite produse și soluții financiare, astfel încât deciziile clienților să fie luate pe baza unei informări corecte, care să le susțină planurile de dezvoltare. Pe lângă rețeaua extinsă de agenții în teritoriu, clienții IMM pot beneficia de o experiență unitară, oferită de o gamă largă de canale alternative prin care se pot accesa produsele și serviciile băncii. Ultimele ani au marcat o creștere semnificativă a ponderii accesării serviciilor băncii prin mobil/tabletă (Smart Mobile), prin Internet (Raiffeisen Online) sau prin telefon (Raiffeisen Direct).

De la începerea crizei economice la nivel global, Raiffeisen Bank și-a aliniat în mod corespunzător și strategia de abordare IMM, prin trecerea la un model organizațional centrat pe client. O echipă specializată la nivel central dezvoltă strategia dedicată segmentului și construiește modul de aplicare a acestei strategii, urmărind permanent aspectele cheie pentru segmentul IMM - cercetare de piață,

segmentare optimă a clientelei, propuneri de valoare, dezvoltare produse, standarde pentru servicii - pentru a asigura o experiență de înaltă calitate pentru clienți, precum și creșterea loialității față de brandul Raiffeisen.

Portofoliul de credite IMM a înregistrat o creștere stabilă, ajungând la 358 milioane EUR în decembrie 2015, în ciuda contracției generale a pieței de creditare, a nivelului insolvențelor și pe fondul unui apetit de finanțare conservator în rândul persoanelor juridice. Finanțările de capital de lucru au continuat să înregistreze cel mai mare procent în cadrul împrumuturilor acordate IMM-urilor, în timp ce solicitările de creditare pe termen lung s-au menținut scăzute, corelate cu scăderea înregistrată în numărul de proiecte de investiții derulate, în contextul lipsei de încredere în viitorul economiei.

Inițiativa JEREMIE, lansată în 2011, împreună cu Fondul European de Investiții (FEI), ce permite clienților IMM cu potențial de creștere accesul la finanțare în condiții de garanții eligibile reduse, cu prețuri accesibile, pe termen scurt sau lung, a continuat să aibă același succes și în 2015. După utilizarea integrală a primului plafon în 2013, având în vedere necesitatea sporită de parteneriate similare pentru clienții IMM, precum și experiența de succes construită în timp, Raiffeisen Bank a fost una dintre puținele bănci selectate de către FEI pentru participarea la un nou program (FEI Convenție de Împărțire Risc de Portofoliu). Acest al doilea program a demarat în septembrie 2014 și a fost suplimentat de două ori în cursul anului 2015, cu o sumă totală de 52,5 milioane EUR, rezultând un portofoliu de 1.247 de credite IMM la finalul lui 2015, fapt ce confirmă încă o dată succesul acestui program.

Pe lângă parteneriatul cu instituții cu reputație internațională pentru susținerea activității de creditare din 2015, banca a recurs și la pârghia instrumentelor instituționale din România, adoptând colaborarea cu FNGCMM ca soluție la principala provocare pentru clienții IMM aflați în faza de dezvoltare a afacerii: nivelul redus al garanțiilor eligibile disponibile. Portofoliul realizat pe baza garanțiilor FNGCMM a fost în ușoară creștere, noile volume generate prin acest parteneriat reprezentând o parte importantă a împrumuturilor acordate IMM-urilor în 2015.

Urmărind creșterea satisfacției și loializarea clienților ca piloni principali ai strategiei IMM, ca parte integrantă a eforturilor de a construi parteneriate pe termen lung de tip „bancă de casă” cu clienții, banca a derulat pe parcursul anului 2015 o serie de campanii vizând cele mai importante categorii de firme IMM și tipuri de produse bancare. Campaniile au urmărit să faciliteze în mod proactiv accesul la finanțare, precum și la alte produse și servicii: convenții de plată a salariilor, POS, pachete de cont curent, carduri de debit, canale electronice (Raiffeisen Online, Smart Mobile).

Reflectând încrederea clienților în puternicul brand al băncii, soldul pasivelor pentru segmentul IMM a crescut până la 961 milioane EUR în decembrie 2015, cu 13% în plus față de decembrie 2014, reprezentând cea mai bună performanță înregistrată de la momentul de debut al crizei.

O serie de seminarii de afaceri cu invitați reprezentativi pe plan național și teme de actualitate pentru IMM (soluții de finanțare, fiscalitate și produse de investiții) au fost organizate în centre importante precum Brașov, Oradea, Suceava, Baia Mare, Galați, Râmnicu Vâlcea. Acestea au fost completate de multiple evenimente de micromarketing desfășurate ca mese rotunde la nivelul agențiilor din toată rețeaua Raiffeisen Bank.

Principalele inițiative în derulare în 2015 au vizat creșterea eficienței celor mai importante procese interne (urmărind reducerea costurilor operaționale, creșterea timpului alocat activității de vânzare, precum și satisfacția clienților, intern, cât și extern) și profilarea actualizată a clienților IMM, pentru o abordare relevantă și pragmatică.

Întreprinderile mici și mijlocii continuă să reprezinte un segment strategic pentru Raiffeisen Bank, aceasta urmărind sprijinirea acestui tip de clienți cu produse și servicii profesionale, o ofertă simplificată bazată pe cerințe specifice și o experiență pozitivă în orice interacțiune, pe toate canalele de acces.

Trezorerie și piețe de capital

2015 a fost un an plin de evenimente pe piețele financiare, unul în care, mai mult ca oricând, piața locală a simțit ce înseamnă apartenența la piața globală. A fost un an în care prețul petrolului a atins niveluri minime istoric, la fel și dobânzile, în care s-au produs evenimente politice interne și decizii de politică fiscală cu impact major.

În acest context, România a continuat să fie un reper pentru investitori internaționali, stabilitatea cursului de schimb și, în egală măsură, oportunitățile de investire în titluri de stat reprezentând în continuare motive suficient de bune pentru a capta investițiile străine.

Totodată, 2015 a fost anul în care au început să apară pentru prima dată discuții tot mai serioase pe plan internațional cu privire la un nou ciclu de creșteri de dobânzi, în special din partea FED. Pe de altă parte, Banca Centrală Europeană continuă să se lupte cu dezinflația și pare să fie gata să ia toate măsurile necesare în perioada următoare, inclusiv extinderea programului de relaxare. În acord cu cele întâmplate în regiune, Banca Națională a României a redus treptat rata de politică monetară, până la 1,75%, și a făcut un management activ al lichidității din sistem.

Într-un an atât de complex, cu multe necunoscute și fără o direcție clară, Divizia Piețe de Capital a continuat să pună accent deosebit pe relația cu clienții băncii din toate segmentele, oferind acestora soluții specifice nevoilor individuale. Astfel, echipa de vânzări trezorerie și-a concentrat eforturile către o bună comunicare și înțelegerea nevoilor clienților, în acest context de volatilitate crescută pe piețele financiare. Produsele specifice pieței de capital au fost adaptate la particularitățile partenerilor băncii, oferind soluții de acoperire a riscurilor de dobândă și de curs valutar, cât și alternative de plasamente. Raiffeisen Bank continuă să investească în soluții și sisteme, pentru a asigura clienților o experiență plăcută și facilă atunci când vine vorba de operațiunile curente.

Cercetare privind evoluțiile economice și piața de capital

Direcția Cercetare Economică și Sectorială furnizează analize și rapoarte privind principalele evoluții din economia și piața financiară din România.

Cercetarea macroeconomică este menită să ofere o evaluare cuprinzătoare a celor mai recente evoluții din economie (PIB, sector extern, rata inflației, rate ale dobânzii, curs de schimb) și a perspectivelor pentru perioada următoare. Activitățile de cercetare cuprind și analize ale principalelor sectoare din economie (companii și populație), urmărindu-se identificarea caracteristicilor structurale și a celor mai recente tendințe ale acestora, precum și a potențialului reprezentat de către aceste sectoare pentru activitatea bancară.

Majoritatea analizelor macroeconomice sunt furnizate în exteriorul băncii, ca parte a publicațiilor realizate de către Raiffeisen RESEARCH. În același timp, cercetarea economică și sectorială este un element important pentru direcțiile și departamentele băncii, oferind suport în luarea deciziilor curente și strategice și evaluarea impactului unor scenarii de risc. Cercetarea macroeconomică este realizată de către o echipă profesionistă, folosind tehnici cantitative și bazele de date publice și interne disponibile.

Activitatea de cercetare și analiză acțiuni a fost înglobată în cadrul Direcției Cercetare Economică și Sectorială în luna mai 2014, ca urmare a fuziunii prin absorbție a Raiffeisen Capital & Investment în cadrul Raiffeisen Bank. Echipa de cercetare oferă o acoperire cuprinzătoare a pieței de acțiuni din România, urmărind în mod activ 16 companii, inclusiv toate companiile din indicele BET. În plus, mai sunt acoperite, fără o recomandare de investiție, aproximativ 40 de companii cu o capitalizare mai redusă. În 2014 au început să fie acoperite ultimele companii listate pe bursa locală: Romgaz, Nuclearelectrica și Electrica. Analiștii țin legătura cu peste 50 de investitori instituționali care urmăresc în mod activ piața locală de acțiuni. Echipa colaborează cu colegii din cadrul Raiffeisen Centrobank și Raiffeisen RESEARCH. Sondajul Extel 2014 a poziționat unul dintre analiști în vârful ierarhiei analiștilor care acoperă companii din Europa Centrală și de Est. Echipa de cercetare participă de asemenea în diverse proiecte alături de departamentul de investment banking, respectând însă principiile independenței și separării între activitățile de corporate finance și cercetare.

Principalele evoluții din economie și piețele financiare sunt prezentate în mod curent în comentarii ad-hoc, rapoarte zilnice și săptămânale (Daily Treasury Report, CEE Daily, CEE Weekly). Analize cuprinzătoare ale principalelor tendințe din economie și piețele financiare din România se regăsesc în raportul lunar Romania – Economic Overview, precum și în raportul de țară anual. Raportul trimestrial Central & Eastern European Strategy, realizat de Raiffeisen RESEARCH la Viena, oferă perspective utile atât cu privire la dinamica trecută, cât și potențială a activității economice din țările în care Raiffeisen Bank International este prezentă. Evoluția sistemelor bancare din aceste țări este prezentată în detaliu în raportul anual CEE Banking Sector Report.

Printre produsele principale de cercetare și analiză acțiuni se numără rapoartele de companii, care conțin opiniile analiștilor privind companiile acoperite. Analiștii utilizează analiza fundamentală și o gamă de metode și tehnici pentru a ajunge la un preț ținută și, prin urmare, la o recomandare de investiție pentru companiile acoperite. Echipa încearcă să informeze constant clienții, iar știrile relevante sunt transmise zilnic, înaintea începerii sesiunii de tranzacționare, sau chiar în timpul acesteia, dacă apar informații care pot afecta piața. Scurte informări sunt transmise și după închiderea sesiunii de tranzacționare cu știrile apărute în cursul serii. Raportul săptămânal oferă investitorilor o viziune de ansamblu asupra evaluărilor actuale pentru companii și sectoare. Rezultatele trimestriale ale companiilor acoperite sunt precedate de estimări și, după publicare, sunt urmate de rapoarte conținând primele impresii ale analiștilor. La începutul fiecărui an, echipa de analiză pregătește un raport privind evoluția pieței de acțiuni de pe parcursul anului precedent și tendințele așteptate pentru anul în curs.

Instituții financiare

Direcția Instituții Financiare are ca responsabilitate primară inițierea și dezvoltarea relațiilor de afaceri cu clienți instituții financiare bancare și/sau nebankare (bănci comerciale, bănci de investiții, societăți de asigurări, societăți de leasing (având un grup financiar ca acționar principal), fonduri de investiții, fonduri de pensii, societăți de brokeraj, societăți de finanțare (credite ipotecare sau de consum), instituții financiare de tip supranațional etc. Principalele atribuții presupun originarea de afaceri de către responsabilii de clientelă, promovarea și vânzarea de produse/servicii bancare către clienții menționați, în directă coordonare cu experții de produs.

În 2015, Direcția Instituții Financiare și-a menținut abordarea centrată pe client și nevoile sale, obiectivul major rămânând acela de a fi furnizor de servicii bancare de top. Prioritățile din anii precedenți au fost extinse și pentru 2015: creșterea veniturilor din vânzarea produselor non-risc, creșterea ratei de vânzare ca număr produse pe client, majorarea volumelor rulate prin bancă, eficiența. Rezultatele au fost vizibile cu precădere pe segmentul companiilor de asigurare, urmate de fondurile de pensii și, respectiv, cele de investiții.

Segmentul Instituții Financiare a avut o evoluție constant pozitivă, reușind să contribuie la efortul de consolidare pe partea de pasive și, respectiv, la creșterea gradului de utilizare a produselor de cash management, în principal pentru clienții non-bănci. Principalele produse care au contribuit la rezultatul financiar al anului 2015 au fost serviciile de custodie & administrare fonduri (depozitare), intermedierea pe piața de capital, produsele de administrare a banilor (colectare, plăți, alte soluții). Venitul brut obținut de Direcția Instituții Financiare în 2015 a fost aproximativ în linie cu anul precedent, excluzând tranzacțiile individuale ale companiei proprii de brokeraj în relația cu clienții instituții financiare. Ratele istoric minime de dobândă existente în piață au avut evident un impact semnificativ în venituri, compensarea realizându-se în principal din volume majorate și din rezultatul peste așteptări din activitatea de custodie și depozitare.

Pe segmentul clienților bănci, activitatea pe conturile existente a fost în creștere, la aceasta adăugându-se clienți noi, bănci ce au deschis în 2015 conturi de decontare în monedă locală.

În concordanță cu eforturile băncii de a atinge excelența, rețeaua de bănci corespondente depășește în prezent 800 de contrapartide.

Departamentul Servicii Titluri este linia de business pentru serviciile de custodie și depozitare a activelor fondurilor de investiții și pensii (parte din Direcția Instituții Financiare). Departamentul este, de asemenea, responsabil pentru servicii de distribuție și agent de plată pentru fondurile de investiții

externe, decontarea specială în relația cu Depozitarul Central și Depozitarul Sibex, precum și pentru funcția de agent de plată pentru emitenții de obligațiuni.

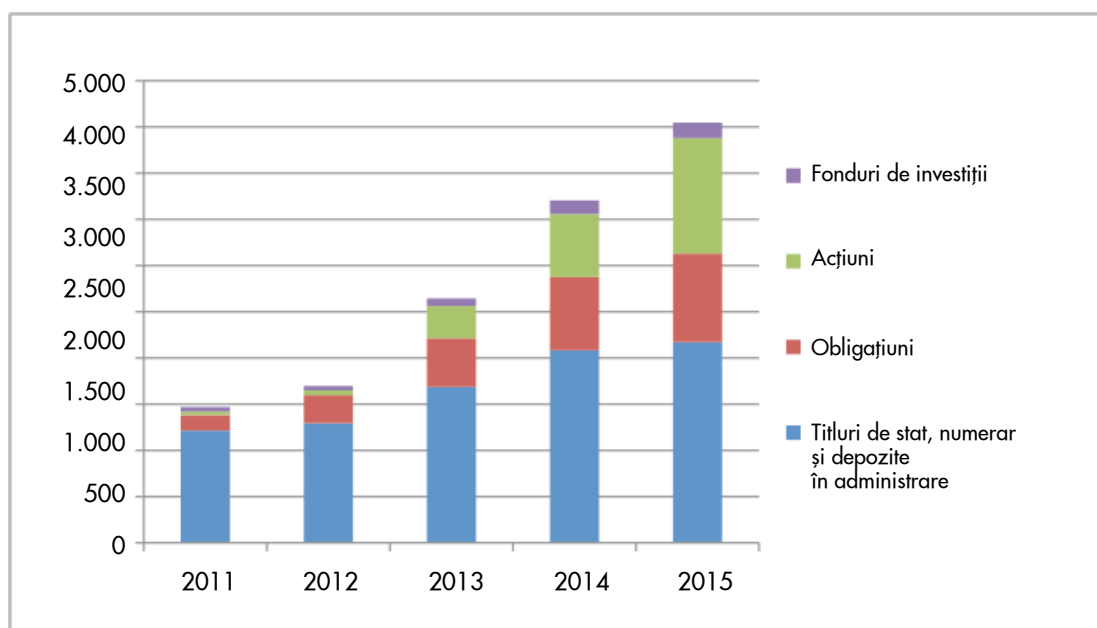
În 2015 serviciile furnizate către partenerii externi au dublat valoarea instrumentelor financiare tranzacționate pe BVB, aflate în custodie la bancă, pe fondul consolidării poziției de custode pe piața locală.

Banca a extins serviciile de custodie și decontare pentru participanții externi la sistemul bursei, în acest scop luând parte, independent sau alături de clienți, la consultări ce au avut ca rezultat crearea unui cadru mai accesibil pentru participanții la sistemele Depozitarului Central.

Valoarea activelor administrate la sfârșitul anului 2015 a fost de 4,54 miliarde euro, în creștere cu aproximativ 24% față de valoarea înregistrată la sfârșitul anului 2014, cea mai importantă creștere (de 30%) fiind pe segmentul instrumente financiare tranzacționate la BVB.

În cursul anului 2015, banca a implementat modificări la nivelul structurii organizatorice a departamentelor responsabile pentru furnizarea serviciilor de custodie și depozitare, în scopul alinierii la noile prevederi legale impuse prin Regulamentul ASF nr. 9/2014 referitor la activitatea organismelor de plasament colectiv, prin segregarea la nivel operațional a activității de custodie de cea de depozitare.

Evoluția activelor depozitate 2011 – 2015 (mil. euro)

Managementul bilanțului și portofoliului

Direcția Managementul Bilanțului și Portofoliului este responsabilă pentru managementul strategic al activelor și pasivelor băncii, cu scopul de a menține o poziție sustenabilă de lichiditate pe termen mediu și lung, asigurând în același timp stabilitatea venitului net din dobânzi. În acest sens, sunt acoperite trei domenii principale: Managementul Activelor și Pasivelor, Managementul Portofoliului de Lichiditate și Managementul Finanțării.

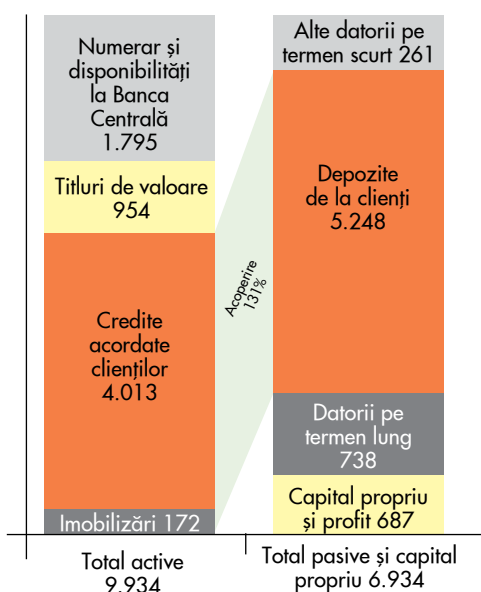
Echipele Managementul Activelor și Pasivelor este responsabilă pentru managementul bilanțului printr-un proces continuu de definire, implementare, monitorizare și revizuire a strategiilor legate de activele și pasivele băncii. Managementul Activelor și Pasivelor administrează poziționarea strategică a băncii la riscul de dobândă, principalul obiectiv fiind maximizarea valorii economice a bilanțului și asigurarea unui nivel adecvat și stabil al venitului din dobânzi, conform apetitului de risc aprobat.

Managementul bilanțului este realizat atât din perspectiva lichidității, cât și a expunerii la riscul de rată a dobânzii, și utilizează o paletă de instrumente, având ca elemente centrale un sistem eficient al prețurilor de transfer al fondurilor, dar și un sistem IT dedicat managementului lichidității și al riscului de rată a dobânzii. Sistemul prețurilor de transfer intern al fondurilor este bazat pe rate de piață și este conceput să asigure alocarea costurilor și a beneficiilor către segmentele de business, astfel încât utilizarea și administrarea lichidității să fie eficientă. Activele și pasivele băncii sunt analizate și modelate pentru a reflecta corect profilul de lichiditate și de risc de dobândă, parte integrantă a cadrului general de management a riscurilor.

Echipele Managementul Portofoliului de Lichiditate este responsabilă pentru menținerea unei poziții adecvate de lichiditate care să permită băncii să răspundă la nevoile clienților și să-și îndeplinească obligațiile de plată, atât în perioade cu activitate economică normală, cât și în condiții de stres. Echipa asigură îndeplinirea acestui obiectiv prin:

- analizarea și înțelegerea modului în care se comportă produsele și segmentele de business din perspectiva lichidității;
- monitorizarea și previzionarea poziției de lichiditate;
- administrarea lichidității structurale cu obiectivul de a menține stabilitatea venitului net din dobânzi și cu respectarea apetitului la risc definit și a limitelor interne;
- menținerea și administrarea unei rezerve suficiente de lichiditate care îndeplinește criteriile necesare din punct de vedere al dimensiunii, compoziției și calității.

Structura bilanțieră 31 decembrie 2015 (mil. EUR)

Echipele Managementul Finanțării este responsabilă pentru dezvoltarea, implementarea și actualizarea periodică a planului de finanțare. Planul de finanțare reflectă obiectivele de creștere, evoluția bilanțului, necesarul de finanțare și profilul de maturitate, cât și efectele schimbărilor din piață și condițiile impuse de reglementări. Mai mult, echipa de finanțare coordonează operațiunile care au ca scop menținerea unui nivel adecvat al solvabilității, conform angajamentelor băncii de a păstra o capitalizare solidă.

Bilanțul este finanțat în principal prin depozite de la clienți, împrumuturi pe termen lung (sub forma emisiunilor de obligațiuni, împrumuturi bilaterale și împrumuturi subordonate) și capital.

Sursele de finanțare sunt monitorizate permanent, inclusiv din punct de vedere al concentrării, atât pe valute și scadențe, cât și din punct de vedere al tipului de instrument.

Având în vedere lichiditatea amplă din anul 2015, asigurată în principal de baza largă de depozite de la clienți, activitatea de finanțare de la alte instituții financiare a fost reprezentată de majorarea împrumutului de la Fondul European de Investiții (FEI), conform Acordului de finanțare semnat inițial în decembrie 2013. Astfel, totalul

creditelor pe care banca le poate acorda IMM-urilor din România (conform definiției europene), în condiții mai atractive din punct de vedere al dobânzii și cerințelor de garantare, a crescut la 125 milioane EUR.

Servicii de Investment Banking

Anul 2015 a marcat pentru Raiffeisen Bank o nouă etapă în materie de inovație și pionierat pe piața românească de capital, prin intermedierea celei mai mari emisiuni de obligațiuni din România listată la Bursa de Valori București, pentru Municipiul București, în valoarea de 2,2 miliarde RON.

Oferta, executată de un consorțiu condus de Raiffeisen Bank, a fost structurată ca plasament privat adresat investitorilor care achiziționează fiecare valori mobiliare în valoare de cel puțin 500.000 RON. Grație cererii semnificative din partea investitorilor, plasamentul a fost închis într-o singură zi, cererea fiind mai mare de două ori decât oferta.

În plus, această ofertă a fost prima emisiune de obligațiuni structurată ca un program, permițând lansarea de emisiuni ulterioare, fie cu maturități diferite, fie prin deschiderea emisiunilor existente, sub același prospect, și a fost prima tranzacție de acest gen din România decontată prin Clearstream. În iunie 2015, Raiffeisen Bank a făcut parte din sindicatul de intermediere a ofertei publice de titluri de stat adresate persoanelor fizice, prima emisiune de acest fel listată la Bursa de Valori București. Ca urmare a acestor evenimente, Raiffeisen Bank a ocupat locul doi în topul tranzacțiilor cu obligațiuni derulate pe piața ofertelor publice în 2015 și și-a consolidat astfel poziția de "deschizător de drumuri" pe piața românească de capital. Pentru activitatea sa pe segmentul de obligațiuni în anul 2015, Raiffeisen Bank a fost premiată de Bursa de Valori București.

De asemenea, Raiffeisen Bank a gestionat emisiunea de acțiuni noi în cadrul majorării capitalului social cu acordarea dreptului de preferință, cu aport în numerar, al Băncii Comerciale Carpatica S.A., derulată în noiembrie și începutul lunii decembrie și încheiată cu subscrierea a 10,5% din acțiunile nou emise, restul acțiunilor noi urmând a fi oferite unui investitor instituțional prin intermediul unui plasament privat.

Pe segmentul fuziuni și achiziții, Raiffeisen Bank a încheiat cu succes vânzarea participației majoritare în Romply Merops, o companie importantă din sectorul de procesare a lemnului din România, și cumpărarea participației Schwabisch Hall în Raiffeisen Banca pentru Locuințe (în curs de aprobare de către Banca Națională a României).

Servicii de administrare a investițiilor

Raiffeisen Asset Management, societatea de administrare a investițiilor în grup, a continuat și în anul 2015 să atragă sume semnificative de la clienți, prin intermediul fondurilor de investiții administrate, menținându-se în topul celor mai mari administratori de fonduri, cu o cotă de piață de peste 20% și active de aproximativ 1,5 miliarde euro (conform statisticilor publicate de Asociația Administratorilor de Fonduri).

Creșterea activelor a fost susținută de fondurile cu plasamente în instrumente cu venit fix, respectiv Raiffeisen Euro Plus, cu un plus de aproximativ 160 milioane lei, Raiffeisen RON Plus, cu un plus de 155 milioane lei, dar și de fondurile care investesc o parte din active în acțiuni, fondurile deschise de investiții cu capital protejat Raiffeisen Confort și Raiffeisen Confort Euro, singurele de acest gen din România, cu un plus de 130, respectiv 135 milioane lei.

Rezultatele deosebite obținute în distribuția de fonduri de investiții sunt încă o confirmare a faptului că forța de vânzări a reușit rapid să se adapteze noului context de piață în care nevoia clientului este cea mai importantă. Pornind de la așteptările clienților și de la profilul lor de risc, consilierii de clientelă ai Raiffeisen Bank au oferit o gamă largă de produse, fondurile de investiții reprezentând o atracție specială atât pentru persoanele fizice cu intenții de economisire-investire, cât și pentru întreprinderile mici și mijlocii dornice să-și maximizeze randamentul lichidităților. Oferta variată de fonduri a permis satisfacerea opțiunilor de plasament ale clienților nu doar în lei, dar și în euro sau dolari. Diferențierea în rândul competitorilor s-a datorat pe de-o parte modului adecvat în care avantajele fondurilor de investiții au fost transmise către clienți, pe de altă parte implicării active în consilierea acestora, pentru optimizarea și administrarea cât mai facilă a impozitului pe câștig.

Raiffeisen Asset Management este preocupată permanent de inovare în domeniul său de expertiză și de a aduce noutăți pe piața locală, iar până acum a reușit să fie:

- prima societate din România care a direcționat o parte din plasamentele de acțiuni către piețele externe, prin intermediul fondurilor deschise de investiții Raiffeisen Prosper și Raiffeisen Benefit;
- prima și singura care a lansat un fond deschis de investiții cu capital protejat, Raiffeisen Confort și Raiffeisen Confort Euro;
- prima și singura societate de administrare a investițiilor care administrează un fond de pensii facultative, Raiffeisen Acumulare;
- prima societate de administrare care administrează un fond deschis de investiții cu plasamente în instrumente purtătoare de dobândă denumit în euro, Raiffeisen Euro Plus;
- prima societate de administrare care administrează un fond de investiții cu plasamente în instrumente purtătoare de dobândă denumit în USD, Raiffeisen Dolar Plus.

Participații

Grupul Raiffeisen este prezent în România prin intermediul subsidiarelor sale, pe diferite segmente ale pieței financiare: sectorul bancar, de administrare a fondurilor de investiții, leasing, precum și pe segmentul economisirii și creditării în sistem colectiv pentru domeniul locativ.

S.A.I. Raiffeisen Asset Management S.A. este societatea de administrare a investițiilor a Grupului în România. Capitalul social, în valoare de 10.656.000 lei, este deținut în proporție de 99,99% de Raiffeisen Bank S.A. Activele bilanțiere ale societății s-au ridicat la aproape 13 milioane de euro. La 31.12.2015, Raiffeisen Asset Management S.A. era al doilea jucător pe piața de administrare a investițiilor, cu o cotă de piață de peste 20% și active în administrare de aproximativ 1,5 miliarde de euro. Mizând pe potențialul impresionant al acestei piețe, în perspectiva convergenței la nivelul înregistrat de toate țările dezvoltate, Raiffeisen Asset Management S.A. a creat în timp o gamă largă de produse fiind, la sfârșitul anului 2015, singura societate de administrare a investițiilor din România care administrează și fonduri deschise de investiții și fonduri de pensii facultative.

Raiffeisen Leasing IFN S.A. reprezintă Grupul Raiffeisen pe piața de leasing din România. Capitalul social în valoare de 14.935.400 lei este deținut în proporție de 50% de Raiffeisen Bank S.A. La 31.12.2015, Raiffeisen Leasing IFN S.A. deținea active totale în valoare de aproximativ 182 milioane euro, baza de clienți numărând aproximativ 3.300 de clienți activi.

Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A., prima bancă de economisire și creditare în domeniul locativ din România, este deținută de Raiffeisen Bank S.A., Raiffeisen Bausparkasse GmbH – Austria și Bausparkasse Schwabisch Hall AG – Germania, în cote aproximativ egale de 33,3%.

Produsul de economisire-creditare combină o etapă de economisire cu una de creditare și, pe lângă prima oferită de statul român, de 25% din depunerile anuale (în limita a 250 de euro pe an), Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A. oferă dobânzi fixe, avantajoase atât pentru etapa de economisire, cât și pentru cea de creditare. Sistemul de economisire-creditare pentru domeniul locativ are un puternic rol social, încurajând economisirea pe termen lung și contribuind la îmbunătățirea situației locative din România.

La sfârșitul anului 2015, Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A. deținea un capital social în valoare de 131 milioane lei și gestiona active în valoare de 676 milioane lei.

La sfârșitul anului 2015, Raiffeisen Bank deținea o participație de 100% din capitalul social al societății Raiffeisen Services S.R.L., 33,33% din capitalul social al societății Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN S.A., precum și acțiuni emise de următoarele societăți: Biroul de Credit S.A., Depozitarul Central S.A., Transilvania Leasing și Credit IFN S.A., International Factors Group SCRL, Fondul Român de Garantare a Creditelor pentru Întreprinzătorii Privati IFN S.A., Casa de Compensare București S.A., Visa Europe, Societatea de Transfer de Fonduri și Decontări - TransFond S.A.

Situații Financiare Consolidate și Separate

LUCRĂM
EFICIENT

NU IROSIM
RESURSE

Situatii Financiare Consolidate și Separate

Cuprins

<i>Declarația privind responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare consolidate și separate</i>	46
<i>Raport de audit financiar</i>	47
<i>Situația consolidată și separată a rezultatului global</i>	49
<i>Situația consolidată și separată a poziției financiare</i>	50
<i>Situația consolidată și separată a modificărilor capitalurilor proprii</i>	51
<i>Situația consolidată și separată a fluxurilor de trezorerie</i>	52
<i>Note la situațiile financiare consolidate și separate</i>	54 - 139

Declarație privind responsabilitatea

Declarația privind responsabilitatea pentru întocmirea situațiilor financiare
31 decembrie 2015

În conformitate cu articolul 10, aliniatul 1 din Legea Contabilității Nr. 82/1991, răspunderea pentru organizarea și conducerea contabilității revine administratorului, ordonatorului de credite sau altei persoane care are obligația gestionării unității respective.

În calitate de președinte al Raiffeisen Bank S.A. - societate-mamă, conform articolului 31 din Legea Contabilității Nr. 82/1991, îmi asum răspunderea pentru întocmirea situațiilor financiare consolidate și separate la data de 31 decembrie 2015 și confirm că:

- a) politicile contabile utilizate la întocmirea situațiilor financiare consolidate și separate la data de 31 decembrie 2015 sunt în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 cu modificările și completările ulterioare, care impune ca aceste situații financiare consolidate și separate să fie conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană;
- b) situațiile financiare consolidate și separate întocmite la data de 31 decembrie 2015 oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a rezultatului global, a situației modificărilor capitalurilor proprii, a situației fluxurilor de trezorerie și a notelor aferente referitoare la activitatea desfășurată în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 cu modificările și completările ulterioare, care impun ca aceste situații financiare consolidate și separate să fie conforme cu Standardele Internaționale de Raportare adoptate de Uniunea Europeană.

Steven van Groningen
Președinte

Ernst & Young Assurance Services SRL
Clădirea Bucharest Tower Center, Etaj 21
Bd. Ion Mihalache nr. 15-17, Sector 1
011171 București, România

Tel.: +40 (0)21 402 4000
Fax: +40 (0)21 310 7219
office@ro.ey.com
www.ey.ro

RAPORT DE AUDIT FINANCIAR

Către acționarii Raiffeisen Bank SA

Raport asupra situațiilor financiare

- Am auditat situațiile financiare anexate ale Raiffeisen Bank SA și ale subsidiarelor sale ("Grupul") care cuprind situația consolidată a poziției financiare la data de 31 decembrie 2015, situația consolidată a rezultatului global, situația consolidată a modificărilor capitalului propriu și situația consolidată a fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la această dată și un sumar al politicilor contabile semnificative și alte note explicative. De asemenea, am auditat situația individuală a poziției financiare a Raiffeisen Bank SA ("Banca"), situația individuală a rezultatului global, situația individuală a modificărilor capitalului propriu și situația individuală a fluxurilor de trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la această dată. Situațiile financiare menționate se referă la:

▶ Act iv net consolidat/Total capitaluri consolidate:	3.210.595 mii lei
▶ Rezultatul net consolidat al exercițiului financiar:	426.431 mii lei, profit
▶ Activ net individual/Total capitaluri individuale:	3.158.241 mii lei
▶ Rezultatul net individual al exercițiului financiar:	437.564 mii lei, profit

Responsabilitatea conducerii pentru situațiile financiare

- Conducerea Băncii răspunde pentru întocmirea și prezentarea fidelă a acestor situații financiare care au fost prezentate împreună pentru a raporta asupra situației poziției financiare, situației rezultatului global, situației modificărilor capitalului propriu și situației fluxurilor de trezorerie atât pentru Grup cât și pentru bancă, în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010, cu modificările și completările ulterioare, care cere ca aceste situații financiare consolidate/individuale să fie pregătite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară așa cum au fost adoptate de către Uniunea Europeană, și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Responsabilitatea auditorului

- Responsabilitatea noastră este ca, pe baza auditului efectuat, să exprimăm o opinie asupra acestor situații financiare. Noi am efectuat auditul conform standardelor de audit adoptate de Camera Auditorilor Financiarți din România. Aceste standarde cer ca noi să respectăm cerințele etice ale Camerei, să planificăm și să efectuăm auditul în vederea obținerii unei asigurări rezonabile că situațiile financiare nu cuprind denaturări semnificative.
- Un audit constă în efectuarea de proceduri pentru obținerea probelor de audit cu privire la sumele și informațiile prezentate în situațiile financiare. Procedurile selectate depind de raționamentul profesional al auditorului, incluzând evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, datorate fraudei sau erorii. În evaluarea acestor riscuri, auditorul ia în considerare controlul intern relevant pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare ale Grupului/Băncii pentru a stabili procedurile de audit relevante în circumstanțele date, dar nu și în scopul exprimării unei opinii asupra eficienței controlului intern al Grupului/Băncii. Un audit include, de asemenea, evaluarea gradului de adecvare a politicilor contabile folosite și rezonabilitatea estimărilor contabile elaborate de către conducere, precum și evaluarea prezentării situațiilor financiare luate în ansamblul lor.

5. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza opiniei noastre de audit.

Opinia – Grupul

6. În opinia noastră, situațiile financiare consolidate oferă o imagine fidelă și justă asupra poziției financiare consolidate a Grupului la 31 decembrie 2015, și a rezultatului global consolidat și a situației consolidate a fluxurilor de trezorerie pentru anul încheiat la această dată, în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 cu modificările și completările ulterioare, și în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară așa cum au fost adoptate de către Uniunea Europeană.

Opinia – Banca

7. În opinia noastră, situațiile financiare individuale oferă o imagine fidelă și justă asupra poziției financiare individuale a Băncii la 31 decembrie 2015, și a rezultatului global individual și a situației individuale a fluxurilor de trezorerie pentru anul încheiat la această dată, în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 cu modificările și completările ulterioare, și în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară așa cum au fost adoptate de către Uniunea Europeană.

Raport asupra conformității raportului consolidat al administratorilor cu situațiile financiare consolidate

În concordanță cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010, articolul 40, punctul e), noi am citit raportul consolidat al administratorilor atașat situațiilor financiare consolidate. Raportul consolidat al administratorilor nu face parte din situațiile financiare consolidate. Opinia noastră privind situațiile financiare consolidate la data de 31 decembrie 2015 nu acoperă raportul administratorilor.

În raportul consolidat al administratorilor, noi nu am identificat informații financiare care să fie în mod semnificativ neconcordante cu informațiile prezentate în situațiile financiare consolidate alăturate.

Raport asupra conformității raportului individual al administratorilor cu situațiile financiare individuale

În concordanță cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010, articolul 16, punctul e), noi am citit raportul individual al administratorilor atașat situațiilor financiare individuale. Raportul individual al administratorilor nu face parte din situațiile financiare individuale. Opinia noastră privind situațiile financiare individuale la data de 31 decembrie 2015 nu acoperă raportul administratorilor.

În raportul individual al administratorilor, noi nu am identificat informații financiare care să fie în mod semnificativ neconcordante cu informațiile prezentate în situațiile financiare individuale alăturate.

În numele

Ernst & Young Assurance Services SRL

Înregistrat la Camera Auditorilor Financiară din România

Cu nr. 77/15 august 2001

Înregistrat la Camera Auditorilor Financiară din România
Cu nr. 1449/ 9 septembrie 2002

București, România
25 martie 2016

Situația consolidată și separată a rezultatului global pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015

Mii RON	Nota	Grup		Bancă	
		2015	2014	2015	2014
Venituri din dobânzi		1.285.375	1.367.632	1.284.598	1.367.057
Cheltuieli cu dobânzile		-230.728	-322.554	-231.078	-323.018
Venituri nete din dobânzi	7	1.054.647	1.045.078	1.053.520	1.044.039
Venituri din speze și comisioane		811.284	824.422	790.125	790.267
Cheltuieli cu speze și comisioane		-181.278	-144.399	-180.919	-144.315
Venituri nete din speze și comisioane	8	630.006	680.023	609.206	645.952
Venituri nete din tranzacționare	9	288.517	280.745	288.261	277.909
Venituri nete din alte instrumente financiare desemnate ca fiind evaluate la valoare justă prin profit sau pierdere	21	4.835	33.772	4.835	34.034
Alte venituri operaționale	10	27.041	28.210	54.120	45.449
Venituri operaționale		2.005.046	2.067.828	2.009.942	2.047.383
Cheltuieli operaționale	11	-681.158	-666.400	-678.132	-661.748
Cheltuieli salariale	12	-528.358	-481.226	-524.355	-475.901
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	13	-289.012	-313.986	-289.012	-313.986
Câștiguri din participații în entități asociate și asocieri în participație	22	3.245	4.898	0	0
Profit înainte de impozitare		509.763	611.114	518.443	595.748
Cheltuială cu impozitul pe profit	14,15	-83.332	-98.621	-80.879	-94.380
Profitul net al exercițiului financiar		426.431	512.493	437.564	501.368
Alte elemente ale rezultatului global care pot fi reclasificate în contul de profit și pierdere	34	60.220	441	61.805	1.993
Câștiguri nete din active financiare disponibile pentru vânzare		71.545	440	71.583	323
Impozit pe venit aferent elementelor care pot fi reclasificate în contul de profit și pierdere		-11.766	0	-11.772	0
Alte elemente ale rezultatului global		59.779	440	59.811	323
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare		486.210	512.933	497.375	501.691

Situația consolidată și separată a rezultatului global trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate, parte integrantă a acestora, prezentate în paginile 54-139.

Situațiile financiare consolidate și separate au fost aprobate de Directorat în data de 21 martie 2016 și au fost semnate în numele acestuia de către:

Steven van Groningen
Președinte

Bogdan Popa
Vicepreședinte & Director financiar

Situația consolidată și separată a poziției financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015

Mii RON	Nota	31 Decembrie 2015	Grup 31 Decembrie 2014	31 Decembrie 2015	Bancă 31 Decembrie 2014
Active					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	16	6.981.390	7.853.134	6.981.376	7.853.128
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17	527.133	83.636	527.218	83.636
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	1.956	3.417	1.956	3.414
Credite și avansuri acordate băncilor	19	1.138.893	904.144	1.138.893	904.128
Credite și avansuri acordate clienților	20	18.153.586	16.110.075	18.153.586	16.110.075
Titluri de valoare	21	4.115.797	3.219.254	4.094.689	3.199.110
Investiții în entități asociate și asocieri în participație	22	102.192	112.103	76.761	76.761
Alte active	26	149.691	166.602	153.194	168.463
Creanțe privind impozitul amânat	25	15.714	27.843	15.598	27.547
Imobilizări corporale	23	212.958	227.347	212.695	227.170
Imobilizări necorporale	24	87.223	81.218	87.159	81.153
Total active		31.486.533	28.788.773	31.443.125	28.734.585
Datorii					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	17	37.902	54.055	37.902	54.314
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	5.332	7.047	5.276	7.046
Depozite de la bănci	27	627.082	533.021	627.082	533.022
Depozite de la clienți	28	23.739.592	21.067.858	23.743.196	21.073.872
Credite de la bănci și alte instituții financiare	29	1.624.475	1.476.873	1.624.475	1.476.873
Datorie privind impozitul pe profit curent		16.167	31.586	16.095	30.454
Alte datorii	31	441.861	563.497	440.740	561.084
Obligațiuni emise	29	739.694	740.287	746.285	746.890
Datorii subordonate	32	950.436	923.655	950.436	923.655
Provizioane	30	93.397	60.509	93.397	60.509
Total datorii		28.275.938	25.458.388	28.284.884	25.467.719
Capitaluri proprii					
Capital social	33	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Rezultat reportat		1.729.380	1.934.870	1.677.572	1.871.930
Alte rezerve	34	281.215	195.515	280.669	194.936
Total capitaluri proprii		3.210.595	3.330.385	3.158.241	3.266.866
Total datorii și capitaluri proprii		31.486.533	28.788.773	31.443.125	28.734.585

Situația consolidată și separată a poziției financiare trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate, parte integrantă a acestora, prezentate în paginile 54-139.

Situațiile financiare consolidate și separate au fost aprobate de Directorat în data de 21 martie 2016 și au fost semnate în numele acestuia de către:

Steven van Groningen
Președinte

Bogdan Popa
Vicepreședinte & Director financiar

Situația consolidată și separată a modificărilor capitalurilor proprii pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015

Grup					
Mii RON	Capital Social	Acțiuni de trezorerie	Alte rezerve	Rezultatul reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2014	1.200.000	-8.234	165.288	1.715.493	3.072.547
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	0	512.493	512.493
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	0	440	0	440
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	0	0	440	512.493	512.933
Constituirea de rezerve din profitul statutar al exercițiului financiar	0	0	29.787	-29.787	0
Distribuirea de dividende	0	0	0	-263.329	-263.329
Achiziționare de acțiuni de trezorerie	0	-6.074	0	0	-6.074
Vânzare de acțiuni de trezorerie	0	14.308	0	0	14.308
Sold la 31 decembrie 2014	1.200.000	0	195.515	1.934.870	3.330.385
Sold la 1 ianuarie 2015	1.200.000	0	195.515	1.934.870	3.330.385
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	0	426.431	426.431
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	0	59.779	0	59.779
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	0	0	59.779	426.431	486.210
Constituirea de rezerve din profitul statutar al exercițiului financiar	0	0	25.921	-25.921	0
Distribuirea de dividende	0	0	0	-606.000	-606.000
Sold la 31 decembrie 2015	1.200.000	0	281.215	1.729.380	3.210.595
Bancă					
Mii RON	Capital Social	Acțiuni de trezorerie	Alte rezerve	Rezultatul reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2014	1.200.000	-8.235	164.506	1.653.545	3.009.816
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	0	501.368	501.368
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	0	323	0	323
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	0	0	323	501.368	501.691
Constituirea de rezerve din profitul statutar al exercițiului financiar	0	0	29.787	-29.787	0
Creșteri/Descreșteri din combinări de întreprinderi	0	0	320	10.133	10.453
Distribuirea de dividende	0	0	0	-263.329	-263.329
Achiziționare de acțiuni de trezorerie	0	-6.074	0	0	-6.074
Vânzare de acțiuni de trezorerie	0	14.309	0	0	14.309
Sold la 31 decembrie 2014	1.200.000	0	194.936	1.871.930	3.266.866
Sold la 1 ianuarie 2015	1.200.000	0	194.936	1.871.930	3.266.866
Profitul net al exercițiului financiar	0	0	0	437.564	437.564
Alte elemente ale rezultatului global, după impozitare	0	0	59.811	0	59.811
Total rezultat global aferent exercițiului financiar, după impozitare	0	0	59.811	437.564	497.375
Constituirea de rezerve din profitul statutar al exercițiului financiar	0	0	25.922	-25.922	0
Distribuirea de dividende	0	0	0	-606.000	-606.000
Sold la 31 decembrie 2015	1.200.000	0	280.669	1.677.572	3.158.241

Situația consolidată și separată a modificărilor capitalurilor proprii trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate prezentate în paginile 54 - 139 care fac parte integrantă din situațiile financiare consolidate și separate.

Situația consolidată și separată a fluxurilor de trezorerie

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015

Mii RON	Nota	Grup		Bancă	
		2015	2014	2015	2014
Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare					
Profitul exercițiului financiar		426.431	512.493	437.564	501.368
Ajustări pentru:					
Cheltuială cu amortizarea	11	79.280	74.441	79.170	74.319
Pierdere netă din deprecierea activelor financiare (venitul aferent recuperărilor nu este inclus)	13	376.432	368.933	376.432	368.933
Partea Grupului din câștigul entităților afiliate și asocierilor în participație	22	-3.245	-4.898	0	0
Pierdere din vânzarea imobilizărilor corporale și necorporale		1.430	6.655	1.399	6.669
Cheltuieli nete din provizioane	10,11	52.002	18.340	52.002	18.340
Cheltuieli cu impozitul pe profit	14,15	83.332	98.621	80.879	94.380
Ajustări din reevaluarea la valoare justă		-254	2.054	-312	1.939
Venituri nete din dobânzi	7	-1.054.647	-1.045.078	-1.053.520	-1.044.039
Pierderi din diferențe de curs nerealizate		5.842	2.663	5.842	2.663
Venituri din dividende		-3.612	-722	-30.083	-18.080
Profit din exploatare înainte de variația activelor și datoriilor din exploatare		-37.009	33.502	-50.627	6.492
Variația activelor din exploatare:					
(Creșterea)/descreșterea activelor financiare deținute pentru tranzacționare și a derivatelor deținute pentru managementul riscului		-443.497	75.755	-443.582	75.749
Descreșterea creditelor și avansurilor acordate băncilor		12.208	62.579	12.192	62.591
Creșterea creditelor și avansurilor acordate clienților		-1.147.741	-1.103.272	-1.147.741	-1.103.273
Creșterea investițiilor în titluri de valoare		-789.556	-230.605	-788.559	-225.761
Descreșterea/(creșterea) altor active		15.885	-20.377	14.274	-20.316
Cumpărare de portofoliu de credite		-1.084.690	0	-1.084.690	0
Încasări în numerar din vânzarea portofoliului de credite		88.361	54.950	88.361	54.950
Variația datoriilor din exploatare:					
Descreșterea datoriilor financiare deținute pentru tranzacționare		-16.153	-6.642	-16.412	-6.456
Creșterea depozitelor de la bănci		91.121	36.855	91.120	36.856
Creșterea depozitelor de la clienți		2.477.873	1.478.349	2.475.463	1.480.882
(Descreșterea) / creșterea altor datorii		-169.670	100.003	-167.244	102.961
Impozitul pe profit plătit		-69.475	-92.907	-67.275	-89.429
Dobânda plătită		-246.817	-322.243	-247.167	-322.251
Dobânda încasată		1.305.985	1.326.768	1.305.196	1.325.888
Fluxuri de numerar din activitatea de exploatare		-13.175	1.392.715	-26.691	1.378.883
Activități de investiții					
Încasări în numerar din vânzarea imobilizărilor corporale		1.027	2.599	994	2.613
Achiziții de imobilizări corporale	23	-37.122	-45.509	-36.934	-45.505
Achiziții de imobilizări necorporale	24	-35.204	-24.612	-35.166	-24.607
Achiziția investițiilor în entități asociate și asocierilor în participație	22	-38.400	-30.416	0	-30
Încasări din vânzarea investițiilor în entități asociate și asocierilor în participație	22	51.556	37.896	0	366
Dividende încasate		3.612	722	30.083	18.080
Fluxuri de numerar utilizate în activitate de investiții		-54.531	-59.320	-41.023	-49.083

Mii RON	Nota	Grup		Bancă	
		2015	2014	2015	2014
Activități de finanțare					
Ațiuni de trezorerie	33	0	8.234	0	8.234
Numerar din împrumuturi de la alte bănci		1.287.915	173.971	1.287.915	173.971
Rambursări de împrumuturi de la alte bănci		-1.238.382	-402.485	-1.238.382	-402.485
Numerar din obligațiuni emise		0	496.400	0	500.000
Răscumpărări de obligațiuni emise		-614	0	-614	0
Numerar din datorii subordonate		0	89.642	0	89.642
Plăți în numerar reprezentând dividende		-606.000	-263.329	-606.000	-263.329
Fluxuri de numerar din activități de finanțare		-557.081	102.433	-557.081	106.033
Creștere / (descreștere) netă a numerarului și echivalentelor de numerar		-624.787	1.435.828	-624.795	1.435.833
Numerar și echivalente numerar la 1 ianuarie		8.732.043	7.296.215	8.732.037	7.296.204
Numerar și echivalente numerar la 31 decembrie		8.107.256	8.732.043	8.107.242	8.732.037

Analiza numerarului și echivalentelor de numerar

Mii RON	Nota	Grup		Bancă	
		2015	2014	2015	2014
Numerarul și echivalentele de numerar sunt compuse din:					
Numerar în casierie	16	1.373.384	1.385.888	1.373.370	1.385.882
Disponibilități la Banca Centrală	16	5.608.006	6.467.246	5.608.006	6.467.246
		6.981.390	7.853.134	6.981.376	7.853.128
Credite și avansuri acordate băncilor - maturitate mai mică de 3 luni		1.125.866	878.909	1.125.866	878.909
Numerar și echivalente numerar în situația fluxurilor de trezorerie		8.107.256	8.732.043	8.107.242	8.732.037

Situația consolidată și separată a fluxurilor de trezorerie trebuie citită împreună cu notele la situațiile financiare consolidate și separate prezentate în paginile 54 - 139, care fac parte integrantă din situațiile financiare consolidate și separate.

Note la situațiile financiare consolidate și separate

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015

1. Entitatea raportoare

Raiffeisen Bank SA ("Banca") și-a început activitatea la data de 1 iulie 2002, în urma fuziunii prin absorbție a Raiffeisen Bank România SA de către Banca Agricolă Raiffeisen SA, prin emisiune de acțiuni. Fuziunea dintre cele două bănci s-a finalizat la data de 30 iunie 2002 cu scopul de a alinia operațiunile Grupului Raiffeisen în România.

Banca este autorizată de Banca Națională a României să desfășoare activități bancare. Sediul social se află în Clădirea Sky Tower, Calea Floreasca, nr.246 C, sector 1, București, România.

Situațiile financiare consolidate și separate ale Băncii pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015 cuprind Banca și subsidiarele sale (denumite în continuare "Grupul").

Activitățile de bază ale Grupului sunt reprezentate de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice și juridice, activități de brokeraj, leasing și gestiune a activelor financiare.

Obiectul principal de activitate al Băncii este reprezentat de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice și juridice. Serviciile oferite includ: deschideri de cont curent, plăți interne și internaționale, operațiuni de schimb valutar, acordarea de finanțări pentru nevoi operaționale, finanțări pe termen mediu, garanții bancare, acreditive. Grupul oferă, de asemenea, servicii de consultanță financiară pentru întreprinderile mici și mijlocii care operează pe teritoriul României, servicii de leasing financiar, servicii de economisire-creditate în sistem locativ, servicii de gestiune a activelor financiare, servicii de brokeraj. Grupul își desfășoară activitatea atât prin intermediul sediului central din București, cât și prin intermediul rețelei sale de 510 agenții la 31.12.2015 (2014: 527 agenții).

Banca este administrată în sistemul dualist de un Consiliu de Supraveghere format din 6 membri și un Directorat format din 7 membri.

Membrii Consiliului de Supraveghere la 31 decembrie 2015 sunt:

- Karl Sevelde – Președinte
- Martin Grill – Vicepreședinte
- Johann Strobl – Membru
- Klemens Josef Breuer – Membru
- Peter Lennkh – Membru
- Anca Ileana Ioan – Membru Independent

Componența Directoratului la 31 decembrie 2015 este următoarea:

- Steven van Groningen – Președinte
- Cristian Sporiș – Vicepreședinte, coordonator Divizia Corporații
- James D. Stewart, Jr. – Vicepreședinte, coordonator Divizia Trezorerie și Piețe de Capital
- Carl Rossey – Vicepreședinte, coordonator Divizia Operațiuni și IT
- Vladimir Kalinov – Vicepreședinte, coordonator Divizia Retail
- Mircea Busuioceanu – Vicepreședinte, coordonator Divizia Risk
- Bogdan Popa – Vicepreședinte, coordonator Divizia Control Financiar și Contabilitate

2. Bazele întocmirii

a) Declarație de conformitate

Situațiile financiare consolidate și separate au fost întocmite în conformitate cu Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010, cu modificările și completările ulterioare, care impune ca aceste situații financiare să fie întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană (denumite în continuare „IFRS”). Evidențele contabile ale Băncii sunt menținute în RON, în conformitate cu legislația contabilă din România, precum și cu reglementările bancare în vigoare emise de Banca Națională a României.

Începând cu anul 2012, Banca Națională a României a emis reglementări prin care IFRS devin bază a contabilității pentru instituțiile de credit. Astfel, evidențele contabile ale Băncii și ale Raiffeisen Banca pentru Locuințe sunt armonizate, în toate aspectele semnificative, cu aceste standarde. Subsidiarele, entitățile asociate și asocierile în participație non bancare își întocmesc situațiile financiare în conformitate cu legislația contabilă din România precum și cu reglementările bancare în vigoare emise de către Banca Națională a României („conturi statutare”), cu excepția ICS Raiffeisen Leasing S.R.L., care își întocmește situațiile financiare în conformitate cu legislația contabilă a Republicii Moldova.

Aceste conturi au fost retratate pentru a reflecta diferențele existente între conturile statutare și IFRS. În mod corespunzător, conturile statutare au fost ajustate, în cazul în care a fost necesar, pentru a armoniza aceste situații financiare, în toate aspectele semnificative, cu IFRS.

b) Bazele evaluării

Situațiile financiare consolidate și separate au fost întocmite pe baza costului istoric cu excepția următoarelor elemente semnificative din situația consolidată a poziției financiare:

- instrumentele financiare derivate sunt evaluate la valoarea justă;
- instrumentele financiare deținute pentru tranzacționare și cele deținute la valoare justă prin contul de profit sau pierdere sunt evaluate la valoare justă;
- activele financiare disponibile pentru vânzare sunt evaluate la valoarea justă;
- datoriile aferente aranjamentelor de plată pe baza de acțiuni cu decontare în numerar sunt evaluate la valoarea justă.

c) Moneda funcțională și de prezentare

Elementele incluse în situațiile financiare ale fiecărei entități din Grup sunt evaluate folosind moneda mediului economic principal în care entitatea operează („moneda funcțională”). Situațiile financiare consolidate și separate sunt prezentate în RON, care este moneda funcțională și de prezentare a Băncii, rotunjită la o mie de unități.

d) Utilizarea estimărilor și judecăților semnificative

Pregătirea situațiilor financiare consolidate și separate în conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeană presupune din partea conducerii utilizarea unor raționamente, estimări și ipoteze ce afectează aplicarea politicilor contabile, precum și valoarea raportată a activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor. Estimările și raționamentele aferente se bazează pe experiența și pe numeroși factori considerați rezonabili în condițiile date, rezultatele acestora formând baza emiterii de judecăți de valoare cu privire la valoarea contabilă a activelor și datoriilor, valoare care nu poate fi dedusă din alte surse. Rezultatele actuale pot fi diferite de valorile estimate.

Estimările și ipotezele utilizate sunt revizuite periodic. Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită, dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada în care estimarea este revizuită și perioadele viitoare, dacă revizuirea afectează atât perioada curentă, cât și perioadele viitoare. Raționamentele efectuate de către conducere la aplicarea politicilor contabile care au un efect semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate și separate, precum și estimările ce implică un grad semnificativ de incertitudine sunt prezentate în Nota 5.

3. Metode și politici contabile semnificative

Politicele contabile prezentate mai jos au fost aplicate în mod consecvent de către entitățile din Grup de-a lungul exercițiilor financiare prezentate în situațiile financiare consolidate și separate.

a) Bazele consolidării

(i) Subsidiarele

Subsidiarele sunt entități aflate sub controlul Grupului. Controlul există atunci când Grupul are puterea de a conduce, în mod direct sau indirect, politicile financiare și operaționale ale unei entități pentru a obține beneficii din activitatea acesteia. La momentul evaluării controlului, Grupul ia în calcul și drepturile de vot potențiale sau convertibile care pot fi exercitate și în prezent. Situațiile financiare ale subsidiarelor sunt incluse în situațiile financiare consolidate din momentul în care începe exercitarea controlului și până în momentul încetării lui.

Banca deține:

- 100% (2014: 100%) din capitalul social al Raiffeisen Services S.R.L, o companie care furnizează servicii financiare, cu excepția celor referitoare la serviciile prestate pe piețele de capital;
- 99,99% (2014: 99,99%) din capitalul social al societății Raiffeisen Asset Management S.A., o companie de administrare a activelor financiare, care are ca obiectiv administrarea fondurilor de investiții.

Banca a deținut, până la 30 aprilie 2014, 100% din Raiffeisen Capital & Investment S.A., o companie de brokeraj care furnizează servicii de brokeraj bursier clienților interni și externi. La data de 1 mai 2014, Banca a fuzionat cu această subsidiară.

Grupul a consolidat situațiile financiare ale subsidiarelor sale în conformitate cu IFRS 10 „Situații financiare consolidate”.

Banca a clasificat participațiile în subsidiare ca active financiare disponibile pentru vânzare și le-a evaluat la cost de achiziție la data bilanțului deoarece reprezintă instrumente de capitaluri proprii pentru care nu există o piață activă pentru un instrument identic și valoarea justă a acestora nu poate fi determinată în mod credibil. Orice evaluare la valoarea justă necesită judecăți semnificative din partea managementului.

(ii) Asocieri în participație

Grupul deține asocieri în participație în cadrul următoarelor entități:

- 50% (2014: 50%) participație în Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 50% (2014: 50%) participație în ICS Raiffeisen Leasing S.R.L. din Republica Moldova, companie deținută 100% de Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 33,32 % (2014: 33,32%) în capitalul societății Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A., Bancă destinată exclusiv activității de economisire-creditare.

Grupul a consolidat situațiile financiare ale asocierilor sale în participație în conformitate cu IFRS 11 „Asocieri în participație” utilizând metoda punerii în echivalență.

Banca a clasificat aceste investiții ca fiind active financiare disponibile pentru vânzare și le-a evaluat la cost de achiziție la data bilanțului, mai puțin provizionul pentru depreciere, acolo unde este cazul (vezi politica contabilă 3 j).

(iii) Entități asociate

Entitățile asociate sunt acele societăți în care Grupul poate exercita o influență semnificativă, dar nu și un control asupra politicilor financiare și operaționale. În cazul în care Grupul administrează active investite în unități de fond și are calitatea, la rândul lui, de investitor în respectivul fond, fără însă a deține controlul, fondul îndeplinește condițiile pentru a fi recunoscut ca entitate asociată. Influența semnificativă este dată de administrarea fondurilor de către Grup și de participarea acestuia în procesul de luare a deciziilor.

Situafiiile financiare consolidate și separate includ cota-parte a Grupului din rezultatele entităților asociate și asocierilor în participație, determinată pe baza metodei punerii în echivalență, de la data la care Grupul a început să exercite influență semnificativă și până la data la care această influență încetează (vezi Nota 22).

În cazul în care cota-parte a Grupului din pierderile entităților asociate depășește valoarea contabilă a investiției, valoarea contabilă este redusă la zero, iar pierderile ulterioare nu sunt recunoscute cu excepția situației în care Grupul are obligații legale sau constructive sau a făcut plăți în numele entității asociate. După aplicarea metodei punerii în echivalență, inclusiv după recunoașterea pierderilor entităților asociate, investitorul aplică dispozițiile IAS 39 pentru a determina dacă este necesară recunoașterea vreunei pierderi suplimentare din depreciere cu privire la investiția netă a investitorului în entitatea asociată.

Banca deține o participație de 33,33% (2014: 33,33%) în Fondul de Garantare a Creditului Rural - IFN SA. Grupul a inclus de asemenea, cota-parte a câștigurilor sau pierderilor din aceste entități asociate și asocieri în participație în conformitate cu IFRS 11 "Asocieri în participație". Grupul deține participații în procent de 0,92% (2014: 1,09%) în Raiffeisen RON Plus, 0% (2014: 0,42%) în Raiffeisen EURO Plus, fonduri de investiții administrate de Raiffeisen Asset Management S.A.

Banca a clasificat aceste investiții ca fiind active financiare disponibile pentru vânzare și le-a evaluat la cost de achiziție la data bilanțului, mai puțin provizionul pentru depreciere, acolo unde este cazul (vezi politica contabilă 3 j).

(iv) Tranzacții eliminate la consolidare

Decontările și tranzacțiile în interiorul Grupului, precum și profiturile nerealizate rezultate din tranzacții în interiorul Grupului (cu excepția câștigurilor sau pierderilor din diferențe de curs aferente acestor tranzacții), au fost eliminate în totalitate din situațiile financiare consolidate. Profiturile nerealizate rezultate din tranzacțiile cu entități asociate sau asocieri în participație sunt eliminate în limita cotei de participare a Grupului. Pierderile nerealizate sunt eliminate în mod identic cu profiturile nerealizate, dar numai în măsura în care nu există indicii de depreciere a valorii.

b) Moneda străină

(i) Tranzacții în monedă străină

Operațiunile exprimate în monedă străină sunt convertite în RON la cursul oficial de schimb de la data decontării tranzacției. Activele și datoriile monetare înregistrate în devize la data raportării sunt convertite în moneda funcțională la cursul de schimb din ziua respectivă. Câștigurile sau pierderile din elementele monetare sunt reprezentate de diferența dintre costul amortizat exprimat în moneda funcțională la începutul perioadei de raportare, ajustat cu dobânda efectivă și plățile efectuate în perioada, și costul amortizat în moneda străină convertit în moneda funcțională la cursul de închidere al perioadei. Activele și datoriile nemonetare denominate în moneda străină și care sunt măsurate la valoarea justă sunt reconvertite în moneda funcțională la cursul de schimb de la data la care s-a determinat valoarea justă. Câștigurile sau pierderile din decontare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, cu excepția cazurilor în care diferențele de curs provin din translatarea instrumentelor financiare de natura elementelor de capital clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare și care sunt incluse în rezerva provenind din modificarea valorii juste a acestor instrumente financiare.

Ratele de schimb ale principalelor monede străine au fost:

Moneda	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	% Creștere/ Descreștere)
Euro (EUR)	1:RON 4,5245	1:RON 4,4821	0,01%
Dolar American (USD)	1:RON 4,1477	1:RON 3,6868	0,12%

(ii) Entități care operează în străinătate

Entitatea care operează în străinătate este definită ca o subsidiară, o asocierie în participație sau o sucursală a unei entități raportoare, ale cărei activități se desfășoară într-o altă țară sau monedă decât cea a entității raportoare.

Activele și datoriile entităților din străinătate, incluzând fondul comercial și ajustările la valoarea justă care decurg din achiziție sunt convertite în RON la cursul de schimb de la data raportării. Veniturile și cheltuielile operațiunilor din străinătate sunt convertite în RON la cursul de schimb de la data tranzacțiilor.

Diferențele de curs provenind din conversia tranzacțiilor aferente entităților din străinătate sunt recunoscute direct în capitalurile proprii. Atunci când entitatea din străinătate își încetează activitatea, parțial sau integral, rezerva de translație aferentă diferențelor de curs este parțial sau în totalitate recunoscută în contul de profit și pierdere.

c) Venituri și cheltuieli din dobânzi

Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt recunoscute în contul de profit și pierdere folosind metoda ratei dobânzii efective pentru toate instrumentele financiare. Metoda dobânzii efective este o metodă de calcul a costului amortizat al unui activ financiar sau a unei datorii financiare și de alocare a venitului sau a cheltuielii din dobânzi pe o perioadă relevantă de timp. Rata dobânzii efective este rata exactă care actualizează fluxurile viitoare estimate de numerar de plătit sau de încasat pe perioadă de viață a instrumentului financiar (sau, când e cazul, pe o perioadă mai scurtă) la valoarea netă raportată a activului sau datoriei financiare. Pentru calculul ratei dobânzii efective, Grupul estimează fluxurile viitoare de numerar luând în considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar, dar nu ține cont de pierderile viitoare. Metoda de calcul a dobânzii efective include toate spezele și comisioanele plătite sau primite între părțile contractuale, costurile de tranzacționare, și alte prime și discounturi care fac parte integrală a ratei dobânzii efective. Metoda ratei dobânzii efective reprezintă o metodă de calcul a costului amortizat al împrumuturilor acordate clienților prin care comisioanele de origine și de administrare primite de la părțile contractante, precum și costurile aferente creditului trebuie să fie incluse în rata dobânzii efective, amortizate și recunoscute ca venit din dobânzi pe durata creditului.

Veniturile și cheltuielile cu dobânzile prezentate în situația consolidată a rezultatului global includ:

- dobânzi la creditele și avansurile acordate clienților determinate prin metoda ratei dobânzii efective;
- venituri/cheltuieli din speze și comisioane de origine și de administrare ale activelor și datoriiilor financiare;
- dobânzi la activele și datoriile financiare la cost amortizat, determinate prin metoda ratei dobânzii efective;
- dobânzi la instrumente financiare clasificate ca disponibile pentru vânzare, determinate prin metoda ratei dobânzii efective;
- dobânzi la titlurile de valoare desemnate la valoare justă prin contul de profit sau pierdere.

Veniturile și cheltuielile din speze și comisioane direct atribuibile activului sau datoriei financiare la momentul inițierii (atât venit, cât și cheltuială) sunt incluse în calculul ratei efective a dobânzii.

Comisioanele de origine și administrare a creditelor care pot fi identificate separat sunt amortizate împreună cu costurile direct atribuibile și sunt recunoscute ca o ajustare la rata dobânzii efective a creditului.

Veniturile și cheltuielile din dobânzi provenind din activele și datoriile deținute pentru tranzacționare sunt prezentate împreună cu schimbările de valoare justă a activelor și datoriiilor deținute pentru tranzacționare în rezultatul net din tranzacționare.

d) Speze și comisioane

Veniturile din speze și comisioane provin din serviciile financiare furnizate de Grup și includ comisioane din angajamente, comisioane din operațiuni cu carduri, din servicii de administrare a numerarului, servicii de brokeraj, consiliere pentru investiții și planificare financiară, servicii de investment banking, tranzacții financiare structurate și servicii de administrare a activelor financiare.

Alte venituri din comisioane și speze provenite din servicii financiare prestate de către Grup, incluzând servicii de administrare a numerarului, brokeraj, consultanță pe plan investițional, planificare financiară, servicii de investiții bancare, sunt recunoscute în situația consolidată și separată a rezultatului global pe baza principiului independenței exercițiului, adică în momentul în care serviciul respectiv este prestat. Alte cheltuieli din speze și comisioane se referă în principal la comisioane din tranzacții care sunt recunoscute pe măsură ce serviciul a fost primit.

Alte venituri din speze și comisioane aferente produselor de economisire-creditare, care nu sunt incluse în calculul ratei efective a dobânzii a instrumentelor financiare, sunt recunoscute atunci când serviciile asociate sunt prestate.

e) Venit net din tranzacționare

Venitul net din tranzacționare este reprezentat de diferența între câștigul și pierderea din activele și datoriile tranzacționabile și include modificările de valoare justă realizate și nerealizate, dobânzi, dividende și diferențe de conversie valutară.

f) Venitul/cheltuiala netă din alte instrumente financiare recunoscute la valoare justă

Venitul/cheltuiala netă din alte instrumente financiare recunoscute la valoare justă provine din instrumente derivate deținute pentru acoperirea riscului și din active și datorii financiare recunoscute la valoare justă prin contul de profit sau pierdere și include toate modificările de valoare justă realizate și nerealizate, dobânzi, dividende și diferențe de conversie valutară.

g) Dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute în situația consolidată și separată a rezultatului global la data la care este stabilit dreptul de a primi aceste venituri. În cele mai multe cazuri, aceasta este reprezentată de data ex-dividend pentru instrumentele de capital. Veniturile din dividende sunt reflectate ca o componentă a altor venituri operaționale, în funcție de clasificarea instrumentului.

Impozitul pe dividende se înregistrează odată cu plata dividendelor și este scadent în luna imediat următoare.

Dividendele sunt tratate de către Grup ca o distribuire a profitului în perioada în care au fost declarate și aprobate de către Adunarea Generală a Acționarilor.

h) Plăți de leasing

Plățile de leasing operațional sunt recunoscute în situația consolidată și separată a rezultatului global pe baza metodei liniare pe durata contractului de leasing. Facilitățile de leasing primite sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielii totale de leasing, pe durata contractului de leasing. Cheltuielile cu leasingul operațional sunt recunoscute ca o componentă a cheltuielilor operaționale.

Plățile minime de leasing în cadrul contractelor de leasing financiar sunt împărțite proporțional între cheltuiala cu dobânda de leasing și reducerea datoriei de leasing. Cheltuiala cu dobânda de leasing este alocată fiecărei perioade de leasing în așa fel încât să producă o rată de dobândă constantă pentru datoria de leasing rămasă.

i) Impozitul pe profit

Impozitul pe profit aferent exercițiului cuprinde impozitul curent și impozitul amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în contul de profit și pierdere, sau în capitaluri proprii dacă impozitul este aferent elementelor de capital sau în alte elemente ale rezultatului global. Impozitul curent este impozitul de plătit aferent profitului realizat în perioada curentă, determinat în baza procentelor aplicate la data bilanțului și a tuturor ajustărilor aferente perioadelor precedente. Impozitul amânat este determinat folosind metoda bilanțului pentru acele diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora folosită pentru raportare în situațiile financiare. Impozitul amânat nu se recunoaște pentru fondul de comerț provenit din tranzacții care nu sunt combinări de întreprinderi și care nu afectează nici profitul contabil nici pe cel fiscal. Impozitul amânat este calculat pe baza procentelor de impozitare care se așteaptă să fie aplicabile diferențelor temporare la reluarea acestora, în baza legislației în vigoare la data raportării. Creanțele și datoriile privind impozitul amânat se compensează dacă există un drept legal de a compensa datoriile privind impozitul curent cu creanțele privind impozitul curent și acestea se raportează la impozitul perceput de aceeași autoritate fiscală pentru aceeași entitate impozabilă sau pentru entități impozabile diferite ale căror datorii și creanțe privind impozitul curent urmează să se compenseze sau să se realizeze în același timp.

Creanța privind impozitul amânat este recunoscută numai în măsura în care este probabilă realizarea de profituri viitoare care să se poată utiliza la acoperirea pierderii fiscale. Creanța este revizuită la încheierea fiecărui exercițiu financiar și este diminuată în măsura în care beneficiul fiscal aferent este improbabil să se realizeze.

j) Active și datorii financiare*(i) Clasificare*

Grupul clasifică instrumentele financiare deținute în următoarele categorii:

Active sau datorii financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere

Această categorie are două subcategorii: active financiare sau datorii financiare deținute pentru tranzacționare și instrumente financiare clasificate la valoare justă prin contul de profit și pierdere la momentul recunoașterii inițiale. Un instrument financiar este clasificat în această categorie dacă a fost achiziționat în principal cu scopul de a se vinde

sau recumpăra într-un termen apropiat sau dacă a fost desemnat în această categorie de către conducerea entității. Instrumentele derivate, exceptând derivatele pentru managementul riscului sunt, de asemenea, încadrate ca fiind deținute pentru tranzacționare.

Instrumentele financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere includ instrumente financiare derivate, obligațiuni emise de instituții de credit, obligațiuni, titluri de stat cu discount sau cu cupon emise de Guvernul României, obligațiuni municipale și corporative și valori mobiliare listate pe o piață de transfer reglementată.

Investiții deținute până la scadență

Investițiile deținute până la scadență reprezintă acele active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și scadență fixă pe care Grupul are intenția fermă și posibilitatea de a le păstra până la scadență. Investițiile deținute până la scadență sunt reprezentate de titluri emise cu discount sau cupon.

Active financiare disponibile pentru vânzare

Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt acele active financiare care sunt clasificate ca disponibile pentru vânzare și care nu sunt clasificate drept (a) credite și avansuri, (b) investiții deținute până la scadență, sau (c) active financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere. Activele financiare disponibile pentru vânzare sunt reprezentate de investiții în titluri de capital necotate, obligațiuni, certificate de trezorerie cu discount sau cu cupon emise de Guvernul României și instituții de credit.

Credite și avansuri

Creditele și avansurile sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și care nu sunt cotate pe o piață activă, altele decât:

- (a) cele pe care entitatea intenționează să le vândă imediat sau în scurt timp, care trebuie clasificate drept deținute în vederea tranzacționării, și cele pe care entitatea, la recunoașterea inițială, le desemnează la valoarea justă prin profit sau pierdere;
- (b) cele pe care entitatea, la recunoașterea inițială, le desemnează drept disponibile în vederea vânzării; sau
- (c) cele pentru care deținătorul s-ar putea să nu recupereze în mod substanțial toată investiția inițială, din altă cauză decât deteriorarea creditului, care trebuie clasificate drept disponibile în vederea vânzării.

(ii) Recunoaștere

Grupul recunoaște inițial creditele și avansurile, depozitele, obligațiunile emise și datoriile subordonate la data la care sunt originare. Toate celelalte active și pasive financiare (inclusiv cele recunoscute la valoare justă prin contul de profit și pierdere) sunt recunoscute inițial la data tranzacționării, care coincide cu data la care Grupul a devenit parte la prevederile contractuale ale instrumentului financiar.

(iii) Derecunoaștere

Grupul derecunoaște un activ financiar atunci când drepturile de a primi fluxuri de numerar din acel activ financiar expiră sau atunci când Grupul a transferat drepturile de a primi fluxurile de numerar contractuale aferente acelui activ financiar într-o tranzacție în care a transferat în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile dreptului de proprietate. Orice interes în activele financiare transferate reținut de Grup sau creat pentru Grup este recunoscut separat ca un activ sau datorie.

Grupul derecunoaște o datorie financiară atunci când s-au încheiat obligațiile contractuale sau atunci când obligațiile contractuale sunt anulate sau expiră.

Grupul intră într-o tranzacție prin care transferă active recunoscute în situația consolidată și separată a poziției financiare dar reține fie toate riscurile și beneficiile asociate activelor transferate, fie o parte a acestora. Dacă toate sau o mare parte a riscurilor și beneficiilor sunt reținute, atunci activele transferate nu sunt derecunoscute din situația consolidată și separată a poziției financiare. Transferurile de active cu reținerea tuturor sau a celor mai semnificative riscuri și beneficii sunt, de exemplu, tranzacțiile de vânzare cu clauză de răscumpărare. În cazul tranzacțiilor în care Grupul nici nu reține

nici nu transferă substanțial riscurile și beneficiile care decurg din proprietatea asupra unui activ financiar, activul respectiv se derecunoaște dacă s-a pierdut controlul asupra lui. Drepturile și obligațiile reținute în urma transferului sunt recunoscute separat ca active și datorii, după cum este cazul. În transferurile în care controlul asupra activului este reținut, Grupul recunoaște în continuare activul în măsura în care rămâne implicat, gradul de implicare fiind determinat de gradul în care este expus la schimbarea de valoare a activului transferat. Activul respectiv este derecunoscut dacă se întrunesc criteriile pentru derecunoaștere.

(iv) Compensări

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar rezultatul net este prezentat în situația consolidată și separată a poziției financiare doar atunci când Grupul are un drept legal de compensare și dacă intenționează decontarea lor pe o bază netă sau dacă intenționează realizarea activului și stingerea datoriei în mod simultan.

Veniturile și cheltuielile sunt compensate numai atunci când este permis de standardele contabile sau pentru profitul și pierderea rezultate dintr-un grup de tranzacții similare cum ar fi cele din activitatea de tranzacționare a Grupului.

Costul amortizat al unui activ sau al unei datorii financiare reprezintă valoarea la care activul financiar sau datoria financiară este măsurată la recunoașterea inițială, mai puțin rambursările de principal, la care se adaugă sau se scade amortizarea cumulată determinată folosind metoda ratei efective a dobânzii pentru diferențele dintre valoarea inițială și valoarea la data maturității, mai puțin reducerile din deprecierea activelor sau din imposibilitatea de recuperare.

(vi) Evaluarea la valoarea justă

Valoarea justă reprezintă prețul care ar fi primit pentru vânzarea unui activ sau de plătit pentru a transfera o datorie printr-o tranzacție normală între participanții la piața la data evaluării pe o piață principală sau, în absența ei, pe piața cea mai avantajoasă pentru care Grupul are acces la acea dată. Valoarea justă a unei datorii reflectă riscul de neperformanță.

Toate estimările și judecățile semnificative folosite în determinarea valorii de piață sunt descrise în Nota 5. Participațiile nelistate pentru care nu se poate face o estimare fiabilă a valorii de piață sunt evaluate la cost și sunt testate periodic pentru deprecierea valorii.

(vii) Identificarea și evaluarea deprecierei de valoare

Active deținute la cost amortizat

La data fiecărei raportări, Grupul analizează dacă există vreun indiciu obiectiv, potrivit căruia un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat. Un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat și apar pierderi din depreciere dacă și numai dacă există indicii obiective cu privire la deprecierea acestora ca rezultat al unui sau mai multor evenimente apărute după recunoașterea inițială a activului ("eveniment generator de pierderi"), iar evenimentul (sau evenimentele) generatoare de pierdere au un impact asupra fluxurilor de numerar viitoare ale activului financiar sau grupului de active financiare care poate fi estimat în mod credibil. Este probabil ca identificarea unui singur eveniment care să fi cauzat deprecierea să fie dificil de realizat. Deprecierea este posibil să fi fost cauzată de efectul combinat al mai multor evenimente. Pierderile așteptate ca urmare a evenimentelor viitoare, indiferent de cât de probabile sunt, nu sunt recunoscute. Dacă există indicii obiective că a avut loc o pierdere din deprecierea creditelor și creanțelor sau a investițiilor deținute până la scadență înregistrate la cost amortizat, atunci pierderea este măsurată ca diferență între valoarea contabilă a activului și valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar estimate actualizate la rata inițială a dobânzii efective a activului financiar calculată la recunoașterea inițială. Dacă un credit, creanță sau investiție deținută până la scadență are o rată variabilă a dobânzii, rata de actualizare pentru evaluarea oricărei pierderi din amortizare este rata efectivă a dobânzii, formată din factorul variabil al dobânzii la valoarea curentă și marja contractuală de la momentul recunoașterii inițiale. Valoarea contabilă a activului poate fi diminuată prin folosirea unui cont de provizion pentru depreciere. Cheltuiala cu pierderea din depreciere se recunoaște în situația consolidată și separată a rezultatului global. Dacă într-o perioadă următoare, pierderea din depreciere se diminuează și diminuarea este datorată unui eveniment care are loc după recunoașterea deprecierei, pierderea din depreciere recunoscută anterior este reluată fie direct, fie prin utilizarea unui cont de provizion. Reducerea de depreciere se recunoaște în situația consolidată și separată a rezultatului global.

Credite și avansuri acordate clienților

Grupul a inclus informații legate de următoarele evenimente generatoare de pierdere, ca dovadă obiectivă asupra deprecierei creditelor acordate clienților sau grupurilor de clienți:

- (a) dificultăți financiare semnificative ale împrumutatului determinate în conformitate cu sistemul intern al Grupului de evaluare a clienților;
- (b) o încălcare a contractului, cum ar fi neplata sau întârzierea la plată a principalului sau dobânzii; creditorul, din motive legale sau economice legate de situația financiară îndoielnică a împrumutatului, acordă acestuia anumite concesiuni pe care altfel nu le-ar fi acordat;
- (c) devine probabil că debitorul va intra în faliment sau în altă formă de reorganizare financiară;
- (d) dispariția unei piețe active pentru activul financiar respectiv din cauza dificultăților financiare;
- (e) existența unor informații credibile care să indice o scădere măsurabilă în fluxurile de numerar viitoare estimate ale unui grup de active financiare de la momentul recunoașterii inițiale, deși scăderea nu poate fi identificată încă pentru fiecare activ financiar în parte, incluzând:
 - (i) schimbări nefavorabile în comportamentul de plată al debitorilor grupului, sau
 - (ii) condiții economice naționale sau locale care pot fi corelate cu pierderea/deprecierea activelor Grupului.

La momentul inițial, Grupul evaluează dacă există indicii obiective de depreciere, conform celor prezentate mai sus, în mod individual pentru credite acordate clienților care sunt individual semnificative sau în mod individual sau colectiv pentru credite care nu sunt individual semnificative. În situația în care Grupul consideră că nu există indicii obiective de depreciere pentru activele financiare evaluate individual, fie că acestea sunt semnificative sau nu, acesta va include creditele acordate clienților într-un grup de credite cu caracteristici ale riscului de credit similare și va testa în mod colectiv grupul de credite pentru depreciere. Creditele și avansurile acordate clienților care sunt testate individual pentru depreciere și pentru care o pierdere de valoare este recunoscută sau continuă să fie recunoscută nu se cuprind în evaluarea colectivă pentru depreciere. Pentru evaluarea colectivă, creditele și avansurile acordate clienților sunt grupate pe categorii în funcție de caracteristici similare ale riscului de credit asociat, categorii care furnizează indicii cu privire la capacitatea debitorilor de a-și achita ratele scadente conform termenilor contractuali (de exemplu, pe baza evaluării riscului de credit de către Grup sau pe baza grilei de notare a Grupului care ia în considerare tipul de bun, industria, localizarea geografică, tipul garanției, stadiul sumelor restante și alți factori).

Caracteristicile alese sunt relevante pentru estimarea fluxurilor viitoare de numerar pentru grupuri de active de acest tip, indicând capacitatea debitorului de a plăti toate sumele datorate în conformitate cu termenii contractuali ai activelor evaluate.

În evaluarea deprecierei colective, Grupul utilizează modelarea statistică a evoluțiilor istorice privind probabilitatea de depreciere, perioada de recuperare și pierderea înregistrată, ajustate pe baza judecății managementului cu privire la posibilitatea ca în condițiile economice și de creditare actuale pierderile reale să fie mai mari sau mai mici decât cele estimate pe baza modelării statistice. Ratele de depreciere și pierdere precum și timpul estimat de recuperare sunt comparate periodic cu rezultatele înregistrate pentru a asigura că nivelul acestora este corespunzător.

Active financiare disponibile pentru vânzare

În cazul activelor financiare disponibile pentru vânzare, atunci când o scădere în valoarea justă a unui activ financiar disponibil pentru vânzare a fost recunoscută în alte elemente ale rezultatului global și există dovezi obiective că activul este depreciat, pierderea cumulată ce a fost recunoscută direct în alte elemente ale rezultatului global va fi reluată din conturile de alte elemente ale rezultatului global și recunoscută în contul de profit și pierdere, chiar dacă activul financiar nu a fost încă derecunoscut. Valoarea pierderii cumulate care este reluată din conturile de alte elemente ale rezultatului global în contul de profit și pierdere va fi diferența dintre costul de achiziție (net de rambursările de principal și amortizare) și valoarea justă curentă, minus orice pierdere din deprecierea acelui activ financiar recunoscută anterior în contul de profit și pierdere. În cazul în care, în perioada următoare, valoarea justă a unui instrument de datorie clasificat drept disponibil pentru vânzare crește, iar această creștere poate fi legată în mod obiectiv de un eveniment care a avut

loc ulterior recunoașterii în contul de profit și pierdere a pierderilor anterioare, pierderea din depreciere trebuie reluată și suma trebuie recunoscută în contul de profit și pierdere.

De asemenea, Grupul înregistrează cheltuieli cu deprecierea activelor disponibile pentru vânzare de natura acțiunilor dacă se constată o depreciere semnificativă sau prelungită a valorii lor juste sub costul de achiziție. Este necesar aplicarea raționamentului profesional pentru a determina ce este „semnificativ” și „prelungit”, iar când aplică acest raționament Grupul evaluează, printre alți factori, durata și măsura în care valoarea justă a investiției este mai mică decât costul acesteia. Oricare creșteri ulterioare de valoare justă a instrumentelor de capital disponibile pentru vânzare care au fost depreciate sunt recunoscute în situația rezultatului global.

Active financiare prezentate la cost

Dacă există indicii obiective asupra unei pierderi din deprecierea unei participații nelistate care nu este prezentată la valoare justă deoarece valoarea justă nu poate fi măsurată în mod credibil sau asupra unui activ financiar derivat care este legat sau care urmează a fi decontat printr-un astfel de instrument nelistat, valoarea pierderii din depreciere este măsurată ca diferență dintre valoarea contabilă a activului financiar și valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar estimate actualizate utilizând rata de rentabilitate internă curentă a pieței pentru un activ financiar similar. Astfel de pierderi din depreciere nu sunt reluate în contul de profit și pierdere.

(viii) *Desemnarea la valoare justă prin contul de profit și pierdere*

Grupul prezintă activele și datoriile financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere atunci când:

- elimină sau reduce semnificativ o inconsecvență contabilă care ar putea apărea;
- activele și datoriile financiare sunt gestionate, evaluate și raportate în baza valorii juste; sau
- activul/ datoria includea un contract hibrid care a modificat semnificativ fluxul de trezorerie, care ar fi fost altfel prevăzut conform contractului.

Nota 6 detaliază fiecare clasă de activ sau datorie financiară care se prezintă la valoare justă prin contul de profit și pierdere. Activele financiare desemnate la valoare justă prin contul profit și pierdere sunt reprezentate de obligațiuni listate sau nelistate și alte instrumente financiare cu venit fix emise de către guvern sau corporații. Grupul a luat această decizie datorită faptului că aceste active fac parte dintr-un grup de active financiare evaluate și raportate intern pe baza valorii juste în concordanță cu procedurile de management al riscului și strategia de investiții a Grupului.

k) Numerar și disponibilități la Banca Centrală

Numerarul și disponibilitățile la Banca Centrală includ numerarul efectiv, conturi curente și alte plasamente la Banca Națională a României.

La întocmirea situației fluxurilor de trezorerie, s-au considerat ca numerar și echivalente de numerar: numerarul efectiv, conturile curente și alte plasamente la Banca Națională a României, numerar din conturile nostro și alte plasamente la alte bănci care au o maturitate de 3 luni sau mai puțin de la data achiziției.

l) Active și datorii financiare deținute pentru tranzacționare

Activele și datoriile financiare deținute pentru tranzacționare sunt cele pe care Grupul le-a achiziționat sau pe care le dobândește cu scopul de a le vinde sau de a le răscumpăra într-un viitor apropiat sau cele pe care le deține ca parte a unui portofoliu care este administrat pentru a obține profit pe termen scurt sau pentru a menține o poziție pe termen scurt.

Activele și datoriile financiare deținute pentru tranzacționare sunt recunoscute inițial și măsurate ulterior la valoarea justă în situația consolidată a poziției financiare iar costurile de tranzacționare sunt înregistrate direct în contul de profit și pierdere. Toate schimbările de valoare justă sunt recunoscute ca parte din profitul net din tranzacționare în contul de profit și pierdere.

Activele și datoriile financiare deținute pentru tranzacționare nu pot fi reclassificate ulterior recunoașterii lor, decât dacă îndeplinesc următoarele condiții:

- dacă activul financiar îndeplinește condițiile de încadrare în categoria creditelor și a altor creanțe (dacă activul financiar nu a fost clasificat ca și activ financiar deținut pentru tranzacționare la recunoașterea inițială), acesta poate fi reclassificat dacă Grupul are intenția și capacitatea de a deține activul respectiv în viitorul apropiat sau până la scadență;
- dacă activul financiar nu îndeplinește condițiile de încadrare în categoria creditelor și a altor creanțe, atunci acesta poate fi reclassificat doar în cazuri excepționale.

m) Instrumente derivate deținute pentru managementul riscului

Instrumentele derivate deținute pentru scopuri de acoperire a riscului includ active și datorii derivate care nu sunt clasificate ca active sau datorii deținute pentru tranzacționare. Instrumentele derivate deținute pentru acoperirea riscului sunt recunoscute la valoare justă în situația consolidată a poziției financiare. După recunoașterea inițială, instrumentele derivate sunt ulterior măsurate la valoarea lor justă fără deducerea nici unui cost de tranzacționare care poate apărea în momentul cumpărării sau vânzării.

Modificările în valoarea justă a acestor instrumente sunt recunoscute imediat în contul de profit și pierdere ca parte a venitului net din tranzacționare.

n) Credite și avansuri

Credite și avansurile sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă și pe care Grupul nu intenționează să le vândă imediat sau în perioada următoare.

Contractele de leasing în care Grupul este locator și prin care transferă locatarului toate riscurile și beneficiile semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunului sunt incluse în valoarea creditelor și avansurilor.

Creditele și avansurile sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus costurile directe aferente tranzacționării și ulterior sunt măsurate la cost amortizat folosind metoda ratei dobânzii efective.

o) Titluri de valoare

Titlurile de valoare sunt măsurate la valoarea justă plus costurile directe aferente tranzacției inițiale și ulterior înregistrate în funcție de clasificarea lor ca deținute până la scadență, la valoarea justă prin contul de profit și pierdere sau disponibile pentru vânzare.

Instrumentele financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere sunt reprezentate de titluri de valoare emise de Ministerul Finanțelor Publice, obligațiuni municipale și acțiuni cotate. Titlurile de valoare disponibile pentru vânzare sunt reprezentate de investiții în acțiuni necotate, obligațiuni și certificate de trezorerie.

Titlurile de valoare păstrate până la maturitate sunt active financiare nederivate cu plăți fixe sau variabile și maturități exacte pe care managementul Grupului estimează că are intenția și abilitatea de a le păstra până la maturitate. Orice vânzare sau reclassificare cu o valoare semnificativă de titluri de valoare păstrate până la maturitate înainte de a ajunge la maturitate va determina reclassificarea tuturor titlurilor păstrate până la maturitate în titluri disponibile pentru vânzare și împiedică Grupul să mai clasifice titluri în categoria celor deținute până la scadență în cursul anului curent și în următorii doi ani.

Cu toate acestea, interdicția nu se aplică în situația în care respectiva vânzare sau reclassificare:

- este atât de apropiată de scadența activului financiar, încât modificările ratei dobânzii de pe piață nu ar mai fi putut avea un efect semnificativ asupra valorii juste a activului financiar;
- are loc după ce s-a recunoscut în mod substanțial valoarea principalului activului financiar prin plăți eșalonate sau prin rambursări anticipate sau
- este atribuită unui eveniment izolat, nu este repetitiv și nu putea fi anticipat în mod rezonabil.

p) Imobilizări corporale**Recunoaștere și evaluare**

Imobilizările corporale sunt evidențiate la cost, mai puțin amortizarea acumulată și provizionul pentru deprecierea valorii.

Costul include cheltuieli care sunt direct atribuibile achiziției mijlocului fix. Costul mijloacelor fixe produse intern include cheltuieli cu materiile prime și materialele, cheltuieli cu salariile directe, alte cheltuieli efectuate pentru aducerea mijlocului fix în stare de funcționare precum și costurile dezmembrării, înlăturării elementelor și restaurării locației. Software-ul achiziționat de care depinde funcționalitatea echipamentelor se capitalizează ca parte a respectivelor echipamente.

Costurile cu întreținerea imobilizărilor corporale se recunosc în contul de profit și pierdere pe măsură ce sunt efectuate. Cheltuielile generate de înlocuirea unei componente a elementelor de imobilizări corporale, inclusiv reparații capitale, sunt capitalizate, dacă acestea îmbunătățesc performanțele viitoare ale acelor elemente de imobilizări corporale.

Amortizarea

Amortizarea este calculată prin metoda liniară pe parcursul duratei de viață estimate pentru fiecare element din categoria imobilizărilor corporale și este recunoscută în contul de profit și pierdere. Bunurile dobândite prin leasing sunt amortizate pe perioadă mai mică între durata leasingului și durata de viață. Terenurile nu sunt supuse amortizării.

Duratele de viață estimate aferente perioadei curente și comparative sunt următoarele:

<i>Clădiri</i>	<i>50 ani</i>
<i>Echipament de birou și mobilă</i>	<i>5 ani</i>
<i>Autovehicule</i>	<i>5 ani</i>
<i>Calculatoare</i>	<i>4 ani</i>

Metodele de depreciere, duratele de viață și valorile reziduale sunt reevaluate la data fiecărei raportări și ajustate corespunzător.

q) Imobilizări necorporale**Aplicații informatice**

Aplicațiile informatice achiziționate de către Grup sunt evidențiate la cost, mai puțin amortizarea acumulată și provizionul pentru deprecierea valorii. Cheltuiala cu aplicațiile informatice dezvoltate intern este recunoscută ca imobilizare necorporală dacă Grupul face dovada intenției și capacității sale de a dezvolta și folosi aplicația într-o manieră ce-i va aduce beneficii economice viitoare și dacă cheltuielile cu dezvoltarea aplicațiilor pot fi estimate într-o manieră rezonabilă. Costurile cu aplicațiile informatice dezvoltate intern capitalizate includ toate costurile direct atribuibile dezvoltării aplicațiilor și se amortizează pe durata de viață.

Aplicațiile informatice dezvoltate intern sunt evidențiate la cost, din care se deduce amortizarea cumulată și provizionul pentru deprecierea valorii. Cheltuielile ulterioare cu aplicațiile informatice se capitalizează doar atunci când contribuie la sporirea beneficiilor economice viitoare care decurg din folosirea respectivelor active. Toate celelalte cheltuieli sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe măsură ce sunt efectuate. Amortizarea se recunoaște în contul de profit și pierdere liniar, pe toată durata de funcționare a aplicației informatice, începând cu data la care aplicația este pusă în funcțiune. Durata de viață estimată a aplicațiilor informatice este între 1 și 8 ani. Metodele de depreciere, duratele de viață și valorile reziduale sunt reevaluate la data fiecărei raportări și ajustate corespunzător.

r) Leasing

Grupul ca Locatar: Contractele de leasing ale Grupului în care toate riscurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt transferate locatarului sunt clasificate drept leasing financiar. Ulterior recunoașterii inițiale, activul este evaluat la o valoare egală cu minimul dintre valoarea justă și valoarea prezentă a plăților de leasing viitoare. După recunoașterea inițială activul este contabilizat în conformitate cu politicile contabile aplicabile aceluși activ. Celelalte contracte de leasing în care Grupul este implicat sunt clasificate ca leasing operațional și nu sunt recunoscute ca active în situația consolidată a poziției financiare.

Grupul ca Locator: Contractele de leasing încheiate de către Grup, în care toate riscurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt transferate locatarului sunt clasificate drept leasing financiar. Aceste contracte sunt clasificate ca fiind leasing financiar, iar creanța aferentă contractelor de leasing se măsoară în situația consolidată a poziției financiare ca fiind valoarea prezentă a încasărilor ce derivă din contractul de leasing.

s) Deprecierea activelor, altele decât activele financiare

Valoarea contabilă a activelor Grupului care nu sunt de natură financiară, altele decât activele de natura impozitului amânat, sunt revizuite la fiecare dată de raportare pentru a identifica indicii de depreciere. Dacă există asemenea indicii, Grupul va estima valoarea recuperabilă a activelor respective.

O pierdere din depreciere este recunoscută atunci când valoarea contabilă a activului sau a unității sale generatoare de numerar depășește valoarea sa recuperabilă.

O unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup identificabil care generează numerar și care este independent față de alte active și alte grupuri. Pierderile din depreciere se recunosc în contul de profit și pierdere.

Pierderile din depreciere recunoscute în cazul unităților generatoare de numerar sunt utilizate prima dată pentru a diminua valoarea fondului comercial asociată unității generatoare de numerar și ulterior pentru a reduce valoarea contabilă a altor active ale unității generatoare de numerar pe bază de pro-rată.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este maximul dintre valoarea de utilizare și valoarea sa justă mai puțin costurile pentru vânzarea aceluși activ sau unități. Pentru determinarea valorii nete de utilizare, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice activului respectiv.

Pierderile din depreciere recunoscute în perioadele precedente sunt evaluate la fiecare dată de raportare pentru a determina dacă s-au diminuat sau nu mai există. Pierderea din depreciere se reia dacă s-a produs o schimbare în estimările folosite pentru a determina valoarea de recuperare. Pierderea din depreciere se reia doar în cazul în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă care s-ar fi calculat, netă de amortizare și depreciere, dacă pierderea din depreciere nu ar fi fost recunoscută.

t) Depozite ale clienților, împrumuturi de la bănci, obligațiuni emise și datorii subordonate

Depozitele clienților, împrumuturile de la bănci, obligațiunile emise și datorii subordonate reprezintă sursa Grupului de finanțare.

Grupul clasifică instrumentele financiare emise ca datorii financiare sau instrumente de capital conform termenilor contractuali ai instrumentelor. Depozitele, împrumuturile de la bănci, obligațiunile emise și datorii subordonate sunt inițial recunoscute la valoarea justă la care se adaugă eventuale costuri de tranzacționare iar ulterior sunt măsurate la cost amortizat folosind metoda ratei dobânzii efective.

u) Beneficiile angajaților

Beneficii pe termen scurt

Obligațiile cu beneficiile pe termen scurt acordate angajaților nu se actualizează și sunt recunoscute ca și cheltuială pe măsură ce serviciul aferent este prestat.

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salariile, primele și contribuțiile la asigurările sociale. Beneficiile pe termen scurt ale angajaților sunt recunoscute ca și cheltuială atunci când serviciile sunt prestate.

Se recunoaște un provizion pentru sumele ce se așteaptă a fi plătite cu titlu de prime în numerar pe termen scurt sau scheme de participare a personalului la profit în condițiile în care Grupul are în prezent o obligație legală sau constructivă de a plăti acele sume ca rezultat al serviciilor trecute prestate de către angajați și dacă obligația respectivă poate fi estimată în mod credibil.

Planuri de contribuții determinate

Obligațiile de plată ale contribuțiilor care decurg din planurile de pensii determinate sunt recunoscute în situația consolidată a rezultatului global atunci când se realizează.

Grupul efectuează plăți în numele angajaților proprii către sistemul de pensii al statului român, asigurările de sănătate și fondul de somaj, în decursul derulării activității normale. Toți angajații Grupului sunt membri și de asemenea au obligația legală de a contribui (prin intermediul contribuțiilor sociale) la sistemul de pensii al statului român (un plan de contribuții determinate al Statului). Toate contribuțiile aferente sunt recunoscute în contul de profit și pierdere al perioadei atunci când sunt efectuate. Grupul nu are alte obligații suplimentare.

Conform contractului colectiv de muncă, Grupul plătește contribuții pentru angajați la Pilonul 3 de pensii.

Planuri de beneficii determinate

Grupul nu este angajat în niciun plan de beneficii determinate și, în consecință, nu are niciun fel de obligații în acest sens.

Beneficiile angajaților pe termen lung

Obligația netă a Grupului în ceea ce privește beneficiile aferente serviciilor pe termen lung, altele decât planurile de postangajare, este reprezentată de valoarea beneficiilor viitoare pe care angajații le-au câștigat în schimbul serviciilor prestate de către aceștia în perioada curentă și perioade anterioare.

În cazul pensionării, Grupul oferă respectivilor angajați un număr de salarii compensatorii în funcție de vechimea în muncă. Obligația Grupului în ceea ce privește acest jubileu este stipulată în prevederile Contractului Colectiv și individual de muncă și este estimată folosind metoda factorului de credit proiectat și este recunoscută în situația consolidată a rezultatului global pe principiul contabilității de angajamente. Modificarea ratei de actualizare și a altor ipoteze actuariale este recunoscută ca venit sau cheltuială pe durata medie de muncă rămasă a angajaților care participă la acest plan.

Tranzacții cu plata pe bază de acțiuni

Valoarea justă a sumei ce trebuie plătită angajaților pentru drepturile de apreciere a acțiunilor decontate în numerar este recunoscută ca o cheltuială în contrapartidă cu o creștere a datoriilor, pe perioada în care angajații devin îndreptățiți în mod necondiționat la plata acestora. Datoria este reevaluată la fiecare dată de raportare și la data decontării. Orice modificări ale valorii juste a datoriei sunt recunoscute ca și cheltuieli cu personalul în contul de profit sau pierdere.

v) Garanții financiare

Garanțiile financiare sunt contracte prin care Grupul își asumă un angajament de a efectua plăți specifice către deținătorul garanției financiare pentru a compensa pierderea suferită de deținător în cazul în care un debitor anume nu reușește să efectueze plata la scadență în conformitate cu termenii prevăzuți în prospectul unui instrument de datorie.

Datoria aferentă garanțiilor financiare este recunoscută inițial la valoarea justă și aceasta este amortizată pe durata de viață a garanției financiare. Datoria aferentă garanțiilor financiare este evaluată ulterior la valoarea cea mai mare dintre costul amortizat al acesteia și valoarea actualizată a plăților estimate a se realiza (atunci când plata aferentă garanției a devenit probabilă). Garanțiile financiare sunt incluse în alte datorii.

w) Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în situația consolidată a poziției financiare atunci când pentru Grup se naște o obligație legală sau constructivă legată de un eveniment trecut, obligație care poate fi estimată în mod credibil, și este probabil ca în viitor să fie necesară consumarea unor resurse economice care să stingă această obligație. Pentru determinarea provizionului, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice datoriei respective. Provizioanele includ: provizioane pentru litigii, provizioane pentru angajamente de credit neutilizate și alte provizioane.

x) Standarde, interpretări și amendamente la Standardele Internaționale de Raportare Financiară

Modificări ale politicilor contabile și ale informațiilor de furnizat

Politicile contabile adoptate sunt consecvente cu cele din exercițiul financiar anterior, cu excepția următoarelor standarde IFRS modificate, care au fost adoptate de Grup începând cu data de 1 ianuarie 2015:

- *IFRS 3 Combinări de întreprinderi*: Această îmbunătățire clarifică faptul că IFRS 3 exclude din sfera sa de aplicare formarea unei asocieri în participație în cadrul situațiilor financiare ale asocierii în participație în sine. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- *IFRS 13 Evaluarea la valoarea justă*: Această îmbunătățire clarifică faptul că aria excepției privind portofoliul, astfel cum este definită la punctul 52 al IFRS 13, include toate contractele contabilizate conform ariei de aplicabilitate a IAS 39 Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare sau IFRS 9 Instrumente financiare, indiferent dacă îndeplinesc sau nu definiția activelor financiare și a datoriilor financiare, conform definiției din IAS 32 Instrumente financiare: prezentare. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- *IAS 40 Investiții imobiliare*: Această îmbunătățire clarifică faptul că, pentru a determina dacă o anumită tranzacție îndeplinește atât definiția unei combinări de întreprinderi conform definiției din IFRS 3 Combinări de întreprinderi, cât și a unei investiții imobiliare conform definiției din IAS 40 Investiții imobiliare, trebuie ca aplicarea celor două standarde să se realizeze independent unul de celălalt. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are impact asupra situațiilor financiare ale Grupului.

Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate timpuriu:

- *IAS 16 Imobilizări corporale și IAS 38 Imobilizări necorporale (modificare)*: Clarificarea metodelor acceptabile pentru amortizare: Modificarea intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Modificarea furnizează îndrumări suplimentare cu privire la modul în care trebuie calculată amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale. Această modificare clarifică principiile din IAS 16 Imobilizări corporale și IAS 38 Imobilizări necorporale conform cărora venitul reflectă un model de beneficii economice care sunt generate dintr-o exploatare de afaceri (din care face parte activul), mai degrabă decât beneficii economice consumate prin utilizarea activului. Drept urmare, raportul dintre veniturile generate și veniturile totale preconizate a fi generate nu poate fi folosit pentru a amortiza un element de imobilizări corporale și poate fi folosit numai în situații extrem de restrânse pentru a amortiza imobilizările necorporale. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- *IAS 19 Planuri de beneficii determinate (modificare)*: contribuțiile angajaților: Modificarea intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 februarie 2015. Modificarea se aplică pentru contribuțiile angajaților sau terților la planuri de beneficii determinate. Obiectivul modificării este să simplifice contabilizarea contribuțiilor care sunt independente de vechimea în muncă, de exemplu, contribuțiile angajaților care sunt calculate în funcție de un procent fix din salariu. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are impact asupra situațiilor financiare ale Grupului.
- *IFRS 9 Instrumente financiare: clasificare și evaluare*: Standardul intra în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2018 și aplicarea timpurie este permisă. Versiunea finală a IFRS 9 reflectă toate fazele proiectului privind instrumentele financiare și înlocuiește IAS 39 Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare și toate versiunile anterioare ale IFRS 9. Standardul introduce cerințe noi privind clasificarea și evaluarea, deprecierea și contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor. Acest standard nu a fost încă adoptat de UE. Grupul se află în proces de evaluare a impactului asupra situațiilor financiare consolidate și separate.

- *IFRS 11 Angajamente comune (modificare): contabilizarea achiziției intereselor în exploatare în participație:* Modificarea intră în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016. IFRS 11 se referă la modul de contabilizare a intereselor în asocierile în participație și operațiunile în participație. Modificarea prezintă noi îndrumări cu privire la modul în care trebuie contabilizată achiziția unui interes într-o operațiune în participație ce reprezintă o întreprindere în conformitate cu IFRS și specifică tratamentul contabil adecvat pentru aceste achiziții. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are impact asupra situațiilor financiare consolidate și separate.
- *IFRS 14 Conturi de amânare aferente activităților reglementate:* Standardul intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Scopul acestui standard provizoriu este să îmbunătățească comparabilitatea raportării financiare a entităților implicate în activități cu tarife reglementate, prin care administrațiile guvernamentale reglementează furnizarea anumitor tipuri de activități, și prețurile aferente acestora. Acestea pot include utilitățile, cum ar fi gazele naturale, energia electrică și apa. Reglementarea tarifelor poate avea un efect semnificativ asupra recunoașterii în timp și a valorii venitului unei entități. IASB intenționează să analizeze problema mai generală a reglementării tarifelor și să publice un document de dezbatere a acestui subiect în 2014. În așteptarea rezultatelor acestui proiect extins cu privire la Activitățile cu tarife reglementate, IASB a decis să elaboreze IFRS 14 ca măsură provizorie. IFRS 14 permite entităților care adoptă pentru prima dată IFRS ca, la data adoptării standardelor, să continue să recunoască sumele aferente tarifelor reglementate în conformitate cu cerințele practicilor contabile general acceptate aplicate anterior. Totuși, pentru îmbunătățirea comparabilității în cazul entităților care aplică deja IFRS și care nu recunosc aceste sume, standardul prevede ca efectul reglementării tarifelor să fie prezentat separat de alte elemente. O entitate care întocmește deja situații financiare în conformitate cu IFRS nu este eligibilă pentru aplicarea standardului. Acest standard nu a fost încă adoptat de UE, deoarece Comisia Europeană a decis să nu inițieze procesul de adoptare a acestui standard provizoriu și să aștepte emiterea standardului final. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are impact semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate și separate.
- *IFRS 15 Venituri din contractele cu clienții:* Standardul intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2018. IFRS 15 stabilește un nou model în cinci etape care se va aplica pentru recunoașterea veniturilor provenind dintr-un contract încheiat cu un client (cu excepții limitate), indiferent de tipul tranzacției sau de industrie. De asemenea, cerințele standardului se vor aplica pentru recunoașterea și evaluarea câștigurilor și pierderilor din vânzarea anumitor active de altă natură decât cea financiară care nu sunt rezultatul activității obișnuite a entității (de ex.: vânzare de imobilizări corporale și necorporale). Va fi prevăzută prezentarea extinsă de informații, inclusiv dezagregarea venitului total, informații despre obligațiile de executare, modificări ale soldurilor activelor și datorilor aferente contractelor între perioade și raționamente și estimări-cheie. Standardul nu a fost încă adoptat de UE. Grupul se află în proces de evaluare a impactului asupra situațiilor financiare consolidate și separate.
- *IAS 27 Situații financiare individuale (modificat):* Modificarea intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Această modificare va permite entităților să folosească metoda punerii în echivalență pentru a contabiliza investițiile în filiale, asocierile în participație și asociați în cadrul situațiilor lor financiare individuale și va ajuta anumite jurisdicții să treacă la IFRS pentru situațiile financiare individuale, reducând costurile de conformare fără a reduce nivelul informațiilor puse la dispoziția investitorilor. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate și separate.
- *Modificare la IFRS 10 Situații financiare consolidate și IAS 28 Investiții în entitățile asociate și asocierile în participație:* vânzare de sau contribuție cu active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocierea în participație. Modificările se referă la o inconsecvență identificată între cerințele IFRS 10 și cele ale IAS 28, în legătură cu vânzarea de și contribuția cu active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocierea în participație. Principala consecință a modificărilor este aceea că un câștig sau o pierdere totală este recunoscută atunci când tranzacția implică o întreprindere (indiferent dacă este sau nu sub formă de filială). Un câștig sau o pierdere parțială este recunoscută atunci când o tranzacție implică active care nu reprezintă o activitate,

chiar dacă aceste active se află într-o filială. În luna decembrie 2015, IASB a amânat pe termen nedeterminat data intrării în vigoare a acestei modificări în așteptarea rezultatelor unui proiect de cercetare cu privire la contabilizarea prin metoda punerii în echivalență. Modificările nu au fost încă adoptate de UE. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate și separate.

- *IFRS 10, IFRS 12 și IAS 28: Entități de investiții:* aplicarea excepției de la consolidare (modificări): Modificările se referă la trei aspecte apărute în practică în legătură cu aplicarea excepției de la consolidare pentru entitățile de investiții. Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Modificările clarifică faptul că excepția de la prezentarea de situații financiare consolidate se aplică unei entități-mamă care este o filială a unei entități de investiții atunci când entitatea de investiții își evaluează toate filialele la valoarea justă. De asemenea, modificarea clarifică faptul că numai o filială care nu este, în sine, o entitate de investiții dar furnizează servicii de asistență entității de investiții, este consolidată. Toate celelalte filiale ale unei entități de investiții sunt evaluate la valoarea justă. În cele din urmă, modificările IAS 28 Investiții în entitățile asociate și în asocierile în participație permit investitorilor ca, la aplicarea metodei punerii în echivalență, să păstreze evaluarea la valoarea justă aplicată de entitatea asociată sau asocierea în participație a entității de investiții pentru interesele sale în filiale. Aceste modificări nu au fost încă adoptate de UE. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate și separate.
- *IAS 1: Inițiativa de prezentare a informațiilor (modificare):* Modificările IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare încurajează și mai mult societățile să aplice raționamente profesionale atunci când determină informațiile pe care trebuie să le prezinte și modul în care le structurează în cadrul situațiilor financiare. Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Modificările cu arie redusă ale IAS clarifică, mai degrabă decât să modifice semnificativ, cerințele existente ale IAS 1. Modificările se referă la pragul de semnificație, ordinea notelor, subtotaluri și dezagregare, politici contabile și prezentarea altor elemente ale rezultatului global decurgând din investițiile contabilizate conform metodei punerii în echivalență. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate și separate.
- *IASB a emis Îmbunătățirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2010 – 2012, care reprezintă o colecție de modificări ale IFRS.* Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 februarie 2015. Grupul se află în proces de evaluare a impactului asupra situațiilor financiare consolidate și separate.
- *IFRS 2 Plata pe bază de acțiuni:* Această îmbunătățire modifică definiția „condiției de intrare în drepturi” și a „condiției de piață” și adaugă definiții pentru „condiția de performanță” și „condiția de servicii” (care, anterior, erau incluse în definiția „condiției de intrare în drepturi”).
- *IFRS 3 Combinări de întreprinderi:* Această îmbunătățire clarifică faptul că o contraprestație contingentă într-o achiziție de întreprinderi care nu este clasificată drept capitaluri proprii, este evaluată ulterior la valoarea justă prin profit sau pierdere indiferent dacă intră sau nu în domeniul de aplicare al IFRS 9 Instrumente financiare.
- *IFRS 8 Segmente de activitate:* Această îmbunătățire prevede ca o entitate să prezinte raționamentele emise de membrii cadrelor de conducere atunci când aceștia pun în aplicare criteriile de agregare pentru segmentele de activitate și clarifică faptul că o entitate trebuie să prezinte numai reconcilierii ale totalului activelor segmentelor raportabile cu activele entității, dacă activele segmentelor sunt raportate cu regularitate.
- *IFRS 13 Evaluarea la valoarea justă:* Această îmbunătățire din cadrul Bazei pentru concluzii din IFRS 13 clarifică faptul că, prin emiterea IFRS 13 și modificarea IFRS 9 și IAS 39, nu a fost eliminată posibilitatea evaluării creanțelor și datoriiilor pe termen scurt care nu au o rată declarată a dobânzii la valoarea lor de facturare, fără actualizare, dacă efectul actualizării nu este semnificativ.

- *IAS 16 Imobilizări corporale:* Îmbunătățirea clarifică faptul că, la momentul reevaluării unui element de imobilizări corporale, valoarea contabilă brută este ajustată, astfel încât să corespundă valorii de reevaluare a valorii juste.
- *IAS 24 Prezentarea informațiilor privind părțile afiliate:* Îmbunătățirea clarifică faptul că o entitate care furnizează servicii de personal-cheie de conducere pentru entitatea care raportează sau pentru societatea-mamă a entității care raportează este o parte afiliată a entității care raportează.
- *IAS 38 Imobilizări necorporale:* Îmbunătățirea clarifică faptul că, la momentul reevaluării unei imobilizări necorporale, valoarea contabilă brută este ajustată, astfel încât să corespundă valorii de reevaluare a valorii juste.
- *IASB a emis Îmbunătățirile Anuale ale IFRS – Ciclul 2012 – 2014, care reprezintă o culegere de modificări ale IFRS. Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Aceste îmbunătățiri anuale nu au fost încă adoptate de UE. Grupul se află în proces de evaluare a impactului asupra situațiilor financiare consolidate și separate.*
- *IFRS 5 Active imobilizate deținute în vederea vânzării și activități întrerupte:* Modificarea clarifică faptul că trecerea de la o metodă de cedare la o alta (prin cedare sau prin distribuire către proprietari) nu trebuie considerată a fi un nou plan de cedare ci, mai degrabă, este o continuare a planului inițial. Prin urmare, nu există o întrerupere în aplicarea cerințelor IFRS 5. De asemenea, modificarea clarifică faptul că schimbarea metodei de cedare nu schimbă data clasificării.
- *IFRS 7 Instrumente financiare: informații de furnizat:* Modificarea clarifică faptul că un contract de servicii care include un onorariu poate reprezenta o implicare continuă în activul financiar. De asemenea, modificarea clarifică faptul că informațiile de furnizat conform IFRS 7 cu privire la compensarea activelor financiare și datoriilor financiare nu sunt necesare în raportul financiar interimar condensat.
- *IAS 19 Beneficiile angajaților:* Modificarea clarifică faptul că adâncimea pieței pentru obligațiunile corporative de înaltă calitate este evaluată pe baza monedei în care este exprimată obligația, mai degrabă decât în țara în care se află obligația. Când nu există o adâncime a pieței pentru obligațiunile corporative de înaltă calitate în moneda respectivă trebuie utilizate ratele aplicabile obligațiunilor de stat.
- *IAS 34 Raportarea financiară interimară:* Modificarea clarifică faptul că informațiile interimare de prezentat trebuie fie să existe în situațiile financiare interimare, fie incluse prin referințe între situațiile financiare interimare și specificarea includerii acestora în raportul financiar interimar mai extins (de ex.: în comentariile conducerii sau raportul de risc). Comitetul a specificat că celelalte informații din cadrul raportului financiar interimar trebuie să fie puse la dispoziția utilizatorilor în aceiași termeni ca și în cazul situațiilor financiare interimare și la aceeași dată. Dacă utilizatorii nu au acces la alte informații în acest fel, raportul financiar interimar este incomplet.
- *IFRS 16: Contracte de leasing:* Standardul intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2019. IFRS 16 stabilește principiile pentru recunoașterea, evaluarea, prezentarea și descrierea/ furnizarea informațiilor despre contractele de leasing ale celor două părți la un contract, și anume, clientul („cesionarul”) și furnizorul („cedentul”). Noul standard prevede că cesionarul trebuie să recunoască majoritatea contractelor de leasing în cadrul situațiilor financiare. Cesionarii vor dispune de un singur model contabil pentru toate contractele, cu anumite excepții. Contabilitatea cedentului rămâne în mod semnificativ neschimbată. Standardul nu a fost încă adoptat de UE. Conducerea Grupului a estimat că acest amendament nu are un impact semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate și separate.

y) Raportarea pe segmente

Grupul prezintă informații la nivel de segmente pentru a da posibilitatea utilizatorilor situațiilor sale financiare să evalueze natura și efectele financiare ale activităților în care se angajează, precum și mediile economice în care își desfășoară activitatea.

Un segment operațional este o componentă a Grupului:

- (a) care se angajează în activități din care poate obține venituri și de pe urma cărora poate suporta cheltuieli (inclusiv venituri și cheltuieli aferente tranzacțiilor cu alte componente ale Grupului);
- (b) ale cărei rezultate din activitate sunt examinate în mod periodic de către principalul factor decizional operațional al entității în vederea luării de decizii cu privire la alocarea resurselor pe segment și a evaluării performanței acestuia și
- (c) pentru care sunt disponibile informații financiare distincte.

Raportarea pe segmente se bazează pe următoarele linii de business ale Grupului: clienți corporativi, persoane fizice, întreprinderi mici și mijlocii (denumite în continuare IMM) și trezorerie, ultima incluzând și instituții financiare.

4. Politici de gestionare a riscului financiar

a) Introducere și prezentare generală

Grupul este expus următoarelor riscuri ca rezultat al folosirii instrumentelor financiare:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piață
- Riscul operațional
- Riscul aferent impozitării

Această notă prezintă informații referitoare la expunerea Grupului față de fiecare risc menționat mai sus, obiectivele Grupului, politicile și procesele de evaluare și gestionare a riscului. Cele mai importante riscuri financiare la care este expus Grupul sunt riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață și riscul operațional. Riscul de piață include riscul valutar, riscul de rată a dobânzii și riscul privind prețul instrumentelor de capital.

Cerințele de publicare prevăzute în partea a opta a Regulamentului nr. 575/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții sunt publicate pe pagina de internet a băncii, la adresa <https://www.raiffeisen.ro/despre-noi/governanta-corporativa/transparenta-si-publicare/>.

Cadrul gestionării riscurilor

Directoratul Grupului este responsabil pentru implementarea și monitorizarea cadrului de gestionare al riscurilor. Comitetul de Gestionare a Activelor și Pasivelor (ALCO), Comitetul de Credit, Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative și Comitetul de Credite Problematică sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitorizarea politicilor de gestionare a riscului Grupului în ariile specificate de acestea. Toate comitetele raportează cu regularitate Directoratului. Cadrul de gestionare al riscurilor este definit în strategia de risc, elaborată și revizuită cu o frecvență anuală. Profilul de risc este de asemenea revizuit cu o frecvență anuală și cuprinde evaluarea tuturor riscurilor considerate semnificative. Politicile Grupului de gestionare a riscului sunt stabilite pentru a identifica și analiza riscurile la care este expus Grupul, pentru a stabili limitele adecvate de risc și control și a monitoriza riscurile și respectarea limitelor de risc. Politicile și sistemul de gestionare a riscurilor sunt revizuite periodic pentru a reflecta schimbările în condițiile pieții, produselor și serviciilor oferite. Grupul își propune să dezvolte un mediu de control disciplinat și constructiv, în care toți angajații își înțeleg rolurile și obligațiile, prin intermediul cursurilor de instruire, standardelor și procedurilor de conducere implementate. Acest proces de gestionare a riscurilor este esențial pentru profitabilitatea continuă a Grupului și fiecare angajat din cadrul Grupului este responsabil pentru expunerile la risc legate de activitatea sa sau de responsabilitățile sale.

Comitetul de Audit al Grupului raportează Consiliului de Supraveghere și are responsabilitatea de a monitoriza respectarea procedurilor de gestiune ale riscului. Comitetul de Audit este asistat în îndeplinirea funcțiilor sale de către departamentul de Audit Intern. Auditul Intern efectuează atât revizuirile regulate cât și ad-hoc asupra controalelor și procedurilor de gestiune a riscurilor iar rezultatele revizuirilor sunt raportate Comitetului de Audit.

Exercițiile de testare a stresului sunt o practică comună în Grup. Testele de stres de efectuat sunt fie dezvoltate local, fie sunt dezvoltate și efectuate la nivelul Grupului Raiffeisen Bank International. Grupul a pus în aplicare un Manual de stress testing care stabilește pașii, conceptele, metodologiile și termenii în procesul de stress testing. Toate testele de stres sunt analizate și raportate către management.

b) Riscul de Credit

(i) Gestionarea riscului de credit

Riscul de credit este riscul ca Grupul să suporte pierderea generată de neîndeplinirea obligațiilor contractuale ale clienților săi sau ale contrapartidelor. Grupul gestionează și controlează riscul de credit prin stabilirea de limite privind dimensiunea riscului acceptat, atât pentru contrapartidele individuale, cât și pentru concentrațiile geografice sau industriale, precum și prin monitorizarea acestor limite. Grupul este expus la riscul de credit atât prin activitățile sale de creditare, de tranzacționare și investiție, cât și prin situațiile în care acționează ca intermediar în numele clienților sau a terțelor părți, în situația în care desfășoară activități de finanțare a operațiunilor de leasing financiar sau în calitatea sa de emitent de garanții.

Riscul de credit asociat activităților de tranzacționare și investiție este gestionat prin intermediul proceselor de management al riscului de credit ale Grupului. Riscul este diminuat prin selectarea unor parteneri cu performanțe financiare solide, prin monitorizarea activității acestora, prin folosirea de limite de expunere și, acolo unde este necesar, prin solicitarea de garanții. Expunerea principală a Grupului la riscul de credit ia naștere din acordarea de credite și avansuri clienților și din desfășurarea activităților de acordare de finanțări prin leasing financiar. În aceste cazuri, expunerea este reprezentată de valoarea contabilă a activelor din situația consolidată a poziției financiare. Grupul este expus la riscul de credit pe diferite alte active financiare, incluzând instrumente derivate și de datorie, expunerea în cazul acestor instrumente fiind egală cu valoarea contabilă a acestora prezentată în situația consolidată a poziției financiare. Pe lângă cele menționate mai sus, Grupul este expus la riscul de credit extrabilanțier, din angajamentele de finanțare și emiterea de garanții (vezi Nota 37). Pentru a minimiza riscul, Grupul are anumite proceduri menite să evalueze clienții înaintea acordării creditelor și a finanțării operațiunilor de leasing, să monitorizeze capacitatea acestora de a rambursa principalul și dobânzile aferente pe perioada derulării împrumuturilor și a contractelor de leasing și să stabilească limite de expunere.

Directoratul a delegat responsabilitatea gestionării riscului de credit către Comitetul de Credite. Divizia Risc, care raportează Vicepreședintelui de Risc este responsabilă cu supravegherea riscului de credit al Grupului, incluzând:

- Formularea politicilor de creditare, prin care se urmărește asigurarea menținerii unui portofoliu de credite sănătos, prin stabilirea unor limite corespunzătoare și definirea unor criterii specifice de creditare pentru anumite produse, categorii de clienți etc.
- Stabilirea și implementarea unor proceduri privind: tratamentul și evaluarea garanțiilor, revizuirea periodică a creditelor, clasificarea și raportarea portofoliului de credite, documentația juridică aferentă activității de creditare, urmărirea și tratamentul creditelor neperformante, asigurarea conformității cu cerințele organelor de reglementare.
- Stabilirea structurii de autorizare a aprobării și reînnoirii facilităților de credit: limitele de autorizare pot fi stabilite la nivelul individual al unor analiști de risc desemnați sau la nivelul Comitetului de Credit sau al organului de aprobare desemnat la nivel de Grup. Limitele de autorizare sunt stipulate în regulamentul de funcționare a Comitetului de Credit și sunt stabilite în funcție de criterii precum valoarea creditului, concordanța cu politica de creditare etc.
- Evaluarea și revizuirea riscului de credit are loc în conformitate cu limitele de autorizare stabilite în regulamentul de funcționare al Comitetului de Credit și cu cerințele regulatorii.
- Limitarea concentrării expunerii pe terți, arii geografice, industrii și pe emitent, categoria de clasificare a creditului, lichiditatea pieței și țară (pentru titluri deținute ca investiții). Riscul de concentrare este monitorizat în cadrul activității de management al portofoliului și este analizat lunar prin rapoarte prezentate către personalul angajat în activitatea de creditare și către management.
- Dezvoltarea și menținerea sistemelor de clasificare a clienților în funcție de gradul de risc. La nivel de Grup se utilizează sisteme unitare de clasificare a clienților în funcție de gradul de risc. Aceste sisteme cuprind atât metodologii de atribuire de rating-uri cât și cele bazate pe utilizarea de scoring-uri. Grupul efectuează periodic revizuirea sistemelor de clasificare a clienților. Gradul de risc măsurat prin intermediul sistemelor menționate stă la baza stabilirii cuantumului de provizioane necesare acoperirii riscului de neplată.

- Revizuirea, verificarea conformității unității cu limitele stabilite conform politicilor de creditare și a procedurilor interne.
- Raportări periodice despre calitatea portofoliului de credite sunt prezentate Comitetului de Credite și sunt propuse măsuri adecvate de rectificare.
- Furnizarea de informații, îndrumări și expertize punctelor de lucru pentru a promova practica cea mai adecvată în Grup în ceea ce privește gestionarea riscului de credit.

Grupul a implementat un sistem de avertizare timpurie (Early Warning Signs) care este folosit pentru screeningul lunar al portofoliului de credite și vizează identificarea expunerilor problematice viitoare cât mai curând posibil. Sistemul se bazează pe evenimente declanșatoare detectate automat pentru fiecare client cu frecvență lunară, dar se bazează și pe introduceri manuale ad-hoc, dacă este cunoscut un eveniment advers.

Implementarea politicilor de credit și a procedurilor este realizată la nivel centralizat. Fiecare sucursală/agenție trebuie să implementeze politicile și procedurile de credit ale Grupului. Fiecare sucursală este responsabilă de calitatea și performanța portofoliului propriu de credite. Grupul are un proces de centralizare atât al aprobării cât și al administrării tuturor creditelor, fapt care duce la îmbunătățirea calității portofoliului de credite și la o mai bună monitorizare.

Departamentul de Audit Intern efectuează verificări periodice ale fiecărei sucursale/agenții și ale proceselor de creditare ale Grupului.

Concentrările de risc de credit semnificative iau naștere pe tipuri de clienți în funcție de creditele, avansurile și angajamentele de credit acordate de Grup. Concentrarea riscului de credit aferent instrumentelor financiare apare atunci când anumite segmente de clienți prezintă caracteristici economice similare și capacitatea de rambursare este similar afectată de schimbările din mediul economic.

Principala concentrare a riscului de credit derivă din expunerea individuală, pe segmente de clienți în ceea ce privește creditele și avansurile acordate de Grup, angajamentele de credit și garanțiile emise.

(ii) *Expunerea la riscul de credit*

În tabelul de mai jos sunt prezentate concentrările de risc pe produs pentru clienții de tip retail și pe sectoare economice pentru clienții de tip non-retail. În tabel sunt prezentate atât expuneri brute bilanțiere cât și extrabilanțiere:

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
<i>Clienți retail*, din care:</i>				
Credit de nevoi personale	3.952.493	3.305.854	3.952.493	3.305.854
Credit pentru investiții imobiliare	3.890.214	3.151.987	3.890.214	3.151.987
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	2.221.540	1.660.793	2.221.540	1.660.793
Card de Credit	1.904.771	1.841.540	1.904.771	1.841.540
Descoperit de cont	1.455.166	1.497.453	1.455.166	1.497.453
Finanțarea investițiilor	483.366	439.553	483.366	439.553
Altele	5.650	134.378	5.650	134.378
<i>Clienți non-retail, din care:</i>				
Agricultură	617.289	690.259	617.289	690.259
Electricitate, petrol și gaze naturale	1.624.989	1.591.986	1.624.989	1.591.986
Producție	2.299.917	2.376.441	2.299.917	2.376.441
Construcții	1.828.400	1.853.922	1.828.400	1.853.922
Comerț cu amănuntul și en-gros	3.104.180	2.820.117	3.104.180	2.820.117
Servicii	2.314.546	2.243.533	2.314.546	2.243.533
Sector public	590.154	692.172	590.154	692.172
Total **	26.292.675	24.299.988	26.292.675	24.299.988

* *Clienții retail includ persoane fizice și IMM-uri cu cifră de afaceri sub 1.000.000 EUR și expunere de maxim 200.000 EUR.*

** *Din totalul expunerii la riscul de credit, atât la nivel de Grup, cât și la nivel de Bancă, suma de 7.104.203 mii RON reprezintă expunere extrabilanțieră (2014: 7.223.090 mii RON).*

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea creditelor și avansurilor acordate clienților în funcție de calitatea creditelor:

Mii RON	Nota	Grup		Bancă	
		31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Credite depreciate					
Clienți retail, din care*:					
Clasa 1 (creanță cu risc minim)		56.025	607	56.025	607
Clasa 2 (creanță excelentă)		94.166	14.950	94.166	14.950
Clasa 3 (creanță foarte bună)		44.465	71.155	44.465	71.155
Clasa 4 (creanță bună)		21.295	110.499	21.295	110.499
Clasa 5 (creanță cu risc mediu)		20.261	16.878	20.261	16.878
Clasa 6 (creanță cu risc mediocru)		35.057	15.870	35.057	15.870
Clasa 7 (creanță slabă)		26.762	25.728	26.762	25.728
Clasa 8 (creanță foarte slabă)		16.075	27.870	16.075	27.870
Clasa 9 (creanță îndoielnică)		64.755	72.394	64.755	72.394
Clasa 10 (creanță în stare de nerambursare)		665.388	592.643	665.388	592.643
Fără rating**		28.637	16.476	28.637	16.476
Valoare brută		1.072.886	965.070	1.072.886	965.070
Ajustări individuale	20	-527.055	-500.561	-527.055	-500.561
Valoare contabilă netă		545.831	464.509	545.831	464.509
Clienți non-retail, din care:					
Clasa 9 (credit foarte slab - îndoielnic)		21.904	12.925	21.904	12.925
Clasa 10 (credit default)		480.500	544.706	480.500	544.706
Finanțarea Proiectelor***		61.446	38.376	61.446	38.376
Valoare brută		563.850	596.007	563.850	596.007
Ajustări individuale	20	-350.444	-341.040	-350.444	-341.040
Valoare contabilă netă		213.406	254.967	213.406	254.967
Restanțe, dar nedepreciate					
Clienți retail, din care:					
Clasa 1 (creanță cu risc minim)		4.233	745	4.233	745
Clasa 2 (creanță excelentă)		14.948	5.399	14.948	5.399
Clasa 3 (creanță foarte bună)		51.051	18.945	51.051	18.945
Clasa 4 (creanță bună)		94.879	62.829	94.879	62.829
Clasa 5 (creanță cu risc mediu)		243.629	207.147	243.629	207.147
Clasa 6 (creanță cu risc mediocru)		252.976	226.316	252.976	226.316
Clasa 7 (creanță slabă)		198.800	210.935	198.800	210.935
Clasa 8 (creanță foarte slabă)		93.342	110.856	93.342	110.856
Clasa 9 (creanță îndoielnică)		229.588	234.622	229.588	234.622
Clasa 10 (creanță în stare de nerambursare)		79.052	69.567	79.052	69.567
Fără rating		10.707	14.708	10.707	14.708
Valoare brută		1.273.205	1.162.069	1.273.205	1.162.069
Ajustări colective	20	-86.930	-55.675	-86.930	-55.675
Valoare contabilă netă		1.186.275	1.106.394	1.186.275	1.106.394
Clienți non-retail, din care:					
Clasa 5 (credit stabil)		24.122	12.151	24.122	12.151
Clasa 6 (rating de credit acceptabil)		97.439	52.338	97.439	52.338
Clasa 7 (credit marginal)		23.658	110.735	23.658	110.735
Clasa 8 (credit slab - sub-standard)		45.765	5.981	45.765	5.981
Clasa 9 (credit foarte slab - îndoielnic)		3.601	39.456	3.601	39.456
Clasa 10 (credit default)		0	20.673	0	20.673
Finanțarea Proiectelor		352.481	147.798	352.481	147.798
Fără rating		9.786	0	9.786	0
Valoare brută		556.852	389.132	556.852	389.132
Ajustări colective	20	-3.033	-4.955	-3.033	-4.955
Valoare contabilă netă		553.819	384.177	553.819	384.177

* Definiția privind creditele depreciate nu este echivalentă cu definiția privind creditele în stare de nerambursare. În general, diferențele provin din serviciul datoriei și creditele restructurate.

** Categoria „fără rating” cuprinde persoane fizice și întreprinderi mici pentru care Grupul nu are modelele interne de rating dezvoltate datorită numărului mic de clienți. Pentru întreg portofoliul retail, provizioanele sunt calculate pe baza modelului ratelor de pierdere și ratelor de recuperare, conform reglementărilor IFRS.

*** Modelul de rating dedicat finanțării de proiecte este un instrument utilizat la nivel de grup pentru clienții non-retail.

Mii RON	Nota	Grup		Bancă	
		31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Nici restante nici depreciate					
Clienți retail, din care:					
Clasa 1 (creanță cu risc minim)		2.571.244	470.114	2.571.244	470.114
Clasa 2 (creanță excelentă)		2.291.443	1.735.404	2.291.443	1.735.404
Clasa 3 (creanță foarte bună)		1.828.845	2.638.327	1.828.845	2.638.327
Clasa 4 (creanță bună)		1.174.309	1.628.242	1.174.309	1.628.242
Clasa 5 (creanță cu risc mediu)		898.256	734.436	898.256	734.436
Clasa 6 (creanță cu risc mediocru)		463.511	373.169	463.511	373.169
Clasa 7 (creanță slabă)		220.358	182.878	220.358	182.878
Clasa 8 (creanță foarte slabă)		76.312	71.296	76.312	71.296
Clasa 9 (creanță îndoielnică)		51.079	53.033	51.079	53.033
Clasa 10 (creanță în stare de nerambursare)		6.695	2.585	6.695	2.585
Fără rating		118.359	114.893	118.359	114.893
Valoare brută		9.700.411	8.004.377	9.700.411	8.004.377
Ajustări colective	20	-31.702	-15.972	-31.702	-15.972
Valoare contabilă netă		9.668.709	7.988.405	9.668.709	7.988.405
Clienți non-retail, din care:					
Clasa 1 (risc scăzut)		11	28.399	11	28.399
Clasa 2 (credit excelent)		114.705	32.415	114.705	32.415
Clasa 3 (credit foarte bun)		77.932	210.209	77.932	210.209
Clasa 4 (credit bun)		243.334	195.891	243.334	195.891
Clasa 5 (credit stabil)		1.173.374	679.798	1.173.374	679.798
Clasa 6 (rating de credit acceptabil)		2.198.414	2.315.842	2.198.414	2.315.842
Clasa 7 (credit marginal)		1.425.461	1.553.398	1.425.461	1.553.398
Clasa 8 (credit slab - substandard)		288.871	237.317	288.871	237.317
Clasa 9 (credit foarte slab - îndoielnic)		14.128	54.188	14.128	54.188
Clasa 10 (credit default)		0	12.566	0	12.566
Finanțarea Proiectelor		481.592	639.997	481.592	639.997
Fără rating		3.446	223	3.446	223
Valoare brută		6.021.268	5.960.243	6.021.268	5.960.243
Ajustări colective	20	-35.722	-48.620	-35.722	-48.620
Valoare contabilă netă		5.985.546	5.911.623	5.985.546	5.911.623
Total valoare contabilă netă credite și avansuri acordate clienților		18.153.586	16.110.075	18.153.586	16.110.075

La nivel de Grup, creditele și avansurile acordate băncilor în valoare de 1.138.893 mii RON (31 decembrie 2014: 904.144 mii RON), active financiare deținute pentru tranzacționare în valoare de 527.133 mii RON (31 decembrie 2014: 83.636 mii RON), derivate deținute pentru managementul riscului în valoare de 1.956 mii RON (31 decembrie 2014: 3.417 mii RON), precum și titlurile de valoare în sumă de 4.115.797 mii RON (31 decembrie 2014: 3.219.254 mii RON) sunt încadrate toate în categoria curente.

La nivel de Bancă, creditele și avansurile acordate băncilor în valoare de 1.138.893 mii RON (31 decembrie 2014: 904.128 mii RON), active financiare deținute pentru tranzacționare în valoare de 527.218 mii RON (31 decembrie 2014: 83.636 mii RON), derivate deținute pentru managementul riscului în valoare de 1.956 mii RON (31 decembrie 2014: 3.414 mii RON), precum și titlurile de valoare în sumă de 4.094.689 mii RON (31 decembrie 2014: 3.199.110 mii RON) sunt încadrate toate în categoria curente.

La 31 decembrie 2015, creditele și avansurile către bănci sunt reprezentate în mare parte de plasamente pe piața monetară și soldurile din conturile corespondente. Cele mai importante contrapartide din punct de vedere al expunerii

sunt din Germania (22%), Belgia (22%) și Franta (17%). Conturile curente deschise la bănci sunt în permanență la dispoziția Grupului, nu sunt restricționate, nu sunt restante și nici depreciate. Contrapartidele bancare sunt instituții financiare de prim rang care prezintă soliditate financiară.

Pentru clienții corporativi, întreprinderi mici și mijlocii, instituții financiare, autorități locale și centrale, Grupul folosește sisteme de rating asociate performanței financiare atât pentru creditele provizionate individual cât și pentru cele evaluate colectiv. Conform politicilor aplicate de Grup, fiecărui grad de risc de credit i se poate asocia un rating corespunzător, de la gradul de risc cel mai scăzut (Clasa 1) până la categoria creditelor default (Clasa 10). În cazul persoanelor fizice și al întreprinderilor foarte mici (micro), riscul de credit asociat este cuantificat pe baza modelelor interne de rating și este consistent cu cerințele reglementate de Basel. Banca asociază clienților un rating la nivel de facilitare pentru persoanele fizice și un rating la nivel de client pentru clienții Micro. În urma procesului de calibrare, se asignează o probabilitate de nerambursare pentru clasele de rating asociate.

O analiză a valorii juste a garanțiilor (prezentată ca fiind valoarea minimă dintre expunere și valoarea realizabilă netă a colateralului pe fiecare credit în parte) aferente creditelor acordate clienților se prezintă după cum urmează:

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Valoarea garanțiilor aferente creditelor depreciate				
Proprietăți	558.853	512.106	558.853	512.106
Alte garanții	4.668	11.587	4.668	11.587
Echipamente și mijloace de transport	4.868	4.913	4.868	4.913
Depozite colaterale	1.269	2.212	1.269	2.212
Materiale de construcții și alte bunuri similare	199	1.646	199	1.646
Cesiune de creanțe	4.908	1.264	4.908	1.264
Garanții de stat	71	159	71	159
Total	574.836	533.887	574.836	533.887
Valoarea garanțiilor aferente creditelor nedepreciate				
Proprietăți	5.488.330	4.544.183	5.488.330	4.544.183
Garanții de stat	1.112.440	945.311	1.112.440	945.311
Echipamente și mijloace de transport	259.174	309.483	259.174	309.483
Cesiune de creanțe	221.995	248.706	221.995	248.706
Alte garanții	354.873	241.614	354.873	241.614
Depozite colaterale	106.769	95.097	106.769	95.097
Scrisori de garanție	43.749	88.174	43.749	88.174
Materiale de construcții și alte bunuri similare	48.387	63.977	48.387	63.977
Acțiuni	42.894	40.692	42.894	40.692
Garanții corporative	2.719	2.803	2.719	2.803
Total	7.681.330	6.580.040	7.681.330	6.580.040

Grupul deține garanții pentru credite și avansuri acordate clienței sub forma depozitelor bancare, ipoteci asupra proprietăților imobiliare, garanții și alte gajuri asupra echipamentelor și / sau alte creanțe.

Garanțiile de tip ipotecar executate de Grup sunt în sumă de 77.474 mii RON (2014: 77.928 mii RON). Atât Grupul, cât și Banca dețin colaterale și alte garanții suplimentare pentru unele dintre expunerile sale de credit.

Următorul tabel prezintă sumele aferente expunerilor supracolateralizate și valoarea garanțiilor aferente la nivel de Grup:

Mii RON	Grup					
	31 decembrie 2015			31 decembrie 2014		
	Expunere brută	Valoarea garanțiilor	Diferență	Expunere brută	Valoarea garanțiilor	Diferență
Clienți retail, din care:	1.387.151	2.411.772	1.024.621	1.262.040	2.225.997	963.957
Credit de nevoi personale	4.859	9.070	4.211	5.981	9.616	3.635
Credit pentru investiții imobiliare	593.759	834.066	240.307	566.187	755.684	189.497
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	525.766	970.158	444.392	447.667	929.928	482.261
Descoperit de cont	88.357	198.214	109.857	88.170	190.617	102.447
Finanțarea investițiilor	173.888	399.713	225.825	153.122	339.089	185.967
Altele	522	551	29	913	1.063	150
Clienți non-retail, din care:	1.608.451	2.671.299	1.062.848	1.511.418	2.273.814	762.396
Agricultură	106.401	228.780	122.379	118.573	202.942	84.369
Electricitate, petrol și gaze naturale	79.267	154.438	75.171	19.564	36.184	16.620
Producție	347.678	592.740	245.062	295.941	479.556	183.615
Construcții	317.170	539.872	222.702	326.257	444.016	117.759
Comerț cu amănuntul și en-gros	329.091	570.901	241.810	360.535	562.157	201.622
Servicii	397.526	535.560	138.034	344.054	486.202	142.148
Sector public	31.318	49.008	17.690	46.494	62.757	16.263
TOTAL	2.995.602	5.083.071	2.087.469	2.773.458	4.499.811	1.726.353

Tabelul de mai jos prezintă sumele aferente expunerilor supracolateralizate și valoarea garanțiilor aferente la nivel de Bancă:

Mii RON	Bancă					
	31 decembrie 2015			31 decembrie 2014		
	Expunere brută	Valoarea garanțiilor	Diferență	Expunere brută	Valoarea garanțiilor	Diferență
Clienți retail, din care:	1.387.151	2.411.772	1.024.621	1.262.040	2.225.997	963.957
Credit de nevoi personale	4.859	9.070	4.211	5.981	9.616	3.635
Credit pentru investiții imobiliare	593.759	834.066	240.307	566.187	755.684	189.497
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	525.766	970.158	444.392	447.667	929.928	482.261
Descoperit de cont	88.357	198.214	109.857	88.170	190.617	102.447
Finanțarea investițiilor	173.888	399.713	225.825	153.122	339.089	185.967
Altele	522	551	29	913	1.063	150
Clienți non-retail, din care:	1.608.451	2.671.299	1.062.848	1.511.418	2.273.814	762.396
Agricultură	106.401	228.780	122.379	118.573	202.942	84.369
Electricitate, petrol și gaze naturale	79.267	154.438	75.171	19.564	36.184	16.620
Producție	347.678	592.740	245.062	295.941	479.556	183.615
Construcții	317.170	539.872	222.702	326.257	444.016	117.759
Comerț cu amănuntul și en-gros	329.091	570.901	241.810	360.535	562.157	201.622
Servicii	397.526	535.560	138.034	344.054	486.202	142.148
Sector public	31.318	49.008	17.690	46.494	62.757	16.263
TOTAL	2.995.602	5.083.071	2.087.469	2.773.458	4.499.811	1.726.353

Expuneri de credit subcolateralizate la nivel de Grup sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Mii RON	Grup					
	31 decembrie 2015			31 decembrie 2014		
	Expunere brută	Valoarea garanțiilor	Diferență	Expunere brută	Valoarea garanțiilor	Diferență
Clienți retail, din care:	10.659.351	3.451.027	-7.208.324	8.869.476	2.752.799	-6.116.677
Credit de nevoi personale	3.947.634	91	-3.947.543	3.299.873	85	-3.299.788
Credit pentru investiții imobiliare	3.296.455	2.399.856	-896.599	2.585.800	1.921.784	-664.016
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.695.219	833.928	-861.291	1.213.126	606.453	-606.673
Credit Card	672.161	0	-672.161	689.348	0	-689.348
Descoperit de cont	736.209	84.465	-651.744	790.126	87.686	-702.440
Finanțarea investițiilor	309.478	131.885	-177.593	286.431	135.673	-150.758
Altele	2.195	802	-1.393	4.772	1.118	-3.654
Clienți non-retail, din care:	5.533.519	1.885.005	-3.648.514	5.433.964	1.657.142	-3.776.822
Agricultură	359.736	139.621	-220.115	396.108	118.597	-277.511
Electricitate, petrol și gaze naturale	343.487	31.630	-311.857	466.789	24.117	-442.672
Producție	1.105.295	422.744	-682.551	1.123.182	474.876	-648.306
Construcții	693.618	403.716	-289.902	627.741	273.661	-354.080
Comerț cu amănuntul și en-gros	1.423.380	567.110	-856.270	1.206.616	483.836	-722.780
Servicii	1.131.326	267.518	-863.808	1.056.046	221.423	-834.623
Sector public	476.677	52.666	-424.011	557.482	60.632	-496.850
TOTAL	16.192.870	5.336.032	-10.856.838	14.303.440	4.409.941	-9.893.499

Expuneri de credit subcolateralizate la nivel de Bancă sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Mii RON	Bancă					
	31 decembrie 2015			31 decembrie 2014		
	Expunere brută	Valoarea garanțiilor	Diferență	Expunere brută	Valoarea garanțiilor	Diferență
Clienți retail, din care:	10.659.351	3.451.027	-7.208.324	8.869.476	2.752.799	-6.116.677
Credit de nevoi personale	3.947.634	91	-3.947.543	3.299.873	85	-3.299.788
Credit pentru investiții imobiliare	3.296.455	2.399.856	-896.599	2.585.800	1.921.784	-664.016
Credit de consum garantat cu ipotecă imobiliară	1.695.219	833.928	-861.291	1.213.126	606.453	-606.673
Credit Card	672.161	0	-672.161	689.348	0	-689.348
Descoperit de cont	736.209	84.465	-651.744	790.126	87.686	-702.440
Finanțarea investițiilor	309.478	131.885	-177.593	286.431	135.673	-150.758
Altele	2.195	802	-1.393	4.772	1.118	-3.654
Clienți non-retail, din care:	5.533.519	1.885.005	-3.648.514	5.433.964	1.657.142	-3.776.822
Agricultură	359.736	139.621	-220.115	396.108	118.597	-277.511
Electricitate, petrol și gaze naturale	343.487	31.630	-311.857	466.789	24.117	-442.672
Producție	1.105.295	422.744	-682.551	1.123.182	474.876	-648.306
Construcții	693.618	403.716	-289.902	627.741	273.661	-354.080
Comerț cu amănuntul și en-gros	1.423.380	567.110	-856.270	1.206.616	483.836	-722.780
Servicii	1.131.326	267.518	-863.808	1.056.046	221.423	-834.623
Sector public	476.677	52.666	-424.011	557.482	60.632	-496.850
TOTAL	16.192.870	5.336.032	-10.856.838	14.303.440	4.409.941	-9.893.499

Credite și titluri de valoare depreciate

Creditele și titlurile de valoare depreciate sunt acelea pentru care Grupul consideră că este probabil că nu va putea colecta principalul și dobânda de plată în conformitate cu termenii contractuali ai contractului de credit / titlului de valoare.

Credite restante dar nedepreciate

Creditele și valorile mobiliare pentru care dobânda și principalul de plată sunt restante, dar Grupul consideră că nu este cazul să le deprecieze deoarece nu există indicii obiective pentru depreciere sau există indicii pentru depreciere, însă nu există o pierdere identificabilă la nivelul acestor clienți.

Grup

Situația creditelor restante dar nedepreciate la 31 decembrie 2015 este după cum urmează:

Mii RON	< 30 zile	31 -60 zile	61 - 90 zile	91 - 180 zile	181 zile - 1 an	Peste 1 an*	Total
Clienți non-retail	546.483	3.329	113	5.166	610	1.151	556.852
Clienți retail	976.968	154.298	68.421	72.165	1.353	0	1.273.205
TOTAL	1.523.451	157.627	68.534	77.331	1.963	1.151	1.830.057

* Expuneri supracolateralizate care sunt analizate individual

Situația creditelor restante dar nedepreciate la 31 decembrie 2014 este după cum urmează:

Mii RON	< 30 zile	31 -60 zile	61 - 90 zile	91 - 180 zile	181 zile - 1 an	Peste 1 an*	Total
Clienți non-retail	352.824	16.561	3.790	1.610	594	13.753	389.132
Clienți retail	917.481	122.877	53.549	67.444	718	0	1.162.069
TOTAL	1.270.305	139.438	57.339	69.054	1.312	13.753	1.551.201

* Expuneri supracolateralizate care sunt analizate individual

Banca

Situația creditelor restante dar nedepreciate la 31 decembrie 2015 este după cum urmează:

Mii RON	< 30 zile	31 -60 zile	61 - 90 zile	91 - 180 zile	181 zile - 1 an	Peste 1 an*	Total
Clienți non-retail	546.483	3.329	113	5.166	610	1.151	556.852
Clienți retail	976.968	154.298	68.421	72.165	1.353	0	1.273.205
TOTAL	1.523.451	157.627	68.534	77.331	1.963	1.151	1.830.057

* Expuneri supracolateralizate care sunt analizate individual

Situația creditelor restante dar nedepreciate la 31 decembrie 2014 este după cum urmează:

Mii RON	< 30 zile	31 -60 zile	61 - 90 zile	91 - 180 zile	181 zile - 1 an	Peste 1 an*	Total
Clienți non-retail	352.824	16.561	3.790	1.610	594	13.753	389.132
Clienți retail	917.481	122.877	53.549	67.444	718	0	1.162.069
TOTAL	1.270.305	139.438	57.339	69.054	1.312	13.753	1.551.201

* Expuneri supracolateralizate care sunt analizate individual

Ajustări pentru deprecierea creditelor

Grupul stabilește o ajustare pentru depreciere care reprezintă o estimare a unei pierderi în valoarea portofoliului de credite. Componentele principale ale acestui provizion sunt o componentă specifică de risc care se referă la expuneri individuale și o componentă colectivă stabilită pentru un grup de active omogene din punctul de vedere al probabilității de neplată, dar pentru care nu pot fi identificate pierderi și drept urmare nu fac subiectul deprecierei individuale.

Politica de trecere pe pierdere

Începând cu 30 iunie 2014, Banca a redus valoarea creanțelor neperformante acoperite integral cu ajustări pentru depreciere. Concomitent, aceste credite au fost înregistrate în afara bilanțului și se urmărește în continuare încasarea acestora. Pentru scoaterea din bilanț a unui credit sunt anumite precondiții atunci când drepturile contractuale încă există dar, din considerente economice probabilitatea de încasare este redusă. Pentru expunerile pe segmentele corporative și întreprinderi medii, cel puțin una dintre precondițiile următoare trebuie îndeplinite înainte de scoaterea din bilanț a unui activ financiar pentru care drepturile contractuale de recuperare a creanței pot fi exercitate:

- Procesul de recuperare prin valorificarea garanțiilor s-a încheiat sau nu mai face sens economic;
- Procedurile legale privind falimentul debitorului s-au încheiat, respectiv nu mai există probabilitatea încasărilor viitoare din partea debitorului.

Pentru expunerile retail (persoane fizice și micro), următoarele 3 condiții trebuie îndeplinite cumulativ pentru scoaterea din bilanț a unui activ financiar pentru care drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar nu sunt expirate:

- ultima plată/încasare este mai veche de 360 de zile (plățile sub 10 EUR nu sunt luate în calcul);
- toate garanțiile reale au diminuat corespunzător creanța și nu mai există ipotecă imobiliară și/sau mobiliară (ex. Mașini, echipamente) constituite în favoarea Băncii care să poată fi executate în orice formă prevăzută de lege;
- procesul de recuperare prin valorificarea garanțiilor imobiliare este deja finalizat.

Analiza valorilor brute și nete (ținând seama de depreciere) a activelor provizionate individual pe grade de risc este prezentată mai jos:

31 decembrie 2015 Mii RON	Grup		Bancă	
	Brut	Net	Brut	Net
<i>Ajustări individuale credite și avansuri clienți</i>				
Clienți retail, din care:				
Clasa 1 (creanță cu risc minim)	56.025	48.631	56.025	48.631
Clasa 2 (creanță excelentă)	94.166	82.789	94.166	82.789
Clasa 3 (creanță foarte bună)	44.465	34.534	44.465	34.534
Clasa 4 (creanță bună)	21.295	17.560	21.295	17.560
Clasa 5 (creanță cu risc mediu)	20.261	16.516	20.261	16.516
Clasa 6 (creanță cu risc mediocru)	35.057	28.543	35.057	28.543
Clasa 7 (creanță slabă)	26.762	21.204	26.762	21.204
Clasa 8 (creanță foarte slabă)	16.075	12.004	16.075	12.004
Clasa 9 (creanță îndoielnică)	64.755	44.704	64.755	44.704
Clasa 10 (creanță în stare de nerambursare)	665.388	226.131	665.388	226.131
Fără rating	28.637	13.215	28.637	13.215
Total clienți retail	1.072.886	545.831	1.072.886	545.831
Clienți non-retail, din care:				
Clasa 9 (credit foarte slab - îndoielnic)	21.904	8.069	21.904	8.069
Clasa 10 (credit default)	480.500	193.730	480.500	193.730
Finanțarea Proiectelor	61.446	11.607	61.446	11.607
Total clienți non-retail	563.850	213.406	563.850	213.406
Total	1.636.736	759.237	1.636.736	759.237

31 decembrie 2014

Mii RON

	Grup		Bancă	
	Brut	Net	Brut	Net
Ajustări individuale credite și avansuri clienți				
<i>Clienți retail, din care:</i>				
Clasa 1 (creanță cu risc minim)	607	535	607	535
Clasa 2 (creanță excelentă)	14.950	13.835	14.950	13.835
Clasa 3 (creanță foarte bună)	71.155	60.996	71.155	60.996
Clasa 4 (creanță bună)	110.499	93.043	110.499	93.043
Clasa 5 (creanță cu risc mediu)	16.878	13.570	16.878	13.570
Clasa 6 (creanță cu risc mediocru)	15.870	13.403	15.870	13.403
Clasa 7 (creanță slabă)	25.728	22.280	25.728	22.280
Clasa 8 (creanță foarte slabă)	27.870	23.193	27.870	23.193
Clasa 9 (creanță îndoielnică)	72.394	56.644	72.394	56.644
Clasa 10 (creanță în stare de nerambursare)	592.643	157.749	592.643	157.749
Fără rating	16.476	9.261	16.476	9.261
Total clienți retail	965.070	464.509	965.070	464.509
<i>Clienți non-retail, din care:</i>				
Clasa 9 (credit foarte slab - îndoielnic)	12.925	11.139	12.925	11.139
Clasa 10 (credit default)	544.706	237.588	544.706	237.588
Finanțarea Proiectelor	38.376	6.240	38.376	6.240
Total clienți non-retail	596.007	254.967	596.007	254.967
Total	1.561.077	719.476	1.561.077	719.476

Credite neperformante, dar care nu sunt în stare de nerambursare**Expuneri restructurate și neperformante conform reglementării EBA**

La nivel de Grup, s-a implementat regulamentul aferent creditelor restructurate și neperformante conform EBA/ITS/2013/03/rev1 din 24 iulie 2014 și revizuit în 10 martie 2015.

În scopul raportării conform EBA ITS, expunerile neperformante sunt considerate cele care satisfac cel puțin una din următoarele condiții:

- expunerea a fost clasificată ca fiind în stare de nerambursare;
- expunerea a fost depreciată conform IAS 39 "Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare";
- expunere restructurată performantă reclasificată din neperformantă a căreia în perioada de monitorizare i-au fost extinse măsurile de restructurare;
- expunere restructurată performantă reclasificată din neperformantă care în perioada de monitorizare a atins mai mult de 30 de zile de întârziere.

Non-retail

Pentru clienții non-retail, atunci când termenii și condițiile contractului de credit sunt modificate în favoarea clientului, Grupul face diferența între renegocierile uzuale și creditele restructurate conform definiției emise de EBA în documentul "Implementarea standardelor tehnice (ITS) privind supervizarea raportării expunerilor restructurate și neperformante". Expunerile neperformante conform definiției EBA includ și expuneri care nu prezintă niciun motiv de stare de nerambursare conform articolului 178 din CRR.

Un credit este considerat restructurat dacă debitorul este în dificultate financiară și modificarea condițiilor/termenilor creditului reprezintă o concesie. Pentru clienții non-retail, dificultatea financiară este evaluată prin intermediul Sistemului de Avertizare Timpurie care se bazează pe numeroși factori reprezentativi și acceptați în cadrul clasificării de risc a clientului (ex. serviciul datoriei, scăderea ratingului etc.).

Conform IAS 39 "Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare" ajustările pentru depreciere provin în urma apariției unui eveniment de pierdere; starea de nerambursare conform articolului 178 CRR reprezintă principalul indicator pentru ajustările pentru depreciere individuale și colective.

Retail

Pentru clienții retail, creditele restructurate sunt monitorizate cel puțin trei luni, cu extinderea perioadei de monitorizare până la un an, în cazul în care clientul nu trece de perioada de observație. Pe durata perioadei de monitorizare, clientul este raportat ca depreciat dacă pierderea în urma restructurării este mai mare decât 2.5%. Pierderea în urma restructurării se calculează ca diferență între fluxurile viitoare de numerar în urma restructurării discountate la rata dobânzii efective de dinainte de restructurare și expunerea creditului (principal, dobândă și comisioane).

În cazul unei expuneri neperformante micro și IMM, starea de neperformant se aplică la nivelul debitorului.

În cazul unei expuneri neperformante PI, toate expunerile clientului vor fi contaminate de starea de neperformanță la nivelul aceluiași produs.

Datorită efectului de contaminare la nivel client, atunci când un client PI deține expuneri brute bilanțiere restante mai vechi de 90 zile și dacă valoarea contabilă brută restantă reprezintă 20% din total valoare contabilă brută bilanțieră, atunci toate expunerile bilanțiere și extrabilanțiere ale acestui debitor vor fi considerate neperformante și, ca urmare, facilitățile performante pot fi reclasificate ca neperformante datorită contaminării la nivel de produs și debitor.

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este generat pe parcursul desfășurării normale a activității bancare, prin acoperirea nevoilor clienților: deponenții au nevoie de acces la fondurile lor într-un interval de timp scurt, iar cei care se împrumută au nevoie să ramburseze creditele într-un termen mediu și lung. Răspunzând acestor nevoi, Banca acceptă un grad de risc de lichiditate care trebuie să fie administrat activ.

Directoratul definește strategia administrării riscului de lichiditate în funcție de recomandările făcute de unitățile responsabile de managementul lichidității și al finanțării în cooperare cu aria responsabilă pentru monitorizarea și controlul riscului de lichiditate.

Directoratul aprobă în fiecare an un set de limite care sunt utilizate pentru măsurarea și controlul riscului de lichiditate, precum și planul de finanțare al băncii.

Toleranța la riscul de lichiditate reprezintă fundația cadrului de administrare a riscului de lichiditate și este definită astfel:

- în ceea ce privește activitatea în condiții normale, este folosit un set de limite pentru riscul de lichiditate pe termen lung. Limitele au rolul de a preveni acumularea riscului de lichiditate din activitatea curentă a Băncii.
- în condiții de stres, toleranța este dată de capacitatea Băncii de a opera pentru o perioadă acceptabilă de timp, fără să fie nevoită să-și modifice fundamental strategia sau modelul de afaceri.

Divizia Trezorerie și Piețe de Capital este responsabilă pentru managementul riscului de lichiditate și de finanțare al băncii, iar Divizia Risc este responsabilă pentru monitorizarea și controlul riscului de lichiditate, așa cum este definit în strategiile de lichiditate și finanțare.

În cadrul administrării lichidității, Banca analizează, monitorizează și previzionează comportamentul lichidității produselor și segmentelor de afaceri, menținând o lichiditate pe termen lung, inclusiv depozite stabile, în exces față de activele care nu sunt lichide, la un cost optim, așa cum este definit în apetitul la risc.

Diversificarea profilului de finanțare ține cont de tipul de investitori, produse și instrumente și este un element important al cadrului de administrare a lichidității. Sursele de finanțare de bază sunt clienții retail, în timp ce depozitele de la alți clienți, depozitele interbancare și împrumuturile sunt surse suplimentare. Astfel, flexibilitatea Băncii este îmbunătățită iar costul de lichiditate este, în general, diminuat.

Mecanismul de determinare a prețurilor de transfer al fondurilor reprezintă un instrument cheie pentru administrarea riscului de lichiditate. Acest mecanism acoperă elementele bilanțiere și extra-bilanțiere și are ca scop alocarea tuturor costurilor și beneficiilor la nivelul segmentelor de afaceri, astfel încât să fie stimulată utilizarea eficientă a lichidității.

Principalele instrumente utilizate în managementul lichidității și al finanțării sunt:

- raportul de tip ecart de lichiditate: identifică și măsoară necesarul sau surplusul de lichiditate pe benzi de maturitate;

- scorecard-ul de lichiditate: instrument care cuantifică riscul de lichiditate din punct de vedere al structurii bilanțiere (rata credite/depozite, concentrarea finanțării, dimensiunea activelor lichide comparativ cu total împrumuturi etc);
- ecartul de lichiditate statutar: Banca trebuie să îndeplinească un indicator de lichiditate definit de către autoritatea de supraveghere care stabilește standardele minime ale riscului de lichiditate la nivelul sistemului bancar;
- scorecard-ul de finanțare: Banca se asigură că riscul de finanțare este controlat prin monitorizarea mai multor factori cheie, cum ar fi: concentrarea surselor de finanțare non-retail, concentrarea pe maturități, dependența de finanțarea pe termen scurt și procentul de active lichide libere de gaj.

La nivelul Băncii, sunt prestabilite praguri de avertizare pentru principalii factori monitorizați și, în cazul în care depășirea acestor praguri este observată sau anticipată, este activat un plan specific de acțiune stabilit în baza deciziilor luate de conducerea Băncii.

Pentru condiții de criză, Banca menține o rezervă de lichiditate suficientă, care poate fi utilizată pentru a compensa accesul limitat la resursele de finanțare și la ieșirile de lichiditate. Banca determină necesarul rezervei de lichiditate ținând cont de rezultatele simulărilor de stres. De asemenea, Banca definește un plan alternativ de finanțare care stabilește responsabilitățile și acțiunile specifice care pot fi luate pentru a întări poziția lichidității pe termen scurt, și pentru a reduce riscul de lichiditate pe termen mediu și lung.

Principalele instrumente folosite pentru condiții de criză sunt:

- sistemul de avertizare timpurie: utilizat pentru a monitoriza piețele financiare și indicatorii de lichiditate interni cu scopul anticipării unor acumulări de risc și a unor potențiale condiții de criză;
- testarea internă a poziției de lichiditate în condiții de criză: analiza bazată pe scenarii folosită pentru a evalua capacitatea Băncii de a opera în condiții de criză;
- cerința de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR-liquidity coverage ratio): analiza bazată pe scenarii standardizate la nivelul sistemului bancar, folosită pentru a evalua abilitatea de a opera în condiții de criză, în conformitate cu CRR/CRD IV. Conform cerințelor, băncile trebuie să mențină un nivel adecvat de active lichide de calitate ridicată pentru acoperirea eventualelor ieșiri de lichiditate în situații de criză.

Grup

Valoarea activelor și pasivelor financiare la data de 31 decembrie 2015 distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală este prezentată în tabelul următor:

Mii RON	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate*	Total
Active financiare						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.981.390	0	0	0	0	6.981.390
Active financiare deținute pentru tranzacționare	14.294	167.447	242.069	103.323	0	527.133
Derivative deținute pentru managementul riscului	542	0	1.414	0	0	1.956
Credite și avansuri acordate băncilor	1.138.893	0	0	0	0	1.138.893
Credite și avansuri acordate clienților	3.281.683	3.561.500	6.035.261	5.275.142	0	18.153.586
Titluri de valoare	1.237.566	1.250.768	1.306.838	248.889	71.736	4.115.797
Total active financiare	12.654.368	4.979.715	7.585.582	5.627.354	71.736	30.918.755
Datorii financiare						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	13.886	5.647	17.134	1.235	0	37.902
Derivative deținute pentru managementul riscului	839	527	3.966	0	0	5.332
Depozite de la bănci	600.751	0	26.331	0	0	627.082
Depozite de la clienți	20.206.141	3.323.278	194.773	15.400	0	23.739.592
Credite de la bănci și alte instituții financiare	45.484	578.584	974.979	25.428	0	1.624.475
Obligațiuni emise	0	243.452	496.242	0	0	739.694
Datorii subordonate	5.745	0	854.203	90.488	0	950.436
Total datorii financiare	20.872.846	4.151.488	2.567.628	132.551	0	27.724.513
Surplus/(deficit) de lichiditate	-8.218.478	828.227	5.017.954	5.494.803	71.736	3.194.242

*poziția Fără maturitate include titluri de capital

Valoarea activelor și pasivelor financiare la data de 31 decembrie 2014, distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală, este prezentată în tabelul următor:

Mii RON	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Active financiare						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	7.853.134	0	0	0	0	7.853.134
Active financiare deținute pentru tranzacționare	42.245	14.735	23.117	3.539	0	83.636
Derivative deținute pentru managementul riscului	2.015	1.402	0	0	0	3.417
Credite și avansuri acordate băncilor	904.144	0	0	0	0	904.144
Credite și avansuri acordate clienților	3.260.721	3.031.742	5.341.210	4.476.402	0	16.110.075
Titluri de valoare	162.665	1.666.728	1.162.162	221.096	6.603	3.219.254
Total active financiare	12.224.924	4.714.607	6.526.489	4.701.037	6.603	28.173.660
Datorii financiare						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	31.228	9.966	12.074	787	0	54.055
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.523	1.144	4.380	0	0	7.047
Depozite de la bănci	490.708	934	41.379	0	0	533.021
Depozite de la clienți	17.647.282	3.093.652	315.612	11.312	0	21.067.858
Credite de la bănci și alte instituții financiare	135.126	466.324	857.620	17.803	0	1.476.873
Obligațiuni emise	0	21.966	718.321	0	0	740.287
Datorii subordonate	5.185	0	224.073	694.397	0	923.655
Total datorii financiare	18.311.052	3.593.986	2.173.459	724.299	0	24.802.796
Surplus/(deficit) de lichiditate	-6.086.128	1.120.621	4.353.030	3.976.738	6.603	3.370.864

Bancă

Valoarea activelor și pasivelor financiare la data de 31 decembrie 2015, distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală, este prezentată în tabelul următor:

Mii RON	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Active financiare						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.981.376	0	0	0	0	6.981.376
Active financiare deținute pentru tranzacționare	14.379	167.447	242.069	103.323	0	527.218
Derivative deținute pentru managementul riscului	542	0	1.414	0	0	1.956
Credite și avansuri acordate băncilor	1.138.893	0	0	0	0	1.138.893
Credite și avansuri acordate clienților	3.281.683	3.561.500	6.035.261	5.275.142	0	18.153.586
Titluri de valoare	1.237.323	1.250.241	1.286.505	248.889	71.731	4.094.689
Total active financiare	12.654.196	4.979.188	7.565.249	5.627.354	71.731	30.897.718
Datorii financiare						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	13.886	5.647	17.134	1.235	0	37.902
Derivative deținute pentru managementul riscului	839	471	3.966	0	0	5.276
Depozite de la bănci	600.751	0	26.331	0	0	627.082
Depozite de la clienți	20.209.745	3.323.278	194.773	15.400	0	23.743.196
Credite de la bănci și alte instituții financiare	45.484	578.584	974.979	25.428	0	1.624.475
Obligațiuni emise	0	246.323	499.962	0	0	746.285
Datorii subordonate	5.745	0	854.203	90.488	0	950.436
Total datorii financiare	20.876.450	4.154.303	2.571.348	132.551	0	27.734.652
Surplus/(deficit) de lichiditate	-8.222.254	824.885	4.993.901	5.494.803	71.731	3.163.066

Valoarea activelor și pasivelor financiare la data de 31 decembrie 2014, distribuită pe benzi de scadență în funcție de perioada rămasă până la maturitatea contractuală, este prezentată în tabelul următor:

Mii RON	Până la 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Active financiare						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	7.853.128	0	0	0	0	7.853.128
Active financiare deținute pentru tranzacționare	42.245	14.735	23.117	3.539	0	83.636
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.817	1.550	47	0	0	3.414
Credite și avansuri acordate băncilor	904.128	0	0	0	0	904.128
Credite și avansuri acordate clienților	3.260.721	3.031.742	5.341.210	4.476.402	0	16.110.075
Titluri de valoare	161.066	1.666.728	1.143.623	221.096	6.597	3.199.110
Total active financiare	12.223.105	4.714.755	6.507.997	4.701.037	6.597	28.153.491
Datorii financiare						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	31.487	9.966	12.074	787	0	54.314
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.523	1.143	4.380	0	0	7.046
Depozite de la bănci	490.709	934	41.379	0	0	533.022
Depozite de la clienți	17.653.296	3.093.652	315.612	11.312	0	21.073.872
Credite de la bănci și alte instituții financiare	135.126	466.324	857.620	17.803	0	1.476.873
Obligațiuni emise	0	21.966	724.924	0	0	746.890
Datorii subordonate	5.185	0	224.073	694.397	0	923.655
Total datorii financiare	18.317.326	3.593.985	2.180.062	724.299	0	24.815.672
Surplus/(deficit) de lichiditate	-6.094.221	1.120.770	4.327.935	3.976.738	6.597	3.337.819

În mod uzual, cel mai important ecart de lichiditate este înregistrat pe prima bandă de scadență (până la 3 luni), în principal datorită depozitelor de la clientela nebancaară, care au tendința de a fi concentrate pe benzi de scadență scurte și creditelor acordate clientelei nebancaare, care sunt concentrate pe benzi de scadență mai lungi. Acest comportament al populației și al agenților comerciali determină ecartul negativ pe prima bandă de scadență și un ecart pozitiv pe celelalte benzi de scadență (peste 3 luni). În practică, ecartul negativ de pe prima bandă nu reprezintă ieșiri efective de fonduri, întrucât depozitele care ajung la scadență sunt reînnoite într-o proporție foarte mare sau sunt înlocuite de depozite noi.

În același timp, portofoliul de titluri al Băncii poate fi transformat în numerar într-un termen scurt (prin repo sau vânzare) și constituie astfel o rezervă care diminuează riscul de lichiditate pe prima bandă de scadență. Ecartul negativ înregistrat în prima bandă de scadență a crescut în 2015 cu 2.128.033 mii RON comparativ cu 2014, fiind generată de creșterea depozitelor atrase de la clienți.

În ceea ce privește ecartul pe celelalte benzi de scadență, se observă o creștere a acestuia pe banda 1 – 5 ani, în principal datorită creșterii creditelor și avansurilor acordate clienților și creșterii titlurilor de valoare. Pe banda peste 5 ani surplusul de lichiditate a crescut în 2015 comparativ cu 2014 cu 1.518.065 mii RON în principal datorită creșterii creditelor și avansurilor, dar și datorită faptului că împrumuturile subordonate s-au mutat de pe banda Peste 5 ani pe banda 1 – 5 ani.

Sumele prezentate în tabelul de mai jos reprezintă o analiză a maturităților contractuale aferente datoriilor financiare prezentate în conformitate cu IFRS 7, în timp ce fluxurile de numerar neactualizate la valoare prezentă sunt distribuite pe benzi de maturitate predefinite și diferă de sumele incluse în bilanț datorită faptului că sumele din bilanț sunt prezentate la valoare actualizată.

Grup

Datoriile financiare ale Grupului analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2015 sunt după cum urmează:

Mii RON	Până la 3 luni	3 - 12 luni	1 - 5 ani	Peste 5 ani	Total
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	1.534	4.006	8.609	0	14.149
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	1.858.673	1.025.785	116.833	0	3.001.291
Derivative deținute pentru managementul riscului decontare net	565	438	1.088	0	2.091
Derivative deținute pentru managementul riscului decontare brută	23.682	3.076	145.761	0	172.519
Depozite de la bănci	600.958	429	28.664	0	630.051
Depozite de la clienți	20.210.810	3.338.322	200.033	15.691	23.764.856
Credite de la bănci	47.462	585.847	980.695	25.304	1.639.308
Obligațiuni emise	0	260.676	577.298	0	837.974
Datorii subordonate	11.785	34.688	1.010.947	95.373	1.152.793
Angajamente de credit irevocabile	403.105	574.737	930.810	405.671	2.314.323
Datorii contingente	18.336	16.949	3.530	3.608	42.423
Total datorii financiare	23.176.910	5.844.953	4.004.268	545.647	33.571.778

Datoriile financiare ale Grupului analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2014 sunt după cum urmează:

Mii RON	Până la 3 luni	3 - 12 luni	1 - 5 ani	Peste 5 ani	Total
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	2.284	3.994	8.419	0	14.697
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	2.259.714	1.258.197	42.161	0	3.560.072
Derivative deținute pentru managementul riscului decontare brută	74.002	155.903	48.129	0	278.034
Depozite de la bănci	490.786	1.583	2.212	38.567	533.148
Depozite de la clienți	17.657.181	3.122.526	326.630	11.817	21.118.154
Credite de la bănci	138.871	481.379	867.867	17.814	1.505.931
Obligațiuni emise	0	39.708	839.538	0	879.246
Datorii subordonate	11.599	35.569	398.257	733.002	1.178.427
Angajamente de credit irevocabile	472.377	710.762	1.128.268	146.794	2.458.201
Datorii contingente	35.779	34.551	34.503	991	105.824
Total datorii financiare	21.142.593	5.844.172	3.695.984	948.985	31.631.734

Bancă

Datoriile financiare ale Băncii analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2015 sunt după cum urmează:

Mii RON	Până la 3 luni	3 - 12 luni	1 - 5 ani	Peste 5 ani	Total
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	1.533	4.006	8.712	-103	14.148
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	1.858.673	1.034.256	116.833	0	3.009.762
Derivative deținute pentru managementul riscului decontate net	564	438	1.088	0	2.090
Derivative deținute pentru managementul riscului decontate brută	23.682	3.076	145.761	0	172.519
Depozite de la bănci	600.959	429	28.664	0	630.052
Depozite de la clienți	20.214.414	3.338.322	200.033	15.691	23.768.460
Credite de la bănci	47.462	585.847	980.695	25.305	1.639.309
Obligațiuni emise	0	264.396	580.176	0	844.572
Datorii subordonate	11.785	34.688	1.010.947	95.373	1.152.793
Angajamente de credit irevocabile	403.105	574.737	930.810	405.671	2.314.323
Datorii contingente	18.336	16.949	3.530	3.608	42.423
Total datorii financiare	23.180.513	5.857.144	4.007.249	545.545	33.590.451

Datoriile financiare ale Băncii analizate pe perioada rămasă de la data raportării folosind fluxuri de numerar nediscountate la 31 decembrie 2014 sunt după cum urmează:

Mii RON	Până la 3 luni	3 - 12 luni	1 - 5 ani	Peste 5 ani	Total
Datorii financiare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate net	2.284	3.994	8.419	0	14.697
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare decontate brut	2.266.324	1.273.180	42.161	0	3.581.665
Derivative deținute pentru managementul riscului decontate brut	74.002	155.903	48.129	0	278.034
Depozite de la bănci	490.786	1.583	2.212	38.567	533.148
Depozite de la clienți	17.663.195	3.122.526	326.630	11.817	21.124.168
Credite de la bănci	138.871	481.379	867.867	17.814	1.505.931
Obligațiuni emise	0	39.708	846.142	0	885.850
Datorii subordonate	11.599	35.569	398.257	733.002	1.178.427
Angajamente de credit irevocabile	472.377	710.762	1.128.268	146.794	2.458.201
Datorii contingente	35.779	34.551	34.503	991	105.824
Total datorii financiare	21.155.217	5.859.155	3.702.588	948.985	31.665.945

d) Riscul de piață

Riscul de piață este riscul ca veniturile Grupului sau valoarea instrumentelor financiare deținute de acesta să fie afectate de modificări ale variabilelor de piață, cum ar fi rate ale dobânzii, cursuri de schimb sau alți indicatori financiari.

Managementul riscului de piață are ca obiectiv monitorizarea și menținerea în parametri acceptabili a expunerilor la riscul de piață concomitent cu optimizarea randamentului la riscurile asumate.

Grupul administrează expunerea la riscul de piață a portofoliului deținut pentru tranzacționare separat de cea a activităților din afara portofoliului de tranzacționare.

Instrumentul principal folosit în măsurarea și controlul expunerii la riscul de piață aferent portofoliului de tranzacționare este valoarea la risc (VaR).

VaR a unui portofoliu deținut pentru tranzacționare este valoarea maximă a pierderii estimate care ar putea apărea într-o anumită perioadă de timp (perioada de deținere) ca urmare a mișcărilor nefavorabile din piață cu o probabilitate specifică (nivel de încredere). Pe parcursul anului 2015, modelul utilizat de Grup a folosit un nivel de încredere de 99% și o perioadă de deținere de o zi.

Deși modelul VaR este un instrument important în măsurarea expunerii la riscul de piață, ipotezele pe care se bazează modelul conduc la unele limitări, printre care:

- O perioadă de deținere de o zi implică faptul că este posibilă acoperirea sau închiderea poziției în acest interval. Această ipoteză este una realistă în aproape toate cazurile, dar ea nu poate să fie validă în situațiile în care în piață există o lipsă severă de lichiditate pentru o perioadă prelungită;
- Nivelul de încredere de 99% nu reflectă pierderile care pot apărea dincolo de acest nivel. Chiar și în acest model folosit, există o probabilitate de 1% ca pierderile să depășească valoarea la risc;
- Valoarea la risc se calculează luând în considerare expunerea de la sfârșitul zilei de tranzacționare și nu reflectă expunerea care poate apărea în cursul zilei de tranzacționare;
- Utilizarea datelor istorice ca bază pentru determinarea scenariilor viitoare posibile nu acoperă toate scenariile posibile, în special cele cu caracter excepțional.

Grupul utilizează limite pentru VaR pentru riscul de piață total și, în particular, pentru riscul valutar, și riscul ratei dobânzii. Structura generală a limitelor pentru VaR este revăzută și aprobată de către Comitetul pentru Active și Pasive. VaR este calculat zilnic. Rapoarte ale utilizării limitelor pentru VaR sunt prezentate zilnic conducerii grupului și lunar Comitetului pentru Active și Pasive.

Mai jos este prezentat un sumar al analizei de VaR aferent portofoliului de tranzacționare al Grupului la 31 decembrie 2015, respectiv 2014 (portofoliul de tranzacționare cuprinde active și datorii deținute pentru tranzacționare cât și poziția valutară a Grupului):

Mii RON	La 31 decembrie	Risc mediu	Risc maxim	Risc minim
2015				
Risc valutar*	291	489	1,859	49
Risc de dobândă	886	397	1,071	69
Total	1.177	886	2.930	118
2014				
Risc valutar*	270	363	846	31
Risc de dobândă	333	554	1.071	237
Total	603	917	1.917	268

*Riscul valutar este calculat în baza întregii poziții valutare a Grupului.

Mai jos este prezentat un sumar al analizei de VaR aferent portofoliului de tranzacționare al Băncii la 31 decembrie 2015, respectiv 2014 (portofoliul de tranzacționare cuprinde active și datorii deținute pentru tranzacționare cât și poziția valutară a băncii):

Mii RON	La 31 decembrie	Risc mediu	Risc maxim	Risc minim
2015				
Risc valutar*	290	489	1,859	49
Risc de dobândă	886	397	1,071	69
Total	1,176	886	2,930	118
2014				
Risc valutar*	197	361	846	31
Risc de dobândă	333	554	1.071	237
Total	530	915	1.917	268

*Riscul valutar este calculat în baza întregii poziții valutare a băncii.

Gestionarea riscului de rată a dobânzii – activitățile din afara portofoliului de tranzacționare

Riscul principal la care sunt expuse activitățile din afara portofoliului de tranzacționare este riscul de pierdere ca urmare a modificărilor în fluxurile de numerar viitoare sau a valorii de piață a instrumentelor financiare determinate de fluctuația ratelor de dobândă. Riscul ratei dobânzii este gestionat în principal prin monitorizarea ecartului (gap-ului) privind rata dobânzii și printr-un sistem de limite pre-aprobate. Comitetul pentru Active și Pasive (ALCO) este organismul care este responsabil pentru respectarea acestor limite, fiind asistat în monitorizarea zilnică a acestor limite de către Managementul Riscului.

Instrumentele financiare derivate utilizate de Grup pentru reducerea riscului de rată a dobânzii includ swap-uri a căror valoare fluctuează în funcție de variațiile ratelor de dobândă.

Swap-urile sunt angajamente pe piața extrabursieră încheiate între Grup și terțe părți cu scopul de a schimba fluxuri de numerar viitoare la sume agregate. Prin angajamentele de swap pe rata de dobândă, Grupul agreează să schimbe cu terțe părți, la intervale determinate de timp, diferența între rata fixă și o rată variabilă de dobândă.

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Grupului privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2015:

Mii RON	Sub 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Active						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală						
	5.608.019	0	0	0	1.373.371	6.981.390
Credite și avansuri acordate băncilor	1.138.893	0	0	0	0	1.138.893
Credite și avansuri acordate clienților	11.027.007	4.726.295	2.266.231	134.053	0	18.153.586
Titluri de valoare	1.449.147	1.295.073	1.244.700	126.877	0	4.115.797
	19.223.066	6.021.368	3.510.931	260.930	1.373.371	30.389.666
Datorii						
Depozite de la bănci	602.011	0	25.071	0	0	627.082
Depozite de la clienți	14.960.819	4.088.299	4.684.243	6.231	0	23.739.592
Credite de la bănci și alte instituții financiare	1.572.149	37.244	15.082	0	0	1.624.475
Obligațiuni emise	0	243.294	496.400	0	0	739.694
Datorii subordonate	950.436	0	0	0	0	950.436
	18.085.415	4.368.837	5.220.796	6.231	0	27.681.279
Efectul derivatelor deținute pentru managementul riscului	241.918	-45.245	-192.943	0	0	3.730
Pozitie netă	1.379.569	1.607.286	-1.902.808	254.699	1.373.371	2.712.117

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Grupului privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2014:

Mii RON	Sub 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Active						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală						
	6.467.252	0	0	0	1.385.882	7.853.134
Credite și avansuri acordate băncilor	904.144	0	0	0	0	904.144
Credite și avansuri acordate clienților	10.207.010	3.422.420	2.283.486	197.159	0	16.110.075
Titluri de valoare	303.064	1.700.177	1.125.490	90.523	0	3.219.254
	17.881.470	5.122.597	3.408.976	287.682	1.385.882	28.086.607
Datorii						
Depozite de la bănci	491.748	902	40.371	0	0	533.021
Depozite de la clienți	14.024.196	4.280.032	2.758.714	4.916	0	21.067.858
Credite de la bănci și alte instituții financiare	1.431.118	23.344	22.411	0	0	1.476.873
Obligațiuni emise	21.687	0	718.600	0	0	740.287
Datorii subordonate	923.655	0	0	0	0	923.655
	16.892.404	4.304.278	3.540.096	4.916	0	24.741.694
Efectul derivatelor deținute pentru managementul riscului	128.131	-20.690	-104.051	0	0	3.390
Pozitie netă	1.117.197	797.629	-235.171	282.766	1.385.882	3.348.303

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Băncii privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2015:

Mii RON	Sub 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Active						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.608.005	0	0	0	1.373.371	6.981.376
Credite și avansuri acordate băncilor	1.138.893	0	0	0	0	1.138.893
Credite și avansuri acordate clienților	11.027.007	4.726.295	2.266.231	134.053	0	18.153.586
Titluri de valoare	1.448.898	1.294.666	1.224.248	126.877	0	4.094.689
	19.222.803	6.020.961	3.490.479	260.930	1.373.371	30.368.544
Datorii						
Depozite de la bănci	602.011	0	25.071	0	0	627.082
Depozite de la clienți	14.964.423	4.088.299	4.684.243	6.231	0	23.743.196
Credite de la bănci și alte instituții financiare	1.572.149	37.244	15.082	0	0	1.624.475
Obligațiuni emise	0	246.285	500.000	0	0	746.285
Datorii subordonate	950.436	0	0	0	0	950.436
	18.089.019	4.371.828	5.224.396	6.231	0	27.691.474
Efectul derivatelor deținute pentru managementul riscului	241.918	-45.245	-192.943	0	0	3.730
Poziție netă	1.375.702	1.603.888	-1.926.860	254.699	1.373.371	2.680.800

În tabelul de mai jos este detaliat ecartul Băncii privind rata dobânzii pentru portofoliul de active și datorii financiare din afara portofoliului de tranzacționare la data de 31 decembrie 2014:

Mii RON	Sub 3 luni	3-12 luni	1-5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate	Total
Active						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.467.246	0	0	0	1.385.882	7.853.128
Credite și avansuri acordate băncilor	904.128	0	0	0	0	904.128
Credite și avansuri acordate clienților	10.207.010	3.422.420	2.283.486	197.159	0	16.110.075
Titluri de valoare	301.295	1.699.783	1.107.509	90.523	0	3.199.110
	17.879.679	5.122.203	3.390.995	287.682	1.385.882	28.066.441
Datorii						
Depozite de la bănci	491.749	902	40.371	0	0	533.022
Depozite de la clienți	14.030.210	4.280.032	2.758.714	4.916	0	21.073.872
Credite de la bănci și alte instituții financiare	1.431.118	23.344	22.411	0	0	1.476.873
Obligațiuni emise	21.890	0	725.000	0	0	746.890
Datorii subordonate	923.655	0	0	0	0	923.655
	16.898.622	4.304.278	3.546.496	4.916	0	24.754.312
Efectul derivatelor deținute pentru managementul riscului	128.131	-20.690	-104.051	0	0	3.390
Poziție netă	1.109.188	797.235	-259.552	282.766	1.385.882	3.315.519

Gestionarea riscului de rată a dobânzii prin limitele aplicabile ecartului (gap-ului) de rată a dobânzii este suplimentat de monitorizarea sensibilității activelor și pasivelor financiare ale Grupului la diferite scenarii standard și nonstandard de rate de dobândă. Scenariile standard includ modificarea paralelă a curbilor de randament pentru toate valutele cu 100 puncte de bază și modificarea paralelă a aceluiași curbe de randament cu 50 puncte de bază pentru maturitățile de peste 12 luni.

Scenariile sensibilității reflectă modificările survenite în valoarea activelor și pasivelor din afara portofoliului de tranzacționare pornind de la prezumția că ratele dobânzilor se schimbă în funcție de fiecare din scenariile menționate mai sus. Rezultatul de sensibilitate în cadrul fiecărui scenariu este calculat prin compararea valorii prezente a activelor și pasivelor din afara portofoliului de tranzacționare discountate utilizând curba de rate de dobândă corespunzătoare scenariului de stress cu valoarea prezentă a activelor și pasivelor din afara portofoliului de tranzacționare discountate folosind curba de rate de dobândă de bază. Valoarea prezentă a portofoliului de tranzacționare este calculată prin discountarea fluxurilor viitoare generate de activele și pasivele sensibile la rata dobânzii, acestea fiind distribuite pe benzi de refixare a ratei dobânzii în funcție de următoarea dată de modificare a ratei dobânzii – în cazul elementelor purtătoare de rată dobândă variabilă – sau în funcție de maturitate – în cazul elementelor purtătoare de rată de dobândă fixă.

În ceea ce privește Grupul, mai jos este prezentat un rezumat al sensibilității activelor și pasivelor purtătoare de dobândă la creșterile sau descreșterile ratelor de piață ale dobânzii (presupunând că nu există mișcări asimetrice în curba dobânzii și o poziție bilanțieră constantă):

Grup	100 bp	100 bp	50 bp	50 bp
Mii RON	Creșteri	Descreșteri	Peste 1 an Creșteri	Peste 1 an Descreșteri
La 31 decembrie 2015	56.151	-59.606	34.296	-35.198
Media perioadei	-71	-268	3.816	-3.924
Minimul perioadei	56.151	-59.606	34.296	-35.198
Maximul perioadei	-30.077	31.582	-14.007	14.381
La 31 decembrie 2014	-13.330	14.046	-2.900	3.054
Media perioadei	-22.694	24.002	-10.476	10.801
Minimul perioadei	-13.330	14.046	-2.900	3.054
Maximul perioadei	-28.023	30.002	-16.904	17.430

În ceea ce privește Banca, mai jos este prezentat un rezumat al sensibilității activelor și pasivelor purtătoare de dobândă la creșterile sau descreșterile ratelor de piață ale dobânzii (presupunând că nu există mișcări asimetrice în curba dobânzii și o poziție bilanțieră constantă):

Bancă	100 bp	100 bp	50 bp	50 bp
Mii RON	Creșteri	Descreșteri	Peste 1 an Creșteri	Peste 1 an Descreșteri
La 31 decembrie 2015	56.968	-60.459	34.694	-35.606
Media perioadei	535	-902	4.115	-4.230
Minimul perioadei	56.968	-60.459	34.694	-35.606
Maximul perioadei	-29.271	30.738	-13.614	13.979
La 31 decembrie 2014	-12.406	13.072	-2.434	2.575
Media perioadei	-21.908	23.173	-10.085	10.400
Minimul perioadei	-12.406	13.072	-2.434	2.575
Maximul perioadei	-27.671	29.631	-16.735	17.256

Grupul este expus la riscul de dobândă sub forma expunerii la fluctuațiile nefavorabile ale ratei dobânzii pe piață. Principalele surse ale riscului de dobândă sunt reprezentate de corelațiile imperfecte dintre data maturității (pentru activele și datoriile purtătoare de rate fixe de dobândă) sau data refixării dobânzii (pentru activele și datoriile purtătoare de rate de dobândă variabile), evoluția adversă a curbei ratei randamentului (evoluția neparalelă a curbelor de randament pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă), precum și corelația imperfectă în ajustarea ratelor câștigate și plătite pentru diferite instrumente financiare cu caracteristici de refixare a dobânzii.

Activitățile de gestionare a activelor și pasivelor purtătoare de dobândă se desfășoară în contextul expunerii Grupului la fluctuațiile ratei dobânzii. În general, Grupul este mai sensibil la activele purtătoare de dobândă, ceea ce înseamnă că, în condițiile scăderii ratelor dobânzilor, venitul net din dobânzi se va reduce pe măsură ce activele sensibile la rata dobânzii își modifică ratele de dobândă mai rapid. Cu toate acestea, efectul real depinde de o multitudine de factori, printre care măsura în care rambursările se fac înainte sau după termenele stabilite prin contract, variațiile sensibilității ratei de dobândă între perioadele de modificare a acestora și între valute.

Grupul gestionează riscul de rată a dobânzii prin modificarea structurii activelor și datoriilor purtătoare de dobândă cu scopul optimizării venitului din dobânzi. Pentru a realiza acest lucru, Grupul utilizează instrumente financiare diverse cu rată a dobânzii fixă și variabilă, pentru care încearcă să controleze necorelarea între datele la care ratele de dobândă ale activelor și datoriilor sale sunt actualizate la rata de piață sau între datele de maturitate ale activelor și datoriilor.

Ratele de dobândă pentru moneda locală și principalele monede străine la 31 decembrie 2015 și 2014 au fost următoarele:

Moneda	Rata dobânzii	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
RON	ROBOR 3 luni	1,02%	1,70%
EUR	EURIBOR 3 luni	-0,13%	0,08%
EUR	EURIBOR 6 luni	-0,04%	0,17%
USD	LIBOR 6 luni	0,84%	0,36%

Tablel următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Grup pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2015:

	RON Rate medii de dobândă	EUR Rate medii de dobândă	USD Rate medii de dobândă
Active			
Cont curent la Banca Națională a României	0,22%	0,19%	0,08%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	4,05%	3,77%	5,00%
Credite și avansuri acordate băncilor	0,89%	-1,76%	0,11%
Titluri de valoare	3,22%	3,82%	4,85%
Credite și avansuri acordate clienților	7,19%	4,85%	4,00%
Datorii			
Depozite de la bănci	0,27%	1,26%	2,20%
Depozitele clienților	0,99%	0,74%	0,40%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	4,87%	1,21%	N/A
Datorii subordonate	N/A	3,39%	N/A

Tablel următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Grup pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2014:

	RON Rate medii de dobândă	EUR Rate medii de dobândă	USD Rate medii de dobândă
Active			
Cont curent la Banca Națională a României	0,45%	0,35%	0,15%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	5,72%	3,90%	5,22%
Credite și avansuri acordate băncilor	2,17%	0,15%	0,12%
Titluri de valoare	4,23%	3,66%	6,19%
Credite și avansuri acordate clienților	8,91%	4,88%	4,45%
Datorii			
Depozite de la bănci	1,44%	1,34%	2,47%
Depozitele clienților	1,77%	0,85%	1,2%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	5,55%	2,2%	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,52%	N/A

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Bancă pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2015:

	RON Rate medii de dobândă	EUR Rate medii de dobândă	USD Rate medii de dobândă
Active			
Cont curent la Banca Națională a României	0,22%	0,19%	0,08%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	4,05%	3,77%	5,00%
Credite și avansuri acordate băncilor	0,89%	-1,76%	0,11%
Titluri de valoare	3,22%	3,82%	4,85%
Credite și avansuri acordate clienților	7,19%	4,85%	4,00%
Datorii			
Depozite de la bănci	0,27%	1,26%	2,20%
Depozitele clienților	0,99%	0,74%	0,40%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	4,87%	1,21%	N/A
Datorii subordonate	N/A	3,39%	N/A

Tabelul următor detaliază ratele de dobândă anuale medii obținute sau oferite de către Bancă pentru activele și datoriile purtătoare de dobândă în cursul anului 2014:

	RON Rate medii de dobândă	EUR Rate medii de dobândă	USD Rate medii de dobândă
Active			
Cont curent la Banca Națională a României	0,45%	0,35%	0,15%
Active financiare deținute pentru tranzacționare	5,72%	3,90%	5,22%
Credite și avansuri acordate băncilor	2,17%	0,15%	0,12%
Titluri de valoare	4,23%	3,66%	6,19%
Credite și avansuri acordate clienților	8,91%	4,88%	4,45%
Datorii			
Depozite de la bănci	1,44%	1,34%	2,47%
Depozitele clienților	1,77%	0,85%	1,2%
Credite de la bănci și alte instituții financiare	5,55%	2,2%	N/A
Datorii subordonate	N/A	4,52%	N/A

Riscul valutar

Grupul este expus riscului valutar din cauza tranzacțiilor de schimb valutar pe care le realizează. Există de asemenea un risc bilanțier legat de faptul că activele monetare nete denumite în valute vor avea o valoare mai mică exprimată în RON ca rezultat al mișcărilor cursurilor valutare sau datoriile monetare nete în valute vor avea o valoare mai mare exprimată în RON ca rezultat al aceluiași mișcări.

Grup

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2015 sunt prezentate mai jos:

Mii RON	RON	USD	EUR	Altele	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.129.214	24.385	1.794.646	33.145	6.981.390
Active financiare deținute pentru tranzacționare	512.572	532	14.029	0	527.133
Derivative deținute pentru managementul riscului	24	0	1.932	0	1.956
Credite și avansuri acordate băncilor	94.338	151.274	799.375	93.906	1.138.893
Credite și avansuri acordate clienților*	10.606.542	671.061	5.627.534	1.248.449	18.153.586
Titluri de valoare	2.777.230	1.095	1.337.472	0	4.115.797
Investiții în asociați și asocieri în participații	102.192	0	0	0	102.192
Alte active	51.212	1.453	18.375	22.574	93.614
Total active monetare	19.273.324	849.800	9.593.363	1.398.074	31.114.561
Datorii monetare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	31.849	513	5.540	0	37.902
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.369	0	3.963	0	5.332
Depozite de la bănci	581.113	18.883	26.272	814	627.082
Depozite de la clienți	14.345.748	1.379.598	7.833.821	180.425	23.739.592
Credite de la bănci și alte instituții financiare	168.834	0	903.887	551.754	1.624.475
Obligațiuni emise	739.694	0	0	0	739.694
Datorii subordonate	0	0	774.845	175.591	950.436
Alte datorii	259.680	18.483	126.369	3.750	408.282
Total datorii monetare	16.128.287	1.417.477	9.674.697	912.334	28.132.795
Poziția valutară netă	3.145.037	-567.677	-81.334	485.740	2.981.766

* Poziția Altele include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF

Grup

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2014 sunt prezentate mai jos:

Mii RON	RON	USD	EUR	Altele	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.463.221	29.868	2.322.197	37.848	7.853.134
Active financiare deținute pentru tranzacționare	80.915	309	2.412	0	83.636
Derivative deținute pentru managementul riscului	133	0	3.284	0	3.417
Credite și avansuri acordate băncilor	174.062	315.389	341.734	72.959	904.144
Credite și avansuri acordate clienților*	9.138.265	442.103	5.167.978	1.361.729	16.110.075
Titluri de valoare	2.424.068	1.945	793.241	0	3.219.254
Investiții în asociați și asocieri în participații	112.103	0	0	0	112.103
Alte active	61.467	3.447	58.344	7.470	130.728
Total active monetare	17.454.234	793.061	8.689.190	1.480.006	28.416.491
Datorii monetare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	52.580	79	1.396	0	54.055
Derivative deținute pentru managementul riscului	2.173	0	4.874	0	7.047
Depozite de la bănci	445.263	17.733	69.083	942	533.021
Depozite de la clienți	12.544.703	1.048.810	7.327.525	146.820	21.067.858
Credite de la bănci și alte instituții financiare	48.268	0	757.037	671.568	1.476.873
Obligațiuni emise	740.287	0	0	0	740.287
Datorii subordonate	0	0	767.062	156.593	923.655
Alte datorii	338.408	30.789	150.071	4.078	523.346
Total datorii monetare	14.171.682	1.097.411	9.077.048	980.001	25.326.142
Poziția valutară netă	3.282.552	-304.350	-387.858	500.005	3.090.349

* Poziția Altele include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF.

Instrumentele financiare derivate folosite de Grup în scopul acoperirii riscului valutar includ și swap-uri pe valute.

Bancă

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2015 sunt prezentate mai jos:

Mii RON	RON	USD	EUR	Altele	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.129.200	24.385	1.794.646	33.145	6.981.376
Active financiare deținute pentru tranzacționare	512.657	532	14.029	0	527.218
Derivative deținute pentru managementul riscului	24	0	1.932	0	1.956
Credite și avansuri acordate băncilor	94.338	151.274	799.375	93.906	1.138.893
Credite și avansuri acordate clienților*	10.606.542	671.061	5.627.534	1.248.449	18.153.586
Titluri de valoare	2.769.428	1.095	1.324.166	0	4.094.689
Investiții în asociați și asocieri în participație	76.761	0	0	0	76.761
Alte active	54.715	1.453	18.375	22.574	97.117
Total active monetare	19.243.665	849.800	9.580.057	1.398.074	31.071.596
Datorii monetare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	31.849	513	5.540	0	37.902
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.313	0	3.963	0	5.276
Depozite de la bănci	581.113	18.883	26.272	814	627.082
Depozite de la clienți	14.349.284	1.379.608	7.833.879	180.425	23.743.196
Credite de la bănci și alte instituții financiare	168.834	0	903.887	551.754	1.624.475
Obligațiuni emise	746.285	0	0	0	746.285
Datorii subordonate	0	0	774.845	175.591	950.436
Alte datorii	258.560	18.483	126.369	3.750	407.162
Total datorii monetare	16.137.238	1.417.487	9.674.755	912.334	28.141.814
Poziția valutară netă	3.106.427	-567.687	-94.698	485.740	2.929.782

* Poziția Altele include în principal credite și avansuri acordate clienților în valută CHF.

Bancă

Activele și datoriile monetare exprimate în RON și în monedă străină la 31 decembrie 2014 sunt prezentate mai jos:

Mii RON	RON	USD	EUR	Altele	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.463.215	29.868	2.322.197	37.848	7.853.128
Active financiare deținute pentru tranzacționare	80.915	309	2.412	0	83.636
Derivative deținute pentru managementul riscului	130	0	3.284	0	3.414
Credite și avansuri acordate băncilor	174.029	315.389	341.751	72.959	904.128
Credite și avansuri acordate clienților*	9.138.265	442.103	5.167.978	1.361.729	16.110.075
Titluri de valoare	2.417.319	1.945	779.846	0	3.199.110
Investiții în asociați și asocieri în participație	76.761	0	0	0	76.761
Alte active	63.325	3.447	58.344	7.470	132.586
Total active monetare	17.413.959	793.061	8.675.812	1.480.006	28.362.838
Datorii monetare					
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	52.839	79	1.396	0	54.314
Derivative deținute pentru managementul riscului	2.172	0	4.874	0	7.046
Depozite de la bănci	445.264	17.733	69.083	942	533.022
Depozite de la clienți	12.550.717	1.048.810	7.327.525	146.820	21.073.872
Credite de la bănci și alte instituții financiare	48.268	0	757.037	671.568	1.476.873
Obligațiuni emise	746.890	0	0	0	746.890
Datorii subordonate	0	0	767.062	156.593	923.655
Alte datorii	348.394	30.789	150.071	4.078	533.332
Total datorii monetare	14.194.544	1.097.411	9.077.048	980.001	25.349.004
Poziția valutară netă	3.219.415	-304.350	-401.236	500.005	3.013.834

* Poziția Altele include în principal credite și avansuri acordate clienților în valuta CHF

e) Riscul operațional

Riscul operațional este riscul înregistrării de pierderi directe sau indirecte rezultând dintr-o gamă largă de factori asociați cu procesele, personalul, tehnologia sau infrastructura Grupului sau din factori externi, alții decât cei asociați riscurilor de credit, piață sau lichiditate, cum ar fi cei care rezultă din cerințele legale și regulatorii sau din standarde general acceptate de politici corporative. Riscul operațional provine din toate activitățile Grupului și apare la nivelul tuturor entităților. Această definiție include riscul juridic, dar exclude riscul strategic și reputațional. Riscul juridic este o componentă a riscului operațional, apărut ca urmare a neaplicării sau aplicării defectuoase a dispozițiilor legale sau contractuale, ca urmare a lipsei de diligență în aplicarea legii sau o întârziere în a reacționa la schimbările condițiilor privind cadrul legal.

Obiectivul Grupului este de a gestiona riscul operațional pentru a evita înregistrarea de pierderi financiare cu impact negativ asupra reputației Grupului, dar și de a asigura o eficiență a costurilor prin evitarea procedurilor excesive de control care restricționează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea principală a dezvoltării și implementării controalelor legate de riscul operațional revine conducerii fiecărei unități. Responsabilitatea este sprijinită de dezvoltarea standardelor generale ale Grupului de gestionare a riscului operațional pe următoarele domenii:

- Cerințe de separare a responsabilităților, inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor;
- Cerințe privind responsabilizarea angajaților prin introducerea în fișa postului a unor responsabilități privind gestiunea riscului operațional;
- Cerințe de reconciliere și monitorizare a tranzacțiilor;
- Alinierea la cerințele regulatorii și legale;
- Documentarea controalelor și procedurilor;
- Cerințe de analiză periodică a riscului operațional la care este expus Grupul și adecvarea controalelor și procedurilor pentru a preveni riscurile identificate;
- Cerințe de raportare a pierderilor operaționale și propuneri de remediere a acestora;
- Dezvoltarea unor planuri contingente;
- Dezvoltarea și instruirea profesională;
- Stabilirea unor standarde de etică;
- Diminuarea riscului, inclusiv asigurarea împotriva acestuia, acolo unde este cazul.

f) Gestionarea capitalului

Banca Națională a României (BNR) reglementează și monitorizează cerințele de capital, atât la nivel individual cât și la nivel de Grup.

Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului impune menținerea indicatorului de adecvare a capitalului la riscuri la un nivel minim de 4,5 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază, de 6% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 și de minim 8% pentru rata fondurilor proprii totale. Indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri se calculează ca raport între fondurile proprii ale Grupului și totalul activelor ponderate la risc (Nota 39).

Alocarea necesarului de capital

- a) Riscul de credit: Începând cu 1 iulie 2009, metoda de calcul a activelor ponderate la risc aplicată de Grup este abordarea bazată pe modele interne de rating pentru portofoliul non-retail al Raiffeisen Bank. Începând cu 1 decembrie 2013, Grupul a primit aprobarea Băncii Naționale a României (BNR) pentru calcularea cerințelor de capital pentru riscul de credit pentru portofoliul de retail conform abordării bazate pe modele interne avansate de rating (AIRB). Pentru portofoliile celorlalte subsidiare, se utilizează metoda de calcul bazată pe abordarea standard.
- b) Riscul de piață: Grupul calculează cerința de capital pentru riscul valutar și pentru portofoliul de tranzacționare pe baza modelului standard.
- c) Risc operațional: Începând cu 2010, Grupul calculează cerințele de capital pentru riscul operațional utilizând abordarea standard.

Grupul respectă reglementările de mai sus privind cerințele de capital, atât la 31 decembrie 2015, cât și la 31 decembrie 2014, indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri fiind peste procentele minime prevăzute de legislație.

g) Riscul aferent impozitării

Chiar dacă legislația fiscală românească a suferit numeroase modificări într-o perioadă scurtă de timp, sunt câteva sectoare ale economiei ce nu au reglementări clare, determinând o creștere a riscului de interpretare greșită a legislației.

Grupul respectă și aplică legislația fiscală în vigoare pentru toate categoriile de taxe. Astfel, conducerea Grupului consideră că a înregistrat valori corecte în conturile de taxe, impozite și alte datorii către stat. În conformitate cu reglementările legale în vigoare în România, perioadele auditate fiscal mai pot fi supuse în viitor unor verificări adiționale în cazuri excepționale. Obligațiile fiscale ale Grupului privind impozitele și taxele pot fi supuse auditului fiscal pentru o perioadă de 5 ani după ce au fost înregistrate.

În anumite situații, autoritățile fiscale pot adopta o poziție diferită în interpretarea legislației și pot calcula anumite dobânzi și penalități fiscale. Chiar dacă un impozit nu este material în acest moment, datorită ratelor mari de dobândă, penalitățile pot fi materiale la data la care autoritățile fiscale le evaluează.

5. Estimări contabile și judecați semnificative

Grupul face estimări și ipoteze care afectează valoarea activelor și datoriilor raportate. Estimările și raționamentele sunt evaluate continuu și sunt bazate pe experiența anterioară și pe alți factori, incluzând așteptări cu privire la evenimentele viitoare considerate a fi rezonabile în circumstanțele date.

Conducerea și Comitetul de Audit au discutat dezvoltarea, selecția, prezentarea și aplicarea politicilor contabile critice și a estimărilor. Aceste prezentări completează comentariile asupra gestionării riscului financiar (vezi nota 4).

Pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților

Grupul revizuește portofoliul de credite pentru a evalua deprecierea acestor active lunar. Pentru a determina dacă ar trebui înregistrată o pierdere din depreciere, Grupul emite judecăți cu privire la existența de date observabile care să indice o diminuare a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale unui portofoliu de credite înainte ca diminuarea să poată fi identificată pentru un credit individual din portofoliu. De exemplu, datele observabile pot fi de tipul schimbărilor nefavorabile în comportamentul de plată al unor debitori dintr-un grup sau ale condițiilor economice, naționale sau locale care se corelează cu incidente de plată din partea grupului de debitori.

Conducerea folosește estimări bazate pe experiența din trecut a pierderilor din credite cu caracteristici similare ale riscului de credit atunci când își programează fluxurile viitoare de numerar. Metodologia și ipotezele folosite pentru a estima atât suma cât și data realizării fluxurilor viitoare de numerar sunt revizuite regulat pentru a reduce decalajele existente între datele estimate și valorile actuale. Estimarea pierderilor din credite ține cont de efectele vizibile ale condițiilor pieței actuale asupra estimărilor individuale/colective a pierderilor din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților. Prin urmare, Grupul a estimat pierderile din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților bazându-se pe metodologia armonizată cu politicile Grupului și a stabilit că nu mai sunt necesare și alte provizioane pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor decât cele prezentate deja în situațiile financiare.

Evaluarea pierderilor în cazul activelor contabilizate la cost amortizat se face pe baza politicii contabile descrise la punctul 3(j) (vii).

Din totalul provizioanelor de depreciere, analiza specifică de contrapartidă se aplică în cazul unor deprecieri identificate la nivel individual și se bazează pe estimarea optimă de către conducere a valorii actualizate a fluxurilor viitoare de numerar. În estimarea acestor fluxuri de numerar, conducerea analizează situația financiară a contrapartidei și valoarea realizabilă netă a garanțiilor. Evaluarea deprecierei fiecărui activ se stabilește în funcție de valoarea actuală a acestuia, iar strategia de lucru și estimarea fluxurilor de numerar considerate recuperabile sunt aprobate independent prin funcția de Risc de Credit.

Ajustările pentru depreciere se constituie la nivel colectiv pentru deprecierea unui grup de active omogene din punct de vedere al pierderilor care au fost realizate și pentru care nu există un indiciu obiectiv de depreciere individuală. Riscul de țară este o componentă în determinarea ajustărilor colective. În evaluarea colectivă a deprecierei creditelor conducerea ia în considerare ca factori determinanți calitatea creditului, mărimea portofoliului, concentrările și factorii economici. Pentru a determina necesarul de provizioane, se stabilesc modele de estimări cu privire la deprecierea inerente și la necesarul de parametri utilizați, modele ce se bazează pe experiențele anterioare dar și pe condițiile economice actuale.

Nivelul efectiv al provizioanelor este determinat de acuratețea estimării fluxurilor de numerar viitoare în cazul componentei individuale de provizioane și de modelele de estimări și parametri utilizați în evaluarea colectivă a deprecierei.

Grup: În cazul în care valoarea actualizată netă a fluxurilor viitoare de numerar estimate ar diferi cu +/- 5%, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar fi majorat cu 8.304 mii RON (2014: RON 6.879 mii RON) sau diminuat cu 7.911 mii RON (2014: RON 6.568 mii RON).

Banca: În cazul în care valoarea actualizată netă a fluxurilor viitoare de numerar estimate ar diferi cu +/- 5%, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar fi majorat cu 8.304 mii RON (2014: RON 6.879 mii RON) sau diminuat cu 7.911 mii RON (2014: RON 6.568 mii RON).

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valoarea justă a instrumentelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă (spre exemplu, titluri de stat, obligațiuni și certificate de depozit nelistate) este determinată folosind tehnici de evaluare. Grupul folosește judecăți pentru a selecta metoda de evaluare și emite ipoteze bazate în principal pe condițiile pieței existente la data întocmirii situației consolidate a poziției financiare. Grupul a folosit analiza fluxurilor de numerar actualizate pentru activele financiare disponibile pentru vânzare care nu au fost tranzacționate pe piețe active.

Evaluarea instrumentelor financiare

Grupul măsoară valoarea justă a instrumentelor financiare folosind una din următoarele metode de ierarhizare:

- Nivelul 1: Cotații de pe o piață activă pentru instrumente similare;
- Nivelul 2: Tehnici de evaluare bazate pe date observabile pe piață. Această categorie include instrumente evaluate folosind: cotații de pe o piață activă pentru instrumente similare; cotații de piață pentru instrumente similare pe piețe care sunt considerate mai puțin active; sau alte tehnici de evaluare unde datele semnificative pot fi direct sau indirect observate în datele de pe piață;
- Nivelul 3: Tehnici de evaluare bazate pe date care nu pot fi observate în piață. Această categorie include toate instrumentele a căror metodă de evaluare nu include date observabile și datele neobservabile care au o influență semnificativă asupra evaluării instrumentului. Această categorie include instrumente care se evaluează pe baza unor cotații de piață pentru instrumente similare unde ajustări neobservabile sau presupuneri sunt necesare pentru a reflecta diferența dintre instrumente.

Grupul determină valoarea justă folosind, în principal, tehnici bazate pe elementele observabile, toate elementele semnificative fiind direct sau indirect observabile pe piață. Tehnicile de evaluare includ modelul valorii actualizate nete și al fluxurilor viitoare de numerar, modelele Black Scholes aplicabile, modelele de stabilire a prețului opțiunilor dar și alte modele de evaluare. Ipotezele și datele folosite în tehnicile de evaluare includ rate de dobândă fără risc și rate de referință, randamente ale obligațiunilor, cursuri valutare de schimb, volatilități și corelații de preț. Scopul tehnicilor de evaluare este de a determina valoarea justă care să reflecte prețul instrumentelor financiare la data raportării, preț care ar fi determinat în condiții normale de participanții la piață.

Grupul folosește modele de evaluare cunoscute pentru a determina valoarea justă a instrumentelor financiare simple, cum ar fi swap-urile pe rata dobânzii și swap-uri valutare, tranzacțiile forward și swap-uri pe curs de schimb, care folosesc doar date observabile de pe piață și solicită foarte puține estimări și analize din partea conducerii. Pentru obligațiuni și derivatele simple extrabursiere, prețurile și alte date folosite în evaluare sunt de obicei disponibile pe piață. Disponibilitatea acestora reduce necesitatea estimărilor și analizelor conducerii și incertitudinea asociată determinării valorii juste.

Pentru evaluarea titlurilor cu venit fix, Grupul utilizează prețuri sau randamente care sunt observabile direct în piață, randamente publicate de Banca Centrală sau cotații primite la cerere de la contrapartide.

Pentru instrumente financiare mai complexe, cum ar fi opțiunile pe curs de schimb extrabursiere sau opțiuni pe rata dobânzii, Grupul folosește modele de evaluare dezvoltate de obicei din modele cunoscute de evaluare. Aceste modele folosesc, de asemenea, date ce sunt observabile pe piață.

Tehnicile de evaluare utilizate pentru determinarea valorii juste a creditelor și depozitelor clienților care nu sunt măsurate la valoarea justă sunt prezentate în note și iau în considerare date neobservabile și ipoteze, cum ar fi riscul specific de credit și caracteristicile contractuale ale portofoliilor, dar și elemente observabile, cum sunt ratele dobânzii de referință. Valoarea justă a creditelor nedepreciate a fost determinată pe baza fluxurilor de numerar pe care acestea se estimează că le vor genera. Aceste fluxuri de numerar au fost actualizate cu dobânda cu care tipurile de credite respective ar fi fost acordate în condițiile curente (oferta disponibilă la data calculului de valoare justă sau creditele acordate în ultimele 6 luni), cu luarea în calcul a caracteristicilor specifice fiecărui credit în parte, respectiv tipul de credit, valuta, termenul până la maturitate, tipul de rată de dobândă, segmentul de clienți.

Pentru produsele care nu mai sunt oferite de Grup și pentru care nu mai este disponibilă o dobândă de piață au fost făcute următoarele presupuneri: s-a folosit marja de dobândă practică la produse similare, ajustată cu valoarea indexului corespunzător valutei, punctele de SWAP aferente transformării valutare (dacă este cazul) și maturitatea creditelor.

Valoarea justă a portofoliului de credite este mai mică decât valoarea contabilă cu 0,03% și este consecința unor rate de discount mai mari decât cele la care au fost inițiate contractele supuse calculului de valoare justă. Produsele cu rată fixă au arătat o scădere continuă a dobânzilor în ultimii ani, în ritm cu evoluția pieței și a cererii de credite, atragând după sine posibilitatea refinanțării accelerate mai ales a creditelor purtătoare de dobânzi relativ mari din portofoliu. Aceasta din urmă a făcut ca rata de discount să depășească, chiar dacă doar marginal, rata medie a portofoliului. Scăderea ratelor de piață (Robor, Euribor, Libor) a influențat doar în mică măsură variația valorii juste față de valoarea contabilă pentru acele credite legate la acești indecși de dobândă, având în vedere că marjele au rămas relativ stabile de la o perioadă la alta.

Pentru portofoliul de credite depreciate valoarea justă a fost determinată folosind o metodologie similară de actualizare a fluxurilor viitoare de numerar, concluzia fiind aceea că valoarea netă contabilă este o bună aproximare a valorii juste.

Valoarea justă a portofoliului de depozite de la clienți a fost determinată având în vedere diferențialul dintre ratele de dobândă contractuale ale portofoliului de depozite existent în sold la data situațiilor financiare și respectiv nivelul ratelor de dobândă practicate de Grup pentru depozite în decursul ultimei luni calendaristice din anul pentru care s-a calculat valoarea justă. Pentru depozitele la termen, a fost făcut un calcul de fluxuri de numerar actualizate, folosind ca rată de oportunitate nivelul dobânzilor aferente originarilor din luna decembrie 2015, pe termene, valute și tipuri de clienți similare structurii portofoliului de depozite supus calculului de valoare justă. Valoarea justă pentru conturile curente și de economii de la clienți este estimată la nivelul costului amortizat, neexistând niciun indiciu că sumele din produsele respective au caracteristici care să justifice o valoare diferită de cea reflectată de nivelul curent al soldului bilanțier. Astfel calculată, valoarea justă a portofoliului de depozite este mai mare decât cea contabilă, reflectând un mediu de dobânzi în continuă scădere în întregul sistem bancar local, dar în contextul unui termen relativ redus de reînnoire a portofoliului de depozite al Grupului.

Pentru portofoliul de împrumuturi interbancare și obligațiuni emise, a fost făcută o analiză a fluxurilor de numerar actualizate pentru a estima valoarea justă. Pentru actualizare au fost folosite cele mai recente cotații din piață pentru instrumente similare, ținând cont de termenul rămas până la maturitate, periodicitatea actualizării ratei de dobândă și valuta instrumentului. Rezultatele arată o valoare justă a portofoliului de împrumuturi de la bănci sub valoarea contabilă, deoarece majoritatea liniilor de finanțare au rată variabilă, cu perioadă relativ scurtă de actualizare a indexului și, de asemenea, datorită faptului că unele linii de finanțare au putut fi obținute în condiții favorabile de marjă. Pentru obligațiunile emise, în contextul unor condiții generale de piață îmbunătățite și al unei economii locale în creștere care ar justifica rate mai mici ale cuponului pentru obligațiuni nou emise, valoarea justă este mai mare decât valoarea contabilă.

Instrumente financiare deținute până la maturitate

Grupul se ghidează după reglementările IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” și clasifică activele financiare ne-derivate cu plăți fixe sau determinabile și maturități fixe ca instrumente deținute până la maturitate. Această clasificare presupune exercitarea de judecăți semnificative. La emiterea unor asemenea judecăți, Grupul își evaluează intenția și capacitatea sa de a păstra instrumentele financiare până la maturitate. În cazul în care instrumentele astfel clasificate nu sunt ținute până la maturitate, exceptând condițiile specifice menționate în IAS 39 „Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare”, Grupul este obligat să reclasifice întreaga clasă ca disponibilă pentru vânzare. Dacă investițiile deținute de Grup ar fi evaluate la valoare justă și nu la cost amortizat, valoarea justă ar fi mai mare decât valoarea contabilă cu 15.511 mii RON (2014: 14.949 mii RON). Dacă investițiile deținute de Bancă ar fi evaluate la valoare justă și nu la cost amortizat, valoarea justă ar fi mai mare decât valoarea contabilă cu 14.101 mii RON (2014: 13.502 mii RON).

6. Active și datorii financiare

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 5:

Grup

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabilă
31 decembrie 2015						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17	486.933	40.200	0	527.133	527.133
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	0	1.956	0	1.956	1.956
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare*		1.859.940	158.462	81.543	2.099.945	2.099.945
Titluri la valoarea justă prin contul de profit și pierdere*		1.568.450	176.994	11.003	1.756.447	1.756.447
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală		6.981.390	0	0	6.981.390	6.981.390
Credite și avansuri acordate băncilor	19	0	0	1.138.893	1.138.893	1.138.893
Credite și avansuri acordate clienților		0	0	18.147.474	18.147.474	18.153.586
Titluri de valoare deținute până la maturitate		270.885	0	0	270.885	255.373
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		0	0	4.032	4.032	4.032
Investiții în entități asociate și asocieri în participație		0	0	102.192	102.192	102.192
Alte active		0	0	93.614	93.614	93.614
Pasive						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	17	0	37.902	0	37.902	37.902
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	0	5.332	0	5.332	5.332
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	27	0	0	627.082	627.082	627.082
Depozite de la clienți		0	0	23.747.385	23.747.385	23.739.592
Credite de la bănci și alte instituții financiare	29	0	0	1.620.131	1.620.131	1.624.475
Obligațiuni emise		786.203	0	0	786.203	739.694
Datorii subordonate	32	0	0	950.436	950.436	950.436
Alte pasive		0	0	408.282	408.282	408.282

* Sumele de 16.005 mii RON și 11.003 mii RON reprezintă transferuri de obligațiuni emise de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare de pe nivelul 2 pe nivelul 3, deoarece piața a devenit inactivă de la data achiziției acestora până la perioada curentă.

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 5:

Grup

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabilă
31 decembrie 2014						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17	17.409	66.227	0	83.636	83.636
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	0	3.417	0	3.417	3.417
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		68.246	16.013	0	84.259	84.259
Titluri la valoarea justă prin contul de profit și pierdere		2.629.795	139.392	0	2.769.187	2.769.187
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală		7.853.128	0	0	7.853.128	7.853.128
Credite și avansuri acordate băncilor	19	0	0	904.144	904.144	904.144
Credite și avansuri acordate clienților		0	0	16.139.141	16.139.141	16.110.075
Titluri de valoare deținute până la maturitate		376.875	0	0	376.875	361.926
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		0	0	3.882	3.882	3.882
Investiții în entități asociate și asocieri în participație		0	0	112.103	112.103	112.103
Alte active		0	0	130.728	130.728	130.728
Pasive						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	17	0	54.055	0	54.055	54.055
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	0	7.047	0	7.047	7.047
Depozite de la bănci	27	0	0	533.021	533.021	533.021
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la clienți		0	0	21.076.562	21.076.562	21.067.858
Credite de la bănci și alte instituții financiare	29	0	0	1.476.873	1.476.873	1.476.873
Obligațiuni emise		749.019	0	0	749.019	740.287
Datorii subordonate	32	0	0	923.655	923.655	923.655
Alte pasive		0	0	523.346	523.346	523.346

În anul 2014, nu au avut loc transferuri între nivelurile de active și datorii.

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 5:

Banca

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabilă
31 decembrie 2015						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17	487.018	40.200	0	527.218	527.218
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	0	1.956	0	1.956	1.956
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare*		1.859.940	158.462	81.543	2.099.945	2.099.945
Titluri la valoarea justă prin contul de profit și pierdere*		1.568.449	176.994	11.003	1.756.446	1.756.446
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală		6.981.376	0	0	6.981.376	6.981.376
Credite și avansuri acordate băncilor	19	0	0	1.138.893	1.138.893	1.138.893
Credite și avansuri acordate clienților		0	0	18.147.474	18.147.474	18.153.586
Titluri de valoare deținute până la maturitate		248.371	0	0	248.371	234.271
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		0	0	4.027	4.027	4.027
Investiții în entități asociate și asocieri în participație		0	0	76.761	76.761	76.761
Alte active		0	0	97.117	97.117	97.117
Pasive						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	17	0	37.902	0	37.902	37.902
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	0	5.276	0	5.276	5.276
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	27	0	0	627.082	627.082	627.082
Depozite de la clienți		0	0	23.750.989	23.750.989	23.743.196
Credite de la bănci și alte instituții financiare	29	0	0	1.620.131	1.620.131	1.624.475
Obligațiuni emise		793.157	0	0	793.157	746.285
Datorii subordonate	32	0	0	950.436	950.436	950.436
Alte pasive		0	0	407.162	407.162	407.162

* Sumele de 16.005 mii RON și 11.003 mii RON reprezintă transferuri de obligațiuni emise de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare de pe nivelul 2 pe nivelul 3, deoarece piața a devenit inactivă de la data achiziției acestora până la perioada curentă.

Tabelul de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă folosind metodele de evaluare descrise în Nota 5:

Banca

Mii RON	Nota	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total	Valoare contabilă
31 decembrie 2014						
Active						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17	17.409	66.227	0	83.636	83.636
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	0	3.414	0	3.414	3.414
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		68.246	16.013	0	84.259	84.259
Titluri la valoarea justă prin contul de profit și pierdere		2.629.794	139.392	0	2.769.186	2.769.186
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Numerar și disponibilități la Banca Centrală		7.853.128	0	0	7.853.128	7.853.128
Credite și avansuri acordate băncilor	19	0	0	904.128	904.128	904.128
Credite și avansuri acordate clienților		0	0	16.139.141	16.139.141	16.110.075
Titluri de valoare deținute până la maturitate		355.290	0	0	355.290	341.788
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare		0	0	3.877	3.877	3.877
Investiții în entități asociate și asocieri în participație		0	0	76.761	76.761	76.761
Alte active		0	0	132.586	132.586	132.586
Pasive						
Instrumente financiare evaluate la valoarea justă						
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	17	0	54.314	0	54.314	54.314
Derivative deținute pentru managementul riscului	18	0	7.046	0	7.046	7.046
Instrumente financiare pentru care valoarea justă este prezentată						
Depozite de la bănci	27	0	0	533.022	533.022	533.022
Depozite de la clienți		0	0	21.082.576	21.082.576	21.073.872
Credite de la bănci și alte instituții financiare	29	0	0	1.476.873	1.476.873	1.476.873
Obligațiuni emise		755.732	0	0	755.732	746.890
Datorii subordonate	32	0	0	923.655	923.655	923.655
Alte pasive		0	0	533.332	533.332	533.332

În anul 2014, nu au avut loc transferuri între nivelurile de active și datorii.

Tabelul de mai jos prezintă instrumentele financiare evaluate la valoarea contabilă și valoarea justă:

Grup

Mii RON	Notă	Tranzactionabile	La valoarea justă	Deținute până la maturitate	Credite și avansuri	Disponibile pentru vânzare	Valoare contabilă totală	Valoare justă
31 decembrie 2015								
Active financiare								
	17	527.133	0	0	0	0	527.133	527.133
	18	1.956	0	0	0	0	1.956	1.956
	19	0	0	0	1.138.893	0	1.138.893	1.138.893
	20	0	0	0	18.153.586	0	18.153.586	18.147.474
	21	0	1.756.447	255.373	0	2.103.977	4.115.797	4.131.309
		529.089	1.756.447	255.373	19.292.479	2.103.977	23.937.365	23.946.765
Datorii financiare								
	17	37.902	0	0	0	0	37.902	37.902
	18	5.332	0	0	0	0	5.332	5.332
	27	0	0	0	627.082	0	627.082	627.082
	28	0	0	0	23.739.592	0	23.739.592	23.747.385
	29	0	0	0	1.624.475	0	1.624.475	1.620.131
	29	0	0	0	739.694	0	739.694	786.203
	32	0	0	0	950.436	0	950.436	950.436
		43.234	0	0	27.681.279	0	27.724.513	27.774.471
31 decembrie 2014								
Active financiare								
	17	83.636	0	0	0	0	83.636	83.636
	18	3.417					3.417	3.417
	19	0	0	0	904.144	0	904.144	904.144
	20	0	0	0	16.110.075	0	16.110.075	16.139.141
	21	0	2.769.187	361.926	0	88.141	3.219.254	3.234.203
		87.053	2.769.187	361.926	17.014.219	88.141	20.320.526	20.364.541
Datorii financiare								
	17	54.055	0	0	0	0	54.055	54.055
	18	7.047	0	0	0	0	7.047	7.047
	27	0	0	0	533.021	0	533.021	533.021
	28	0	0	0	21.067.858	0	21.067.858	21.076.562
	29	0	0	0	1.476.873	0	1.476.873	1.476.873
	29	0	0	0	740.287	0	740.287	749.019
	32	0	0	0	923.655	0	923.655	923.655
		61.102	0	0	24.741.694	0	24.802.796	24.820.232

Tabelul de mai jos prezintă instrumentele financiare evaluate la valoarea contabilă și valoarea justă:

Banca

Mii RON	Notă	Tranzactionabile	La valoare justă	Deținute până la maturitate	Credite și avansuri	Disponibile pentru vânzare	Valoare contabilă totală	Valoare justă
31 decembrie 2015								
Active financiare								
	17	527.218	0	0	0	0	527.218	527.218
	18	1.956	0	0	0	0	1.956	1.956
	19	0	0	0	1.138.893	0	1.138.893	1.138.893
	20	0	0	0	18.153.586	0	18.153.586	18.147.474
	21	0	1.756.446	234.271	0	2.103.972	4.094.689	4.108.789
		529.174	1.756.446	234.271	19.292.479	2.103.972	23.916.342	23.924.330
Datorii financiare								
	17	37.902	0	0	0	0	37.902	37.902
	18	5.276	0	0	0	0	5.276	5.276
	27	0	0	0	627.082	0	627.082	627.082
	28	0	0	0	23.743.196	0	23.743.196	23.750.989
	29	0	0	0	1.624.475	0	1.624.475	1.620.131
	29	0	0	0	746.285	0	746.285	793.157
	32	0	0	0	950.436	0	950.436	950.436
		43.178	0	0	27.691.474	0	27.734.652	27.784.973
31 decembrie 2014								
Active financiare								
	17	83.636	0	0	0	0	83.636	83.636
	18	3.414	0	0	0	0	3.414	3.414
	19	0	0	0	904.128	0	904.128	904.128
	20	0	0	0	16.110.075	0	16.110.075	16.139.141
	21	0	2.769.186	341.788	0	88.136	3.199.110	3.212.612
		87.050	2.769.186	341.788	17.014.203	88.136	20.300.363	20.342.931
Datorii financiare								
	17	54.314	0	0	0	0	54.314	54.314
	18	7.046	0	0	0	0	7.046	7.046
	27	0	0	0	533.022	0	533.022	533.022
	28	0	0	0	21.073.872	0	21.073.872	21.082.576
	29	0	0	0	1.476.873	0	1.476.873	1.476.873
		0	0	0	746.890	0	746.890	755.732
	32	0	0	0	923.655	0	923.655	923.655
		61.360	0	0	24.754.312	0	24.815.672	24.833.218

7. Venituri nete din dobânzi

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
Venituri din dobânzi				
Venituri din dobânzi și venituri asimilate din:				
Conturi curente, credite și avansuri acordate băncilor	11.793	25.058	11.793	24.995
Credite și avansuri acordate clienților (i)	1.204.198	1.254.341	1.204.198	1.254.694
Venituri din derivate deținute pentru acoperirea riscului	785	5.208	785	5.208
Investiții disponibile pentru vânzare	5.058	4	5.058	4
Investiții deținute până la maturitate	9.415	6.238	9.415	6.238
Alte titluri de valoare	58.103	76.277	57.326	75.412
Dobânzi negative	-4.425	0	-4.425	0
Altele	448	506	448	506
Total venituri din dobânzi	1.285.375	1.367.632	1.284.598	1.367.057
Cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli similare				
Cheltuieli cu dobânzile și cheltuieli similare din:				
Depozite de la bănci	-1.033	-2.469	-1.033	-2.619
Depozite de la clienți	-118.656	-207.167	-118.660	-207.177
Obligațiuni emise	-38.931	-29.959	-39.277	-30.264
Credite de la bănci și datorii subordonate	-67.630	-76.398	-67.630	-76.398
Altele	-4.481	-6.561	-4.481	-6.560
Dobânzi negative	3	0	3	0
Total cheltuieli cu dobânzile	-230.728	-322.554	-231.078	-323.018
Venituri nete din dobânzi	1.054.647	1.045.078	1.053.520	1.044.039

(i) Veniturile din dobânzi generate de credite depreciate sunt în sumă de 60.258 mii RON (31 decembrie 2014: 56.536 mii RON).

8. Venituri nete din speze și comisioane

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
Venituri din speze și comisioane				
Operațiuni de plăți	584.388	562.320	584.388	562.320
Administrare credite și emitere de garanții	57.813	46.973	57.813	46.973
Componentă variabilă aferentă vânzării creditelor către RIEEF (Nota 37.i)	12.159	56.689	12.159	56.689
Comisioane administrare fonduri de investiții și fonduri de pensii	76.114	70.838	0	0
Comisioane din colectarea primelor de asigurări	39.226	33.650	39.226	33.650
Comisioane din cumpărarea/vânzarea de numerar	3.666	6.438	3.666	6.438
Altele	37.918	47.514	92.873	84.197
Total venituri din speze și comisioane	811.284	824.422	790.125	790.267
Cheltuieli cu spezele și comisioanele				
Comisioane din transferuri	-151.598	-128.516	-151.598	-128.496
Credite și garanții primite de la bănci	-12.254	-4.405	-12.254	-4.405
Operațiuni cu valori mobiliare	-902	-514	-543	-514
Altele	-16.524	-10.964	-16.524	-10.900
Total cheltuieli cu spezele și comisioanele	-181.278	-144.399	-180.919	-144.315
Venituri nete din speze și comisioane	630.006	680.023	609.206	645.952

9. Venituri nete din tranzacționare

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
<i>Veniturile nete din tranzacționare provin din:</i>				
<i>Tranzacții de schimb valutar (i) din care:</i>	276.357	257.836	276.101	257.355
• Câștig/(Pierdere) din tranzacții cu instrumente derivate pe curs valutar	-4.893	50.497	-4.893	50.497
• Câștigul net din reevaluarea activelor monetare și a tranzacțiilor în valută	281.250	207.339	280.994	206.858
<i>Instrumente financiare derivate pe rata dobânzii (ii) din care:</i>	12.160	20.554	12.160	20.554
• Venituri din tranzacționarea titlurilor de stat și corporative	9.483	15.026	9.483	15.026
• Câștigul/(Pierdere) din tranzacții swap pe rata dobânzii/(Nota 35)	2.677	5.528	2.677	5.528
<i>Alte venituri din tranzacționare (activitatea de brokeraj)</i>	0	2.355	0	0
Venit net din tranzacționare	288.517	280.745	288.261	277.909

- (i) Veniturile nete din tranzacțiile de schimb valutar includ câștiguri și pierderi realizate din contracte spot și forward, din instrumente ale pieței interbancare, din swap-uri pe valute și din translatarea activelor și pasivelor exprimate în monedă străină.
- (ii) Veniturile nete din instrumentele financiare având ca suport rata dobânzii provin din tranzacțiile cu titluri de stat, obligațiuni corporative și swap-uri de dobândă.

10. Alte venituri operaționale

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
<i>Câștiguri nete din vânzare instrumente de capital</i>	9.648	0	9.648	0
<i>Reluarea provizioanelor pentru litigii</i>	0	5.654	0	5.654
<i>Câștiguri din servicii adiționale de leasing</i>	519	536	519	536
<i>Reluarea altor provizioane</i>	3.342	8.673	3.342	8.673
<i>Venit din dividende</i>	3.612	732	30.083	18.080
<i>Alte servicii informatice</i>	2.142	754	2.142	754
<i>Venituri din despăgubiri din asigurări</i>	3	1.880	3	1.880
<i>Alte venituri</i>	7.775	9.981	8.383	9.872
Total	27.041	28.210	54.120	45.449

11. Cheltuieli operaționale

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
Cheltuieli cu închirierea spațiului de birouri	155.901	167.989	155.544	167.603
Reparații și mentenanță IT	81.781	66.704	81.281	66.193
Depreciere și amortizare (Nota 23, Nota 24)	79.280	74.441	79.170	74.319
Prime de asigurare a depozitelor	59.076	52.318	59.076	52.318
Cheltuieli cu securitatea	57.753	63.740	57.753	63.740
Publicitate	43.048	44.825	42.796	44.526
Constituire provizioane litigii	42.393	7.320	42.393	7.320
Cheltuieli cu servicii profesionale (consultanță, audit, asistență juridică)	41.015	39.194	40.926	39.025
Poștă și telecomunicații	32.208	37.289	32.182	37.235
Birotică	31.719	34.558	31.697	34.515
Alte costuri operaționale	16.788	28.738	16.721	26.797
Constituirea altor provizioane	12.951	19.693	12.951	19.693
Cheltuieli cu instruirea angajaților	10.890	11.651	10.853	11.651
Cheltuieli cu deplasarea	6.030	4.868	5.957	4.868
Cheltuieli cu mijloacele de transport	5.622	5.824	5.611	5.823
Alte taxe	4.703	7.248	3.221	6.122
Total	681.158	666.400	678.132	661.748

12. Cheltuieli salariale

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
Cheltuieli cu salariile (i)	424.929	369.561	421.801	365.398
Contribuții aferente salariilor	95.136	101.605	94.283	100.496
Alte cheltuieli de natură salarială	5.688	5.373	5.666	5.340
Beneficii pe termen lung acordate angajaților (ii)	2.605	4.687	2.605	4.667
Total	528.358	481.226	524.355	475.901

Numărul de angajați ai Grupului la 31 decembrie 2015 a fost de 5.379 (31 decembrie 2014: 5.185). Numărul de angajați ai Băncii la 31 decembrie 2015 a fost de 5.349 (31 decembrie 2014: 5.158). Grupul nu are leasing de personal la 31 decembrie 2015 (31 decembrie 2014: 251). Banca nu are leasing de personal la 31 decembrie 2015 (31 decembrie 2014: 251).

- (i) Din totalul cheltuielilor cu salariile, Grupul a înregistrat în anul 2015 suma de 4.114 mii RON reprezentând contribuții pentru angajați la Pilonul 3 de pensii (31 decembrie 2014: 4.133 mii RON).
- (ii) Beneficiile pe termen lung acordate angajaților includ provizionul pentru beneficii la pensionare și bonusul de performanță cu plată amânată. Din totalul beneficiilor pe termen lung acordate angajaților, Grupul a înregistrat în anul 2015 suma de 753 mii RON reprezentând cheltuiala aferentă programului de fidelizare prin acțiuni în Raiffeisen Bank International (2014: 782 mii RON).

Tranzacții cu plata pe bază de acțiuni

Directoratul, cu avizul Consiliului de Supraveghere al Raiffeisen Bank International, a aprobat înființarea unui program de stimulare a personalului prin plata pe bază de acțiuni (SIP), care putea permite alocarea de acțiuni angajaților eligibili din țară sau detașați în străinătate pentru o anumită perioadă. Angajații eligibili au fost membrii Directoratului și personalul de execuție selectat al Raiffeisen Bank International, precum și personalul executiv al băncilor subsidiare și companiilor afiliate. Numărul acțiunilor ordinare ale Raiffeisen Bank International ce vor fi transferate în final depinde de îndeplinirea a două criterii de performanță: atingerea rentabilității așteptate a capitalului (ROE) și randamentul acțiunilor Raiffeisen Bank International AG comparativ cu randamentul total al investiției în acțiunile companiilor incluse în indicele DJ EURO STOXX Banks după o perioadă de deținere de 3 ani. Participarea la programul de stimulare a personalului prin plata pe bază de acțiuni este voluntară.

Cheltuielile aferente programului de fidelizare prin acțiuni sunt recunoscute în cheltuielile cu salariile conform IFRS 2 pentru tranzacțiile de plată pe bază de acțiuni decontate în numerar și datoria aferentă înregistrată la valoarea justă. Programul de stimulare a personalului prin plata pe bază de acțiuni a fost în vigoare până la 31 decembrie 2013 și începând cu 2014, Grupul a anulat această formă de remunerare. Numărul de acțiuni contingente alocate este: SIP 2011: 9.581, SIP 2012: 12.143, SIP 2013: 18.075.

Numărul de acțiuni prezentat mai sus ia în considerare îndeplinirea în totalitate a obiectivelor de performanță. Valoarea finală a acțiunilor Raiffeisen Bank International plătită salariaților depinde de valoarea acțiunilor la data plății. Pentru fiecare SIP anual există o perioadă de intrare în drepturi de 5 ani.

13. Cheltuieli nete cu ajustările pentru deprecierea valorii activelor financiare

Mii RON	2015	Grup 2014
Cheltuieli cu ajustările pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (Nota 20)	515.100	599.087
Venituri din ajustări pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (Nota 20)	-175.611	-282.676
Cheltuieli cu ajustările pentru deprecierea angajamentelor de credit (Nota 30)	11.534	24.235
Venituri din ajustările pentru deprecierea angajamentelor de credit (Nota 30)	-16.926	-12.408
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	42.335	40.695
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	-87.420	-54.947
Cheltuieli nete cu provizionul pentru deprecierea valorii activelor financiare	289.012	313.986

Mii RON	2015	Bancă 2014
Cheltuieli cu ajustările pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (Nota 20)	515.100	530.557
Venituri din ajustări pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (Nota 20)	-175.611	-282.676
Cheltuieli cu ajustările pentru deprecierea angajamentelor de credit (Nota 30)	11.534	24.235
Venituri din ajustări pentru deprecierea angajamentelor de credit (Nota 30)	-16.926	-12.408
Pierderi din creanțe neacoperite de provizion	42.335	108.495
Recuperări din creditele și avansurile acordate clienților	-87.420	-54.217
Cheltuieli nete cu provizionul pentru deprecierea valorii activelor financiare	289.012	313.986

14. Impozitul pe profit

Mii RON	Grup	
	2015	2014
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent de 16% (2014: 16%) calculat în conformitate cu legislația românească	82.975	97.611
Cheltuiala cu impozitul pe profit amânat (Nota 25)	357	1.010
Total	83.332	98.621

Mii RON	Bancă	
	2015	2014
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent de 16% (2014: 16%) calculat în conformitate cu legislația românească	80.702	93.138
Cheltuiala cu impozitul pe profit amânat (Nota 25)	177	1.242
Total	80.879	94.380

15. Reconcilierea profitului înainte de impozitare cu impozitul pe profit din contul de profit și pierdere

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
Profit brut înainte de impozitare în conformitate cu Standardele Române de Contabilitate	509.727	608.090	518.443	595.748
Impozit în conformitate cu cota statutară de 16% (2014: 16%)	81.556	97.294	82.951	95.319
Efectul fiscal al cheltuielilor nedeductibile	57.797	52.502	57.586	52.136
Efectul fiscal al veniturilor neimpozabile	-46.502	-45.430	-49.960	-47.809
Efectul utilizării pierderilor fiscale reportate	0	-35	0	0
Impozitul pe profit înainte de credit fiscal	92.851	104.331	90.577	99.646
Credit fiscal	-7.209	-9.422	-7.208	-9.210
Ajustări ale impozitului pe venit recunoscute în perioada curentă aferente perioadelor anterioare	-2.667	2.702	-2.667	2.702
Impozit pe profit	82.975	97.611	80.702	93.138
Efectul originării și reluării diferențelor temporare	357	1.010	177	1.242
Impozitul pe profit înregistrat în contul de profit și pierdere	83.332	98.621	80.879	94.380

Principalele venituri neimpozabile provin din reversarea de provizioane nedeductibile și din dividendele primite iar principalele cheltuieli nedeductibile din provizioane, cheltuieli aferente anilor anteriori, sponsorizări, facturi nesosite și alte cheltuieli nedeductibile conform Codului Fiscal.

Creditul fiscal reprezintă cheltuielile cu sponsorizarea din an conform reglementărilor fiscale aplicabile.

16. Numerar și disponibilități la Banca Centrală

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Numerar în casierie	1.373.384	1.385.888	1.373.370	1.385.882
Rezerva minimă obligatorie (i)	3.207.989	3.467.225	3.207.989	3.467.225
Conturi curente la Banca Centrală	2.400.017	3.000.021	2.400.017	3.000.021
Total	6.981.390	7.853.134	6.981.376	7.853.128

- i) Banca menține în conturile curente ale Băncii Naționale a României rezerva minimă obligatorie constituită conform Regulamentului nr. 6/2002 emis de Banca Națională a României, cu modificările și completările ulterioare. La 31 decembrie 2015, rata rezervei minime obligatorii pentru fondurile atrase în RON a fost de 8% (31 decembrie 2014: 10%) și de 14% (31 decembrie 2014: 14%) pentru fondurile atrase în valută cu scadență reziduală mai mică de 2 ani la finele perioadei de observare. Pentru pasivele cu scadență reziduală mai mare de 2 ani la finele perioadei de observare, fără clauză de rambursare, transformare sau retragere anticipată, rata rezervei minime obligatorii a fost stabilită la 0% (31 decembrie 2014: 0%).
- ii) La 31 decembrie 2015, dobânda plătită de Banca Națională a României pentru rezervele menținute în RON de bănci a fost de 0,14% pe an și 0,09% pe an pentru rezervele denumite în EUR. Rezerva obligatorie poate fi folosită de către Grup pentru activități zilnice, cu condiția ca soldul mediu lunar să fie menținut în limitele prevăzute de lege.

17. Active și datorii financiare deținute pentru tranzacționare

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Active financiare deținute pentru tranzacționare				
Obligațiuni (i)	487.018	17.409	487.018	17.409
Instrumente financiare derivate	40.115	66.227	40.200	66.227
Total	527.133	83.636	527.218	83.636
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare				
Instrumente financiare derivate	37.902	54.055	37.902	54.314
Total	37.902	54.055	37.902	54.314

- (i) Obligațiunile în sold la 31 decembrie 2015 și 31 decembrie 2014 includ certificate de trezorerie cu discount și obligațiuni în RON, USD și EUR.

18. Instrumente financiare derivate deținute pentru managementul riscului

Grup

31 decembrie 2015

Mii RON	Noțional cumpărare	Noțional vânzare	Valoare justă	
			Active	Datorii
Produse OTC:				
Swap-uri pe curs de schimb	158.358	154.628	1.932	3.253
Swap-uri pe rata de dobândă	105.490	105.490	24	2.079
			1.956	5.332

31 decembrie 2014

Mii RON	Noțional cumpărare	Noțional vânzare	Valoare justă	
			Active	Datorii
Produse OTC:				
Swap-uri pe curs de schimb	273.532	270.142	3.374	5.012
Swap-uri pe rata de dobândă	59.821	59.821	43	2.035
			3.417	7.047

Bancă

31 decembrie 2015

Mii RON	Noțional cumpărare	Noțional vânzare	Valoare justă	
			Active	Datorii
Produse OTC:				
Swap-uri pe curs de schimb	158.358	154.628	1.932	3.197
Swap-uri pe rata de dobândă	105.490	105.490	24	2.079
			1.956	5.276

31 decembrie 2014

Mii RON	Noțional cumpărare	Noțional vânzare	Valoare justă	
			Active	Datorii
Produse OTC:				
Swap-uri pe curs de schimb	273.532	270.142	3.371	5.011
Swap-uri pe rata de dobândă	59.821	59.821	43	2.035
			3.414	7.046

Anumite elemente monetare denominate în monedă străină sunt protejate economic împotriva fluctuațiilor cursurilor de schimb folosind contracte swap, așa cum este prezentat mai sus. Grupul nu utilizează contabilitatea de acoperire împotriva riscului valutar pentru instrumentele financiare derivate pe curs de schimb și rate de dobândă. Valoarea justă a instrumentelor financiare derivate se determină pe baza cotațiilor existente în piață la data evaluării prin metoda fluxurilor de numerar actualizate.

Tranzacțiile de schimb valutar sunt evaluate prin actualizarea fluxurilor de numerar viitoare la ratele de piață; site-urile Reuters și cotațiile Băncii Naționale a României reprezintă sursele Grupului pentru determinarea ratelor de piață.

19. Credite și avansuri acordate băncilor

Grup

La 31 decembrie 2015, din totalul creditelor și avansurilor acordate băncilor în valoare de 1.138.893 mii RON (31 decembrie 2014: de 904.144 mii RON), depozitele la termen la bănci comerciale sunt în valoare de 765.716 mii RON (31 decembrie 2014: 19.057 mii RON). Creditele și avansurile acordate băncilor includ, de asemenea, depozite colaterale în sumă de 13.029 mii RON (31 decembrie 2014: 25.213 mii RON). Restul sumei reprezintă conturi curente și depozite la vedere.

Bancă

La 31 decembrie 2015, din totalul creditelor și avansurilor acordate băncilor în valoare de 1.138.893 mii RON (31 decembrie 2014: 904.128 mii RON), depozitele la termen la bănci comerciale sunt în valoare de 765.716 mii RON (31 decembrie 2014: 19.057 mii RON). Creditele și avansurile acordate băncilor includ, de asemenea, depozite colaterale în sumă de 13.029 mii RON (2014: 25.213 mii RON). Restul sumei reprezintă conturi curente și depozite la vedere.

20. Credite și avansuri acordate clienților

Activitatea de creditare comercială a Grupului se concentrează pe acordarea de împrumuturi persoanelor fizice și juridice. Riscurile de concentrare pe sectoare economice asociate portofoliului de credite la data de raportare se prezintă în felul următor:

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Clienți retail	12.046.502	10.131.516	12.046.502	10.131.516
Clienți non-retail, din care:				
Agricultură și industrie alimentară	466.137	514.681	466.137	514.681
Electricitate, petrol și gaze naturale	422.754	486.353	422.754	486.353
Producție	1.452.973	1.419.123	1.452.973	1.419.123
Construcții	1.010.788	953.998	1.010.788	953.998
Comerț cu amănuntul și en-gross	1.752.471	1.567.151	1.752.471	1.567.151
Servicii	1.528.852	1.400.100	1.528.852	1.400.100
Sector public	507.995	603.976	507.995	603.976
Total credite și avansuri acordate clienților înainte de ajustări pentru depreciere	19.188.472	17.076.898	19.188.472	17.076.898
Minus ajustarea pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților	-1.034.886	-966.823	-1.034.886	-966.823
Credite și avansuri acordate clienților, nete de ajustări pentru depreciere	18.153.586	16.110.075	18.153.586	16.110.075

La 31 decembrie 2015, 7% din portofoliul de credite acordate clienților non-retail al Grupului (31 decembrie 2014: 9%) reprezintă expuneri față de societăți deținute de stat și entități publice.

Ajustările pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților pot fi analizate după cum urmează:

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Ajustări pentru depreciere evaluate individual				
Sold la începutul perioadei	841.601	905.821	841.601	905.821
Efectul în contul de profit și pierdere privind provizioanele de depreciere				
Cheltuiala anului	414.981	498.527	414.981	498.527
Venituri din reluarea provizioanelor	-106.265	-160.527	-106.265	-160.527
Utilizări de ajustări pentru depreciere	-296.278	-408.296	-296.278	-408.296
Efectul variației de curs de schimb	23.460	6.076	23.460	6.076
Sold la sfârșitul anului	877.499	841.601	877.499	841.601

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Ajustări pentru depreciere evaluate colectiv				
Sold la începutul anului	125.222	145.896	125.222	145.896
Efectul în contul de profit și pierdere privind provizioanele de depreciere				
Cheltuiala anului	100.119	100.560	100.119	100.560
Venituri din reluarea provizioanelor	-69.346	-122.149	-69.346	-122.149
Efectul variației de curs de schimb	1.392	915	1.392	915
Sold la sfârșitul anului	157.387	125.222	157.387	125.222
Total ajustări pentru depreciere	1.034.886	966.823	1.034.886	966.823

21. Titluri de valoare

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Titluri de valoare la valoare justă prin contul de profit și pierdere				
Certificate de trezorerie emise de Guvernul României (i)	298.166	1.031.379	298.166	1.031.379
Obligațiuni emise de Guvernul României (ii)	1.270.284	1.598.416	1.270.283	1.598.415
Obligațiuni emise de sectorul public	176.994	129.384	176.994	129.384
Obligațiuni emise de instituții de credit	11.003	10.008	11.003	10.008
Total investiții la valoare justă prin contul de profit și pierdere	1.756.447	2.769.187	1.756.446	2.769.186
Titluri de valoare disponibile pentru vânzare				
Obligațiuni emise de sectorul public	158.462	0	158.462	0
Titlurile de capital necotate (iii)	69.570	3.882	69.565	3.877
Titluri de capital cotate	2.166	2.721	2.166	2.721
Obligațiuni emise de Guvernul României (ii)	1.204.747	45.754	1.204.747	45.754
Obligațiuni emise de instituții de credit	16.005	16.013	16.005	16.013
Certificate de trezorerie emise de Guvernul României (i)	653.027	19.771	653.027	19.771
Total titluri de valoare disponibile pentru vânzare	2.103.977	88.141	2.103.972	88.136
Titluri de valoare deținute până la maturitate(ii)				
Obligațiuni emise de sectorul privat	5.155	6.743	0	0
Obligațiuni emise de Guvernul României (ii)	250.218	226.445	234.271	213.050
Certificate de trezorerie emise de Guvernul României (i)	0	128.738	0	128.738
Total titluri de valoare deținute până la maturitate	255.373	361.926	234.271	341.788
Total titluri de valoare	4.115.797	3.219.254	4.094.689	3.199.110

- (i) Certificatele de trezorerie emise de Guvernul României includ titluri emise cu discount denumite în RON. Certificatele de trezorerie cu discount sunt remunerate la o rată fixă de dobândă.
- (ii) Obligațiunile emise de Guvernul României includ titluri de valori emise de Ministerul de Finanțe în RON, EUR și USD purtătoare de rate fixe de dobândă între 2,15% p.a și 6,75 % p.a. La 31 decembrie 2015, obligațiunile emise de Guvernul României în sumă de 63.204 mii RON (31 decembrie 2014: 53.061 mii RON) sunt gajate în vederea respectării reglementărilor prudențiale ale Băncii Naționale a României pentru decontarea operațiunilor inter-bancare.

(iii) Titlurile de capital necotate la bursă reprezintă instrumente de capitaluri proprii pentru care nu există o piață activă pentru un instrument identic și a căror valoare justă nu poate fi determinată în mod credibil. Orice evaluare la valoarea justă necesită judecăți semnificative din partea managementului ca urmare a dificultăților în obținerea de informații ce ar putea fi utilizate în evaluare. Prin urmare, aceste titluri de capital sunt deținute la cost mai puțin eventuale deprecieri.

La 31 decembrie 2015, valoarea contabilă a instrumentelor de capitaluri proprii necotate la bursă deținute de Grup este în sumă de 69.570 mii RON (31 decembrie 2014: 3.882 mii RON). În ceea ce privește aceste instrumente, nu au fost recunoscute pierderi din depreciere (31 decembrie 2014: 0 mii RON).

Creșterea valorii titlurilor de participare necotate se datorează în mare parte acțiunilor Visa Europe Limited. Grupul este membru principal al Visa Europe Limited și deține o acțiune în capitalul social al acestei companii. Până în anul 2015, grupul a înregistrat această participație la cost, deoarece nu a existat un preț cotel pe o piață activă și valoarea justă nu putea fi măsurată în mod credibil.

În noiembrie 2015, Visa Inc. și Visa Europe Limited au încheiat un contract în conformitate cu care Visa Inc. achiziționează 100% din capitalul social al Visa Europe. Se estimează că tranzacția va avea loc în cursul anului 2016. În decembrie 2015, Grupului i-a fost înaintată o ofertă de cumpărare a participației sale în Visa Europe. Grupul a considerat că oferta primită face posibilă evaluarea participației la valoarea justă, evaluare care nu a fost disponibilă înainte de anunțarea tranzacției. În concluzie, Grupul a considerat că oferta primită reprezintă o estimare credibilă a acțiunii deținute în Visa Europe și le-a înregistrat începând cu 31 decembrie 2015 la valoarea de piață.

Grup: Veniturile nete din alte instrumente financiare desemnate ca fiind evaluate la valoare justă prin profit sau pierdere la 2015 sunt în sumă de 4.835 mii RON (2014: 33.772 mii RON).

Bancă: Veniturile nete din alte instrumente financiare desemnate ca fiind evaluate la valoare justă prin profit sau pierdere la 2015 sunt în sumă de 4.835 mii RON (2014: 34.034 mii RON).

22. Investiții în entități asociate și asocieri în participație

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
Sold la 1 ianuarie	112.103	114.685	123.799	124.135
Intrări	38.400	30.300	0	30
Leșiri	-51.524	-37.896	0	0
Modificări în scop de consolidare	0	0	0	-366
Alte elemente ale rezultatului global	-32	116	0	0
Partea Grupului din câștigul/ (pierderea) entităților asociate	3.245	4.898	0	0
Total	102.192	112.103	123.799	123.799
Provizion pentru depreciere	0	0	-47.038	-47.038
Sold la 31 decembrie	102.192	112.103	76.761	76.761

Interesul Grupului în entitățile asociate și asocieri în participație nelistate este următorul:

Investiții în entități asociate					
Mii RON	Active	Datorii	Venituri	Profit	Participație deținută %
31 decembrie 2015					
Raiffeisen RON Plus	2.665.409	20.276	97.965	57.942	0,92%
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA	1.236.531	1.189.382	35.410	4.581	33,33%

Investiții în entități asociate					
Mii RON	Active	Datorii	Venituri	Profit	Participație deținută %
31 decembrie 2014					
Raiffeisen RON Plus	2.741.060	390.362	723.341	116.227	1,09%
Raiffeisen EURO Plus	2.132.704	168.996	858.039	83.213	0,42%
Fondul de Garantare a Creditului Rural IFN SA	1.268.649	1.220.546	33.742	5.922	33,33%

Asocieri în participație	Active	Datorii	Venituri	Venituri din dobânzi	Cheltuieli cu dobânzile	Inpozit pe profit	Profit	Participație deținută %
Mii RON								
31 decembrie 2015								
Raiffeisen Leasing IFN S.A.	822.206	749.609	100.358	48.685	-14.112	-3.208	12.773	50,00%
ICS Raiffeisen Leasing S.R.L.	29.616	25.059	4.640	4.113	-1.166	-118	661	50,00%
Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A.	676.043	605.475	39.989	25.077	-9.803	-385	1.008	33,33%

Asocieri în participație	Active	Datorii	Venituri	Venituri din dobânzi	Cheltuieli cu dobânzile	Inpozit pe profit	Profit	Participație deținută %
Mii RON								
31 decembrie 2014								
Raiffeisen Leasing IFN S.A.	790.498	730.675	75.146	57.292	-17.928	-2.413	9.195	50,00%
ICS Raiffeisen Leasing S.R.L.	41.401	37.840	5.174	4.615	-1.423	-136	933	50,00%
Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A.	527.362	457.715	33.150	22.860	-7.758	69	1.750	33,33%

23. Imobilizări corporale

Grup

Mii RON	Terenuri și construcții	Mobilier și calculatoare	Mașini	Mijloace fixe în curs	Total
Cost					
Sold la 1 ianuarie 2014	213.828	411.450	37.222	13.104	675.604
Intrări	9.094	26.096	13.649	7.476	56.315
leșiri	-16.909	-22.091	-9.925	-10.806	-59.731
Sold la 31 decembrie 2014	206.013	415.455	40.946	9.774	672.188
Sold la 1 ianuarie 2015	206.013	415.455	40.946	9.774	672.188
Intrări	2.948	33.549	4.525	7.958	48.980
leșiri	-4.255	-12.335	-1.797	-11.858	-30.245
Sold la 31 decembrie 2015	204.706	436.669	43.674	5.874	690.923
Amortizare și pierderi din depreciere					
Sold la 1 ianuarie 2014	145.443	274.447	21.617	0	441.507
Cheltuiala anului	15.434	25.972	4.250	0	45.656
leșiri	-16.334	-16.168	-9.820	0	-42.322
Sold la 31 decembrie 2014	144.543	284.251	16.047	0	444.841
Sold la 1 ianuarie 2015	144.543	284.251	16.047	0	444.841
Cheltuiala anului	11.140	31.750	5.119	0	48.009
leșiri	-3.399	-9.877	-1.609	0	-14.885
Sold la 31 decembrie 2015	152.284	306.124	19.557	0	477.965
Valoare contabilă netă					
La 1 ianuarie 2014	68.385	137.003	15.605	13.104	234.097
La 31 decembrie 2014	61.470	131.204	24.899	9.774	227.347
La 1 ianuarie 2015	61.470	131.204	24.899	9.774	227.347
La 31 decembrie 2015	52.422	130.545	24.117	5.874	212.958

Banca

Mii RON	Terenuri și construcții	Mobilier și calculatoare	Mașini	Mijloace fixe în curs	Total
Cost					
Sold la 1 ianuarie 2014	214.435	417.468	25.362	16.875	674.140
Intrări	9.094	26.179	13.562	7.476	56.311
Ieșiri	-16.909	-22.091	-9.887	-10.806	-59.693
Sold la 31 decembrie 2014	206.620	421.556	29.037	13.545	670.758
Sold la 1 ianuarie 2015	206.620	421.556	29.037	13.545	670.758
Intrări	2.948	33.549	4.337	7.958	48.792
Ieșiri	-4.255	-12.335	-1.499	-11.858	-29.947
Sold la 31 decembrie 2015	205.313	442.770	31.875	9.645	689.603
Amortizare și pierderi din depreciere					
Sold la 1 ianuarie 2014	145.323	274.972	20.003	0	440.298
Cheltuiala anului	15.434	25.965	4.168	0	45.567
Ieșiri	-16.334	-16.161	-9.782	0	-42.277
Sold la 31 decembrie 2014	144.423	284.776	14.389	0	443.588
Sold la 1 ianuarie 2015	144.423	284.776	14.389	0	443.588
Cheltuiala anului	11.140	31.748	5.048	0	47.936
Ieșiri	-3.399	-9.876	-1.341	0	-14.616
Sold la 31 decembrie 2015	152.164	306.648	18.096	0	476.908
Valoare contabilă netă					
La 1 ianuarie 2014	69.112	142.496	5.359	16.875	233.842
La 31 decembrie 2014	62.197	136.780	14.648	13.545	227.170
La 1 ianuarie 2015	62.197	136.780	14.648	13.545	227.170
La 31 decembrie 2015	53.149	136.122	13.779	9.645	212.695

Grup: Transferurile între grupele de mijloace fixe sunt incluse în intrări și ieșiri. Achizițiile de terenuri și construcții, mobilier și calculatoare în cursul anului 2015 au însumat 37.122 mii RON (2014: 45.509 mii RON).

Bancă: Transferurile între grupele de mijloace fixe sunt incluse în intrări și ieșiri. Achizițiile de terenuri și construcții, mobilier și calculatoare în cursul anului 2015 au însumat 36.934 mii RON (2014: 45.505 mii RON).

24. Imobilizări necorporale

Grup	Aplicații informatice achiziționate	Active în curs de construcție	Total
Mii RON			
Cost			
Sold la 1 ianuarie 2014	274.984	34.856	309.840
Intrări	37.899	8.883	46.782
Ieșiri	-85	-22.170	-22.255
Sold la 31 decembrie 2014	312.798	21.569	334.367
Sold la 1 ianuarie 2015	312.798	21.569	334.367
Intrări	15.261	23.152	38.413
Ieșiri	0	-3.209	-3.209
Sold la 31 decembrie 2015	328.059	41.512	369.571
Amortizare și pierderi din depreciere			
Sold la 1 ianuarie 2014	224.397	0	224.397
Cheltuiala anului	28.785	0	28.785
Ieșiri	-33	0	-33
Sold la 31 decembrie 2014	253.149	0	253.149
Sold la 1 ianuarie 2015	253.149	0	253.149
Cheltuiala anului	31.271	0	31.271
Ieșiri	-2.072	0	-2.072
Sold la 31 decembrie 2015	282.348	0	282.348
Valoare contabilă netă			
La 1 ianuarie 2014	50.587	34.856	85.443
La 31 decembrie 2014	59.649	21.569	81.218
La 1 ianuarie 2015	59.649	21.569	81.218
La 31 decembrie 2015	45.711	41.512	87.223

Bancă	Aplicații informatic achiziționate	Active în curs de construcție	Total
Mii RON			
Cost			
Sold la 1 ianuarie 2014	274.650	34.415	309.065
Intrări	37.859	8.875	46.734
Ieșiri	-85	-22.127	-22.212
Sold la 31 decembrie 2014	312.424	21.163	333.587
Sold la 1 ianuarie 2015	312.424	21.163	333.587
Intrări	15.223	23.152	38.375
Ieșiri	0	-3.209	-3.209
Sold la 31 decembrie 2015	327.647	41.106	368.753
Amortizare și pierderi din depreciere			
Sold la 1 ianuarie 2014	223.708	0	223.708
Cheltuiala anului	28.752	0	28.752
Ieșiri	-26	0	-26
Sold la 31 decembrie 2014	252.434	0	252.434
Sold la 1 ianuarie 2015	252.434	0	252.434
Cheltuiala anului	31.234	0	31.234
Ieșiri	-2.074	0	-2.074
Sold la 31 decembrie 2015	281.594	0	281.594
Valoare contabilă netă			
La 1 ianuarie 2014	50.942	34.415	85.357
La 31 decembrie 2014	59.990	21.163	81.153
La 1 ianuarie 2015	59.990	21.163	81.153
La 31 decembrie 2015	46.053	41.106	87.159

Grup: Incluse în intrări și ieșiri sunt transferurile între grupurile de active necorporale. Cumpărările de active necorporale în anul 2015 au fost în valoare de 35.204 mii RON (2014: 24.612 mii RON).

Bancă: Incluse în intrări și ieșiri sunt transferurile între grupurile de active necorporale. Cumpărările de active necorporale în anul 2015 au fost în valoare de 35.166 mii RON (2014: 24.607 mii RON).

25. Creanțe, datorii, cheltuieli și venituri privind impozitul amânat

Creanțele privind impozitul amânat la 31 decembrie 2015 sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

Grup

	Creanțe	Datorii	Net	Creanțe/Datorii privind impozitul amânat
Mii RON				
Investiții în entități asociate și asocieri în participație	46.993	1.789	45.204	7.233
Imobilizări corporale și necorporale	1.632	67.820	-66.188	-10.591
Alte active	28.654	0	28.654	4.585
Alte datorii	86.525	37	86.488	13.838
Rezervă din evaluarea activelor financiare deținute în vederea vânzării	119	71.906	-71.787	-11.486
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	75.741	0	75.741	12.119
Pierdere fiscală	101	0	101	16
Total	239.765	141.552	98.213	15.714

Bancă

Mii RON	Creanțe	Datorii	Net	Creanțe/Datorii privind impozitul amânat
Investiții în entități asociate și asocieri în participație	46.993	1.789	45.204	7.233
Imobilizări corporale și necorporale	1.632	67.820	-66.188	-10.590
Alte active	28.654	0	28.654	4.585
Alte datorii	86.525	37	86.488	13.838
Rezervă din evaluarea activelor financiare deținute în vederea vânzării	119	71.906	-71.787	-11.486
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	75.115	0	75.115	12.018
Total	239.038	141.552	97.486	15.598

Creanțele privind impozitul amânat la 31 decembrie 2014 sunt atribuibile elementelor detaliate în tabelul următor:

Grup

Mii RON	Creanțe	Datorii	Net	Creanțe/Datorii privind impozitul amânat
Investiții în entități asociate și asocieri în participație	46.993	0	46.993	7.519
Imobilizări corporale și necorporale	0	71.770	-71.770	-11.483
Alte active	23.728	0	23.728	3.796
Alte datorii	91.599	0	91.599	14.657
Rezervă din evaluarea activelor financiare deținute în vederea vânzării	-3.497	0	-3.497	-560
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	86.963	0	86.963	13.914
Total	245.786	71.770	174.016	27.843

Banca

Mii RON	Creanțe	Datorii	Net	Creanțe/Datorii privind impozitul amânat
Investiții în entități asociate și asocieri în participație	46.993	0	46.993	7.519
Imobilizări corporale și necorporale	0	71.770	-71.770	-11.483
Alte active	23.728	0	23.728	3.796
Alte datorii	91.599	0	91.599	14.657
Rezervă din evaluarea activelor financiare deținute în vederea vânzării	-3.497	0	-3.497	-560
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	85.114	0	85.114	13.618
Total	243.937	71.770	172.167	27.547

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
Investiții în entități asociate și asocieri în participație	-286	0	-286	0
Imobilizări corporale și necorporale	893	-788	893	-788
Alte active	1.634	621	1.634	621
Alte datorii	-818	493	-818	493
Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	-1.796	-612	-1.600	-705
Pierdere fiscală	16	-724	0	-863
Cheltuiala privind impozitul amânat	-357	-1.010	-177	-1.242

Impozit amânat aferent elementelor recunoscute în Alte elemente ale rezultatului global în timpul anului:

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
Câștiguri nerealizate din active financiare disponibile pentru vânzare	-11.766	0	-11.772	0
Impozit amânat înregistrat în Alte elemente ale rezultatului global	-11.766	0	-11.772	0

26. Alte active

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Cheltuieli înregistrate în avans	30.276	29.918	30.217	29.860
Venituri amânate	2.420	1.880	2.420	1.880
Valori de recuperat (i)	61.911	83.715	61.911	83.715
Creanțe din vânzarea creditelor acordate clienților	8.937	5.583	8.937	5.583
Debitori diverși (ii)	30.414	28.812	39.222	38.801
Stocuri	10.487	8.624	10.487	8.624
Altele	5.246	8.070	0	0
Total	149.691	166.602	153.194	168.463

- i) Valorile de recuperat includ tranzacțiile cu cardurile de credit în sumă de 37.370 mii RON (31 decembrie 2014: 30.382 mii RON), operațiunile de vânzare - cumpărare numerar în sumă de 22.437 mii RON (31 decembrie 2014: 7.447 mii RON), tranzacțiile de tipul Western Union ce urmează a fi decontate în sumă de 1.768 mii RON (31 decembrie 2014: 44.682 mii RON) și alte tranzacții în curs de clarificare.
- ii) **Grup:** Soldul debitorilor diverși este prezentat la valoare netă contabilă, respectiv valoarea brută în sumă de 73.897 mii RON (2014: 66.210 mii RON), diminuată cu ajustări pentru depreciere în sumă de 43.483 mii RON (2014: 37.398 mii RON).
- Bancă:** Soldul debitorilor diverși este prezentat la valoare netă contabilă, respectiv valoarea brută în sumă de 82.705 mii RON (2014: 76.199 mii RON), diminuată cu ajustări pentru depreciere în sumă de 43.483 mii RON (2014: 37.398 mii RON).

27. Depozite atrase de la bănci

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Rambursabile la cerere	499.652	422.195	499.652	422.196
Depozite la vedere	96.000	38.300	96.000	38.300
Depozite la termen	31.430	72.526	31.430	72.526
Total	627.082	533.021	627.082	533.022

28. Depozite atrase de la clienți

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Rambursabile la cerere				
Clienți retail	6.692.067	4.833.789	6.692.067	4.833.790
Clienți non-retail	5.027.800	1.979.476	5.031.404	1.979.476
	11.719.867	6.813.265	11.723.471	6.813.266
Depozite la termen				
Clienți retail	9.257.098	9.398.593	9.257.098	9.398.593
Clienți non-retail	2.761.333	4.854.642	2.761.333	4.860.656
	12.018.431	14.253.235	12.018.431	14.259.249
Conturi de economii				
Clienți retail	1.294	1.358	1.294	1.357
	1.294	1.358	1.294	1.357
Total	23.739.592	21.067.858	23.743.196	21.073.872

29. Credite de la bănci și alte instituții financiare și obligațiuni emise

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Bănci comerciale	1.208.073	1.007.326	1.208.073	1.007.326
Bănci multilaterale de dezvoltare	247.569	421.278	247.569	421.278
Alte instituții financiare	168.833	48.269	168.833	48.269
Total	1.624.475	1.476.873	1.624.475	1.476.873

Creditele primite de la bănci și alte instituții financiare sunt denominate în EUR, CHF și RON, având o maturitate finală ce variază între mai 2016 și iulie 2026.

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar				
Din care negarantate	1.444.646	1.198.206	1.444.646	1.198.206
Obligațiuni emise	739.694	740.287	746.285	746.890
Datorii subordonate (Nota 32)	950.436	923.655	950.436	923.655
Total datorii pe termen lung	3.314.605	3.140.815	3.321.196	3.147.418

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea datoriilor totale pe termen lung la 31 decembrie 2015

Grup

Mii RON	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar			
Din care negarantate	624.068	1.000.407	1.624.475
Obligațiuni emise	574.757	869.889	1.444.646
Datorii subordonate (Nota 32)	243.452	496.242	739.694
	5.745	944.691	950.436
Total datorii pe termen lung	873.265	2.441.340	3.314.605

Bancă

Mii RON	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	624.068	1.000.407	1.624.475
Din care negarantate	574.757	869.889	1.444.646
Obligațiuni emise	246.323	499.962	746.285
Datorii subordonate (Nota 32)	5.745	944.691	950.436
Total datorii pe termen lung	876.136	2.445.060	3.321.196

În tabelul de mai jos este prezentată împărțirea datoriilor totale pe termen lung la 31 decembrie 2014

Grup

Mii RON	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	601.450	875.423	1.476.873
Din care negarantate	567.608	630.598	1.198.206
Obligațiuni emise	21.966	718.321	740.287
Datorii subordonate (Nota 32)	5.185	918.470	923.655
Total datorii pe termen lung	628.601	2.512.214	3.140.815

Bancă

Mii RON	Sub 1 an	Peste 1 an	Total
Credite de la bănci și alte instituții financiare cu rang prioritar	601.450	875.423	1.476.873
Din care negarantate	567.608	630.598	1.198.206
Obligațiuni emise	21.966	724.924	746.890
Datorii subordonate (Nota 32)	5.185	918.470	923.655
Total datorii pe termen lung	628.601	2.518.817	3.147.418

Datoriile pe termen lung includ obligațiunile emise cu rang prioritar, împrumuturi cu rang prioritar și împrumuturi subordonate. Datoriile cu rang prioritar au rang superior în structura pasivelor față de împrumuturile subordonate și instrumentele de capital, așa cum este reglementat de legislația în domeniul insolvenței.

La 31 decembrie 2015, Grupul are datorii pe termen lung care includ două emisiuni de obligațiuni din 2013 și 2014 tranzacționate pe Bursa de Valori din București (BVB).

La 31 decembrie 2015, Banca are datorii pe termen lung care includ două emisiuni de obligațiuni din 2013 și 2014 tranzacționate pe Bursa de Valori din București (BVB).

Grup: Soldul obligațiunilor emise la 31 decembrie 2015, inclusiv datoriile atașate, este de 739.694 mii RON (31 decembrie 2014: 740.287 mii RON).

Bancă: Soldul obligațiunilor emise la 31 decembrie 2015, inclusiv datoriile atașate, este de 746.285 mii RON (31 decembrie 2014: 746.890 mii RON).

Grupul se asigură că sunt luate toate măsurile necesare pentru a fi îndeplinite clauzele contractuale atașate împrumuturilor de la bănci și alte instituții financiare. În perioada analizată, nu au existat încălcări ale clauzelor contractuale la împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare.

30. Provizioane

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	45.125	6.166	45.125	6.166
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	30.030	35.353	30.030	35.353
Provizioane pentru beneficiile angajaților	4.724	4.911	4.724	4.911
Provizioane pentru concedii neefectuate	8.112	8.112	8.112	8.112
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	2.816	2.044	2.816	2.044
Provizioane pentru beneficiile angajaților la terminarea contractului de muncă	490	780	490	780
Alte provizioane	2.100	3.143	2.100	3.143
Total	93.397	60.509	93.397	60.509

În 2015, provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

Grup

Mii RON	Sold inițial	Constituiți	Reversări	Utilizări	FX	Sold final
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	6.166	42.393	0	-4.316	882	45.125
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	35.353	11.534	-16.926	0	69	30.030
Provizioane pentru beneficiile angajaților	4.911	0	-187	0	0	4.724
Provizioane pentru concedii neefectuate	8.112	0	0	0	0	8.112
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	2.044	772	0	0	0	2.816
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	780	0	-38	-252	0	490
Alte provizioane	3.143	5.570	-1.519	-5.094	0	2.100
TOTAL	60.509	60.269	-18.670	-9.662	951	93.397

În 2014, provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

Grup

Mii RON	Sold inițial	Constituiți	Reversări	Utilizări de valoare	FX	Reclasificări	Sold final
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	6.377	6.379	-5.654	0	0	-936	6.166
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	23.530	24.235	-12.408	0	-4	0	35.353
Provizioane pentru beneficiile angajaților	6.206	0	-1.295	0	0	0	4.911
Provizioane pentru concedii neefectuate	5.679	2.433	0	0	0	0	8.112
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	1.255	1.811	-1.021	0	-1	0	2.044
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	1.222	0	-61	-381	0	0	780
Alte provizioane	788	7.869	-120	-6.330	0	936	3.143
TOTAL	45.057	42.727	-20.559	-6.711	-5	0	60.509

În 2015, provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

Bancă

Mii RON	Sold inițial	Constituirii	Reversări	Utilizări	FX	Sold final
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	6.166	42.393	0	-4.316	882	45.125
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	35.353	11.534	-16.926	0	69	30.030
Provizioane pentru beneficiile angajaților	4.911	0	-187	0	0	4.724
Provizioane pentru concedii neefectuate	8.112	0	0	0	0	8.112
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	2.044	772	0	0	0	2.816
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	780	0	-38	-252	0	490
Alte provizioane	3.143	5.570	-1.519	-5.094	0	2.100
TOTAL	60.509	60.269	-18.670	-9.662	951	93.397

În 2014, provizioanele pot fi analizate în detaliu după cum urmează:

Bancă

Mii RON	Sold inițial	Constituirii	Reversări	Utilizări de valoare	FX	Reclasificări	Sold final
Provizioane pentru litigii și alte riscuri potențiale	6.377	6.379	-5.654	0	0	-936	6.166
Provizioane pentru angajamente de credit neutilizate	23.530	24.235	-12.408	0	-4	0	35.353
Provizioane pentru beneficiile angajaților	6.206	0	-1.295	0	0	0	4.911
Provizioane pentru concedii neefectuate	5.679	2.433	0	0	0	0	8.112
Provizioane pentru programul de fidelizare prin acțiuni	1.255	1.811	-1.021	0	-1	0	2.044
Provizioane pentru beneficii ale angajaților la terminarea contractului de muncă	1.222	0	-61	-381	0	0	780
Alte provizioane	788	7.869	-120	-6.330	0	936	3.143
TOTAL	45.057	42.727	-20.559	-6.711	-5	0	60.509

Provizioanele pentru beneficiile angajaților reprezintă obligația Grupului de a acorda la momentul pensionării un număr de salarii compensatorii în funcție de vechimea în muncă. Grupul a calculat la 31 decembrie 2015 provizioane pentru compensații acordate angajaților la pensionare folosind indicatori precum: numărul de ani rămași până la pensionare, probabilitatea că angajatul va rămâne în cadrul Grupului până la pensionare, salariul curent, numărul mediu de salarii de plătit ca și beneficiu post-angajare, vârsta, sexul, vârsta medie de pensionare conform legislației în vigoare.

Provizionul pentru litigii reprezintă suma estimată a unor pierderi probabile din dispute juridice. Timpul estimat pentru ieșirea fluxurilor de numerar nu poate fi determinat pentru fiecare caz în parte, aceasta depinzând de diverși factori. Având în vedere complexitatea și inerența incertitudinilor legate de rezultatul scenariilor pentru provizioanele pentru litigii, estimările Grupului pot diferi de obligațiile reale rezultate din finalizarea disputelor legale din perioadele viitoare.

La data de 31 decembrie 2015, Banca a constituit provizioane pentru litigiile generate de creditele acordate consumatorilor. Aceste litigii sunt datorate ca urmare a unor clauze contractuale care pot genera pierderi deoarece sunt considerate abuzive de către clienți. Provizioanele constituite sunt atât pentru litigiile în derulare, cât și pentru eventuale litigii care nu sunt la 31 decembrie 2015 pe rol, dar care pot ajunge în instanță și pot genera pierderi, în urma unor potențiale soluționări defavorabile a unor litigii colective. Valoarea totală a provizionul pentru litigii cu consumatorii, la data de 31 decembrie 2015, este de 41.460 mii RON (2014: 4.364 mii RON).

Provizioanele pentru angajamente extrabilanțiere sunt calculate multiplicând expunerea netă (expunere brută minus valoarea colateralului alocată) cu rata pierderilor istorice pentru fiecare categorie de risc și ajustată cu factorul standard de conversie în credit (așa cum este definit de Basel) și cu pierderea datorată nerambursării aferentă expunerii neacoperite cu garanții.

Prezumțiile statistice folosite pentru calculul provizioanelor în anul 2015 sunt consecvente cu cele utilizate pentru finalul anului 2014, revizuite conform informațiilor disponibile în anul curent.

31. Alte datorii

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Sume datorate bugetului de stat privind contribuțiile sociale	13.814	8.102	13.628	7.990
Beneficii ale angajaților pe termen scurt	56.100	59.052	55.474	57.203
Datorii către furnizori	102.585	103.766	102.274	103.314
Sume în tranzit (i)	170.605	313.193	170.605	313.193
Venit amânat	37.769	27.752	37.769	27.752
Alte datorii (ii)	60.988	51.632	60.990	51.632
Total	441.861	563.497	440.740	561.084

- i) Sumele în tranzit includ în principal sume în curs de decontare ce provin din tranzacții cu instrumente de debit în sumă de 29.154 mii RON (2014: 25.029 mii RON), încasări în curs de decontare cu alte bănci în sumă de 563 mii RON (2014: 103.442 mii RON), ordine de plată în sumă de 69.279 mii RON (2014: 78.611 mii RON), plăți care ar trebui decontate cu alte bănci în sumă de 15.497 mii RON (2014: 52.376 mii RON), încasări în curs de decontare cu numerar în sumă de 39.640 mii RON (2014: 41.111 mii RON).
- ii) Alte datorii includ tranzacții cu carduri de credit în sumă de 13.307 mii RON (2014: 11.534 mii RON), depunerile de capital social de către clienții Grupului în cazul deschiderii de societăți în sumă de 12.385 mii RON (2014: 11.834 mii RON), încasări din garanții primite în sumă de 5.533 mii RON (2014: 4.565 mii RON), sumele pentru plata TVA-ului și alte contribuții către bugetul de stat în sumă de 2.762 mii RON (2014: 1.487 mii RON)

32. Datorii subordonate

Soldul creditelor subordonate la 31 decembrie 2015 este în valoare de 170.000 mii EUR și 42.000 mii CHF (31 decembrie 2014: 170.000 mii EUR și 42.000 mii CHF). Soldul datoriilor subordonate în echivalent RON la 31 decembrie 2015, incluzând datoria atașată este de 950.436 mii RON (31 decembrie 2014: 923.655 mii RON). În cursul anului 2015, Grupul nu a contractat noi credite subordonate (2014: 20.000 mii EUR).

33. Capitalul social și acțiuni de trezorerie

La 31 decembrie 2015, numărul de acțiuni al Grupului este de 12.000 iar în anul 2015 nu au avut loc modificări în structura acțiunilor.

	Acțiuni emise	Acțiuni de trezorerie	Acțiuni în circulație
Sold la 1 ianuarie 2014	12.000.000.000	-30.502.026	11.969.497.974
Achiziții de acțiuni	0	-22.497.974	-22.497.974
Vânzare de acțiuni	0	53.000.000	53.000.000
Sold la 31 decembrie 2014 (consolidat)*	12.000	0	12.000

* acțiunile consolidate reprezintă numărul de acțiuni după creșterea valorii nominale la 100.000 RON pe acțiune (1:1.000.000).

În data de 12.12.2013, Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor a aprobat majorarea valorii nominale a acțiunilor băncii de la valoarea nominală de 0,1 RON pentru fiecare acțiune (neconsolidată) la valoarea nominală de 100.000 RON pentru fiecare acțiune (consolidată), decizie implementată începând cu data de 31 martie 2014.

În consecință, capitalul social al băncii în valoare de 12.000.000.000 RON este împărțit într-un număr de 12.000 acțiuni (consolidate) cu o valoare nominală de 100.000 RON/acțiune începând cu data de 31 martie 2014.

În cadrul procesului de majorare a valorii nominale a acțiunilor băncii de la valoarea nominală de 0,1 RON pentru fiecare acțiune (neconsolidată), la valoarea nominală de 100.000 RON pentru fiecare acțiune (consolidată), Banca a achiziționat un număr de 22.497.974 acțiuni (neconsolidate), atât de la persoane fizice, cât și de la persoane juridice.

În data de 24 noiembrie 2014, a fost înregistrată în registrul acționarilor băncii cesiunea celor 53 acțiuni (consolidate) - echivalentul a 53.000.000 acțiuni neconsolidate – deținute de Bancă, către Raiffeisen SEE Region Holding GmbH.

Dividendele plătite de către Raiffeisen Bank S.A. în cursul anului 2015 au fost în sumă de 606.000.000 RON, din care 471.579.516 RON din profit aferent exercițiului financiar al anului 2014 și 134.420.484 RON din rezultatul reportat.

Raiffeisen Bank S.A. propune Adunării Generale distribuția dividendelor aferente exercițiului financiar al anului 2015 în sumă brută totală de 240.000.000 RON.

Acționarii Grupului sunt următorii:

	31 December 2015 %	31 December 2014 %
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH	99,925	99,925
Alți acționari	0,075	0,075
Total	100	100

Acțiuni de trezorerie

	2015	2014
Mii RON		
1 ianuarie	0	-8.234
Acțiuni de trezorerie răscumpărate	0	-2.250
Diferența între valoarea nominală și valoarea de răscumpărare	0	-3.824
Vânzare acțiuni	0	5.300
Diferența între valoarea nominală și valoarea de răscumpărare	0	9.008
31 decembrie	0	0

34. Alte rezerve

	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Mii RON				
Rezerva legală (i)	220.995	195.074	218.865	192.943
Pierderi din valoarea justă recunoscute în capital (nete de impozit) din instrumente financiare disponibile pentru vânzare	60.220	441	61.804	1.993
Total	281.215	195.515	280.669	194.936

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
La 1 ianuarie	195.074	165.287	192.943	162.836
Modificare în scop de consolidare	0	0	0	320
Repartizarea profitului	25.921	29.787	25.922	29.787
La 31 decembrie	220.995	195.074	218.865	192.943

- (i) Rezervele legale reprezintă transferuri acumulate din rezultatul reportat în conformitate cu reglementările bancare locale care prevăd ca 5% din profitul brut al Grupului să fie transferat într-un cont de rezervă nedistribuibilă până în momentul în care rezerva atinge nivelul de 20% din capitalul social al entităților din Grup.

Rezervele legale nu sunt distribuibile acționarilor.

Rezerva pentru activele financiare disponibile pentru vânzare

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
La 1 ianuarie	441	1	1.993	1.670
Modificarea rezervei de valoare justă (pentru activele financiare disponibile pentru vânzare)	59.779	440	59.812	323
La 31 decembrie	60.220	441	61.805	1.993

35. Tranzacții cu părți aflate în relații speciale

Grupul a desfășurat o serie de tranzacții bancare cu Raiffeisen Bank International AG, societatea mamă, care controlează în ultimă instanță Grupul și subsidiarele sale în cursul activității normale. Aceste tranzacții au avut loc în termeni comerciali și la prețuri de piață.

Tranzacțiile/soldurile cu părțile aflate în relații speciale sunt prezentate în tabelele de mai jos:

Grup

Mii RON	Total 2015	Societatea mamă	Entități asociate	Asociere în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17.039	16.759	0	280	0	0
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.956	1.956	0	0	0	0
Depozite la bănci	24.766	24.561	0	0	0	205
Credite și avansuri acordate clienților	233.721	0	0	55.943	8.887	168.891
Titluri de valoare	2.233	0	0	0	0	2.233
Alte active	8.962	315	595	2.624	21	5.407
Creanțe în sold	288.677	43.591	595	58.847	8.908	176.736
Derivative deținute pentru managementul riscului	5.276	5.276	0	0	0	0
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	27.290	27.290	0	0	0	0
Depozite de la bănci	72.375	35.149	0	641	0	36.585
Depozite de la clienți	129.789	0	27	37.878	10.055	81.829
Credite de la bănci	1.208.073	1.117.684	0	0	0	90.389
Obligațiuni emise	4.574	0	0	0	0	4.574
Datorii subordonate	950.436	950.436	0	0	0	0
Alte datorii	16.435	12.148	0	0	0	4.287
Datorii în sold	2.414.248	2.147.983	27	38.519	10.055	217.664
Angajamente de creditare date	263.727	87.755	0	28.644	810	146.518
Garanții financiare date	141.042	122.906	0	2.779	0	15.357
Angajamente de creditare primite	678.675	678.675	0	0	0	0
Garanții financiare primite	213.202	190.956	0	0	0	22.246
Valoarea noțională a instrumentelor derivate	3.137.095	3.121.181	0	15.914	0	0

Mii RON	Total 2014	Societatea mamă	Entități asociate	Asociere în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate
Active financiare deținute pentru tranzacționare	50.059	49.505	0	547	0	7
Derivative deținute pentru managementul riscului	3.414	3.414	0	0	0	0
Depozite la bănci	94.637	93.702	0	0	0	935
Credite și avansuri acordate clienților	275.304	0	0	88.900	7.547	178.857
Titluri de valoare	2.179	0	0	0	0	2.179
Alte active	4.688	122	0	1.698	46	2.822
Creanțe în sold	430.281	146.743	0	91.145	7.593	184.800
Derivative deținute pentru managementul riscului	7.046	7.046	0	0	0	0
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18.381	18.380	0	1	0	0
Depozite de la bănci	121.222	76.479	0	40	0	44.703
Depozite de la clienți	194.615	0	28	25.887	7.713	160.987
Credite de la bănci	1.007.327	828.437	0	0	0	178.890
Obligațiuni emise	10.461	0	0	0	0	10.461
Datorii subordonate	923.655	923.655	0	0	0	0
Alte datorii	8.020	3.643	0	0	0	4.377
Datorii în sold	2.290.727	1.857.640	28	25.928	7.713	399.418
Angajamente de creditare date	281.326	63.829	0	30.257	833	186.407
Garanții financiare date	118.688	90.532	0	5.804	0	22.352
Angajamente de creditare primite	672.315	672.315	0	0	0	0
Garanții financiare primite	178.015	157.518	0	0	0	20.497
Valoarea noțională a instrumentelor derivate	3.569.240	3.521.026	0	45.717	0	2.497

Bancă

Mii RON	Total 2015	Societatea mamă	Subsidiare	Entități asociate	Asociere în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate
Active financiare deținute pentru tranzacționare	17.125	16.759	86	0	280	0	0
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.956	1.956	0	0	0	0	0
Depozite la bănci	24.766	24.561	0	0	0	0	205
Credite și avansuri acordate clienților	233.721	0	0	0	55.943	8.887	168.891
Titluri de valoare	2.233	0	0	0	0	0	2.233
Investiții în entități asociate și asocieri în participație	76.761	0	10.686	6.069	60.006	0	0
Alte active	17.667	315	8.705	595	2.624	21	5.407
Creanțe în sold	374.229	43.591	19.477	6.664	118.853	8.908	176.736
Derivative deținute pentru managementul riscului	5.276	5.276	0	0	0	0	0
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	27.290	27.290	0	0	0	0	0
Depozite de la bănci	72.375	35.149	0	0	641	0	36.585
Depozite de la clienți	133.393	0	3.604	27	37.878	10.055	81.829
Credite de la bănci	1.208.073	1.117.684	0	0	0	0	90.389
Obligațiuni emise	11.171	0	6.597	0	0	0	4.574
Datorii subordonate	950.436	950.436	0	0	0	0	0
Alte datorii	16.435	12.148	0	0	0	0	4.287
Datorii în sold	2.424.449	2.147.983	10.201	27	38.519	10.055	217.664
Angajamente de creditare date	263.727	87.755	0	0	28.644	810	146.518
Garanții financiare date	141.042	122.906	0	0	2.779	0	15.357
Angajamente de creditare primite	678.675	678.675	0	0	0	0	0
Garanții financiare primite	213.202	190.956	0	0	0	0	22.246
Valoarea noțională a instrumentelor derivate	3.145.619	3.121.181	8.524	0	15.914	0	0

Mii RON	Total 2014	Societatea mamă	Subsidiare	Entități asociate	Asociere în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate
Active financiare deținute pentru tranzacționare	50.059	49.505	5	0	542	0	7
Derivative deținute pentru managementul riscului	3.414	3.414	0	0	0	0	0
Depozite la bănci	94.637	93.702	0	0	0	0	935
Credite și avansuri acordate clienților	275.304	0	0	0	88.900	7.547	178.857
Titluri de valoare	2.179	0	0	0	0	0	2.179
Investiții în entități asociate și asocieri în participație	76.761	0	10.686	6.069	60.006	0	0
Alte active	14.677	122	9.990	0	1.697	46	2.822
Creanțe în sold	517.031	146.743	20.681	6.069	151.145	7.593	184.800
Derivative deținute pentru managementul riscului	7.046	7.046	0	0	0	0	0
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	18.641	18.380	260	0	1	0	0
Depozite de la bănci	121.222	76.479	0	0	40	0	44.703
Depozite de la clienți	200.629	0	6.014	28	25.887	7.713	160.987
Credite de la bănci	1.007.327	828.437	0	0	0	0	178.890
Obligațiuni emise	17.064	0	6.603	0	0	0	10.461
Datorii subordonate	923.655	923.655	0	0	0	0	0
Alte datorii	8.020	3.643	0	0	0	0	4.377
Datorii în sold	2.303.604	1.857.640	12.877	28	25.928	7.713	399.418
Angajamente de creditare date	281.326	63.829	0	0	30.257	833	186.407
Garanții financiare date	118.688	90.532	0	0	5.804	0	22.352
Angajamente de creditare primite	672.315	672.315	0	0	0	0	0
Garanții financiare primite	178.015	157.518	0	0	0	0	20.497
Valoarea noțională a instrumentelor derivate	3.590.454	3.521.026	21.214	0	45.717	0	2.497

Grup

Mii RON	Total 2015	Societatea mamă	Entități asociate	Asociere în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate
Venituri din dobânzi	10.822	806	0	2.489	238	7.289
Cheltuieli cu dobânzile	-71.349	-68.734	0	-55	-63	-2.497
Venituri din speze și comisioane	24.013	440	129	7.253	3	16.188
Cheltuieli cu speze și comisioane	-15.120	-810	0	0	0	-14.310
Venituri nete din tranzacționare	-2.947	-3.129	0	182	0	0
Cheltuieli operaționale	-55.446	-37.324	0	-1.227	0	-16.895
Cheltuieli salariale	-33.117	0	0	0	-33.117	0
Alte venituri operaționale	8.971	0	1.845	4.364	0	2.762

Mii RON	Total 2014	Societatea mamă	Entități asociate	Asociere în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate
Venituri din dobânzi	17.584	5.522	0	3.521	279	8.262
Cheltuieli cu dobânzile	-74.987	-69.427	-3	-266	-75	-5.216
Venituri din speze și comisioane	52.284	491	1	4.190	3	47.599
Cheltuieli cu speze și comisioane	-12.942	-6	0	0	0	-12.936
Venituri nete din tranzacționare	55.200	54.836	0	368	0	-4
Cheltuieli operaționale	-59.177	-32.911	0	0	0	-26.266
Cheltuieli salariale	-21.559	0	0	0	-21.559	0
Alte venituri operaționale	6.449	0	0	4.220	0	2.229

În cheltuieli de exploatare sunt incluse în principal cheltuieli IT, cheltuieli judiciare și de consultanță, precum și cheltuieli cu spațiile cum ar fi chirie, întreținere și altele.

Bancă

Mii RON	Total 2015	Societatea mamă	Subsidiare	Entități asociate	Asociere în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate
Venituri din dobânzi	10.822	806	0	0	2.489	238	7.289
Cheltuieli cu dobânzile	-71.700	-68.734	-351	0	-55	-63	-2.497
Venituri din speze și comisioane	78.972	440	54.959	129	7.253	3	16.188
Cheltuieli cu speze și comisioane	-15.120	-810	0	0	0	0	-14.310
Venituri nete din tranzacționare	-2.862	-3.129	85	0	182	0	0
Cheltuieli operaționale	-55.809	-37.324	-363	0	-1.227	0	-16.895
Cheltuieli salariale	-33.117	0	0	0	0	-33.117	0
Alte venituri operaționale	34.008	0	25.037	1.845	4.364	0	2.762

Mii RON	Total 2014	Societatea mamă	Subsidiare	Entități asociate	Asociere în participație	Personal cheie	Alte părți afiliate
Venituri din dobânzi	17.584	5.522	0	0	3.521	279	8.262
Cheltuieli cu dobânzile	-75.345	-69.427	-315	-3	-309	-75	-5.216
Venituri din speze și comisioane	88.672	491	36.338	1	4.240	3	47.599
Cheltuieli cu speze și comisioane	-12.942	-6	0	0	0	0	-12.936
Venituri nete din tranzacționare	55.200	54.836	0	0	368	0	-4
Cheltuieli operaționale	-59.808	-32.911	-313	0	-318	0	-26.266
Cheltuieli salariale	-21.559	0	0	0	0	-21.559	0
Alte venituri operaționale	24.213	0	17.674	0	4.310	0	2.229

Grupul a încheiat o serie de contracte de vânzare cu RIEEF, o entitate deținută în proporție de 100% de Raiffeisen Bank International, prin care contractele de credit inițial încheiate de către Bancă cu persoane juridice și fizice au fost vândute către această entitate. Valoarea contabilă a creditelor vândute la sfârșitul anului 2015 este de 1.882 mii RON (2014: 3.083 mii RON). În mai 2015, Grupul a cumpărat de la RIEEF portofoliul de credite de persoane fizice în valoare de 1.1 miliarde RON. În vederea finanțării tranzacției, Grupul a contractat două facilități de finanțare de la Raiffeisen Bank International în sumă totală de 205 milioane EUR sub forma unui nou împrumut de 100 milioane EUR și a preluării unei facilități de finanțare în sumă de 105 milioane EUR.

Tranzacții cu persoane cu funcție cheie

Persoanele care dețin funcții-cheie cuprind membrii Consiliului de Supraveghere, ai Directoratului și alte persoane cu funcții cheie, așa cum sunt acestea definite de Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/20.12.2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit, modificat prin Regulamentul nr. 5/17.12.2014.

Tranzacțiile cu angajații aflați în funcții de conducere sunt desfășurate în cursul normal al activității, reprezentând: credite acordate, depozite atrase, tranzacții de schimb valutar și garanții emise.

Volumul tranzacțiilor cu angajații cheie este prezentat în tabelele de mai jos:

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
Credite	8.887	7.547	8.887	7.547
Venituri din dobânzi și comisioane	241	283	241	283
Depozite	10.055	7.713	10.055	7.713
Cheltuieli cu dobânzile	-63	75	-63	75

Creditele acordate persoanelor cu funcții cheie ale Grupului nu au necesitat înregistrarea unei ajustări pentru depreciere (31 decembrie 2014: 0 RON).

Compensațiile totale acordate persoanelor cu funcții cheie sunt prezentate în tabelul de mai jos în conformitate cu IAS 24.17. Cheltuielile au fost recunoscute în conformitate cu IAS 24 pe baza principiului contabilității de angajamente și în concordanță cu principiile standardelor care stau la baza IAS 19 și IFRS 2.

Compensarea personalului cu funcție cheie

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
<i>Beneficii pe termen scurt ale angajaților</i>	29.830	20.777	29.830	20.777
<i>Alte beneficii pe termen lung</i>	2.534	0	2.534	0
<i>Plata pe bază de acțiuni</i>	753	782	753	782
Total compensații	33.117	21.559	33.117	21.559

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților prezentate în tabelul de mai sus cuprind salariile și prestațiile în natură, alte beneficii și acele părți ale bonusurilor care devin scadente pe termen scurt. În plus, se includ și eventualele modificări care pot să apară datorită diferențelor dintre bonusul estimat și bonusul acordat ulterior.

Alte beneficii pe termen lung cuprind o parte din provizionul pentru plata bonusului referitoare la partea de provizion amânată în numerar și partea reținută plătită în instrumente. Pentru acestea din urmă, sunt luate în considerare schimbările din reevaluare datorate fluctuațiilor valutare.

Creșterea compensațiilor personalului cu funcție cheie în 2015 comparativ cu 2014 este datorată faptului că în anul 2014, conform politicii de Grup, nu a fost acordat bonus de performanță. Un alt factor care a generat această variație este creșterea numărului de persoane incluse în categoria de persoane cu funcție cheie.

36. Transferuri de active financiare

În cursul normal al activității, Grupul desfășoară tranzacții prin care transferă active financiare către terțe părți. Informațiile de mai jos detaliază aceste transferuri și interesele reținute de Grup în activele transferate.

RI Eastern European Finance B.V. („RIEEF”)

Grupul a transferat credite și avansuri acordate clienților retail și non-retail către RIEEF, o parte aflată în relații speciale cu Grupul (Nota 35). Grupul furnizează servicii de administrare a activelor aferente portofoliilor de credite transferate, în condiții de piață. Grupul a transferat în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile asociate activelor transferate; de aceea, aceste active transferate nu sunt incluse în aceste situații financiare. Comisiunile de management sunt incluse în venituri din comisioane și speze, valoarea lor pentru anul 2015 fiind de 3.129 mii RON (2014: 5.386 mii RON).

37. Angajamente extrabilanțiere, active și datorii contingente

(i) Active contingente

În cursul anului 2015, Grupul a vândut credite acordate persoanelor juridice către RIEEF în sumă de 1.882 mii RON (echivalent 424 mii EUR). În 2014, vânzarea de credite acordate persoanelor juridice către RIEEF a fost în sumă de 3.083 mii RON (echivalent 694 mii EUR).

Prețul primit de Grup a avut următoarele două componente:

- i) componenta fixă stabilită și încasată la data tranzacției;
- ii) componenta variabilă stabilită și încasată lunar pe perioada rămasă până la maturitate (denumită „betterment payment”).

Pentru clienții non-retail, prețul include doar componenta fixă iar pentru clienții retail prețul include componenta fixă sau componenta variabilă.

Componenta variabilă a prețului reprezintă un instrument financiar pentru care nu există o piață activă sau tranzacții recente. În plus, tehnica de măsurare prin intermediul valorii prezente a fluxurilor viitoare de numerar conduce la o serie de valori juste încadrate într-un interval valoric larg datorită incertitudinilor privind fluxurile viitoare de numerar.

Componenta variabilă a prețului este calculată ca marjă de dobândă netă a portofoliului de credite și depinde de factori variabili cum ar fi: ratele EURIBOR, costurile de finanțare, numerarul colectat de la clienți, rata de neplată a portofoliului și rata plăților anticipate. Anticiparea cu acuratețe a evoluției acestor elemente, ce determină componenta variabilă a prețului de vânzare, are un grad ridicat de incertitudine și, ca atare, tehnica de măsurare prin intermediul valorii prezente a fluxurilor viitoare de numerar nu reprezintă un model de măsurare ce poate fi folosit pentru înregistrarea contabilă a unui activ financiar.

Componenta variabilă a prețului de vânzare încasată în anul 2015 este în sumă de 12.159 mii RON (2014: 56.689 mii RON) și a fost înregistrată ca venituri din comisioane (vezi nota 8).

(ii) Angajamente referitoare la credite

Garanții și acreditive

Banca emite scrisori de garanție și acreditive pentru clienții săi. Scrisorile de garanție și acreditivele reprezintă asigurări irevocabile asupra faptului că Grupul va efectua plata în cazul în care un client nu își poate îndeplini obligațiile față de un terț. Principalul scop al acestor acreditive este de a asigura un client de disponibilitatea fondurilor la cerere.

Angajamente de creditare

Angajamentele de creditare reprezintă partea netrasă a sumelor aprobate ca și facilități de creditare. Angajamentele de creditare nu necesită neapărat o cerință de lichiditate în viitor, deoarece multe din angajamente se vor încheia fără a fi utilizate.

Sumele contractuale ale angajamentelor extrabilanțiere, garanțiilor emise și acreditivelor sunt prezentate în următorul tabel:

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Angajamente de credit	6.732.669	6.401.128	6.732.669	6.401.128
Garanții emise	1.479.072	1.776.918	1.479.072	1.776.918
Acreditive	309.734	399.721	309.734	399.721
Total	8.521.475	8.577.767	8.521.475	8.577.767

(iii) Datorii contingente aferente leasingului operațional

Datoriile contingente aferente leasingului operațional se prezintă în felul următor:

Mii RON	Grup		Bancă	
	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
Sub 1 an	110.228	114.537	110.011	113.703
1 - 5 ani	274.087	320.711	273.222	317.377
Peste 5 ani	172.853	245.626	171.274	238.700
Total	557.168	680.874	554.507	669.780

38. Analiza pe scadențe a activelor și pasivelor

Tabelul de mai jos prezintă o analiză a activelor și pasivelor în funcție de momentul în care se așteaptă să fie recuperate sau decontate.

Grup

Mii RON	Până în 12 luni 2015	Peste 12 luni 2015	Total 2015	Până în 12 luni 2014	Peste 12 luni 2014	Total 2014
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.981.390	0	6.981.390	7.853.134	0	7.853.134
Active financiare deținute pentru tranzacționare	527.133	0	527.133	83.636	0	83.636
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.956	0	1.956	3.417	0	3.417
Credite și avansuri acordate băncilor	1.138.893	0	1.138.893	904.144	0	904.144
Credite și avansuri acordate clienților	6.843.183	11.310.403	18.153.586	6.292.463	9.817.612	16.110.075
Titluri de valoare	2.488.334	1.627.463	4.115.797	1.829.393	1.389.861	3.219.254
Investiții în entități asociate și asocieri în participație	0	102.192	102.192	0	112.103	112.103
Imobilizări corporale	0	212.958	212.958	0	227.347	227.347
Imobilizări necorporale	0	87.223	87.223	0	81.218	81.218
Datorie privind impozitul amânat	0	15.714	15.714	0	27.843	27.843
Alte active	140.040	9.651	149.691	157.434	9.168	166.602
Total	18.120.929	13.365.604	31.486.533	17.123.621	11.665.152	28.788.773
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	37.902	0	37.902	54.055	0	54.055
Derivative deținute pentru managementul riscului	5.332	0	5.332	7.047	0	7.047
Depozite de la bănci	600.751	26.331	627.082	491.642	41.379	533.021
Depozite de la clienți	23.529.419	210.173	23.739.592	20.740.935	326.923	21.067.858
Datorie privind impozitul pe profit curent	16.167	0	16.167	31.586	0	31.586
Credite de la bănci și alte instituții financiare	624.068	1.000.407	1.624.475	601.449	875.424	1.476.873
Obligațiuni emise	243.452	496.242	739.694	21.966	718.321	740.287
Datorii subordonate	5.745	944.691	950.436	5.185	918.470	923.655
Provizioane	44.684	48.713	93.397	52.840	7.669	60.509
Alte datorii	428.199	13.662	441.861	546.401	17.096	563.497
Total	25.535.719	2.740.219	28.275.938	22.553.106	2.905.282	25.458.388

Bancă

Mii RON	Până în 12 luni 2015	Peste 12 luni 2015	Total 2015	Până în 12 luni 2014	Peste 12 luni 2014	Total 2014
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.981.376	0	6.981.376	7.853.128	0	7.853.128
Active financiare deținute pentru tranzacționare	527.218	0	527.218	83.636	0	83.636
Derivative deținute pentru managementul riscului	1.956	0	1.956	3.367	47	3.414
Credite și avansuri acordate băncilor	1.138.893	0	1.138.893	904.128	0	904.128
Credite și avansuri acordate clienților	6.843.183	11.310.403	18.153.586	6.292.463	9.817.612	16.110.075
Titluri de valoare	2.487.564	1.607.125	4.094.689	1.827.794	1.371.316	3.199.110
Investiții în entități asociate și asocieri în participație	0	76.761	76.761	0	76.761	76.761
Imobilizări corporale	0	212.695	212.695	0	227.170	227.170
Imobilizări necorporale	0	87.159	87.159	0	81.153	81.153
Datorii privind impozitul amânat	0	15.598	15.598	0	27.547	27.547
Alte active	143.543	9.651	153.194	159.295	9.168	168.463
Total	18.123.733	13.319.392	31.443.125	17.123.811	11.610.774	28.734.585
Datorii financiare deținute pentru tranzacționare	37.902	0	37.902	54.314	0	54.314
Derivative deținute pentru managementul riscului	5.276	0	5.276	7.046	0	7.046
Depozite de la bănci	600.751	26.331	627.082	491.643	41.379	533.022
Depozite de la clienți	23.533.023	210.173	23.743.196	20.746.949	326.923	21.073.872
Datorii privind impozitul pe profit curent	16.095	0	16.095	30.454	0	30.454
Credite de la bănci și alte instituții financiare	624.068	1.000.407	1.624.475	601.449	875.424	1.476.873
Obligațiuni emise	246.323	499.962	746.285	21.966	724.924	746.890
Datorii subordonate	5.745	944.691	950.436	5.185	918.470	923.655
Provizioane	44.684	48.713	93.397	52.840	7.669	60.509
Alte datorii	427.078	13.662	440.740	543.988	17.096	561.084
Total	25.540.945	2.743.939	28.284.884	22.555.834	2.911.885	25.467.719

39. Capital

Managementul capitalului Grupului este definit prin strategia de menținere a nivelurilor de capital care este aprobată și revizuită cel puțin anual de către directoratul băncii.

Obiectivul principal definit prin managementul capitalului este asigurarea unui nivel al fondurilor proprii care să fie adecvat nu numai în conformitate cu cerințele de capital reglementate, cât și cu limitele stabilite intern prin strategia de menținere a nivelurilor de capital.

Directoratul administrează în mod activ structura capitalului și urmărește menținerea unui nivel mai ridicat al capitalului decât cel reglementat, care să asigure o poziție confortabilă pentru implementarea strategiei de afaceri.

Față de anul anterior, nu s-au înregistrat modificări majore cu privire la obiectivele și politicile referitoare la managementul nivelului de capital.

Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012 impune menținerea indicatorului de adecvare a capitalului la riscuri la un nivel minim de 4,5 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază, de 6% pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 și de minim 8% pentru rata fondurilor proprii totale iar Grupul îndeplinește aceste cerințe.

Mii RON	Grup		Bancă	
	2015	2014	2015	2014
Fonduri proprii de nivel 1	2.604.026	2.639.844	2.531.344	2.588.458
Fonduri proprii de nivel 2	854.982	889.557	844.591	882.879
Total fonduri proprii	3.459.008	3.529.401	3.375.935	3.471.337
Active ponderate la risc	18.735.484	17.518.204	18.168.762	17.004.645
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază	13,90%	15,07%	13,93%	15,22%
Rata fondurilor proprii de nivel 1	13,90%	15,07%	13,93%	15,22%
Indicator de solvabilitate	18,46%	20,15%	18,58%	20,41%

Fondurile proprii sunt formate din fondurile proprii de nivel 1 și fondurile proprii de nivel 2. Fondurile proprii de nivel 1 cuprind capitalul social, primele de emisiune, rezultatul reportat (excluzând profitul anului curent) și deducerile conform legislației în vigoare. Cealaltă componentă a capitalului de reglementare este fondurile proprii de nivel 2, care include datorii subordonate pe termen lung și deducerile conform legislației în vigoare.

40. Consolidare pe segmente

Principalele decizii luate de Directorii Operaționali legate de alocarea resurselor către fiecare segment sunt luate pe baza puterii financiare și a profitabilității acestora.

Grupul își urmărește performanțele financiare și administrează activitatea pe dimensiunile de segmente și produse. Clientela este împărțită în acest sens între clienți corporativi, retail, instituții financiare și angajații proprii. Segmentul corporativ cuprinde persoanele juridice cu cifră de afaceri ce depășește 5 milioane EUR, segmentul retail cuprinde persoanele fizice și persoanele juridice cu o cifră de afaceri sub 5 milioane EUR (IMM), în timp ce segmentul instituțiilor financiare (parte a Diviziei Trezorerie) cuprinde brokeri, bănci, companii de asigurare, companii de leasing, fonduri de pensii și investiții, precum și companii de administrare a activelor.

Grupul oferă o gamă largă de servicii, adaptate nevoilor în continuă schimbare ale clienților, dar în același timp acordând o atenție sporită activităților bancare de bază.

Segmentele de clienți aduc mai mult de 85% din veniturile operaționale ale Grupului, cu următoarele mențiuni: segmentul de clienți corporativi aduce în principal venituri din activitatea de creditare, urmată de comisioane din plăți, servicii de administrare a conturilor, tranzacții de schimb valutar și activități specifice băncilor de investiții.

Aceleași surse de venit pot fi menționate și în ceea ce privește clienții IMM, în timp ce particularitățile afacerilor lor sunt evidențiate printr-o activitate tranzacțională mai intensă, fapt ce determină ca o proporție mai mare din venituri să provină din speze și comisioane.

Clienții persoane fizice oferă surse foarte diversificate de venit pentru Grup, generate în principal din produsele de credite de consum, carduri de credit, facilități de descoperit de cont, dar și din credite ipotecare, produse de economisire, plăți, schimburi valutare și servicii de administrare a activelor, precum și activități de brokeraj bursier. Grupul continuă să promoveze utilizarea canalelor alternative în rândul clienților și prin aceasta să furnizeze servicii de mai bună calitate cu avantaje reciproce. O altă sursă de venituri o reprezintă creditele și depozitele acordate propriilor angajați.

În afară de segmentele de clienți, performanța Grupului este influențată de rezultatele Diviziei Trezorerie (fără partea de instituții financiare) și a segmentului "Altele" (fără componenta aferentă angajaților proprii). Divizia Trezorerie asigură venituri din activități de tranzacționare interbancară, venituri nete din instrumente financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere și de asemenea din dobânzi. Segmentul "Altele" înregistrează în principal venituri din transferuri între segmente (inclusiv aferent capitalului) și venituri generate din participații.

Referitor la împărțirea pe arii geografice, Grupul își desfășoară activitatea în principal în zona geografică a României.

Grup

Mii RON	Clienți corporativi 2015	Persoane fizice 2015	IMM 2015	Trezorerie 2015	Alfii 2015	Total 2015
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor	6.280.854	10.827.494	1.594.781	11.318.675	2.499.615	32.521.419
Ajustări pentru deprecierea creditelor	-341.895	-577.744	-105.917	0	-9.330	-1.034.886
Total activ	5.938.959	10.249.750	1.488.864	11.318.675	2.490.285	31.486.533
Total datorii	6.001.488	12.433.992	4.351.550	3.712.160	1.776.748	28.275.938
Capitaluri proprii	0	0	0	0	3.210.595	3.210.595
Venituri nete din dobânzi	206.468	621.811	166.369	2.686	57.313	1.054.647
Venituri nete din speze și comisioane	101.283	340.165	171.304	16.153	1.101	630.006
Venituri nete din tranzacționare	47.419	103.790	54.810	81.605	893	288.517
Venituri nete din alte instrumente financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere	396	7.130	3.550	-6.244	3	4.835
Alte venituri operaționale	-11	-1	0	-1	27.054	27.041
Venituri operaționale	355.555	1.072.895	396.033	94.199	86.364	2.005.046
Cheltuieli operaționale	-84.714	-366.880	-116.267	-24.190	-89.107	-681.158
Cheltuieli salariale	-76.311	-322.222	-101.075	-21.941	-6.809	-528.358
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-73.487	-184.770	-26.936	0	-3.819	-289.012
Câștiguri din investiții în entități asociate și asocieri în participație	69	1.687	198	0	1.291	3.245
Profit înainte de impozitare	121.112	200.710	151.953	48.068	-12.080	509.763
Cheltuială cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-83.332	-83.332
Profit net al exercițiului financiar	121.112	200.710	151.953	48.068	-95.412	426.431

Mii RON	Clienți corporativi 2014	Persoane fizice 2014	IMM 2014	Trezorerie 2014	Alfii 2014	Total 2014
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor	5.977.879	9.061.132	1.541.545	10.673.642	2.501.398	29.755.596
Ajustări pentru deprecierea creditelor	-343.978	-509.440	-107.807	0	-5.598	-966.823
Total active	5.633.901	8.551.692	1.433.738	10.673.642	2.495.800	28.788.773
Total datorii	5.329.435	11.212.417	3.802.211	3.263.059	1.851.266	25.458.388
Capitaluri proprii	0	0	0	0	3.330.385	3.330.385
Venituri nete din dobânzi	214.581	568.917	173.158	-26.199	114.621	1.045.078
Venituri nete din speze și comisioane	120.648	366.878	169.792	21.644	1.061	680.023
Venituri nete din tranzacționare	49.715	83.087	46.305	100.824	814	280.745
Venituri nete din alte instrumente financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere	551	1.293	162	31.706	60	33.772
Alte venituri operaționale	0	0	0	0	28.210	28.210
Venituri operaționale	385.495	1.020.175	389.417	127.975	144.766	2.067.828
Cheltuieli operaționale	-77.978	-381.162	-119.111	-22.548	-65.601	-666.400
Cheltuieli salariale	-66.256	-292.919	-93.029	-21.177	-7.845	-481.226
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-119.712	-156.358	-36.761	0	-1.155	-313.986
Câștiguri din investiții în entități asociate și asocieri în participație	439	2.223	398	-153	1.991	4.898
Profit înainte de impozitare	121.988	191.959	140.914	84.097	72.156	611.114
Cheltuială cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-98.621	-98.621
Profit net al exercițiului financiar	121.988	191.959	140.914	84.097	-26.465	512.493

Banca

Mii RON	Clienți corporativi 2015	Persoane fizice 2015	IMM 2015	Trezorerie 2015	Alții 2015	Total 2015
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor	6.280.854	10.827.494	1.594.781	11.273.432	2.501.450	32.478.011
Ajustări pentru deprecierea creditelor	-341.895	-577.744	-105.917	0	-9.330	-1.034.886
Total active	5.938.959	10.249.750	1.488.864	11.273.432	2.492.120	31.443.125
Total datorii	6.001.488	12.433.992	4.351.550	3.712.160	1.785.694	28.284.884
Capitaluri proprii	0	0	0	0	3.158.241	3.158.241
Venituri nete din dobânzi	206.468	621.811	166.369	1.559	57.313	1.053.520
Venituri nete din speze și comisioane	100.411	322.761	168.782	16.153	1.099	609.206
Venituri nete din tranzacționare	47.419	103.790	54.810	81.349	893	288.261
Venituri nete din alte instrumente financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere	396	7.130	3.550	-6.244	3	4.835
Alte venituri operaționale	0	0	0	0	54.120	54.120
Venituri operaționale	354.694	1.055.492	393.511	92.817	113.428	2.009.942
Cheltuieli operaționale	-84.587	-364.349	-115.900	-24.190	-89.106	-678.132
Cheltuieli salariale	-76.142	-318.873	-100.589	-21.941	-6.810	-524.355
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-73.487	-184.770	-26.936	0	-3.819	-289.012
Profit înainte de impozitare	120.478	187.500	150.086	46.686	13.693	518.443
Cheltuială cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-80.879	-80.879
Profit net al exercițiului financiar	120.478	187.500	150.086	46.686	-67.186	437.564

Mii RON	Clienți corporativi 2014	Persoane fizice 2014	IMM 2014	Trezorerie 2014	Alții 2014	Total 2014
Total active înainte de ajustările pentru deprecierea creditelor	5.977.879	9.061.132	1.541.545	10.619.695	2.501.157	29.701.408
Ajustări pentru deprecierea creditelor	-343.978	-509.438	-107.807	0	-5.600	-966.823
Total active	5.633.901	8.551.694	1.433.738	10.619.695	2.495.557	28.734.585
Total datorii	5.329.435	11.212.417	3.802.211	3.263.059	1.860.597	25.467.719
Capitaluri proprii	0	0	0	0	3.266.866	3.266.866
Venituri nete din dobânzi	214.658	568.979	173.298	-10.161	97.265	1.044.039
Venituri nete din speze și comisioane	119.179	338.401	165.581	21.730	1.061	645.952
Venituri nete din tranzacționare	49.715	82.194	46.305	98.881	814	277.909
Venituri nete din alte instrumente financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere	551	1.415	162	31.905	1	34.034
Alte venituri operaționale	0	0	0	0	45.449	45.449
Venituri operaționale	384.103	990.989	385.346	142.355	144.590	2.047.383
Cheltuieli operaționale	-77.848	-378.072	-118.739	-21.489	-65.600	-661.748
Cheltuieli salariale	-66.061	-288.859	-92.471	-20.665	-7.845	-475.901
Cheltuieli nete cu provizioanele pentru deprecierea valorii activelor financiare	-119.712	-156.358	-36.761	0	-1.155	-313.986
Profit înainte de impozitare	120.482	167.700	137.375	100.201	69.990	595.748
Cheltuială cu impozitul pe profit	0	0	0	0	-94.380	-94.380
Profit net al exercițiului financiar	120.482	167.700	137.375	100.201	-24.390	501.368

41. Evenimente ulterioare datei bilanțului

La sfârșitul lunii noiembrie 2015, Parlamentul României a adoptat legea privind stingerea datoriilor asumate prin contracte de credit de către consumatori prin transferul bunului ipotecat ("darea în plată"). Proiectul de reglementare nu a fost promulgat de Președintele României, care l-a retransmis, la jumătatea lunii decembrie 2015, Parlamentului României pentru reexaminare. La data acestor situații financiare, legea "dării în plată" este reanalizată de Parlament. Instituții foarte importante, cu expertiză de specialitate în domeniu dovedită, s-au pronunțat privind impactul negativ al legii în forma actuală și au formulat propuneri pentru modificări semnificative - Banca Națională a României, Banca Centrală Europeană, Comisia Europeană, Guvernul, Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii.

În cazul în care legea intră în vigoare până la data publicării acestor situații financiare, acest eveniment ulterior nu necesită ajustarea acestor situații financiare.

Adrese și persoane de contact

APRECIEM
DIVERSITATEA
DE OPINII

ȘTIM SĂ
ASCULTĂM

Adrese și persoane de contact

Raiffeisen Bank International (RBI)

Austria

Am Stadtpark 9, 1030 Viena
 Tel: +43-1-71 707-0
 Fax: +43-1-71 707-1715
www.rbinternational.com
ir@rbinternational.com
communications@rbinternational.com

Rețeaua Bancară

Albania

Raiffeisen Bank Sh.A.
 "European Trade Center"
 Bulevardi "Bajram Curri"
 Tirana
 Tel.: +355-4-23 8 100
 Fax: +355-4-22 755 99
 SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Belarus

Priorbank JSC
 V. Khoruzhey str. 31-A
 220002 Minsk
 Tel.: +375-17-28 9-9090
 Fax: +375-17-28 9-9191
 SWIFT/BIC: PJCBBY2X
www.priorbank.by

Bosnia and Herzegovina

Raiffeisen Bank d.d.
Bosna i Hercegovina
 Zmaja od Bosne bb
 71000 Sarajevo
 Tel.: +387-33-287 100
 Fax: +387-33-21 385 1
 SWIFT/BIC: RZBABA2S
www.raiffeisenbank.ba

Bulgaria

Raiffeisenbank (Bulgaria) EAD
 Nikola I. Vapzarov Blvd.
 Business Center EXPO 200
 PHAZE III, floor 5
 1407 Sofia

Tel.: +359-2-91 985 101
 Fax: +359-2-94 345 28
 SWIFT/BIC: RZBBBGSF
www.rbb.bg

Croatia

Raiffeisenbank Austria d.d.
 Petrinjska 59,
 10000 Zagreb
 Tel: +385-1-45 664 66
 Fax: +385-1-48 116 24
 SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Czech Republic

Raiffeisenbank a.s.
 Hvězdova 1716/2b
 14078 Prague 4
 Tel: + 420-234-405-222
 Fax: +420-234-402-111
 SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Hungary

Raiffeisen Bank Zrt.
 Akadémia utca 6
 1054 Budapest
 Tel.: +36-1-48 444-00
 Fax: +36-1-48 444-44
 SWIFT/BIC: UBRTHUHB
www.raiffeisen.hu

Kosovo

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.
 Rruga UÇK, No. 51
 10000 Pristina
 Tel.: +381-38-22 222 2
 Fax: +381-38-20 301 130
 SWIFT/BIC: RBKOKKPR
www.raiffeisen-kosovo.com

Poland

Raiffeisen Bank Polska S.A.
 Ul. Piękna 20
 00-549 Warsaw
 Tel.: +48-22-58 5-2000
 Fax: +48-22-58 5-2585
 SWIFT/BIC: RCBWPLPW
www.raiffeisen.pl

Romania

Raiffeisen Bank S.A.
 Calea Floreasca 246C
 014476 Bucharest
 Tel.: +40-21-30 610 00
 Fax: +40-21-23 007 00
 SWIFT/BIC: RZBRROBU
www.raiffeisen.ro

Russia

AO Raiffeisenbank
 Smolenskaya-Sennaya 28
 119002 Moscow
 Tel.: +7-495-72 1-9900
 Fax: +7-495-72 1-9901
 SWIFT/BIC: RZBMRUMM
www.raiffeisen.ru

Serbia

Raiffeisen banka a.d.
 Djordja Stanojevica 16
 11070 Novi Beograd
 Tel.: +381-11-32 021 00
 Fax: +381-11-22 070 80
 SWIFT/BIC: RZBSRSBG
www.raiffeisenbank.rs

Slovakia

Tatra banka, a.s.
 Hodžovo námestie 3
 P.O. Box 42
 85005 Bratislava 55
 Tel.: +421-2-59 19-1111
 Fax: +421-2-59 19-1110
 SWIFT/BIC: TATRSKBX
www.tatrabanka.sk

Slovenia

Raiffeisen Banka d.d.
 Zagrebška cesta 76
 2000 Maribor
 Tel: +386-2-22 931 00
 Fax: +386-2-30 344 2
 SWIFT/BIC: KREKSI22
www.raiffeisen.si

Ukraine

Raiffeisen Bank Aval JSC
 9, vul Leskova
 01011 Kiev
 Tel.: +38-044-49 088 88,
 Fax: +38-044-295-32 31
 SWIFT/BIC: AVALUAUK
www.aval.ua

Companii de leasing

Austria

**Raiffeisen-Leasing
 International GmbH**
 Am Stadtpark 3
 1030 Vienna
 Tel.: +43-1-71 707-2071
 Fax: +43-1-71 707-76 2966
www.rli.co.at

Albania

Raiffeisen Leasing Sh.a.
 "European Trade Center"
 Bulevardi "Bajram Curri"
 Tirana
 Tel.: +355-4-22 749 20
 Fax: +355-4-22 325 24
www.raiffeisen-leasing.al

Belarus

"Raiffeisen-Leasing" JLLC
 V. Khoruzhey 31-A
 220002 Minsk
 Tel.: +375-17-28 9-9394
 Fax: +375-17-28 9-9974
www.rl.by

Bosnia and Herzegovina

**Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Sarajevo**
 Zmaja od Bosne bb.
 71000 Sarajevo
 Tel.: +387-33-254 354
 Fax: +387-33-212 273
www.rlbh.ba

Bulgaria

Raiffeisen Leasing Bulgaria OOD
 32A Cherni Vrah Blvd. Fl.6
 1407 Sofia
 Tel.: +359-2-49 191 91
 Fax: +359-2-97 420 57
www.rlbgbg

Croatia

Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Radnicka cesta 43
 10000 Zagreb
 Tel.: +385-1-65 9-5000
 Fax: +385-1-65 9-5050
www.rl-hr.hr

Czech Republic

Raiffeisen-Leasing s.r.o.
 Hvězdova 1716/2b
 14078 Prague 4
 Tel.: +420-2-215 116 11
 Fax: +420-2-215 116 66
www.rl.cz

Hungary

Raiffeisen Lízing Zrt.
 Vérmező út. 4
 1012 Budapest
 Tel.: +36-1-477 8709
 Fax: +36-1-477 8702
www.raiffeisenlizing.hu

Kazakhstan

**Raiffeisen Leasing Kazakhstan
 LLP**
 Shevchenko Str. 146, No. 12
 050008 Almaty
 Tel.: +7-727-378 54 30
 Fax: +7-727-378 54 31
www.rlkz.at

Kosovo

Raiffeisen Leasing Kosovo
 Gazmend Zajmi n.n., Sunny
 Hill
 10000 Pristina
 Tel: +381-38-22 222 2
 Fax: +381-38-20 301 103
www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Moldova

I.C.S. Raiffeisen Leasing S.R.L.
 Alexandru cel Bun 51
 2012 Chișinău
 Tel.: +373-22-27 931 3
 Fax: +373-22-22 838 1
www.raiffeisen-leasing.md

Poland

Raiffeisen-Leasing Polska S.A.
 Ul. Prosta 51
 00-838 Warsaw
 Tel.: +48-22-32 636-00
 Fax: +48-22-32 636-01
www.rl.com.pl

Romania

Raiffeisen Leasing IFN S.A.
 Calea Floreasca 246 D
 014476 Bucharest
 Tel.: +40-21-36 532 96
 Fax: +40-37-28 799 88
www.raiffeisen-leasing.ro

Russia

ООО Raiffeisen-Leasing
 Smolenskaya-Sennaya 28
 119121 Moscow
 Tel: +7-495-72 1-9980
 Fax: +7-495-72 1-9901
www.raiffeisen-leasing.ru

Serbia

Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Djordja Stanojevica 16
 11070 Novi Beograd
 Tel.: +381-11-220 7400
 Fax: +381-11-228 9007
www.raiffeisen-leasing.rs

Slovakia

Tatra-Leasing s.r.o.
 Černyševského 50
 85101 Bratislava
 Tel.: +421-2-59 19-3053
 Fax: +421-2-59 19-3048
www.tatraleasing.sk

Slovenia

Raiffeisen Leasing d.o.o.
 Letališka cesta 29a
 SI-1000 Ljubljana
 Tel.: +386-1-241-6250
 Fax: +386-1-241-6268
www.rl-sl.si

Ukraine

LLC Raiffeisen Leasing Aval
 Moskovskiy Prospect 9
 Build. 5 Office 101
 04073 Kiev
 Tel.: +380-44-590 24 90
 Fax: +380-44-200 04 08
www.rla.com.ua

Sucursale și reprezentanțe - Europa**France**

RBI Representative Office Paris
 9-11 Avenue Franklin D.
 Roosevelt, 75008 Paris
 Tel.: +33-1-45 612 700
 Fax: +33-1-45 611 606

Germany

RBI Frankfurt Branch
 Wiesenhüttenplatz 26
 60 329 Frankfurt
 Tel.: +49-69-29 921 924
 Fax: +49-69-29 921 9-22

Sweden

RBI Representative Office Nordic Countries
 Drottninggatan 89, 14th floor
 11360 Stockholm
 Tel.: +46-8-440 5086
 Fax: +46-8-440 5089

UK

RBI London Branch
 Leaf C 9th Floor, Tower 42
 25 Old Broad Street
 London EC2N 1HQ
 Tel: +44-20-79 33-8000
 Fax: +44-20-79 33-8099

Sucursale și reprezentanțe – Asia și America**China**

RBI Beijing Branch
 Beijing International Club Suite
 200, 2nd floor
 Jianguomenwai Dajie 21
 100020 Beijing
 Tel: +86-10-65 32-3388
 Fax: +86-10-65 32-5926

RBI Hong Kong Branch

Unit 2102, 21st Floor,
 Tower One, Lippo Centre
 89 Queensway, Hong Kong
 Tel: +85-2-27 30-2112
 Fax: +85-2-27 30-6028

RBI Representative Office Zhuhai

Room 2404, Yue Cai Building
 No. 188, Jingshan Road, Jida,
 Zhuhai, Guangdong Province
 519015, P.R. China
 Tel: +86-756-32 3-3500
 Fax: +86-756-32 3-3321

India

RBI Representative Office Mumbai
 501, Kamla Hub, Gulmohar
 Road, Juhu, Mumbai – 400049
 Tel: +91-22-26 230 657
 Fax: +91-22-26 244 529

Korea

RBI Representative Office Korea
 #1809 Le Meilleur Jongno
 Town, 24 Jongno 1ga
 Seoul 110-888
 Republic of Korea
 Tel: +82-2-72 5-7951
 Fax: +82-2-72 5-7988

Singapore

RBI Singapore Branch
 One Raffles Quay
 #38-01 North Tower
 Singapore 048583
 Tel: +65-63 05-6000
 Fax: +65-63 05-6001

USA

RB International Finance (USA) LLC
 1133 Avenue of the Americas,
 16th Floor, 10036 New York
 Tel: +1-212-84 541 00
 Fax: +1-212-94 420 93

**RZB Austria Representative
Office New York**
1133 Avenue of the Americas,
16th Floor, 10036 New York
Tel: +1-212-59 3-7593
Fax: +1-212-59 3-9870

Vietnam
RBI Representative Office
Ho-Chi-Minh-City
35 Nguyen Hue Str.,
Harbour View Tower
Room 601A, 6th Floor, Dist 1
Ho-Chi-Minh-City
Tel: +84-8-38 214 718,
+84-8-38 214 719
Fax: +84-8-38 215 256

**Raiffeisen Zentralbank
AG**

Austria
Am Stadtpark 9
1030 Vienna
Tel: +43-1-26 216-0
Fax: +43-1-26 216-1715
www.rzb.at

Grupul Raiffeisen în România

Raiffeisen Bank

Administrația Centrală

Calea Floreasca, nr. 246C
Cod 014476, sector 1, București
Tel.: +4 021 306 10 00
Fax: +4 021 230 07 00
E-mail: centrala@raiffeisen.ro
<http://www.raiffeisen.ro>

Rețeaua de Centre de Retail

Centrul Operațional BANAT-CRIȘANA

Centrul Operațional Banat
Crișana
Str. Grigore T. Popa, nr. 81,
et. 1, Timișoara, jud. Timiș
Tel.: +4 0256 703.539
Fax: +4 0256 242 281
Contact: Emil Eșanu
emil.esanu@raiffeisen.ro

Grup Retail 1

Contact: Florina Iordan
florina-raduta.iordan@raiffeisen.ro

Agenția Timișoara

Str. Coriolan Brediceanu, nr.
10, corp B
Timișoara, jud. Timiș
Tel.: +4 0256.703.500
Fax: +4 0256.227.659
Contact: Florina Rodica Ușvat
florina-rodica.usvat@raiffeisen.ro

Grup Retail 2

Contact: Gabriel Jurescu
gabriel.jurescu@raiffeisen.ro

Agenția Reșița

Piața 1 Decembrie 1918, nr. 4,
Reșița, jud. Caraș-Severin
Tel.: +4 0255 703 500
Fax: +4 0255 212 278
Contact: Gheorghe Ciorbă
gheorghe.ciorba@raiffeisen.ro

Grup Retail 3

Contact: Raul-Dan Marian
raul-dan.marian@raiffeisen.ro

Agenția Arad

Str. Andrei Șaguna, nr. 1-3,
Arad
Tel.: +4 0257.703.510
Fax: +4 0257.211.860
Contact: Mihaela Moisă
mihaela.moisa@raiffeisen.ro

Grup Retail 4

Contact: Codruța-Liana Trif
codruta-liana.trif@raiffeisen.ro

Agenția Bihor

Str. Nufărului, nr. 30, Oradea
Tel.: +4 0259.703.513
Fax: +4 0259 406 810
Contact: Diana Nițulică
diana.nitulica@raiffeisen.ro

Grup Retail 5

Contact: Iuliana Lomonar
iuliana.lomonar@raiffeisen.ro

Agenția Deva

Blvd. Decebal, Bloc 5(5A),
Deva, jud. Hunedoara
Tel.: +4 0254 703 501
Fax: +4 0254 213 009
Contact: Octavian Lugoian
octavian.lugoian@raiffeisen.ro

Agenția Alba

Piața Iuliu Maniu, nr. 4, Alba
Iulia
Tel.: +4 0258 703 501
Fax: +4 0258 812 328
Contact: Florin-Mihai Magda
florin-mihai.magda@raiffeisen.ro

Regiunea Retail TRANSILVANIA

Agenția Brașov

Str. Harmanului nr. 24, Brașov
Tel.: +4 0268 308.350
Fax: +4 0268.547.911
Contact: Kalman Szecsi
kalman.szecsi@raiffeisen.ro

Grup Retail 6

Contact: Claudia Cristea
claudia.cristea@raiffeisen.ro

Agenția Satu Mare

Piața Libertății, nr. 11,
Satu Mare
Tel.: +4 0261 703 501
Fax: +4 0261 714 591
Contact: Crina Domuta
crina.domuta@raiffeisen.ro

Agenția Zalău

Str. Unirii nr. 19,
Zalău, jud. Sălaj
Tel.: +4 0260 703 501
Fax: +4 0260 606 320
Contact: Ioan-Adrian Crișan
ioan-adrian.crisan@raiffeisen.ro

Grup Retail 7

Contact: Manuela Vlasin
manuela.vlasin@raiffeisen.ro

Agenția Bistrița

Str. Liviu Rebreanu nr. 51,
Bistrița
Tel.: +4 0263 703 500
Fax: +4 0263.217.151
Contact: Sabin-Nistor
Moldovan
sabin-nistor.moldovan@raiffeisen.ro

Agenția Maramureș

B-dul Unirii nr. 8-10, Baia Mare
 Tel.: +4 0262 703 500
 Fax: +4 0262.226.170
 Contact: Ioana-Dana Birlea
ioana-dana.birlea@raiffeisen.ro

Grup Retail 8

Contact: Oana Radu
oana-delia.radu@raiffeisen.ro

Agenția Cluj

Str. Aviator Bădescu nr. 1
 Cluj-Napoca
 Tel.: +4 0264 703 500
 Fax: +4 0264 595 413
 Contact: Ioana Plăiaș
ioana.plaias@raiffeisen.ro

Grup Retail 9

Contact: Corneliu Dacian Tiplea
corneliu-dacian.tiplea@raiffeisen.ro

Agenția Târgu-Mureș

Str. Gheorghe Doja, nr. 64-68,
 Târgu Mureș
 Tel.: +4 0265 703 500
 Fax: +4 0265.264.099
 Contact: Erika-Klara Zolyomi
erika-klara.zolyomi@raiffeisen.ro

Grup Retail 10

Contact: Monica Ducu
monica.ducu@raiffeisen.ro

Agenția Sibiu

Piața Aurel Vlaicu, nr. 9, Sibiu
 Tel.: +4 0269 703 500
 Fax: +4 0269.213.297
 Contact: Paula Gabriela Bozdog
paula.bozdog@raiffeisen.ro

Grup Retail 11

Contact: Laszlo-Zoltan Benedek
laszlo-zoltan.benedek@raiffeisen.ro

Agenția Miercurea Ciuc

Str. Kossuth Lajos, nr. 20, bl. 27
 Miercurea Ciuc, jud. Harghita
 Tel.: +4 0266 703 500
 Fax: +4 0266 371 779
 Contact: Silviu Draghici
silviu.draghici@raiffeisen.ro

Agenția Sfântu Gheorghe

Str. 1 Decembrie 1918, nr.
 33-37
 Sfântu Gheorghe, jud. Covasna
 Tel.: +4 0267 703 500
 Fax: +4 0267 352 600
 Contact: Arnold-Csaba Balint
arnold-csaba.balint@raiffeisen.ro

Grup Retail 12

Contact: Daniela Fulop
daniela.fulop@raiffeisen.ro

Agenția Brașov

Str. Harmanului, nr. 24,
 Zonele A-C. Brașov
 Tel.: +4 0268 703 500
 Fax: +4 0268 547 791
 Contact: Marius Nica
marius.nica@raiffeisen.ro

**Regiunea Retail
MOLDOVA****Agenția Buzău**

Str. Nicolae Bălcescu, nr. 2,
 Buzău
 Tel.: +4 0238 703 500
 Fax: +4 0238.720.523
 Contact: Aurel Stoica
aurel.stoica@raiffeisen.ro

Grup Retail 13

Contact: Gabriela Pirvescu
gabriela.pirvescu@raiffeisen.ro

Agenția Buzău

Str. Nicolae Bălcescu, nr. 2,
 Buzău
 Tel.: +4 0238 703 500
 Fax: +4
 0238.720.523
 Contact: Aurora-Camelia Radu
aurora-camelia.radu@raiffeisen.ro

Agenția Vrancea

Bulevardul Unirii nr. 28,
 Focșani
 Tel.: +4 0237 703 500
 Fax: +4 0237.217.460
 Contact: Cătălin Pruteanu
catalin.pruteanu@raiffeisen.ro

Grup Retail 14

Contact: Cornelia Prigoreanu
cornelia.prigoreanu@raiffeisen.ro

Agenția Bacău

Str. Dumbrava Roșie, nr. 2,
 Bacău
 Tel.: +4 0234 703 500
 Fax: +4 0234.206.424
 Contact: Cristian Sirbu
cristian.sirbu@raiffeisen.ro

Agenția Vaslui

Str. Ștefan cel Mare, bl. 94,
 sc. C, D, nr. 2-4, Vaslui
 Tel.: +4 0235 703 500
 Fax: +4 0235 315 718
 Contact: Ciprian Penișoară
ciprian.penisoara@raiffeisen.ro

Grup Retail 15

Contact: Mircea-Bogdan Babici
mircea-bogdan.babici@raiffeisen.ro

Agenția Iași

Str. Anastasie Panu, nr. 31, Iași
 Tel.: +4 0232 703 500
 Fax: +4 0232.215.958
 Contact: Cornel-Emanuel Scripcă
cornel-emanuel.scripca@raiffeisen.ro

Grup Retail 16

Contact: Sorin Potolea
sorin.potolea@raiffeisen.ro

Agenția Neamț

Piața Ștefan cel Mare, nr. 3,
 Piatra Neamț
 Tel.: +4 0233 703 500
 Fax: +4 0233 212 287
 Contact: Milica Loghin
milica.loghin@raiffeisen.ro

Grup Retail 17

Contact: Dan Jițareanu
dan.jitareanu@raiffeisen.ro

Agenția Suceava

B-dul George Enescu nr. 16
 Suceava
 Tel.: +4 0230 703 500
 Fax: +4 0230 207 331
 Contact: Gabriela-Lorena Șerban
gabriela-lorena.serban@raiffeisen.ro

Agenția Botoșani

Calea Națională, nr. 68,
Botoșani
Tel.: +4 0231 703 500
Fax: +4 0231 514 296
Contact: Lăcrămioara Fântu
lacramioara.fantu@raiffeisen.ro

**Regiunea Retail
DUNAREA-MAREA
NEAGRĂ**

Str. Calea Călărășilor, nr. 34,
Brăila
Tel.: +4 0239.703.500
Fax: +4 0239 615 161
Contact: Daniel Lascu
daniel.lascu@raiffeisen.ro

Grup Retail 18

Contact: Adriana Tiolan
adriana.tiolan@raiffeisen.ro

Agenția Galați

Strada Brăilei, nr. 85,
corp adiacent, Bl. BR5A,
zona A, Galați
Tel.: +4 0236 703 500
Fax: +4 0236 460 180
Contact: Daniela Manciu
daniela.manciu@raiffeisen.ro

Grup Retail 19

Contact: Otilia Trandafirosu
otilia.trandafirosu@raiffeisen.ro

Agenția Tulcea

Str. Griviței, nr. 19, Tulcea
Tel.: +4 0240 703 500
Fax: +4 0240.512.972
Contact: Amalia Dinu
amalia.dinu@raiffeisen.ro

Agenția Brăila

Str. Calea Călărășilor, nr. 34,
Brăila
Tel.: +4 0239 703 500
Fax: +4 0239 615 161
Contact: Mărioara Stoian
marioara.stoian@raiffeisen.ro

Grup Retail 20

Contact: Angelo-Florin Andrei
angelo-florin.andrei@raiffeisen.ro

Agenția Călărași

Str. București, nr. 111,
Călărași
Tel.: +4 0242 703 500
Fax: +4 0242 312 438
Contact: Ileana Flueraș
ileana.flueras@raiffeisen.ro

Agenția Ialomița

B-dul Chimiei, nr. 13, Slobozia
Tel.: +4 0243 703 500
Fax: +4 0243 230 877
Contact: Ana Zahiu
ana.zahiu@raiffeisen.ro

Grup Retail 21

Contact: Sorin-Adrian Vasiliu
sorin-adrian.vasiliu@raiffeisen.ro

Agenția Giurgiu

Str. Vlad Tepeș, nr. 20
Tel.: +4 0246 703 500
Fax: +4 0246 211 885
Contact: Elena Osman
elena.osman@raiffeisen.ro

Agenția Teleorman

Str. Av. Al. Colfescu, nr. 63,
Alexandria
Tel.: +4 0247 703 500
Fax: +4 0247 317 423
Contact: Mărioara Vidrighin
marioara.vidrighin@raiffeisen.ro

Grup Retail 22

Contact: Mariana Barde
mariana.barde@raiffeisen.ro

Agenția Constanța

B-dul Alexandru Lăpușneanu,
nr. 163C.
Constanța
Tel.: +4 0241 703 500
Fax: +4 0241.610.697
Contact: Florina Preduț
florina.predut@raiffeisen.ro

Grup Retail 23

Contact: Cecilia-Carmen
Goldan-Gheorghiu
cecilia-carmen.goldan-gheorghiu@raiffeisen.ro

Agenția Trocadero

B-dul Alexandru Lăpușneanu,
nr. 89,
bl. LE 33, Constanța
Tel.: +4 0241 703 860
Fax: +4 0241 611 396
Contact: Oana-Diana Ilie
oana-diana.ilie@raiffeisen.ro

**Regiunea Retail
ȚARA ROMÂNEASCĂ**

Calea Floreasca, nr. 246C
Cod 014476, sector 1,
București
Tel.: +4 021 306 10 00
Fax: +4 021 230 07 00
Contact: Sandi Țăranu
sandi.taranu@raiffeisen.ro

Grup Retail 24

Contact: Victor Iosifescu
victor.iosifescu@raiffeisen.ro

Agenția Prahova

Str. Constantin Dobrogeanu
Gherea, nr. 1A, bl. D și nr.
1B, bl. E, Ploiești
Tel.: +4 0244 703 500
Fax: +4 0244.526.129
Contact: Oana-Camelia Marin
oana-camelia.marin@raiffeisen.ro

Grup Retail 25

Contact: Iulian-Robert Diaconu
iulian-robert.diaconu@raiffeisen.ro

Agenția Târgoviște

B-dul Mircea cel Bătrân, nr. 8
zona A, 1, Târgoviște, jud.
Dâmbovița
Tel.: +4 0245 703 500
Fax: +4 0245 606 160
Contact: Ioana-Cristina Tamaș
ioana-cristina.tamas@raiffeisen.ro

Grup Retail 26

Contact: Ștefan-Cosmin Cazan
stefan-cosmin.cazan@raiffeisen.ro

Agenția Argeș

Str. Craiovei, nr. 42, Pitești
 Tel.: +4 0248 703 500
 Fax: +4 0248.217.899
 Contact: Elena-Cornelia Stan
elena-cornelia.stan@raiffeisen.ro

Grup Retail 27

Contact: Cristina-Maria Olteanu
cristina-maria.olteanu@raiffeisen.ro

Agenția Vâlcea

Str. Știrbei Vodă, nr. 2, bl. T1
 Râmnicu Vâlcea
 Tel.: +4 0250 703 500
 Fax: +4 0250 702 324

Contact: Ioan-Sergiu Andronie
ioan-sergiu.andronie@raiffeisen.ro

Grup Retail 28

Contact: Miron Gheorghe
 Crețan
miron-gheorghe.cretan@raiffeisen.ro

Agenția Dolj

Str Sfântu Dumitru, nr.8,
 Craiova
 Tel.: +4 0251 703 506
 Fax: +4 0251 533 333

Contact: Mihai Iliescu
mihai.iliescu@raiffeisen.ro

Grup Retail 29

Contact: Claudiu Manda
claudiu.manda@raiffeisen.ro

Agenția Olt

Str. Basarabilor, nr 2, Slatina
 Tel.: +4 0249 703 501
 Fax: +4 0249.414.214
 Contact: Iulia-Cristina Stavre
iulia-cristina.stavre@raiffeisen.ro

Grup Retail 30

Contact: Nicolae Teodorescu
nicolae.teodorescu@raiffeisen.ro

Agenția Gorj

Str. Tudor Vladimirescu, nr. 17
 Târgu Jiu
 Tel.: +4 0253 703 500
 Fax: +4 0253 206 324

Contact: Valentina Cioroianu
valentina.cioroianu@raiffeisen.ro

Agenția Mehedinți

B-dul Tudor Vladimirescu nr.
 125-127,
 Drobeta Turnu Severin
 Tel.: +4 0252 703 500
 Fax: +4 0252 312 190

Contact: Rareș Meca
rares.meca@raiffeisen.ro

**Regiunea Retail
 BUCUREȘTI**

Str. Grigore Alexandrescu,
 nr. 4A, Sector 1, București
 Tel.: +4 021 209 36 14
 Fax: +4 021.310.86.63

Contact: Sorin Mirea
sorin.mirea@raiffeisen.ro

Grup Retail 31

Contact: Ionuț Mănatu
ionut.manatu@raiffeisen.ro

Agenția București

Str. Grigore Alexandrescu, nr.
 4A
 Sector 1, București
 Tel.: +4 021 209 36 14
 Fax: +4 021.310.86.63

Contact: Floriana Angelescu
floriana.angelescu@raiffeisen.ro

Grup Retail 32

Contact: Petruț Milu
petut.milu@raiffeisen.ro

Agenția București

Str. Grigore Alexandrescu, nr.
 4A
 Sector 1, București
 Tel.: +4 021 209 36 14
 Fax: +4 021.310.86.63

Contact: Floriana Angelescu
floriana.angelescu@raiffeisen.ro

Grup Retail 33

Contact: Daniela Săvulescu
daniela.savulescu@raiffeisen.ro

Agenția Brătianu

Str. Lipscani, nr. 90A,
 parter și etaj 1,
 Sector 3, București
 Tel.: +4 021 370 10 00
 Fax: +4 021 319 39 54

Contact: Bogdan Lucian
 Ambroze
lucian-bogdan.ambroze@raiffeisen.ro

Grup Retail 34

Contact: Denisa Ghinescu
denisa.ghinescu@raiffeisen.ro

Agenția Vitan

Piața Alba Iulia, nr 1,
 Sector 3, București
 Tel.: +4 021 370 30 00
 Fax: +4 021.321.00.87

Contact: Cristina Matianu
cristina.matianu@raiffeisen.ro

Grup Retail 35

Contact: Raluca Corpăcescu
raluca.corpasescu@raiffeisen.ro

Agenția Victoria (Smârdan)

Calea Victoriei, nr 21, corp B,
 Sector 3, București
 Tel.: +4 021 370 20 00
 Fax: +4 021 310 12 25

Contact: Mihaela Nicoară
mihaela.nicoara@raiffeisen.ro

Grup Retail 36

Contact: Georgiana Țurcanu
georgiana.turcanu@raiffeisen.ro

Agenția Crângași

Calea Crângași, nr 12,
 Sector 6, București
 Tel.: +4 021 370 02 40
 Fax: +4 021 220 51 31

Contact: Chiriac Alin
alin.chiriac@raiffeisen.ro

Rețeaua de Centre Corporatiste

Centrul Regional Corporatist Argeș

Str. Craiovei nr. 42, Pitești
Tel.: +4 0248 703 520
Fax: +4 0248 208 391
Contact: Ion Popescu
ion.popescu-ag@raiffeisen.ro

Centrul Regional Corporatist Brașov

Str. Harmanului nr. 24,
Zonele A-C, Brașov
Tel.: +4 0268 703 507
Fax: +4 0268 547 910
Contact: Adrian Nechita
adrian.nechita@raiffeisen.ro

Centrul Regional Corporatist București 1

Calea Floreasca nr. 246 D,
sector 1, București
Tel.: +4 0764 602 553
Fax: +4 021 319 85.10
Contact: Laura Ionescu
laura.ionescu@raiffeisen.ro

Centrul Regional Corporatist București 2

Str. Grigore Alexandrescu
nr. 4A, sector 1, București
Tel.: +4 021 209 36 51
Fax: +4 021 316 53 50
Contact: Laura Metea
laura.metea@raiffeisen.ro

Centrul Regional Corporatist Cluj

Str. Aviator Bădescu nr. 1,
Cluj-Napoca
Tel.: +4 0723 400 482
Fax: +4 0264 593 142
Contact: Magda Palfi-Tirău
magda-eugenia.palfi-tirau@raiffeisen.ro

Centrul Regional Corporatist Constanța

Bdul Al. Lăpușneanu, nr.
163C, Constanța
Tel.: +4 0241 703 501
Fax: +4 0241 618 680
Contact: Gheorghe-Sorin Suciuc
gheorghe-sorin.suciu@raiffeisen.ro

Centrul Regional Corporatist Iași

Str. Palat, nr. 3 E , Ansamblul
Palas, etaj P, 1, corp E2, Iași
Tel.: +4 0234 703 523
Fax: +4 0234 206 430
Contact: Mihai Iosif
mihai.iosif@raiffeisen.ro

Centrul Regional Corporatist Prahova

Str. Constantin Dobrogeanu
Gherea nr. 1A - 1B,
bl. D-E, etaj 1, Ploiești
Tel.: +4 0244 703 500
Fax: +4 0244 522 356
Contact: Angela Mitu
angela.mitu@raiffeisen.ro

Centrul Regional Corporatist Timiș

Str. Grigore T. Popa, nr. 81, et.
1, Timișoara
Tel.: +4 0256 703 500
Fax: +4 0256 242 281
Contact: Sorin-Daniel
Moica sorin-daniel.moica@raiffeisen.ro

Raiffeisen Bank – Reprezentanța Moldova

Str. Alexandru cel Bun nr. 51,
Chișinău
Moldova, MD-2012
Tel.: +373 22 27 93 31
Fax: +373 22 22 83 81
office@raiffeisen.md

Grupul Raiffeisen în România

Raiffeisen Asset Management

Calea Floreasca, nr. 246D,
Cod 014476, sector 1,
București
Tel.: +4 021 306 17 11
Fax: +4 021 312 05 33
Contact: Răzvan Szilagy
razvan.szilagy@raiffeisen.ro

Raiffeisen Banca pentru Locuințe

Calea Floreasca, nr. 246D,
Cod 014476, sector 1,
București
Tel.: +4 021 233 30 00
Fax: +4 021 232 23 19
Contact: Aurelia Cionga
aurelia.cionga@railoc.ro

Raiffeisen Broker de Asigurare-Reasigurare

Calea Floreasca, nr. 246D
Cod 014476, sector 1,
București
Telefon: +4 021 365 33 77
Fax: +4 021 232 23 33
Contact: Cristian Iacob
cristian.iacob@raiffeisen.ro

Raiffeisen Leasing

Calea Floreasca, nr. 246D
Cod 014476, sector 1,
București
Tel.: +4 021 365 32 96
Fax: +4 037 287 99 88
Contact: Felix Daniliuc
felix.daniliuc@raiffeisen-leasing.ro

Echipa editorială a Raiffeisen Bank:

Corina Vasile, Carmen Ghiță, Alice Papa, Mădălina Cojocaru

Vă rugăm să vizitați www.raiffeisen.ro pentru ediția online a acestui Raport Anual.

Mulțumim tuturor colegilor care au contribuit la realizarea acestui Raport Anual.
